МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
Регионална инспекция по околната среда и водите
гр. Варна

Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2024 година

ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ-Варна

Съгласували:
Директор дирекция КОС:

Директор дирекция ПД :

Директор дирекция АФПД:

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ 4

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 8

II.1. АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ 8

II.2. ВОДИ 36

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ 92

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ 95

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ 163

III.1. ОТПАДЪЦИ 163

III.2. ШУМ 171

III.3. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ 172

IV.ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ 180

V.ПРОЕКТИ/ ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ 209

VI.ЗАКЛЮЧЕНИЕ 209

VII.ПРИЛОЖЕНИЕ 211

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БДЧР	Басейнова дирекция за Черноморски район
ВЕЕС	Висш експертен екологичен съвет
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ЕЕС	Експертен екологичен съвет
ЕО	Екологична оценка
ЕСУТ	Експертен съвет по устройство на територията
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ЗЗВВХВС	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
КАВ	Качеството на атмосферния въздух
КПКЗ (IPPC)	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделие и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
ОВОС	Оценка на въздействието на околната среда
ОФООС	Общински фонд за опазване на околната среда
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДК м.е.	Пределно допустима концентрация – максимално еднократна
ПДК ср. дн.	Пределно допустима концентрация – средно денонощна
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРЗ	План за регулация и застрояване
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
РАН	Полиароматни въглеводороди
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУ	Райони за оценка и управление
РСВ	Полихлорирани бифенили
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски земи райони
СУК	Свинеугоителен комплекс
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ТБО	Твърди битови отпадъци

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е разработен от експертите и специалистите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Варна (РИОСВ – Варна), на базата на цялостната контролна дейност, осъществена през 2024 година. Той е насочен към гражданите на Република България, обществените институции, неправителствените организации, академичните среди, бизнеса и всички, които са заинтересовани от съхраняването и опазването на околната среда.

Основната цел на доклада е обективното и своевременно информиране за състоянието и развитието на екосистемите в нашата страна, компонентите на околната среда (въздух, води, почви, флора и фауна) и грижите, полагани за тяхното подобряване. Чрез това се подпомага интегрирането на държавната политика в областта на околната среда и устойчивото развитие на местно ниво, вземането на екологосъобразни решения от общините и бизнеса.

От този доклад ще получите информация за:

- текущото състояние и тенденциите на промяна в отделните компоненти на околната среда в региона;
- конкретните проблеми, свързани с нейното опазване;
- степента на въздействие на факторите, водещи до замърсяване и увреждане;
- извършените законодателни, административни и инвестиционни промени в областта на опазване на околната среда.

1. За нас

Регионалната инспекция по околната среда и водите - Варна (РИОСВ-Варна) е териториална структура на Министерството на околната среда и водите с предмет на дейност, както следва:

- участие в разработването на документи и провеждане на държавната политика в областта на опазване на околната среда и устойчиво равитие на местно ниво;
- опазване и защита на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
- екологосъобразно изграждане на селищната околна среда;
- управление на отпадъците;
- опазване на биологичното разнообразие и защитените територии;
- събиране и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и водите.

Седалището на РИОСВ – Варна е с адрес гр. Варна, ул. “Ян Палах” № 4.

Телефон: 052 678848; Факс: 052 634593; Ел.поща: riosv-vn@riosv-varna.bg; Адрес на интернет страница:www.riosv-varna.bg; Зелен телефон: 052 634 582.

От 1 септември 2012 г. РИОСВ – Варна е структурирана в следните дирекции:

1. дирекция "Административни, финансови и правни дейности”;
2. дирекция “Контрол на околната среда“;
3. дирекция “Превантивна дейност“.

Утвърдената численост на персонала към 31.12.2024 г. е 58 щатни бройки. Реално заетите щатни бройки към 31.12.2024 г. са 51. Числеността на персонала, по реда на ПМС 66/1996 г. за кадровото осигуряване на някои дейности в бюджетните организации е 4 бр. Към 31 декември 2024 г. реално заетите са 3 бр.

Четиридесет и девет от щатните бройки от основния щат са по служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител. Девет от щатните бройки от основния щат са на трудови договори по Кодекса на труда. В Допълнителното щатно разписание по ПМС № 66/1996 г. за кадровото осигуряване на някои дейности в бюджетните организации служителите са на трудови правоотношения по Кодекса на труда.

Дейността на РИОСВ – Варна се осъществява в рамките на действащото екологично законодателство на Република България. Нормативната база по околната среда е многообхватна, което поражда множество задачи пред инспекцията. Глобална цел е да се постигне съответствие на действителността с изискванията чрез подпомагане на добри практики, строг и ефективен контрол, предоставяне на навременна и качествена информация за състоянието на околната среда. При провеждане на своята дейност РИОСВ – Варна има контролни, информационни и регулиращи функции.

Регионът, в който РИОСВ – Варна, осъществява тези функции, включва Варненска и Добричка област с обща площ 8530,5 кв. км и обхваща 20 общини с 374 населени места и население 635 928 жители.

Варненска и Добричка област попадат в Североизточния регион на планиране с център Варна – обособен с Постановление на МС № 145 от 27.07.2000 г., който включва 4 области с 35 общини на територия от 14 487 кв.м с население 954 536 жители.

2. Кратка географско-икономическа характеристика на област Варна

Област Варна е разположена в североизточната част на Република България с площ 3820 кв. км, което представлява 3,44% от територията на страната. Състои се от 12 общини със 159 населени места и население 470 124 жители[1] с гъстота на населението – 123,1 жители/кв.км. Населението е съсредоточено в гр. Варна – 343 602 жители, което представлява 72,7% от общото население на областта.

Общините, попадащи в териториалния обхват на Варненска област са Аврен – 9 654 жители, Аксаково – 22 108 жители, Белослав – 10 147 жители, Бяла – 3 420 жители, Варна – 341 737 жители, Ветрино – 5 089 жители, Вълчи дол – 8 767 жители, Девня – 8 411 жители, Долни чифлик – 18 261 жители, Дългопол – 12 855 жители, Провадия – 20 461 жители и Суворово – 7 704 жители.

На територията на областта има:

- добре развит НПО сектор с неправителствени организации;
- генерални консулства на Руската федерация, Република Полша и Украйна;
- почетни консулства на Германия и Франция, Италия, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, Швеция, Унгария и Бразилия;
- 5 висши учебни заведения - Икономически университет, Медицински университет, Технически университет, Висше военноморско училище, Варненски свободен университет;
- 3 колежа с различна профилираност и съвременна материално-техническа база;
- 6 научноизследователски института: Институт по океанология, Институт по хидро- и аеродинамика, Институт по металознание към БАН, Институт по воден транспорт, Институт по рибарство и аквакултури, Институт по корабостроене;
- множество центрове за обучение и квалификация.

[1] НСИ, Население към 31.12.2021 г.

Областта разполага с висок природен, икономически и човешки ресурс, благоприятен био-климатичен потенциал, черноморско крайбрежие, високопродуктивни обработваеми земи и мрежа от защитени територии.

Варненска област е сравнително бедна на подземни богатства (изключение правят находищата на полезни изкопаеми за строителство, каменна сол, манганова руда, нефт и природен газ в шелфа) и богата на подземни геотермални води с висок енергиен потенциал и възможности за балнеолечение.

Най-важните фактори, определящи геостратегическото положение на региона, са пристанище Варна, международно летище Варна, транспортната и телекомуникационната мрежа.

Пристанище Варна се свързва директно с Русия, Грузия и Украйна с фериботна и ро-ро връзка, а чрез жп линията Русе - Варна с Трансевропейски коридор "Рейн-Майн-Дунав" с Централна и Западна Европа. За Пристанище Варна е изготвен Генерален план, даващ възможност за инвестиране в строителството на контейнерен, ро-ро и зърнен терминал.

Международното летище Варна обслужва почти изцяло туристическия пътникопоток, осъществява връзка с повече от 100 дестинации в 57 страни по света.

Варна е основен телекомуникационен терминал на оптични трансгранични кабелни магистрали КАФОС, свързващи България с Турция, Украйна и с европейските страни. Реализацията на международен проект, обединяващ в оптична мрежа Варна, Одеса, и Новоросийск, създава възможност за интегриране на телекомуникационните структури на страните от Средния изток, Азия, Западна Европа и Америка.

Икономическият профил на Варненска област се характеризира със следните дялови пропорции: промишленост 40%; транспорт 25%; туризъм 10%; търговия 15% и строителство 10%. Основните сектори, характеризиращи структурата на икономиката, са: пристанищни дейности, корабоплаване, кораборемонт, туризъм, химическа индустрия, машиностроене, текстилна индустрия, хранително-вкусова промишленост, строителство и селско стопанство.

Икономическите дейности са съсредоточени в района Варна – Девня и са с относителен дял над 85% от общия за областта.

Развитието на международния туризъм (респективно изградените курортни комплекси) е обусловено от комфортните климатични условия; наличието на плажове с обща дължина над 17 км; морска вода с добри рекреационни характеристики, отговарящи на европейските норми; крайбрежни гори; богата мрежа от защитени територии; изградените яхтени пристанища и добре развитата инфраструктура по крайбрежието. Съществуващите термоминерални ресурси, лечебната кал, развитата мрежа за медицинско обслужване, съвременната материална база създават възможности за развитие на целогодишен поливалентен туристически продукт – балнеоложки, културен, конгресен, екологичен и селски туризъм.

Малките и средните предприятия са предимно в сферата на услугите и тяхната роля в икономиката нараства.

Варненска област се характеризира със запазен природен потенциал, като параметрите на околната среда в почти цялата територия са значително под европейските и българските норми. Изключение прави регионът Варна-Девня, характеризиран като "гореща точка", където са концентрирани източници на атмосферно замърсяване и на замърсяване на Белославското и Варненското езеро. Черноморското крайбрежие и курортните зони са с параметри, отговарящи на изискванията за туризъм и рекреация, в т.ч. отговарят на изискванията на ЕО. Черно море в зоните на водоползване отговаря на изискванията на Директива 76/160 на ЕС и на националните изисквания в 92% от провеждания мониторинг. В областта съществува широка мрежа от защитени територии – природни забележителности,

резервати и поддържани резервати, защитени местности, имащи отношение предимно към запазване на биоразнообразието и природните феномени.

3. Кратка географско-икономическа характеристика на област Добрич

Област Добрич е разположена в североизточната част на Република България и заема по-голямата част от Южна Добруджа, с площ 4 719,7 кв. км, което представлява 4,24% от територията на страната. Състои се от 8 общини и 215 населени места с население 170 298 жители[2] и гъстота на населението – 36,1 жители/кв. км.

Общините, попадащи в териториалния обхват на Добричка област са: Балчик – 19 022 жители, Генерал Тошево – 12 165 жители, Добрич – 79 269 жители, Добричка – 20 412 жители, Каварна – 13 532 жители, Крушари – 3 659 жители, Тервел – 14 941 жители и Шабла – 4 314 жители.

Специфична особеност за областта е наличието на община без административен център на своята територия – община Добричка, в която има само села и община, съставена само от град – община Добрич, с население 89 620 души, което представлява 50% от населението на областта.

Най-важните фактори, определящи гео-стратегическото положение на региона, са международния път Е-87, свързващ страните от Русия, Украйна и Финландия с Турция и жп линията Констанца – Варна, която също е връзка между Русия, Украйна и Молдова с Република Турция.

Поради благоприятните физико-географски фактори – равнинен релеф и много добра почвена структура, следва и големият дял на земеделските територии – 80,5% при средно за страната 65%. Поземлените ресурси и плодородието на почвите са фактор с голямо значение за развитието на областта. От общата площ обработваемата земя заема 3 454 523 дка, или 73% от територията, което е много висок процент в сравнение със средното за страната – 43,3%. Структурното й разпределение е 3 440 151 дка земеделска земя и едва 14 372 дка в горския фонд, като доминиращ дял имат нивите пред трайните насаждения, мерите и пасищата във всички общини.

Много малък е делът на горските територии – само 12,1% при средно за страната 34%. При това този процент се дължи главно на полезащитните горски пояси, докато делът на същинските гори е много нисък - главно по поречията на р. Суха река и р. Батова.

Териториите на населените места и други урбанизирани територии заемат 5,5%, което е близко до средното за страната – 5%. Това се дължи най-вече на наличието на големия град Добрич и големия брой населени места – общо 215.

Сравнително малък е делът на нарушените територии и непригодните земи – 0,9% при средно за страната 2,6%. Това се дължи на малкия дял на непригодните земи в областта, а също и на факта, че в баланса на територията като такива са включени само видимо нарушени земи като кариери, рудници, депа за отпадъци и непригодните земи, а не са включени силно замърсените и ерозирали земи. Наблюдава се на места замърсяване на земеделските земи от продължителната в близкото минало употреба на изкуствени торове и пестициди.

Областта е много бедна на водни ресурси. Те заемат едва 0,3% при средно за страната 2%. Това се дължи на геолого-географските фактори. От по-значимите реки през територията на област Добрич протичат - р. Суха река и р. Батова, разположени са езерата Дуранкулашко, Езерецко и Шабленско. Създадените в миналото напоителни системи в

[2] НСИ, Население към 31.12.2021 г.

общините Шабла и Каварна почти не функционират поради високата цена на водата, промените в поземлената собственост и занемаряването на съоръженията.

На Добруджанското морско крайбрежие се падат 32,24% от дължината на всички плажове, или 31,52% от тяхната площ. Бреговата ивица на област Добрич е около 90 км, като над 40 км от брега е от свлачищен тип. Това означава, че в област Добрич се намират минимум 20 км от свлачищата в приморската част на Дунавската равнина, или 42% от свлачищата по черноморското крайбрежие.

Промишлеността на област Добрич се представя от около 180 малки, средни и големи производствени и множество фирми за търговия и услуги. От тях 53 фирми работят в областта на хранително-вкусовата промишленост, която е и най-силно развитата промишленост – 48 % . След нея по развитие са нареждат обувната, шивашката, кожаро-кожухарската – 24%, химическата 11%, металургия и машиностроене – 10%, текстилната и трикотажната – 4%, дърводобивната и дървообработващата – 2%, електронната и електротехническата, производството на строителни материали, шивашката промишленост и др.

Изключително благоприятното съчетание на природо-климатичните условия в региона са реална предпоставка за високата степен на развитие на селското стопанство, което е един от приоритетните отрасли в икономиката на областта. Двата основни подотрасъла – растениевъдство и животновъдство, не са развити в еднаква степен.

Географските и икономогеографските фактори са благоприятствали за запазването на чиста околна среда в Добричка област. На територията на областта не съществуват големи замърсяващи предприятия от миннодобивната, енергийната или химическата промишленост. Най-близките "горещи" точки – химическите заводи в гр. Девня – са на отстояние повече от 40 - 50 км по въздушна линия. Това не означава, че в област Добрич не съществуват екологични проблеми за решаване. Това добро състояние на екологичната обстановка в областта отчасти се дължи и на икономическите промени, настъпили в индустрията и селското стопанство на областта и региона. От закриването или непълното функциониране на множество локални производствени замърсители следените от Регионалната инспекцията по околната среда и водите показатели бележат стойности в границите или под нормално допустимите количества.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ - Варна като част от НСМОС – подсистема "Въздух".

Националната политика по опазване чистотата на атмосферния въздух се основава на Закона за чистотата на атмосферния въздух, чиято основна цел е намаляване на вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културните ценности от негативното изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности.

Под качество на атмосферния въздух се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух в региона на РИОСВ-Варна, се осъществява:

- в постоянни пунктове за мониторинг на Министерство на околната среда и водите;

- във временни пунктове, по утвърден от МОСВ график с мобилната автоматична станция;
- в пунктове, определени от РИОСВ - Варна, във връзка с постъпили жалби и сигнали.

Оценката на качеството на атмосферния въздух на контролираната от РИОСВ – Варна, територия е изготвена за основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух – прах, фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$ и $ФПЧ_{2.5}$), серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон, бензен, олово, кадмий, никел, арсен и полициклични ароматни въглеводороди, определени от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

През 2024 г. в Националната автоматизирана система за контрол на качеството на атмосферния въздух (НАСККАВ) от региона постъпваха данни от пет стационарни пункта за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в приземния въздушен слой на атмосферата, в т.ч. една автоматична измервателна станция за мониторинг в горски екосистеми.

Пунктовете за мониторинг (ПМ) на качеството на атмосферния въздух са разположени в четири населени места - гр. Варна, гр. Добрич, гр. Девня и с. Старо Оряхово (горски екосистеми). Контролираните в тях замърсители са, както следва:

Автоматични измервателни станции (АИС):

- АИС „СОУ Ангел Кънчев", гр. Варна – $ФПЧ_{10}$, $ФПЧ_{2,5}$, SO_2, NO_2 /NO, CO, O_3 и бензен;
- АИС „Чайка", гр. Варна – $ФПЧ_{10}$, SO_2, NO_2 /NO, CO и бензен;
- АИС „ОУ Хан Аспарух", гр. Добрич – $ФПЧ_{10}$;
- АИС „Изворите", гр. Девня – $ФПЧ_{10}$, SO_2, NO_2 / NO, CO, O_3, NH_3 и бензен;
- АИС „Старо Оряхово", с. Старо Оряхово – $ФПЧ_{10}$, SO_2, NO_2 / NO и O_3.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Нормите за вредни вещества/замърсители в атмосферния въздух и измерените концентрации за отделните показатели се определят като маса, съдържащи се в един кубически метър въздух при нормални условия за определено време.

Концентрацията на вредните вещества във въздуха се променя с течение на времето в зависимост от метеорологичните условия, емисията и др.

Това налага използването на различни видове концентрации, характеризиращи времето на пребиваване на вредното вещество и оценка степента на замърсяване на атмосферния въздух.

Пределнодопустима концентрация (ПДК) на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, регистрирана за определен период от време, трябва да не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека и неговото потомство.

Вредно вещество (замърсител) е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и околната среда.

Оценката на степента на замърсяване на атмосферния въздух се извършва чрез сравняване на измерените концентрации със:

- **Максимално еднократна концентрация (ПДК м.е.)** - най-високата от еднократните (30 или 60 минутни) концентрации в даден пункт за определен период на наблюдение;

- **Средноденонощната концентрация (ПДК ср.дн.**) е средноаритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколкократно през денонощието, или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа;
- **Средногодишна концентрация (ПДК ср.год.)** е средноаритметичната стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния въздушен слой в обхвата на РИОСВ-Варна, през 2024 г. се осъществяваше от пет стационарни пункта от НАСККАВ и в два временни пункта с мобилна автоматична станция. Пунктовете (с изключение на АИС - Старо Оряхово) са разположени в общини, класифицирани като "горещи" екологични точки, тъй като в тях съществува потенциална възможност от влошаване здравето на населението, вследствие от замърсяването на атмосферния въздух.

В таблица 1 са посочени броят на пунктовете, измерващи даден замърсител, контролираните замърсители и броят на пунктовете, в които са регистрирани концентрации над ПС на СЧН или ПДКм.е., ПС на СДН или ПДК ср.дн., СГН.

Таблица 1

Замърсител	**ФПЧ10**	**Pb аер.**	**SO_2**	**NO_2**	**CO**	**H_2S**	**бензен**	**NH_3**	**ПАВ**	**As аер.**	**Cd аер**	**Ni**	**ФПЧ2.5**	**NO**	**O_3**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
Пунктове															
1. АИС СОУ А. Кънчев, Варна	٧	-	٧	٧	٧	-	٧	-	-	-	-	-	٧	٧	٧
2. АИС Чайка, Варна	-	٧	٧	٧	٧	-	٧	-	٧	٧	٧	٧	-	٧	-
3. АИС ОУ Хан Аспарух, Добрич	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. АИС Изворите, Девня	٧	-	٧	٧	٧	-	٧	٧	-	-	-	-	-	٧	٧
5. АИС Старо Оряхово, Ст. Оряхово	٧	-	٧	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	٧	٧
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН, ПС за СДН или ПДК м.е., в т.ч.:															
1. АИС СОУ А. Кънчев, Варна	٧	-	-	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. АИС Чайка, Варна	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. АИС ОУ Хан Аспарух, Добрич	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. АИС Изворите, Девня	٧	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	٧
5. АИС Старо Оряхово, Ст. Оряхово	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:															
1. АИС СОУ А. Кънчев, Варна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. АИС Чайка, Варна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. АИС ОУ Хан Аспарух, Добрич	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. АИС Изворите, Девня	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. АИС Старо Оряхово, Ст. Оряхово	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

** Норма за опазване на човешкото здраве/ 8 часа*

- ПС за СЧН – пределна стойност за средночасовата норма е пределно допустимата концентрация, измерена в продължение на 30 минути или един час;
- ПС за СДН – пределна стойност за средноденонощната норма е пределно допустимата концентрация, измерена в продължение на 24-часова експозиция;
- ПС за СГН – пределна стойност за средногодишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

Анализ на състоянието на наблюдаваните замърсители на атмосферния въздух по данни от пунктовете за мониторинг за периода 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.

Контролът за качеството на атмосферния въздух се определя на база измерванията на Регионална лаборатория – Варна към Изпълнителна агенция по околна среда.

Анализът за състоянието на атмосферния въздух се извършваше по 7 показателя, като осреднените концентрации по измерваните показатели в стационарните пунктове за годината са:

Показател за КАВ	**ФПЧ$_{10}$**	**ФПЧ$_{2,5}$**	**O$_3$**	**CO**	**NO$_2$**	**NH$_3$**	**SO$_2$**
Норма (ПДК)	40 μg/m^3 ср.год.	25 μg/m^3 ср.год.	180 μg/m^3 ПИН	10 mg/m^3 8 ч.пл.	40 μg/m^3 ср.год	0,1 mg/m^3 ср.дн.	125 μg/m^3 ср.дн.
АИС “СОУ Ангел Кънчев”	24,04*	10,93	37,13	0,39	26,04	-	10,52
АИС „Чайка“	21,27*	-	-	0,42	10,64	-	8,75
АИС “Изворите”	24,83*	-	42,80	0,39	8,93	0,0027	8,43
АИС “ОУ Хан Аспарух”, гр. Добрич	17,89*	-	-	-	-	-	-
АИС “Старо Оряхово“	9,38	-	54,15	-	4,38	-	10,17

**Средногодишна концентрация след приспадане на приноса на пустинен прах*.

Пунктовете в гр. Варна и в гр. Добрич са градски фонови, в гр. Девня е промишлено ориентиран, разположен в центъра на химическа промишленост, а в с. Старо Оряхово е за мониторинг в горски екосистеми.

Съгласно чл. 32 от *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух,* в случаите, когато установените превишения на нормите за ФПЧ$_{10}$ в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от принос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива.

Предвид гореизложеното, окончателните данни за качеството на атмосферния въздух за 2024 г. са оценени след приспадане приноса на пустинен прах съгласно Методиката за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ$_{10}$, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах, публикувана на интернет страницата на ИАОС.

- **АИС „СОУ Ангел Кънчев”, гр. Варна**

ФПЧ$_{10}$ - През 2024 г. са регистрирани 365 среднодeнонощни концентрации, след приспадане на приноса на пустинен прах 14 от тях превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3 или 3,84 % от общия брой регистрирани среднодeнонощни стойности. Най-голям брой

превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ са регистрирани през зимните месеци. През месец октомври е регистрирана най – високата среднодеионощна стойност от 89,96 μg/m^3. Средногодишната концентрация от 24,04 μg/m^3 след приспадане на приноса на пустинен прах не превишава СГН от 40 μg/m^3.

През 2024 г. регистрираните 14 бр. превишения на СДН за ФПЧ$_{10}$, след приспадане на приноса на пустинен прах, са под допустимия брой превишения за една календарна година (35 броя).

В сравнение с 2023 г. (регистрирани 365 среднодеионощни концентрации, след приспадане на приноса на пустинен прах 8 от тях превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3, средногодишна концентрация от 23,86 μg/m^3) се наблюдава повишаване в наднормено съдържание на ФПЧ$_{10}$, като най-голям брой наднормени стойности са регистрирани през зимните месеци в резултат от използването на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона – високи скорости на вятъра и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния въздушен слой. Вероятна причина за по-големия брой регистрирани превишения на ФПЧ$_{10}$ са извършените строително-ремонтни дейности в района на пункта.

С червен цвят са обозначени средномесечните концентрации които превишават СГН - 40 μg/m^3.

*С червен цвят са обозначени годините в които е превишена СГН - 40 μg/m^3.

Регистрирани превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ след приспадане приноса на пустинен прах в АИС „СОУ Ангел Кънчев” през 2024 г.			
месец	*Мин.конц. в μg/м^3*	*Мак.конц. в μg/м^3*	*Бр.превишения на ПДК$_{ср.дн.}$*
Януари	8,81	56,64	1
Февруари	9,17	53,91	2
Март	8,09	45,35	0
Април	4,39	53,08	2
Май	6,49	24,10	0
Юни	11,90	29,74	0
Юли	16,07	46,26	0
Август	10,71	42,26	0
Септември	1,91	36,47	0
Октомври	9,31	89,96	3
Ноември	5,52	69,39	4
Декември	3,80	69,89	2

ФПЧ$_{2,5}$ – През 2024 г. и назад в годините от както се измерва показателя не са регистрирани превишения на средногодишната норма, съответно от 25 μg/m^3. Регистрираната средногодишна концентрация за 2024 г. е 10,93 μg/m^3, 2023 г. е 10,08 μg/m^3, 2022 г. е 9,65 μg/m^3, 2021 г. е 11,23 μg/m^3 , 2020 г. е 13,38 μg/m^3, 2019 г. е 18,43 μg/m^3, 2018 г. е 16,04 μg/m^3, 2017 г. е 11,78 μg/m^3, 2016 г. е 12,68 μg/m^3, 2015 г. е 7,86 μg/m^3, 2014 г. е 16,78 μg/m^3, 2013 г. е 7,94 μg/m^3 и 2012 г. е 11,23 μg/m^3.

Серен диоксид – През 2024 г. и назад в годините до 2010 г. не са регистрирани превишения на СЧН от 350 μg/m^3 и на среднодневната от 125 μg/m^3.

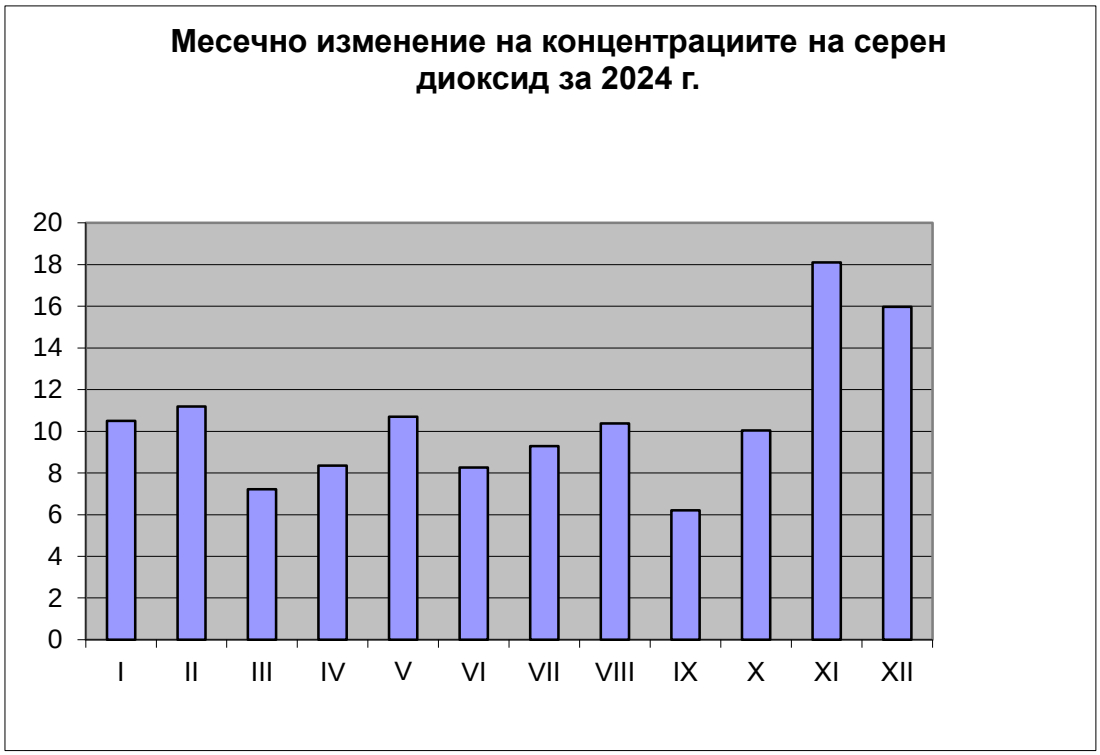

<u>Азотен диоксид</u> – През 2024 г. са регистрирани 2 превишения за азотен диоксид над ПС за СЧН от 200 μg/m^3. ПДКср.год. (40 мкг/м^3) не се превишава. Няма превишения на алармения праг за азотен диоксид от 400 μg/m^3.

В сравнение с 2023 г., 2022 г., 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г., 2015 г., 2014 г., 2013 г., 2012 г., 2011 г. и 2010 г. (регистрирани съответно 0, 1, 0, 5, 4, 4, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 2 и 5 превишения на ПС за СЧН от 200 μg/m^3, от които няма превишения на алармения праг

от 400 µg/m^3 за азотен диоксид) тенденцията на намаляване на броя на превишенията и концентрациите на замърсителя не се поддържа.

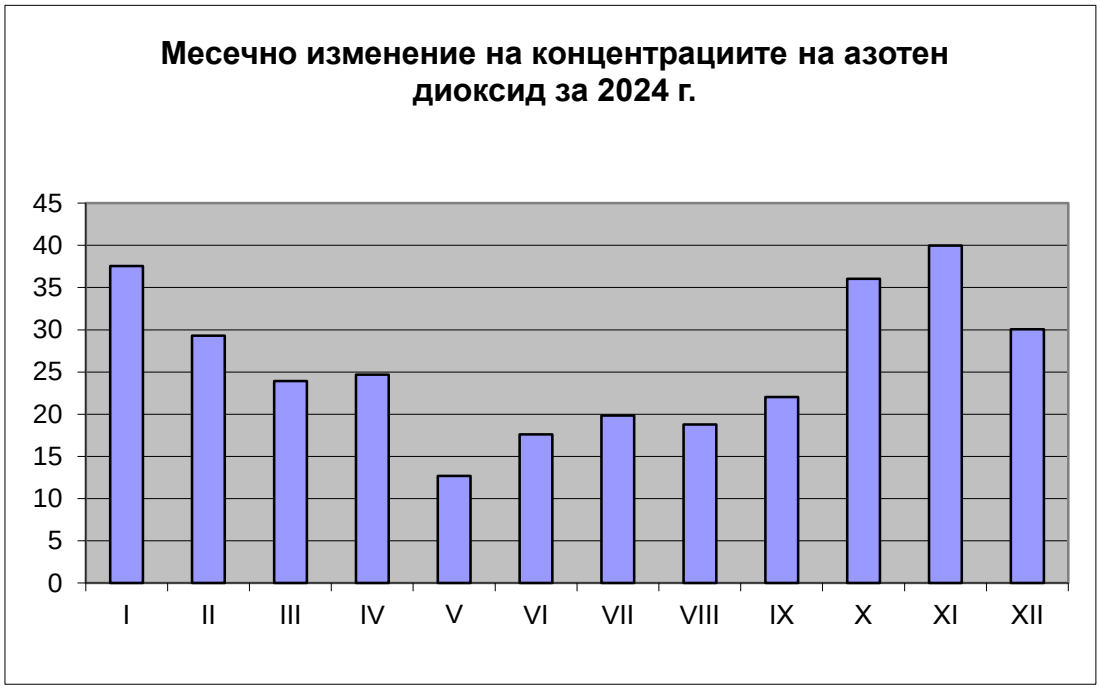

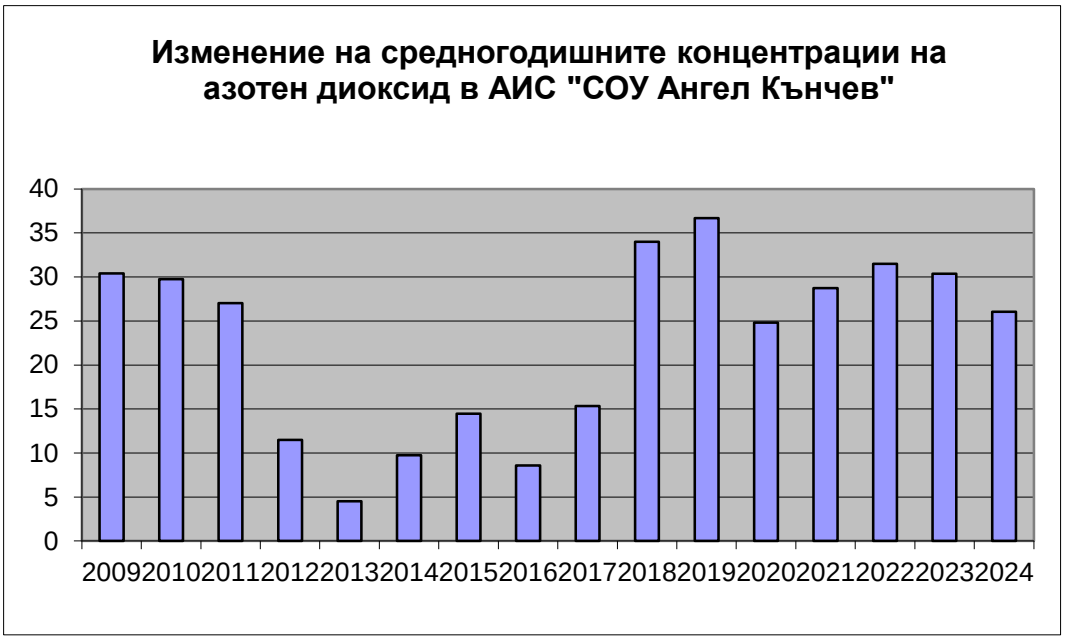

<u>Озон</u> - През 2024 г. не са регистрирани стойности за озон, превишаващи прага за информиране на населението от 180 µg/m^3 и прага за предупреждение на населението от 240 µg/m^3. През 2024 г. не са регистрирани средни стойности над 120 µg/m^3.

В сравнение с 2023 г., 2022 г., 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г., 2015 г., 2014 г., 2013 г., 2012 г., 2011 г. (регистрирани съответно 22, 0, 2, 0, 13, 18, 3, 8, 0, 0, 0, 6 и 29

осемчасови средни стойности над 120 μg/m^3) се наблюдава тенденция на намаляване на броя на превишенията и концентрациите на замърсителя.

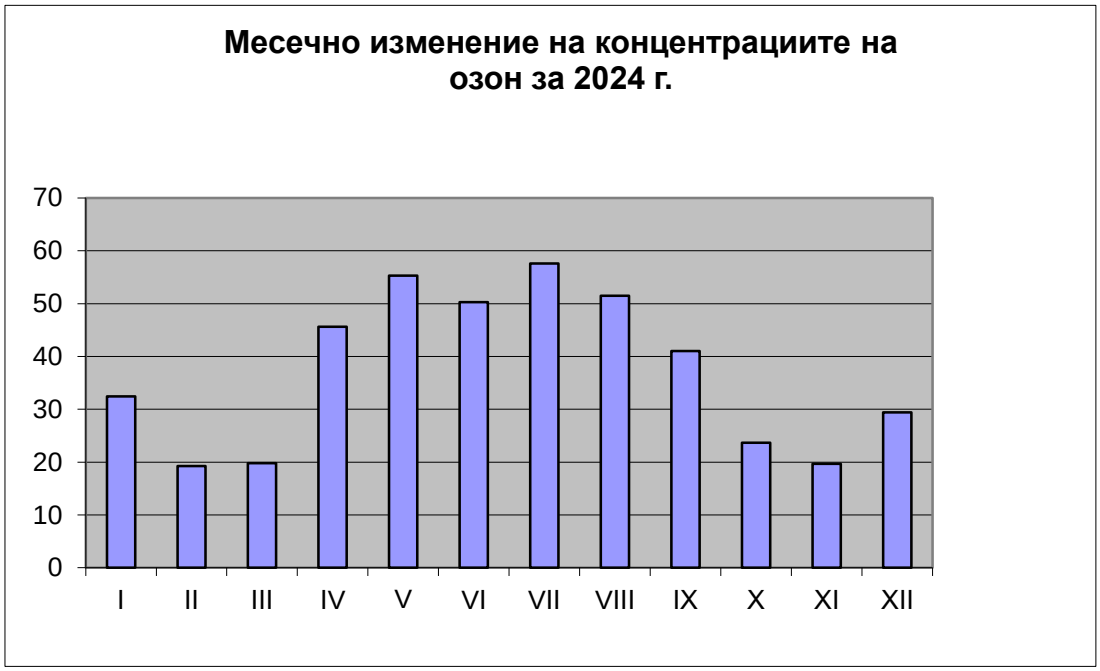

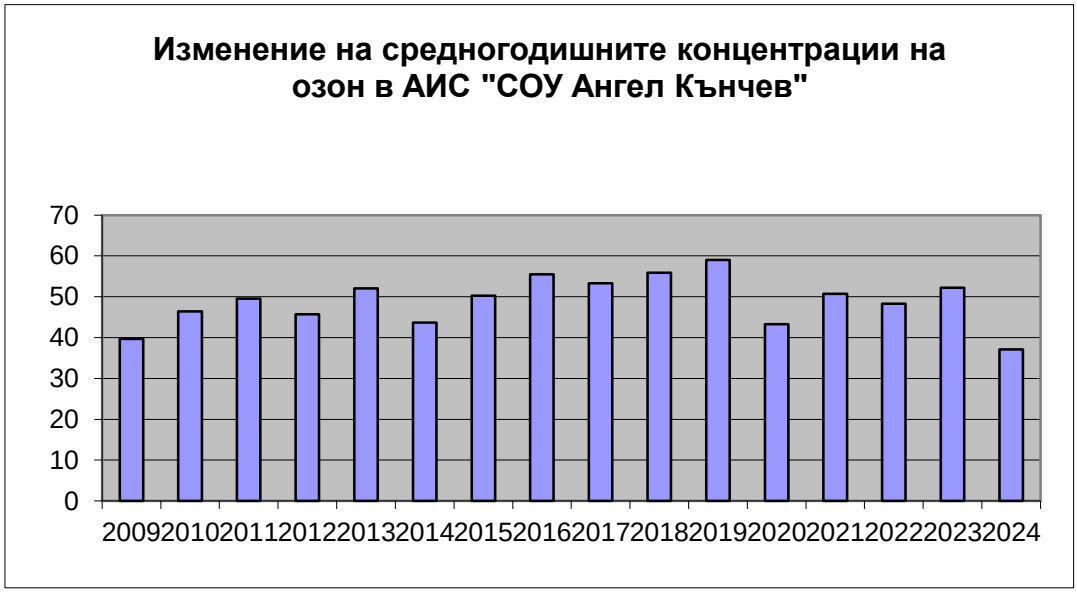

За показател **въглероден оксид** не са регистрирани превишения на съответните допустими концентрации.

- **АИС „Чайка”, гр. Варна**

ФПЧ$_{10}$ - През 2024 г. са регистрирани 364 среднодеионощни концентрации, 9 от тях, след приспадане на приноса на пустинен прах, превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3 или 2,47 % от общия брой регистрирани среднодеионощни стойности. Най-голям брой превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$, след приспадане на приноса на пустинен прах, са регистрирани през

зимните месеци. През месец октомври е регистрирана най – високата средноденонощна стойност от 84,70 μg/m^3. Средногодишната концентрация от 21,27 μg/m^3, след приспадане на приноса на пустинен прах не превишава, СГН от 40 μg/m^3.

Пунктът функционира от 16.01.2018 г.

През 2024 г. регистрираните 9 бр. превишения на СДН за ФПЧ$_{10}$, след приспадане на приноса на пустинен прах, са под допустимия брой превишения за една календарна година (35 броя).

В сравнение с 2023 г. (регистрирани 365 средноденонощни концентрации, след приспадане на приноса на пустинен прах, 5 от тях превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3, средногодишна концентрация от 18,43 μg/m^3) се наблюдава повишаване в наднорменото съдържание на ФПЧ$_{10}$, като най-високи и най-голям брой наднормени стойности са регистрирани през зимните месеци в резултат от използването на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона – високи скорости на вятъра и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния въздушен слой.

С червен цвят са обозначени средномесечните концентрации които превишават СГН - 40 μg/m^3.

С червен цвят са обозначени годините в които е превишена СГН - 40 μg/m^3.

Регистрирани превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ след приспадане приноса на пустинен прах в АИС „Чайка” през 2024 г.			
Месец	*Мин.конц. в μg/м^3*	*Мак.конц. в μg/м^3*	*Бр.превишения на ПДК$_{ср.дн.}$*
Януари	2,70	48,90	0
Февруари	8,00	47,60	0
Март	2,70	43,90	0
Април	8,70	75,60	4
Май	10,10	38,40	0
Юни	9,40	25,80	0
Юли	9,50	37,80	0
Август	5,70	36,90	0
Септември	2,30	31,70	0
Октомври	5,70	84,70	2
Ноември	2,50	58,00	1
Декември	1,50	56,70	2

Серен диоксид – През 2024 г. не са регистрирани превишения на СЧН от 350 μg/m^3 и на среднодневната от 125 μg/m^3.

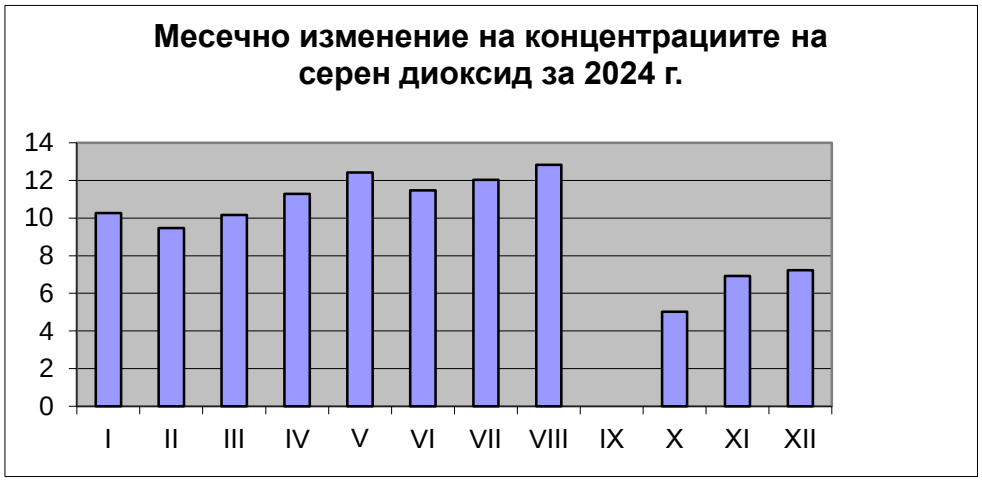

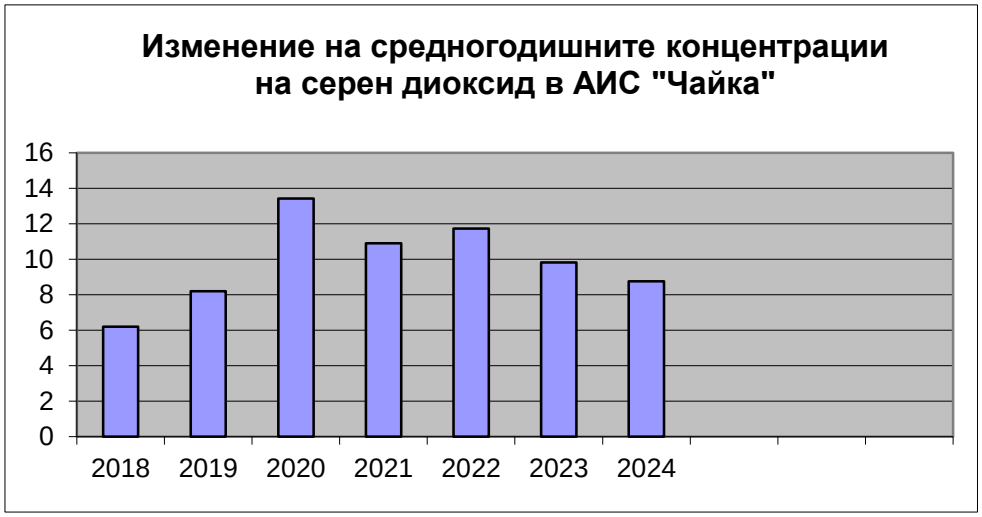

Азотен диоксид – През 2024 г. не са регистрирани превишения за азотен диоксид над ПС за СЧН от 200 μg/m^3. ПДКср.год. (40 мкг/м^3) не се превишава. Няма превишения на алармения праг за азотен диоксид от 400 μg/m^3.

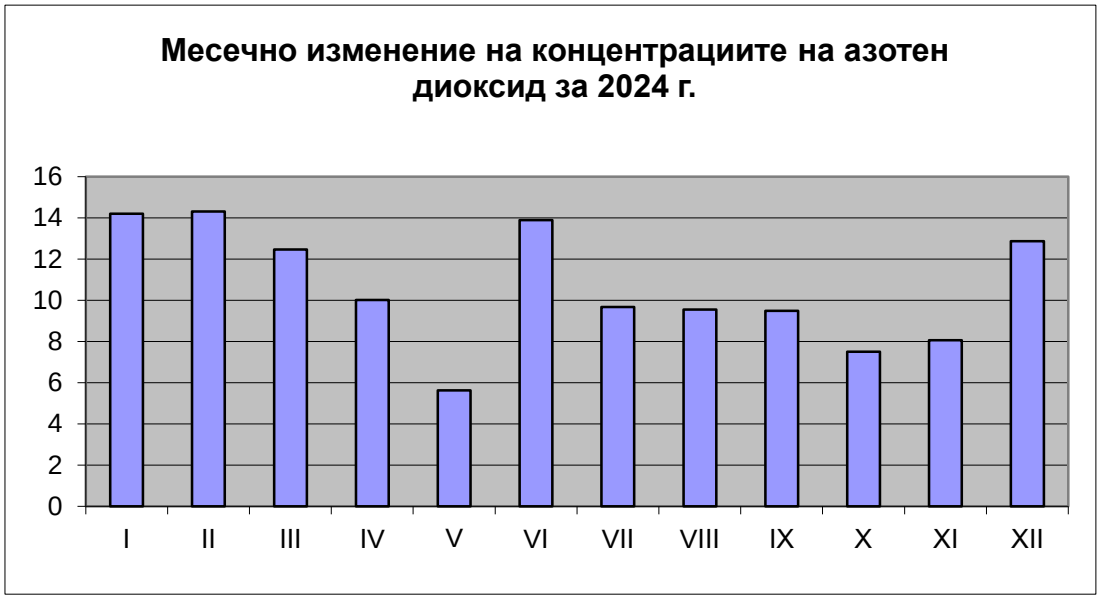

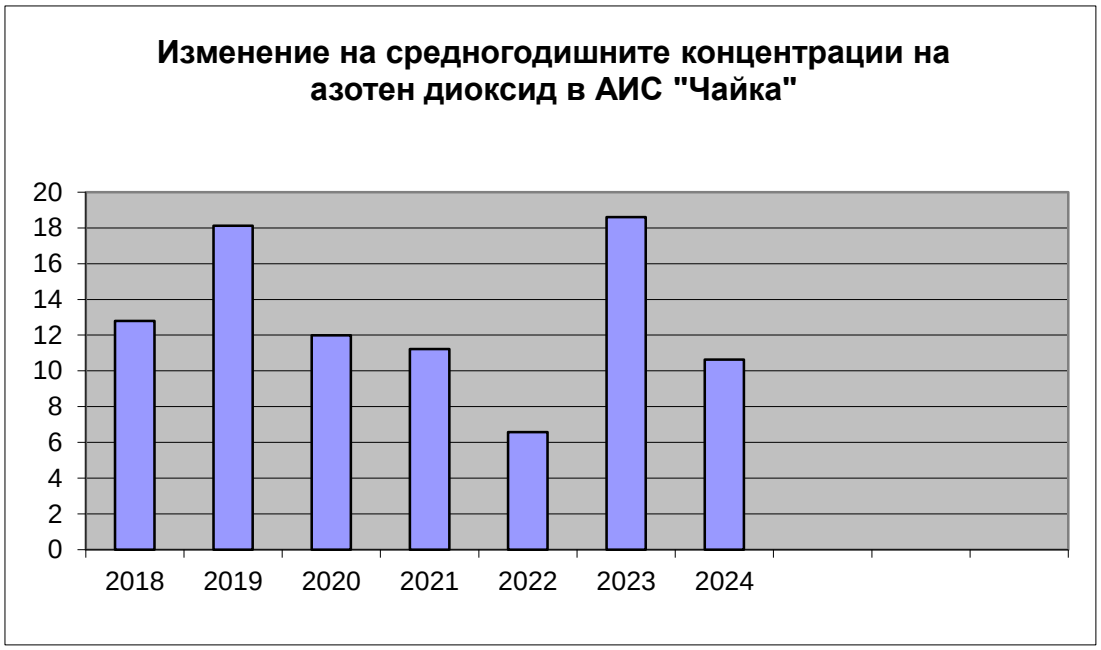

За показател **въглероден оксид** не са регистрирани превишения на съответните допустими концентрации.

- **АИС „ОУ Хан Аспарух", гр. Добрич**

ФПЧ$_{10}$ - През 2024 г. са регистрирани 365 средноденонощни концентрации, 3 от тях след приспадане на приноса на пустинен прах, превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3 или 0,82 % от общия брой регистрирани средноденонощни стойности. Най-голям брой превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$, след приспадане на приноса на пустинен прах, са регистрирани през месец октомври. Същият месец е регистрирана най – високата средноденонощна стойност от

64,13 µg/m^3. Средногодишната концентрация от 17,89 µg/m^3 , след приспадане на приноса на пустинен прах, не превишава СГН от 40 µg/m^3.

През 2024 г. регистрираните 3 бр. превишения на СДН за ФПЧ$_{10}$ не надхвърля допустимия брой превишения за една календарна година (35 броя).

В сравнение с 2023 г. (регистрирани 360 среднодеионощни концентрации, като няма регистрирани превишения на ПС за СДН от 50 µg/m^3, след приспадане на приноса на пустинен прах средногодишна концентрация е 19,22 µg/m^3) постигнатото съответствие с нормите по показател ФПЧ$_{10}$ се поддържа. Запазва се тенденцията за използването на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона – високи скорости на вятъра и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния въздушен слой.

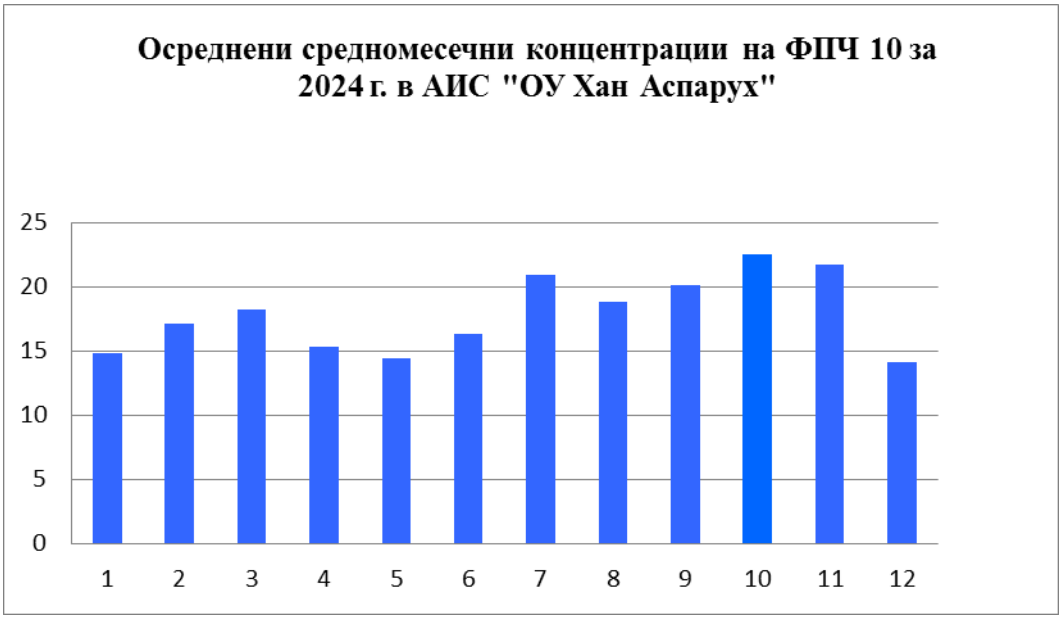

С червен цвят са обозначени средномесечните концентрации които превишават СГН - 40 µg/m^3.

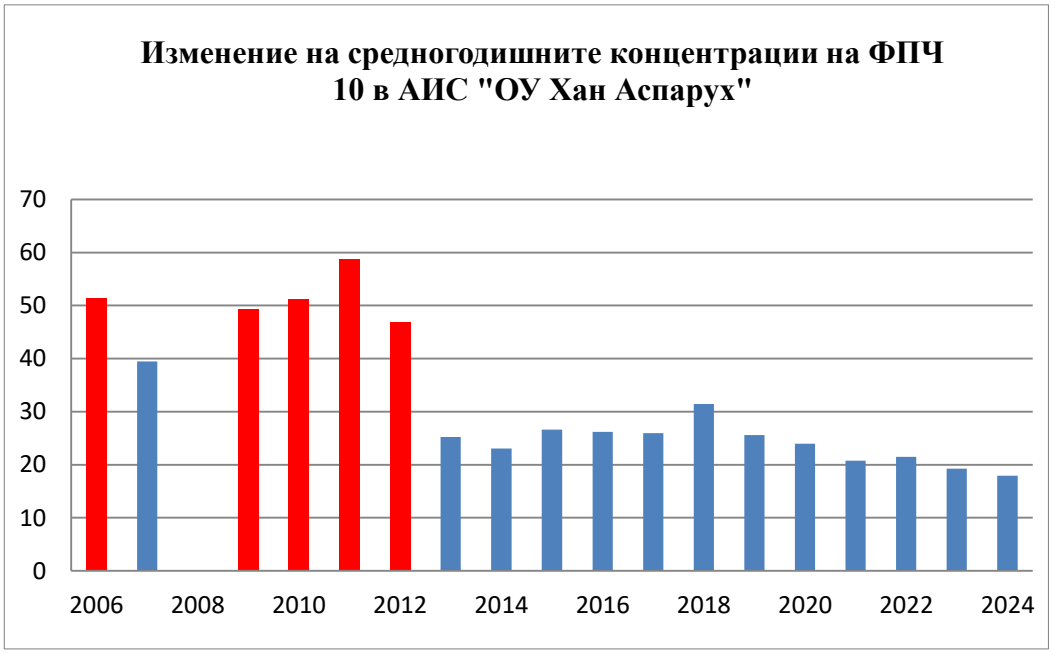

С червен цвят са обозначени годините в които е превишена СГН - 40 µg/m^3.

Регистрирани превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ след приспадане приноса на пустинен прах в АИС „ОУ Хан Аспарух” през 2024 г.			
Месец	*Мин.конц. в μg/м^3*	*Мак.конц. в μg/м^3*	*Бр.превишения на ПДК$_{ср.дн.}$*
Януари	5,86	28,46	0
Февруари	8,35	26,16	0
Март	8,33	37,38	0
Април	8,49	29,54	0
Май	10,32	23,17	0
Юни	6,20	22,37	0
Юли	10,83	33,82	0
Август	9,33	32,16	0
Септември	3,39	31,41	0
Октомври	5,16	64,13	3
Ноември	7,85	36,57	0
Декември	5,48	26,57	0

- **АИС „Изворите”, гр. Девня**

ФПЧ$_{10}$ - През 2024 г. са регистрирани 365 среднодеионощни концентрации, 2 от тях, след приспадане на приноса на пустинен прах, превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3 или 0,55 % от общия брой регистрирани среднодеионощни стойности. Превишенията на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ са регистрирани през зимните месеци. През месец октомври е регистрирана и най – високата среднодеионощна стойност от 56,69 μg/m^3. Средногодишната концентрация от 24,83 μg/m^3, след приспадане на приноса на пустинен прах, не превишава СГН от 40 μg/m^3.

През 2024 г. регистрираните 2 бр. превишения на СДН за ФПЧ$_{10}$ не надхвърля допустимия брой превишения за една календарна година (35 броя).

В сравнение с 2023 г. (регистрирани 354 среднодеионощни концентрации, след приспадане на приноса на пустинен прах 11 от тях превишават ПС за СДН от 50 μg/m^3, средногодишна концентрация от 24,84 μg/m^3) се запазват нивата на концентрациите под СГН и се бележи тенденция на понижаване. Запазва се тенденцията за регистриране на високи и голям брой стойности през зимните месеци резултат от използването на твърди горива в битовия сектор.

В АИС „Изворите” от 2004 г. СГН за ФПЧ$_{10}$ не е превишавана.

С червен цвят са обозначени средномесечните концентрации които превишават СГН - 40 μg/m^3.

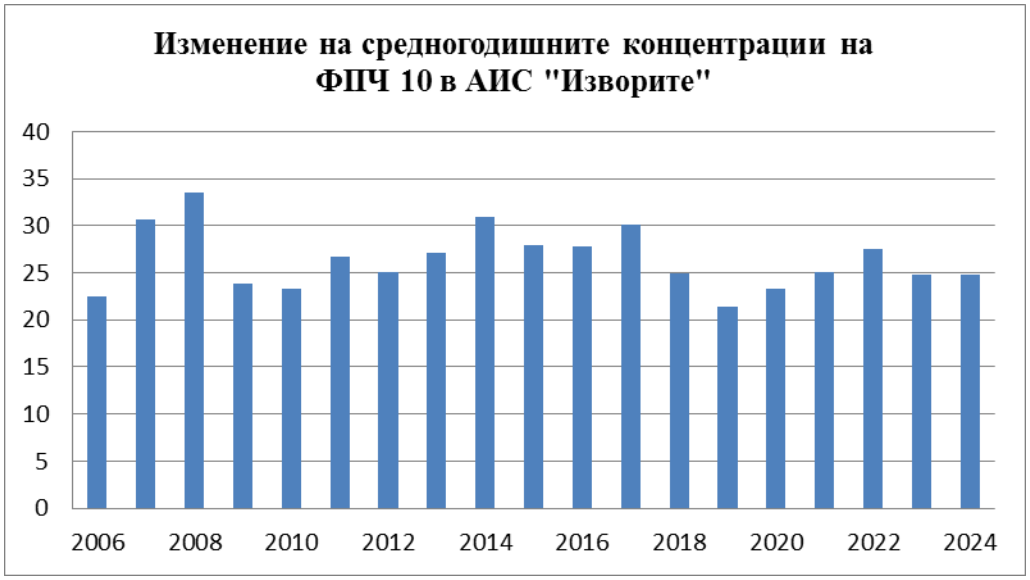

Регистрирани превишения на ПС за СДН на ФПЧ$_{10}$ след приспадане приноса на пустинен прах в АИС „Изворите" през 2024 г.			
Месец	*Мин.конц. в μg/м^3*	*Мак.конц. в μg/м^3*	*Бр.превишения на ПДК$_{ср.дн.}$*
Януари	4,24	34,24	0
Февруари	27,45	43,09	0
Март	22,69	38,25	0
Април	4,24	47,73	0
Май	8,02	33,08	0
Юни	9,31	36,28	0
Юли	8,41	45,05	0
Август	6,64	49,23	0
Септември	4,84	38,38	0
Октомври	4,24	56,69	1
Ноември	9,96	54,77	1
Декември	17,68	27,61	0

Озон – От 2010 г. до момента не са регистрирани стойности за озон, превишаващи прага за предупреждение на населението от 240 μg/m^3. През годината не е регистрирана стойност на озон, превишаваща прага за информиране на населението от 180 μg/m^3.

През летния сезон са регистрирани 5 бр. средни стойности над 120 μg/m^3, като максималните осемчасови средни стойности в рамките на денонощието са:

Дата	Час	Стойност μg/m^3
16.07.2024	18:00	121,318985
16.07.2024	19:00	122,6617584
16.07.2024	20:00	120,2848892
21.08.2024	19:00	121,6639709
21.08.2024	20:00	122,2888184

В сравнение, 2023 г. са регистрирани 11 бр., през 2022 г. не са регистрирани превишения, през 2021 г. са регистрирани 13 бр., през 2020 г. са регистрирани 18 бр., през 2019 г. са регистрирани 8 бр., 2018 г. са регистрирани 20 бр., 2017 г. са регистрирани 37 бр., 2016 г. са регистрирани 2 бр., а през 2015 г. 2014 г., 2013 г., 2012 г., 2011 г. и 2010 г. броят на осемчасовите средни стойности над 120 μg/m^3 в рамките на денонощието е нулиран. Прагът за информиране на населението не е достиган.

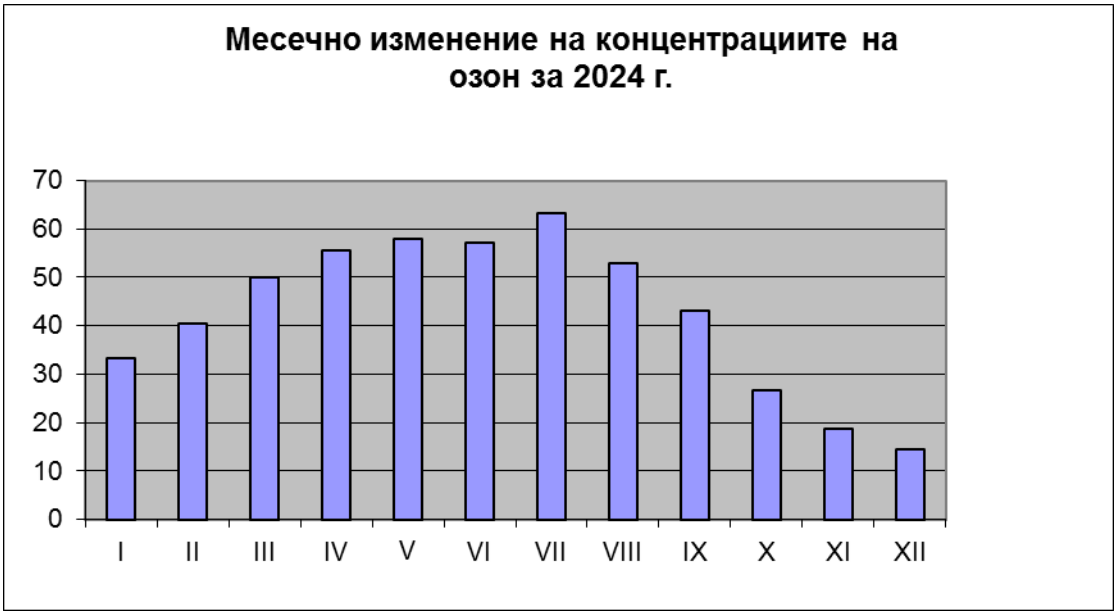

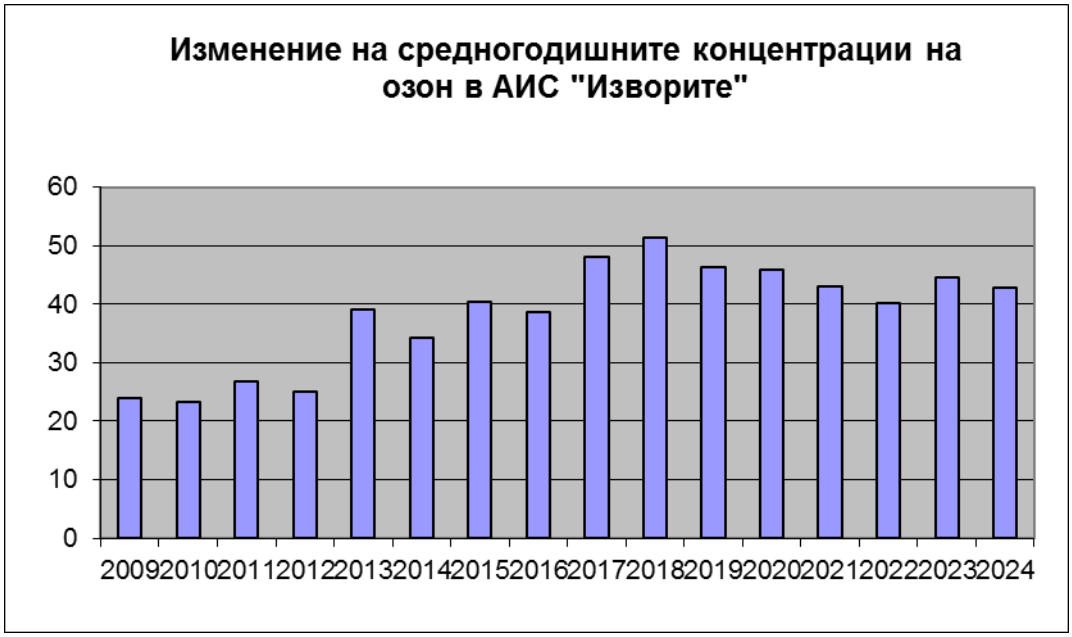

<u>Серен диоксид</u> – През 2024 г. няма регистрирани превишения над ПС за СЧН от 350 μg/m^3, както и на алармения праг за серен диоксид от 500 μg/m^3. Среднодневната норма от 125 μg/m^3 също не е превишавана.

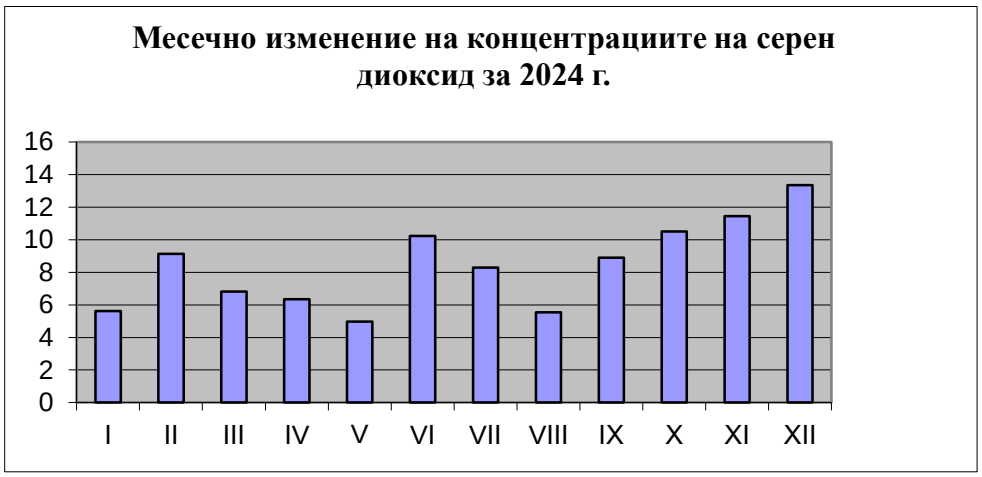

Азотен диоксид - През 2024 г. не са регистрирани превишения за азотен диоксид над ПС за СЧН от 200 μg/m^3 и на алармения праг от 400 μg/m^3. Средногодишната норма от 40 μg/m^3 не е превишавана.

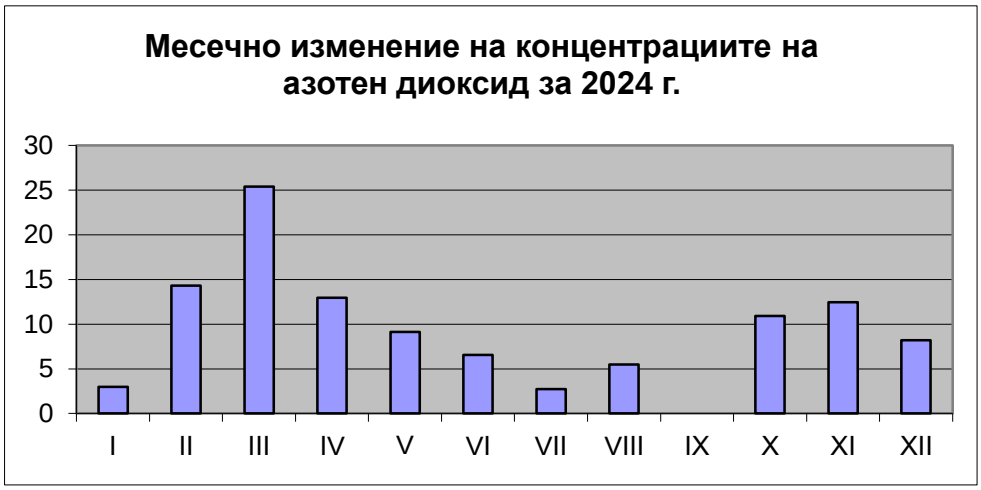

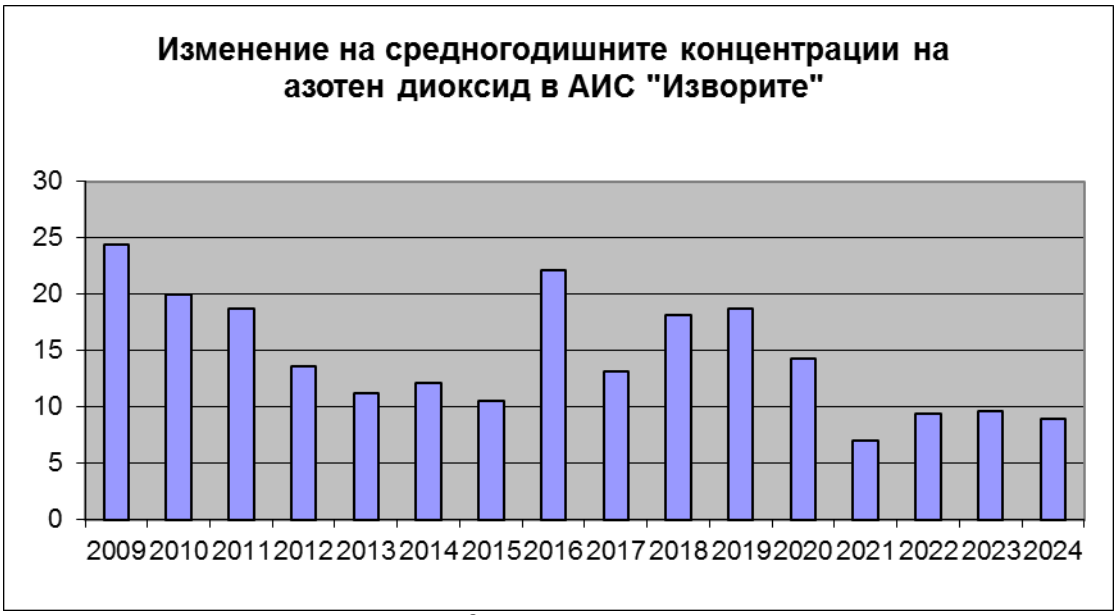

Средногодишната норма от 40 μg/m^3 не е превишавана.

За останалите показатели – амоняк и въглероден оксид, не са регистрирани превишения на съответните допустими концентрации.

- **АИС „Старо Оряхово", с. Старо Оряхово**

ФПЧ$_{10}$ - През 2024 г. са регистрирани 363 среднодеионощни концентрации, като не са регистрирани превишения на ПС за СДН от 50 μg/m^3. През месец октомври е регистрирана най – високата среднодеионощна стойност от 40,37 μg/m^3. Средногодишната концентрация от 9,38 μg/m^3 не превишава СГН от 40 μg/m^3.

В сравнение, с 2023 г. (средногодишна концентрация от 8,46 μg/m^3) се запазват нивата на концентрациите под СГН.

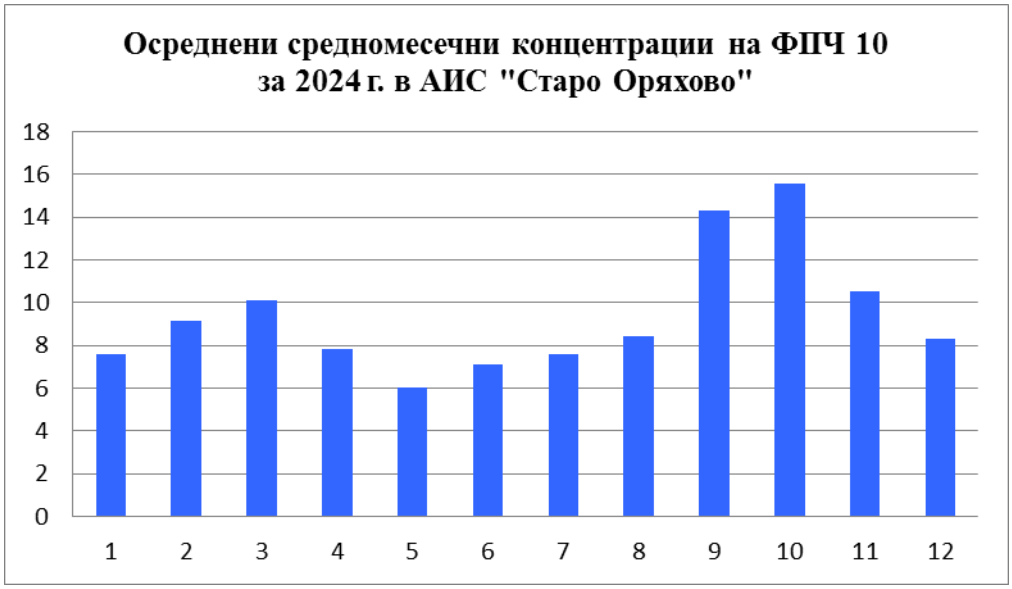

<u>Озон</u> - През 2024 г. няма регистрирани стойности за озон, превишаващи прага за информиране на населението от 180 μg/m^3. Не са регистрирани стойности превишаващи прага за предупреждение на населението от 240 μg/m^3. През 2024 г. не са регистрирани средни стойности над 120 μg/m^3.

В сравнение с 2023 г., 2022 г., 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г., 2015 г., 2014 г., 2013 г., 2012 г., 2011 г. и 2010 г. (регистрирани съответно 73, 2, 24, 44, 10, 20, 78, 0, 31, 0, 48, 24, 23 и 17 осемчасови средни стойности над 120 μg/m^3) се наблюдава тенденция на намаляване на броя на превишенията и концентрациите на замърсителя.

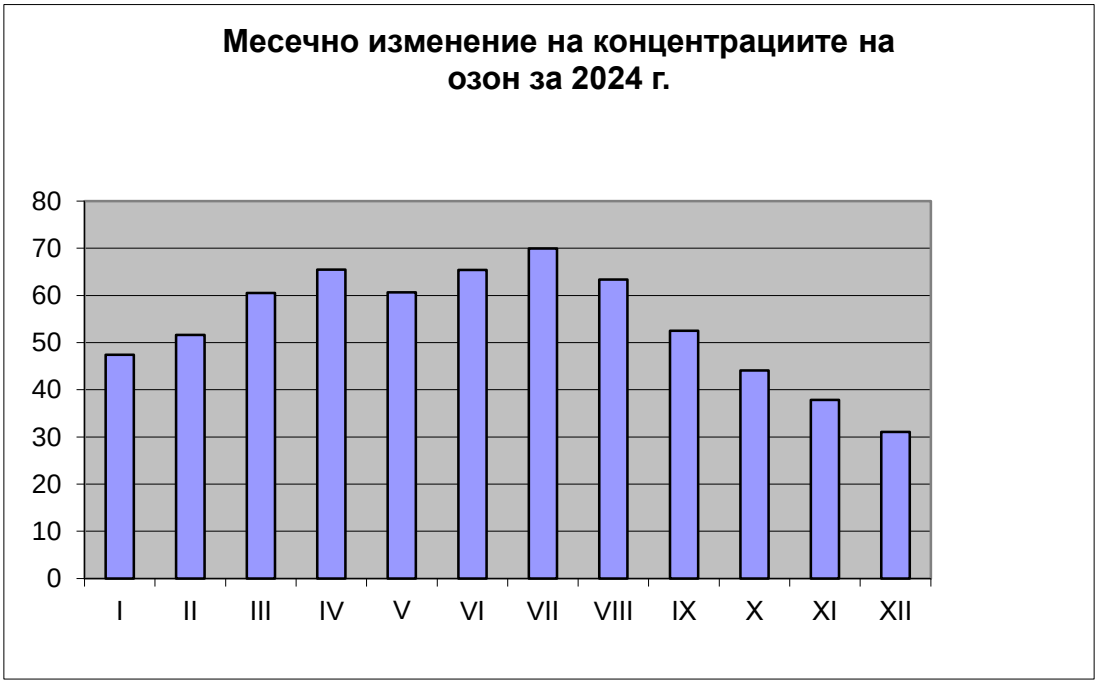

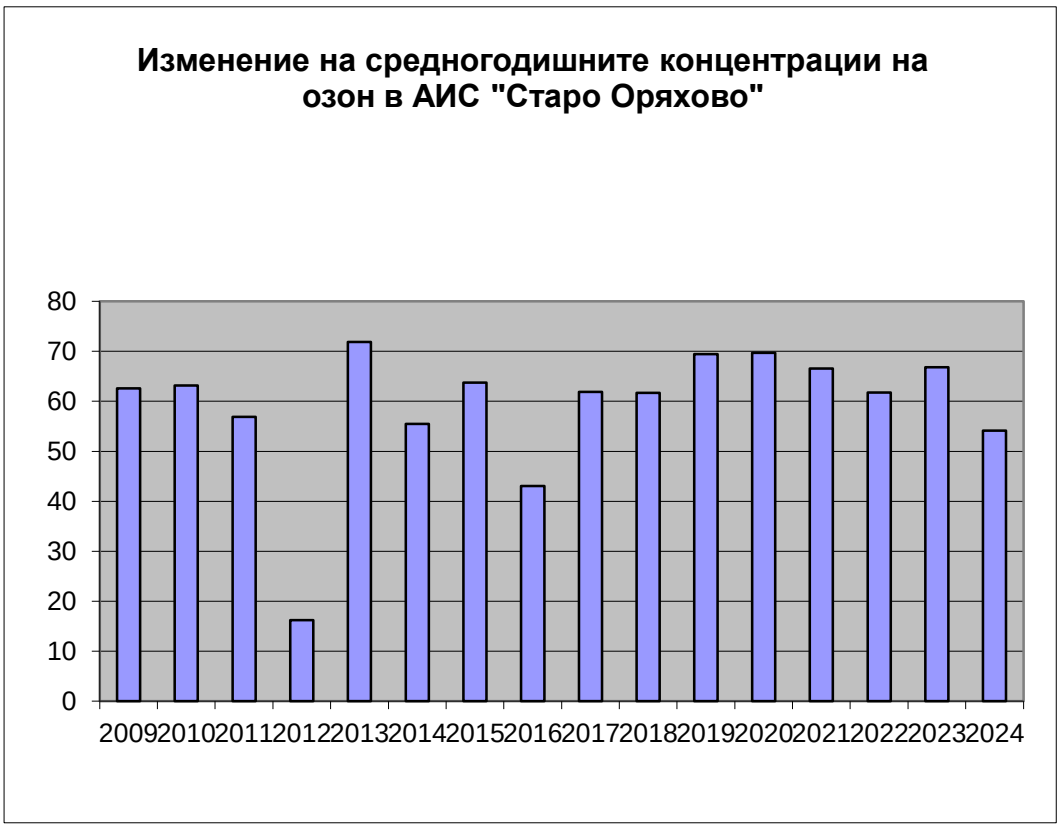

<u>Серен диоксид</u> – През 2024 г. няма регистрирани превишения над ПС за СЧН от 350 μg/m^3, както и на алармения праг за серен диоксид от 500 μg/m^3. Среднодневната норма от 125 μg/m^3 не е превишавана.

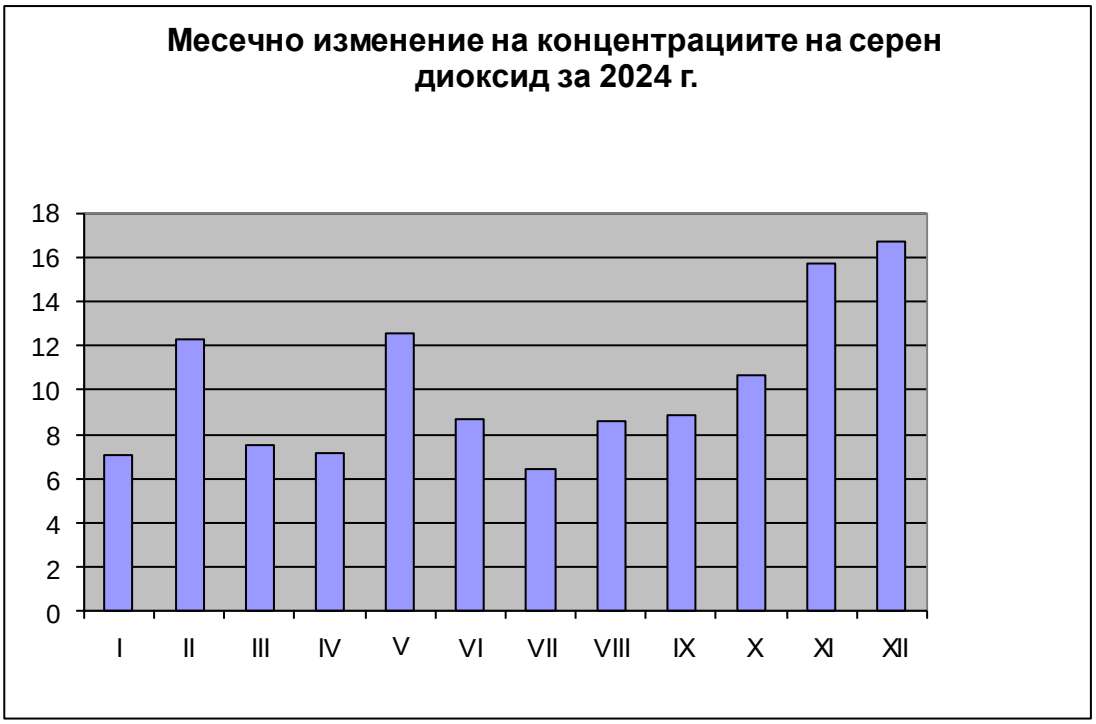

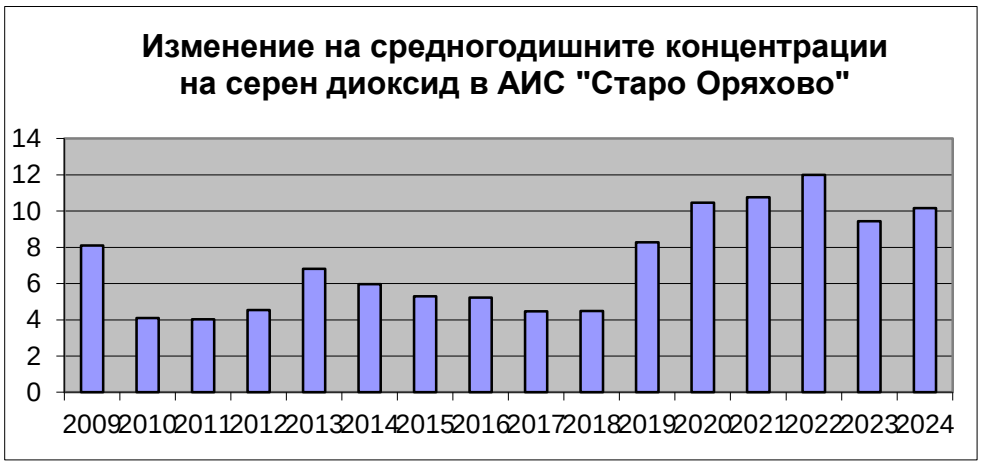

<u>Азотен диоксид</u> – През годината не са регистрирани превишения за азотен диоксид над ПС за СЧН от 200 μg/m^3 и на алармения праг от 400 μg/m^3. Средногодишната норма от 40 μg/m^3 не е превишавана.

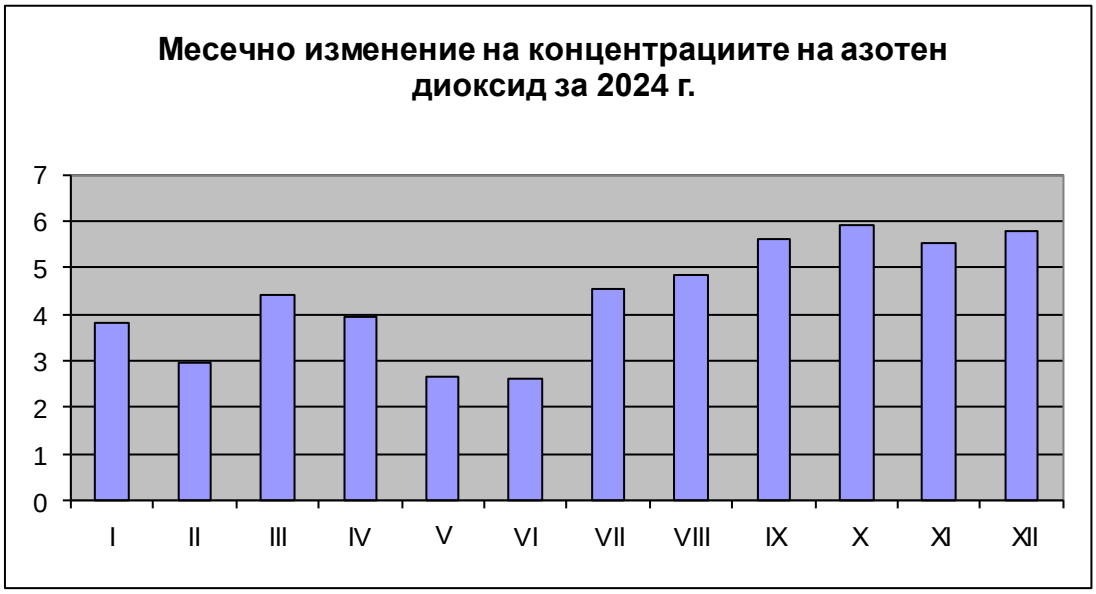

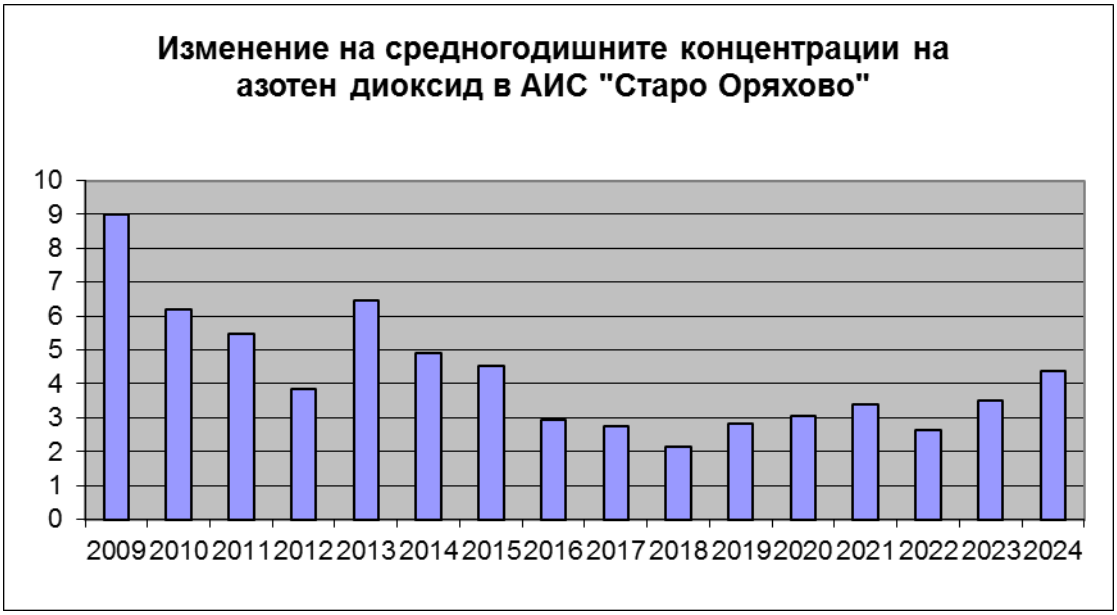

По утвърдения от министъра на ОСВ, годишен график на мобилната автоматична станция за 2024 г. се извършваше контрол на състоянието на атмосферния въздух в гр. Долни чифлик и гр. Провадия.

Контролирани показатели - O_3, CO, SO_2, NO, NO_2, $ФПЧ_{10}$ и метеопараметри.

Анализът на данните от пункта в гр. Долни чифлик показва:

$ФПЧ_{10}$ – През 2024 г. от регистрираните 53 бр. двадесет и четири часови стойности, 3 бр. са над нормата. Превишенията на $ПДК_{ср.дн.}$ са регистрирани през отоплителния сезон, като най – високата стойност от 55 $\mu g/m^3$ е отчетена на 18.11.2024 г.

Съдържанието в атмосферния въздух на останалите контролирани замърсители е значително под допустимите норми, съгласно Наредба № 12/2010 г.

Анализът на данните от пункта в гр. Провадия:

$ФПЧ_{10}$ – През 2024 г. от регистрираните 53 бр. двадесет и четири часови стойности, 2 бр. са над нормата. Превишения на $ПДК_{ср.дн.}$ са регистрирани през отоплителния сезон, като най – високата стойност от 67 $\mu g/m^3$ е отчетена на 03.10.2024 г.

Съдържанието в атмосферния въздух на останалите контролирани замърсители е значително под допустимите норми, съгласно Наредба № 12/2010 г.

Във връзка с постъпили сигнали за замърсяване на атмосферния въздух, вследствие на възникнали пожари, на 15.07.2024 г. са извършени пробонабирания за контрол качеството на атмосферния въздух с апаратура „GASMET“ за бързо определяне на замърсители на въздуха в две точки на измерване: гр. Варна, ж.к. „Владислав Варненчик“ и с. Слънчево, общ. Аксаково. Не са регистрирани стойности над алармените прагове по замърсителите в обхвата на анализатора.

Изводи: Резултатите от анализа на данните за концентрациите на основните показатели характеризиращи КАВ за посочените периоди на 2024 г. не показват превишение на пределно допустимите норми.

Източници на емисии на територията на РИОСВ-Варна:

- **Големи горивни източници;**

На контролираната от РИОСВ-Варна територия, като големи горивни инсталации са класифицирани “ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово и “Солвей Соди” АД, гр. Девня (ТЕЦ към „Солвей Соди“ АД).

- *“ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово* – на площадката са инсталирани 3 бр. котлоагрегати.

От средата на 2018 г. е разрешена експлоатацията на котлоагрегати №№ 4, 5 и 6, които изцяло са на гориво природен газ.

Експлоатацията на инсталацията е разрешена с Комплексно разрешително (КР) № 51-Н0-И0-А3-ТГ1/2020 г., издадено от ИАОС.

- *“Солвей Соди“ АД, гр. Девня (ТЕЦ към „Солвей Соди“ АД)* – инсталирани са 3 парогенератора (ПГ) и 2 парогенератора на циркулиращ кипящ слой (ЦКС). От 01.01.2024 г. ПГ № № 2, 3, 6 са с преустановена експлоатация, тъй като разрешената дерогация за същите изтече на 31.12.2023 г., ПГ ЦКС 7 и ПГ ЦКС 8 са на работно гориво въглища внос, петрококс и биомаса. Централата е за производство на топло и електроенергия. Основният потребител на топлоенергия (пара) е “Солвей Соди” АД, гр. Девня. Излишната електроенергия се включва в енергийната система на страната ни.

Експлоатацията на инсталацията е разрешена с КР № 74-Н1-И0-А3-ТГ1/2022 г., издадено от ИАОС.

За неподвижните източници, подлежащи на собствени периодични измервания, резултатите от тях се представят в съответствие със сроковете, заложени в КР.

- **Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници;**

На контролираната от РИОСВ-Варна, територия като големи емисионни източници на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, са 6 дружества: “ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово, „Веолия Енерджи Варна” ЕАД, гр. Варна, “Агрополихим” АД, гр. Девня, “Старт” АД, гр. София, завод, гр. Добрич, “Солвей Соди” АД, гр. Девня и “Хайделберг Матириълс Девня” АД, гр. Девня.

ТЕЦ към “Солвей Соди ” АД, гр. Девня и „ТЕЦ Варна” ЕАД, са класифицирани, като големи горивни инсталации.

Контролът на промишлените обекти с организирани източници на емисии в атмосферния въздух и горивните източници с топлинна мощност над 0,5 МВт се осъществява, съгласно изискванията на *Наредба № 6/1999 г.* за провеждане на собствени периодични, собствени непрекъснати и контролни измервания на емисиите от тези източници. Спазването на НДЕ е в съответствие с *Наредба № 1/2005 г.,* а за нови средни горивни инсталации – в съответствие с *Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации.*

При установяване на наднормени концентрации в отпадъчните газове, изпускани в атмосферния въздух от действащите обекти, на дружествата се наложиха текущи санкции за наднормено замърсяване на атмосферния въздух.

КОНТРОЛНИ ИЗМЕРВАНИЯ:

От планираните контролни емисионни измервания на 3 неподвижни източника на 3 обекта са извършени.

Емисиите от един източник превишават нормите за допустими емисии по замърсители прах и въглероден оксид.

За констатираните наднормени концентрации на контролираните замърсители на атмосферния въздух при проведените контролни измервания са наложени санкции.

Извън годишния график не са извършени контролни измервания.

СОБСТВЕНИ НЕПРЕКЪСНАТИ ИЗМЕРВАНИЯ (СНИ):

На СНИ в региона, съгласно изискванията на Наредба № 6 от 1999 г., подлежат големите горивни инсталации “ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово, ТЕЦ към „Солвей Соди“ АД, гр. Девня, циментовите пещи и мелници на “Хайделберг Матириълс Девня” АД, гр. Девня, инсталациите за азотна киселина, азотни и фосфорни торове на “Агрополихим” АД, гр. Девня и инсталация за преработка на отпадъци на „Екосейф“ ООД.

Общо в региона са инсталирани **15** автоматични системи за СНИ (“ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово – 3 бр., ТЕЦ към „Солвей соди“ АД – 2 бр., “Агрополихим” АД, гр. Девня – 3 бр., “Хайделберг Матириълс Девня” АД, гр. Девня – 6 бр. и „Екосейф“ ООД – 1 бр.).

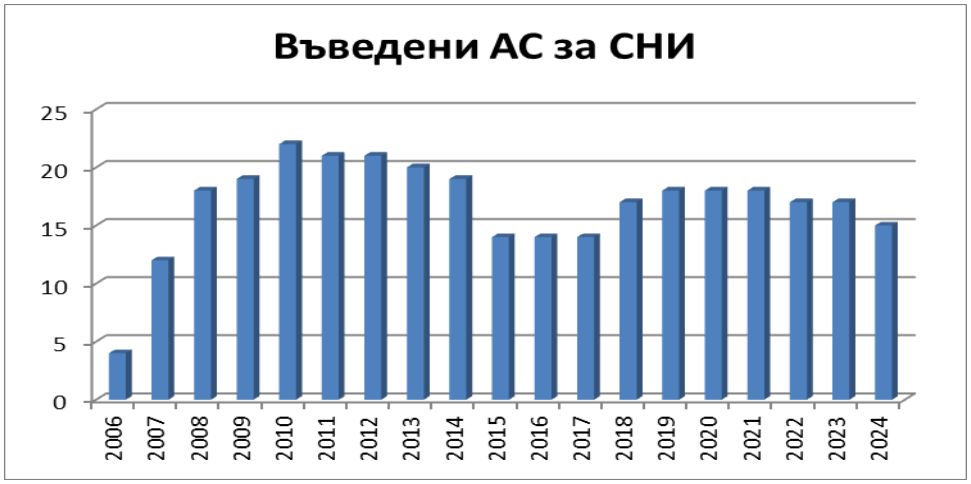

"ТЕЦ Варна" ЕАД, с. Езерово - СНИ се извършват на ръкавите на котлоагрегати №№ 4, 5 и 6 (по 2 броя на котлоагрегат) и отпадъчните им газове са включени в общ комин № 2. От средата на 2018 г., когато са въведени в експлоатация котлоагрегатите, резултатите от СНИ се представят ежемесечно в РИОСВ-Варна. През 2024 г. К4 няма отработени часове (спрян в резерв от 18.08.2021 г.), К5 няма отработени часове за 2024 г. (изведен за основен ремонт от 01.09.2021 г.), К6 не е в експлоатация от 01.02.2022 г.

През 2024 г. са извършени оценки на резултатите по представените месечни от СНИ за 2024 г. и годишни доклади от СНИ за 2023 г., и са изготвени Протоколи образец Г - 2 бр.

ТЕЦ към *"Солвей Соди" АД, гр. Девня* - СНИ на ПГ ЦКС 7 и ПГ ЦКС 8 се извършват поотделно на всеки парогенератор и на отпадъчните им газове, включени в общ комин № 2.

През 2024 г. са извършени оценки на резултатите по представените месечни и годишни доклади от СНИ за 2023 г., и са изготвени Протоколи образец Г - 3 бр. Съставени са и 2 броя констативни протоколи по чл. 69а, ал.1, т. 3 от ЗООС, във връзка с неспазване нормите за допустими емисии и налагане на имуществени санкции на дружеството.

"Хайделберг Матириълс Девня" АД, гр. Девня - извършени са оценки на резултатите по представените месечни доклади от СНИ за 2024 г. и годишни доклади от СНИ за 2023 г., и са изготвени Протоколи образци В - 72 бр. и Г - 7 бр. Не са констатирани наднормени концентрации по контролираните замърсители на атмосферния въздух.

"Агрополихим" АД, гр. Девня - извършени са оценки на резултатите по представените месечни доклади от СНИ за 2024 г. и годишни доклади от СНИ за 2023 г. и са изготвени Протоколи образци В - 36 бр. и Г - 3 бр. Не са констатирани наднормени концентрации по контролираните замърсители на атмосферния въздух.

СОБСТВЕНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗМЕРВАНИЯ:

Контролът на изпусканите вредни вещества от големите емисионни източници се провеждаше по представените доклади от СПИ, които те извършваха в рамките на издадените комплексни разрешителни. За останалите дружества с организирани неподвижни източници на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, контролът се осъществяваше по представяните доклади от СПИ поне веднъж на две последователни календарни години и/или при провежданите ДПК на нови обекти с източници на емисии.

Измерванията на тези дружества се провеждаха от акредитирани за целта лаборатории.

През 2024 г. са представени и проверени 260 доклада от СПИ на 159 обекта.

- **Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини;**

Във връзка с прилагане на Директива 94/63/ЕС (респективно *Наредба № 16* към *Закона за чистотата на атмосферния въздух*) са планирани проверки на 10 бр. бензиностанции. Извършени са общо 10 проверки по план и 1 проверка по сигнал на 10 обекта.

Към 31.12.2024 г. в регистъра на РИОСВ-Варна са включени 286 бензиностанции, от които 201 бр. бензиностанции работят с бензини и отговарят на нормативните изисквания за Етап I, работещите - 201 бр. са оборудвани със системи съответстващи на Етап II за УБП , 57 бр. временно са преустановили дейността си, 23 бр. не работят с бензини и 5 бр. са демонтирани.

На контролираната територия се намира и терминалът на „Петролен терминал Варна“ ЕООД, гр. София (бивш „Варна Сторидж” ЕООД, гр. София), в който са разположени съоръжения за съхраняване на бензини, отговарящи на нормативните изисквания.

- **Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители;**

Предвид осигуряване ефективното прилагане на Наредба № 7/2003 г. и Програмата на Директива 99/13/ЕС, за които страната ни е разработила и изпълнява специални национални програми за прилагането им, като част от поетите преговорни ангажименти пред ЕС, през 2024 г. се извършиха 13 броя планови проверки, като 3 броя от тях са малки комплексни проверки и 2 броя извънредни проверки по сигнал.

С цел осигуряване на обществен достъп в Информационната система за инсталациите, източници на летливи органични съединения са въведени 120 партиди на 93 обекта.

Представени и проверени са общо 21 плана за управление на разтворителите (ПУР) и 4 Схеми за намаляване на емисии (СНЕ) за 2023 г.

За констатирано неспазване на нормите за общи емисии на ЛОС определени в наредбата от дейността “Извличане на растителни масла” по представения ПУР за 2023 г., е съставен един АУАН и издадено едно наказателно постановление по *Закона за чистотата на атмосферния въздух* на “Агро Плант Инвест” ООД, гр. Варна, в размер на 7000 лв.

Издадени са 3 удостоверения за регистрация по *Наредба № 7/2003 г. за норми за допустими емисии на ЛОС*.

- **Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители;**

В съответствие с изискванията на *Наредбата за ограничаване емисиите на някои летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти* (*Директива ЕО № 2004/42/ЕС*) в РИОСВ – Варна, в срок до 31.03.2024 г. са представени годишни отчети на фирмите за календарната 2023 г., предстои докладване за 2024 г. За поддържане на информационната система на ИАОС, в съответствие с програмата за мониторинг по наредбата, представената с отчетите информация е обобщена и предоставена в ИАОС. Извършени са общо 15 планови проверки, като три от тях са малка комплексна.

При проверките не са установени несъответствия с изискванията за етикетиране и максимално допустимо съдържание на летливи органични съединения.

- **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой;**

Във връзка с изискванията на *Регламенти (ЕО) № 2024/590 относно вещества, които нарушават озоновия слой и Регламент(ЕС) № 2024/573 за флуорсъдържащите парникови газове (ФПГ)на Европейския парламент и Съвета*, съответно *Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой* и *Наредба № 1 за реда и начина за обучение и издаванена документи за правоспасобност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1)* към 31.03.2024 г. в информационната система за ФПГ са представени годишните отчети на фирмите.

През годината са извършени общо 99 проверки, от които: - 33 бр. планови, от които 9 бр. комплексни проверки; - 7 бр. извънредни проверки по освобождаване на внос на ФПГ по Уведомления на МП Варна-Запад; - 1 бр. проверка на информационната система за ФПГ на Изпълнителна агенция по околна среда; - 57 бр. извънредни проверки по покани за издаване на АУАН; - 1 бр. извънредни проверки по разпореждане на МОСВ.

Съставени са общо 43 бр. АУАН на дружества, като 42 бр. са за непредставяне на годишен отчет, в съответствие с изискванията на чл. 34и, ал. 24 от ЗЧАВ, във връзка с чл. 17, ал. 2 от ЗЧАВ, чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1 и един за неспазване на чл. 34и, ал. 24 от ЗЧАВ, във връзка с чл. 17, ал. 2 от ЗЧАВ, чл. 32, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1.

При проверките на инсталациите съдържащи над 3 кг ОРВ и ФПГ са установени 13 бр. несъответствия с изискванията на *Регламент (ЕС) № 2024/573 за флуорсъдържащите парникови газове* и на *Регламент (ЕО) № 2024/590 относно вещества, които нарушават озоновия слой,* за които са дадени предписания за отстраняването им. Същите са изпълнени в указания срок.

Към 31.12.2024 г. в регистъра за контрол са включени 4105 хладилни и климатични инсталации с над 3 кг хладилен агент.

- **Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове;**

На контролираната от РИОСВ-Варна, територия през 2024 г. действащи бяха 10 бр. разрешителни за емисии на парникови газове (РЕПГ). Извършени са всички планирани 4 бр. проверки и 1 бр. извънредна проверка по разпореждане

Полза за обществото – Намаляване на вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети за здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в качеството на атмосферния въздух (КАВ) в резултат на различни дейности с източници на емисии.

II.2.ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Основната цел на експертите по компонент “Води” през 2024 г. е опазване на водните обекти от замърсяване, чрез превантивен, текущ и последващ контрол на източниците, който е свързан с прилагането на Закона за водите и подзаконовите му нормативни актове по отношение провеждане мониторинг на отпадъчните води, контролиране на обектите, формиращи отпадъчни води, включително и пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за

зауставане на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда и контролиране аварийните изпускания на отпадъчни води.

2. Опазване на повърхностните води.

Контролираният от РИОСВ – Варна, район включва част от територията на два водосборни басейна - Черноморски басейн, който се управлява от Басейнова дирекция Черноморски район гр. Варна и Дунавски басейн, управляван от Басейнова дирекция Дунавски район гр. Плевен.

По-големите повърхностни водни обекти на територията на РИОСВ – Варна, са:

- Черно море
- Варненско езеро
- Белославско езеро
- Шабленско езеро
- Дуранкулашко езеро
- р. Камчия
- р. Девненска
- р. Провадийска
- р. Суха
- р. Батова

Оценка на състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела се извършва по типово специфични класификационни системи и стандарти за качество за специфични замърсители, химични елементи и други вещества описани в *Наредба Н-4 за характеризиране на повърхностните води*.

Мониторингът на повърхностните води се осъществява от акредитирана Регионална лаборатория Варна – 04 към ИАОС след възлагане от Басейнова дирекция Черноморски район и Басейнова дирекция Дунавски район.

Контролът, извършван от РИОСВ – Варна на обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателни станции на населени места е в пряка зависимост от качеството на водоприемниците.

Обектите, формиращи отпадъчни води, заустваны в повърхностни водни тела, попадащи в териториалния обхват на дейността на РИОСВ – Варна, са изброени в следващата таблицата.

№ по ред	**Наименование на обекта**	**№ на разрешително за заустване/ № на комплекно разрешително (КР)**	**Определени ИЕО за приоритетни и приоритетно опасни вещества по приложения № 1 и 2 от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетните вещества и някои други замърсители** (да-1; не-0)	**Определени ИЕО за специфични замърсители, химични елементи и други вещества по Приложение № 7 на Наредба Н-4/ 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води** (да-1; не-0)	**Определени ИЕО за други вещества и показатели, различни от посочените в колони 9 и 10, чието въздействие може да промени общите условия на водното тяло, в което се зауства** (да-1; не-0)
1	Агрополихим АД, гр. Девня, завод за производство на азотни и фосфорни торове	КР № 68/2005г.	**1**	**1**	**1**

2	Булгартрансгаз ЕАД, гр. София - КС"Провадия" с. Кривня	КР № 370-НО/2013г.	**0**	**1**	**1**
3	Булгартрансгаз ЕАД, гр.София - КС "Вълчи дол", гр.Вълчи дол	13710066/19.03.2012г.	**0**	**1**	**1**
4	Веселин Бойчев, ЛПСОВ Веселин Атанасов Бойчев, с.о. Пчелина, Варна	23710075/ 28.08.2006 г.	**0**	**0**	**1**
5	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система гр. Варна	23740047/31.03.2014г.	**1**	**1**	**1**
6	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система К.К. Златни пясъци	23340002/10.05.2011г.	**0**	**0**	**1**
7	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система гр. Девня	23110013/25.08.2010г.	**0**	**1**	**1**
8	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система гр. Дългопол	23710090/27.05.2014г.	**0**	**1**	**1**
9	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система гр. Провадия	23110024/14.03.2014г.	**0**	**1**	**1**
10	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система К.К. Камчия	23140045/21.03.2019г.	**0**	**1**	**1**
11	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система с. Ветрино	23710110/17.04.2024 г.	**0**	**1**	**1**
12	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система с. Дръндар	13710073/12.05.2014г.	**0**	**0**	**1**
13	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна система с. Попович	23110023/20.03.2014г.	**0**	**1**	**1**
14	Водоснабдяване и канализация Варна ООД - Канализационна ситема гр. Белослав	23210001/01.06.2007г.	**1**	**1**	**1**
15	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна система гр. Балчик	23340009/23.10.2015г.	**0**	**1**	**1**
16	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна система гр. Генерал Тошево	13750007/22.11.2012г.	**1**	**1**	**1**
17	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна система гр. Каварна	23740002/25.07.2007г.	**0**	**1**	**1**
18	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна система гр.Добрич	13140291/22.12.2016г.	**1**	**1**	**1**
19	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна система К.К. Албена	**0**	**0**	**1**	**1**
20	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна системи гр. Тервел	13740096/04.07.2018г.	**1**	**1**	**1**
21	Водоснабдяване и канализация Добрич АД - Канализационна системи гр. Шабла	23240010/27.10.2017г.	**0**	**1**	**1**

22	Девня Цимент АД, гр. Девня, завод за производство на цимент	КР № 63-Н1/2007г.	**0**	**1**	**1**
23	Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост - Канализационна система	13710074/21.10.2014г.	**0**	**0**	**1**
24	Електа ЕООД, гр. Варна - предприятие за преработка на морски и сладководни продукти	23250001/16.08.2011г.	**0**	**0**	**1**
25	Ескана АД, гр.Варна, цех Сини вир, с. Цонево-инсталация за трошен камък	23120011/05.07.2010г.	**0**	**1**	**1**
26	Исторически парк АД - Канализационна система към туристически комплекс	23140049/11.10.2019г.	**0**	**0**	**1**
27	Каолин АД, гр. Сеново - Завод за микропродукти с. Игнатиево	23710017/16.11.2007г.	**0**	**1**	**1**
28	Консорциум по ЗЗД, Канализационна система с. Шкорпиловци	23710055/30.09.2009г.	**0**	**0**	**1**
29	Легалити АД - Канализационна мрежа с канализационна система към Ваканционен клуб на вила Романа	23310002/04.04.2011г.	**0**	**0**	**1**
30	Лукойл България ЕООД - ПСБ Аспарухово	23720001/02.03.2007 г.	**1**	**1**	**1**
31	Макс 79 ЕООД - Канализационна система във вилно селище с. Шкорпиловци	23710105/28.05.2019г.	**0**	**0**	**1**
32	Манекс сън АД, Свинеугоителен комплекс с. Слънчево	КР № 244-Н0/2008 г.	**0**	**1**	**1**
33	Община Добрич, Регионално депо с. Стожер	КР № 433-Н0/2012 г.	**1**	**1**	**1**
34	Община Долни чифлик - Канализационна система гр. Долни чифлик	23140037/12.01.2015г.	**1**	**1**	**1**
35	Олива АД, с. Разделна	КР № 569-Н0/2018 г.	**0**	**1**	**1**
36	ОМВ България ООД - Бензиностанция 1056, местност Пчелина, бул. Цар Освободител и бул. Христо Смирненски, гр. Варна	23740053/11.03.2016 г.	**0**	**1**	**1**
37	Поддържане чистотата на морските води АД гр. Варна - брегова пречиствателна станция за нефтоводни смеси	КР № 544-НО/2016г.	**1**	**1**	**1**
38	Прибой ООД - Канализационна система С. О. Прибой	23710007/04.10.2007г.	**0**	**0**	**1**
39	Проучване и добив на нефт и газ АД - клон Шабла, реинжектиране на отпадъчни води	02570001/14.05.2007г.	**1**	**1**	**1**
40	Проучване и добив на нефт и газ АД - клон Шабла	23320001/27.11.2008г.	**1**	**1**	**1**
41	Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	КР № 305-Н0/2008 г.	**0**	**1**	**1**
42	Солвей Соди АД, гр. Девня	КР № 74-Н1/2014г.	**0**	**1**	**1**

43	ТЕРЕМ - КРЗ - Флотски арсенал Варна ЕООД гр. Варна	23250002/12.08.2005г.	**1**	**1**	**1**
44	ТЕЦ Варна АД, с. Езерово	КР № 51/2005 г.	**0**	**1**	**1**

Басейнова дирекция "Черноморски район"

1. Пунктове за наблюдение

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, включват 33 повърхностни водни тела и 40 пункта за мониторинг (от които 24 пункта в реки и 16 – в езера и язовири), в следните речни басейни:

- Черноморски Добруджански реки;
- река Провадийска;
- река Камчия.

Обобщената информация за резултатите от изследване на повърхностните води, е изготвена на база наличните в ГИСУВД към 10.03.2025 г. данни. Интерпретация на всички резултати от мониторинга, проведен през 2024 г., ще бъде направена в годишния бюлетин за състоянието на водите за 2024 г., който се изготвя в изпълнение на чл. 155, ал. 1, т. 17 от Закона за водите и се публикува на официалната интернет страница на БДЧР.

2. Данни от изследване на физико-химични елементи за качество (ФХЕК)

Представените средногодишни стойности за ФХЕК не дават информация за състоянието на водните тела, оценката на които изисква отчитане на всички елементи за качество, съгласно изискванията на РДВ и Наредба № Н-4 за характеризиране на повърхностните води. Интерпретирани са резултатите от изследване на следните ФХЕК: разтворен кислород, $БПК_5$, общ азот и общ фосфор.

Информацията за пунктовете за наблюдение, изследваните ФХЕК и състоянието, на което съответстват, за 2023 г. и 2024 г., е обобщена в приложената ***Таблица 1***.

Извод:

Констатираното влошаване на състоянието по ФХЕК в някои водни тела е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от дифузни източници (земеделски практики), и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

3. Специфични замърсители

Съгласно наличните в ГИСУВД към 10.03.2025 г. данни, превишения на стандартите за качество на околната среда (СКОС) за изследваните през годината специфични замърсители, посочени в Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води, не са регистрирани.

4. Приоритетни вещества (ПВ)

Съгласно наличните в ГИСУВД към 10.03.2025 г. данни, превишения на СКОС за изследваните през годината приоритетни вещества, посочени в Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, не са регистрирани.

Таблица 1

Информация за пунктовете за мониторинг на повърхностни води в обхвата на РИОСВ-Варна, средногодишни стойности и състояние по физико-химични елементи за качество (ФХЕК) за 2023 и 2024 г.

№ по ред	Код на ВТ	Име на пункт	Код на пункт	Код на типа	средногодишни стойности за 2023 г.								средногодишни стойности за 2024 г.				Промени в състоянието по ФХЕК
					O2, mg/l	БПК5, mg/l	NH4-N, mg/l	NO2-N, mg/l	NO3-N, mg/l	N общ, mg/l	P-PO4, mg/l	P общ, mg/l	O2, mg/l	БПК5, mg/l	N общ, mg/l	P общ, mg/l	
Черноморски Добруджански реки																	
1	BG2DO800R006	р. Изворска - над с. Долище	BG2DO00841MS002	R11	8,075	1,275	0,013	0,01	2,840	3,61	0,02	0,058	8,75	1,9*	3,68*	0,065*	
2	BG2DO800R005	р. Батова - с. Долище	BG2DO08399MS201	R11	8,65	1,5	0,009	0,005	1,240	1,75	0,007	0,013	8,1*	1,95*	1,16*	0,017*	
3	BG2DO800R001	р. Батова - устие	BG2DO00831MS001	R11	5,26	2,00	0,058	0,008	1,305	1,78	0,006	0,020	6,18	1,36*	1.61*	0,044*	Подобрение по показатели O2 и БПК5
4	BG2DO800R004	р. Батова, с. Батово	BG2DO01835MS269	R11	7,83	1,63	0,016	0,011	2,340	3,02	0,014	0,054					
5	BG2DO800R002	р. Екренска - устие	BG2DO00821MS202	R11	7,23	1,70				3,53	0,019	0,029	7,53	1,42*	2,74*	0,037*	
6	BG2DO700L017	Дуранкулашко блато	BG2DO10000MS006	L07	8,60	3,51	0,167	0,043	0,179	1,44	0,021	0,039	8,93	3,107*	2,747*	0,13*	Влошаване по показатели N общ и P общ
7	BG2DO700L018	Езерецко езеро	BG2DO10000MS482	L07	7,40			0,038	1,790	2,43	0,013	0,033	7,83	1,973*	2,255*	0,052*	
8	BG2DO700L018	Шабленско езеро	BG2DO10000MS007	L07									8,90	1,30	2,06	0,04	

река Провадийска																	
9	BG2PR500R006	р. Провадийска - с. Златина	BG2PR2519MS1121	R11	6,93	1,88	0,066	0,033	2,800	3,53	0,091	0,129	5,930	1,550	3,81	0,220	Влошаване по Р общ и О2
10	BG2PR200R1004	р. Девненска - преди с. Чернево *	BG2PR02911MS207	R15													
11	BG2PR210R1005	р. Девненска –устие *	BG2PR211MS002	R15	7,55	1,62	0,020	0,010	0,689	1,03	0,073	0,108	6,92	0,930	1,200	0,040	Подобрение по БПК и Р общ
12	BG2PR500R010	р. Златина - след с. Белоградец	BG2PR00545MS203	R11	7,43	1,33	0,02	0,35	56,000	60,75	0,036	0,065	8,67	1,120	54,53	0,062	Влошаване по О2 и Р общ
13	BG2PR500R008	р. Златина - устие	BG2PR05411MS205	R11													
14	BG2PR500R004	р. Язтепенска - устие	BG2PR00521MS206	R11													
15	BG2PR345R1107	р. Провадийска "Провадсол" *	BG2PR00511MS005	R11	7,75	1,88	0,201	0,084	3,188	4,75	0,282	0,380	7,630	2,460	4,17	0,50	Влошаване по БПК
16	BG2PR345R1207	р. Провадийска – с. Синдел	BG2PR00033MS003	R11	7,68	1,88	0,054	0,041	3,410	4,08	0,23	0,255	8,47	1,60	3,71	0,41	Влошаване по Р общ
17	BG2PR345R1207	р. Провадийска - устие	BG2PR00195MS001	R11									8,35	1,980	2,37	0,041	
18	BG2PR345R1007	р. Главница - с. Комарево	BG2PR24913MS435	R11	8,60	2,30	0,005	0,018	4,160	5,00	0,012	0,041	8,95	1,73	4,65	0,070	Влошаване по О2, Р общ, подобрение по БПК
19	BG2PR400R1009	р. Главница - устие	BG2PRO0413MS004	R11									5,530	2,940	2,90	0,05	
20	BG2PR400R1009	р.Аннадере - преди вливане в р. Главница *	BG2PR04213MS256	R11	7,85			0,014	6,160	7,30	0,024	0,068	7,500	1,45	4,10	0,04	

21	BG2PR100L003	Белославско езеро-запад	BG2PR01931MS011	L09	8,78	2,38	0,346	0,072	0,772	1,88	0,046	0,074	9,170	4,360	2,27	0,150	Влошаване по O2, БПК, N общ
22	BG2PR100L003	Белославско езеро-изток	BG2PR00191MS010	L09	7,63	2,28	0,434	0,087	0,770	1,81	0,062	0,073	8,80	3,660	5,27	0,11	Влошаване по P общ, N общ
23	BG2PR100L002	Канал между Белосл.и Варн.ез.	BG2PR00155MS012	L09	7,13	2,68	0,257	0,059	0,673	1,39	0,053	0,067	10,550	5,480	1,500	0,13	Влошаване по O2, БПК, P общ
24	BG2PR100L001	Варненско езеро - запад	BG2PR00155MS013	L09	8,68	2,85	0,049	0,025	0,293	0,84	0,039	0,062	10,100	4,100	1,140	0,12	Влошаване по O2, P общ
25	BG2PR100L001	Варненско езеро- северо-запад	BG2PR00155MS014	L09	8,03	2,28	0,044	0,024	0,360	0,89	0,071	0,111	10,700	4,48	1,210	0,13	Влошаване по O2, БПК
26	BG2PR100L001	Варненско езеро - изток	BG2PR00155MS016	L09	7,43	2,10	0,024	0,016	0,209	0,67	0,036	0,204	8,47	3,220	0,950	0,08	Влошаване по N общ
27	BG2PR100L001	Варненско езеро-център	BG2PR00155MS015	L09	7,98	2,08	0,038	0,018	0,226	0,73	0,047	0,071	9,40	4,040	1,050	0,13	Влошаване по P общ
28	BG2PR900L019	Стар канал между Варненско езеро и Черно море	BG2PR00155MS017	L09	8,03	1,80	0,022	0,017	0,210	0,65	0,009	0,023	7,67	2,630	0,54	0,065	Влошаване по БПК5 и P общ
29	BG2PR900L020	Канал 1 (нов) между Варненско езеро и Черно море	BG2PR00155MS018	L09	7,83	1,55	0,018	0,018	0,262	0,62	0,029	0,058	8,43	3,300	0,06	0,065	Влошаване по БПК5
30	BG2PR300L021	яз. "Тръстиково" *	BG2PR30000MS259	L16	7,33	1,43	0,051	0,022	0,221	0,773	0,088	0,110					
река Камчия																	
31	BG2KA130R1002	р. Камчия – с. Гроздьово	BG2KA00195MS002	R10	7,55	1,93	0,048	0,032	1,560	2,53	0,15	0,190	7,85	2,033*	2,877*	0,329*	Влошаване по БПК5 и P общ
32	BG2KA130R1102	р. Камчия - местност "Пода"	BG2KA00119MS001	R10	7,55	1,70	0,097	0,034	1,710	2,50	0,188	0,221	7,93	1,823*	2,643*	0,399*	Влошаване по N общ и P общ

33	BG2KA578 R1303	р. Камчия - мост между с. Партизани и гр. Дългопол (ХМП Арковна)	BG2KA45171MS299	R10	7,65	1,60	0,088	0,047	1,510	2,68	0,156	0,220	7,88	2,293*	3,177*	0,385*	Влошаване по БПК5 и Р общ
34	BG2KA578 R1403	р. Г. Камчия - след гр. Дългопол	BG2KA00513MS006	R10	7,53	1,50	0,087	0,047	1,850	2,85	0,137	0,176	7,98	2,07*	3,047*	0,434*	Влошаване по БПК5 и Р общ
35	BG2KA400 R009	р. Балабандере - преди яз. Цонево*	BG2KA04211MS221	R04													
36	BG2KA200 R007	р. Елешница - преди яз. "Елешница"*	BG2KA02573MS225	R04	6,80	1,63	0,025	0,003	0,260	0,45	0,01	0,022					
37	BG2KA200 R005	р. Елешница - преди вливане в р. Камчия*	BG2KA00231MS226	R04	7,20	1,68	0,007	0,003	0,069	0,26	0,012	0,025					
38	BG2KA200 L006	яз. „Елешница”	BG2KA00233MS037	L16	6,70	1,33	0,027	0,007	0,081	0,53	0,009	0,021					
39	BG2KA800 L029	яз. „Съединение”	BG2KA00863MS036	L16									8,65	4,325	0,94	0,156	
40	BG2KA400 L008	яз. "Цонево"	BG2KA04195MS008	L14	7,78	1,28	0,007	0,003	0,059	0,37	0,007	0,015	7,48	1,283*	0,343*	0,05*	Влошаване по Р общ

Легенда	
	състояние
	отлично
	добро
	умерено
	Не е провеждан мониторинг
*	по-малко от 4 стойности

ЗабележкаПредставените средногодишни стойности за ФХЕК не дават информация за състоянието на водните тела, оценката на които изисква отчитане на всички елементи за качество, съгласно изискванията на Рамкова директива за водите и Наредба № Н-4 от 14 септември 2012 г. за характеризиране на повърхностните води

Състояние на повърхностните води
на територията на Басейнова дирекция „Дунавски район“ към 2024 година, в обхвата на РИОСВ – Варна

Мониторингови пунктове и повърхностни водни тела в териториалният обхват на РИОСВ-ВАРНА

номер по ред	код на мониторингов пункт	име на мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
1	BG1DJ09942MS090	р.Добричка при с. Росеново	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ200R013	р. Добричка от извор до вливане в р. Суха
2	BG1DJ09991MS1031	яз.Оногур	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ345L1014	язовир Оногур на р. Суха
3	BG1DJ00162MS1021	яз.Одринци	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ900R1011	р. Суха от извор до вливане на р. Караман
4	BG1DJ00989MS1023	р.Суха - след яз. Одринци	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ900R1011	р. Суха от извор до вливане на р. Караман
5	BG1DJ99499MS070	р.Суха при с. Ново Ботево	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ900R1011	р. Суха от извор до вливане на р. Караман
6	BG1DJ00099MS543	след ПСОВ Ген. Тошево	Дунавски Добруджански реки	BG1DJ900R1015	р. Парън дере

В настоящият доклад е направен анализ на получените резултати от мониторинг на повърхностни води, изпълняван през 2024г. във водните тела попадащи в териториалния обхват на РИОСВ Варна. В териториалния обхват на Басейнова дирекция Дунавски район с център Плевен (БДДР) попадат водни обекти в общините Добричка, Добрич град, Генерал Тошево, Крушари, Тервел, гр. Добрич, част от община Суворово, Вълчи дол и Аксаково. Представеният анализ не следва да се приема за крайна оценка на състоянието на водните тела, а като преглед на получените резултати през 2024 г., проследяване на тенденции и идентифициране на нови и/или инцидентни замърсявания.

През 2024 г. на територията на Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) са изпълнявани програмите за мониторинг, одобрени със Заповед РД-24/12.01.2024 г., със срок за изпълнение на програмите от 01.01.2024 до 31.12.2024 г. на министъра на околната среда и водите. Програмите за мониторинг се публикуват ежегодно на интернет страницата на БДДР и в тях се съдържа пълната информация за планираните пунктове за мониторинг, показатели за анализ и честота на изпитване на водните проби.

В Приложение 1_1 са представени всички пунктовете за наблюдение на качеството на повърхностните води, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ Варна, както и пунктовете наблюдавани през 2024 г. съответното програма.

През периода са изпълнявани също и програми за собствен мониторинг, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водовземане и заустване.

Оценката е изготвена съгласно изискванията на *Наредба Н-4 за характеризиране на повърхностните води от 14.09.2012г.*, изм. и доп. ДВ. бр.79/23.09.2014г., изм. и доп. ДВ. бр.85/2.10.2020г., изм. ДВ. бр.13/16.02.2021г. (Наредба Н-4) и *Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 09.11.2010г.*, изм. ДВ. бр.88/8.10.2013г., изм. и доп. ДВ. бр.97/11.12.2015г. (Наредба за СКОС).

Кратка информация за пунктовете за наблюдение (повърхностни води - реки и езера), разположени на територията на РИОСВ - Варна:

Територията на РИОСВ гр. Варна включва 8 водни тела с водосбори, попадащи на територията на областите Варна и Добрич. Частите от тях, които са в района на управление на Дунавската басейнова дирекция попадат във водосбора на река Суха (поречие Дунавски Добруджански реки), включвайки притоците р. Караман и р. Добричка. *Във водни тела BG1DJ345R1010, BG1DJ345R1009, BG1DJ900R1008 и BG1DJ345L1109 няма мониторингови пунктове, които попадат на територията на РИОСВ-Варна.*

Мониторинговите пунктове, предмет на настоящата информация се намират във водни тела: *BG1DJ200R013* р. Добричка от извор до вливане в р. Суха, *BG1DJ900R1011* р. Суха от извор до вливане на р. Караман, *BG1DJ900R1015* р. Парън дере, *BG1DJ345L1014* - язовир Оногур на р. Суха.

Водно тяло с код BG1DJ200R013 и име р. Добричка от извор до вливане в р. Суха

През 2024г. качеството на водата за водно тяло BG1DJ200R013 е наблюдавано в пункт *р. Добричка при с. Росеново с код BG1DJ09942MS090*.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СКОС на показатели - азот амониев, общ азот, азот нитратен, азот нитритен, електропроводимост, общ фосфор (като Р), ортофосфати (като Р), разтворен кислород. Констатирани са две превишения по показател БПК5, но средната стойност не превишава СГС. Превишенията по дадените показатели са характерни за водата от пункта, като вероятната причина е най-вече натоварването от селкостопански дейности в района.

При анализа на специфичните замърсители еднократно е измерена висока концентрация над изискванията на СКОС *за добро състояние по показател* алуминий, но не превишава СГС-СКОС.

При анализа на приоритетните вещества не са измерени концентрации над СКОС.

Водно тяло BG1DJ900R1011 с име р. Суха от извора до вливане на р. Караман, силно модифицирано водно тяло

През 2024г. качеството на водата за водно тяло BG1DJ900R1011 е наблюдавано в пункт *р. Суха - след яз. Одринци с код BG1DJ00989MS1023*.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС на показател азот нитритен. По останалите показатели водното тяло отговаря на отлично и добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са измерени концентрации над СКОС.

Приоритетните вещества, отговарящи за химичното състояние, не превишават нормите за добро състояние.

Водно тяло BG1DJ345L1014 с име язовир Оногур на р. Суха

Водното тяло включва водосбора на язовир „Оногур“. Пунктът за мониторинг е с код BG1DJ09991MS1031 – язовир Оногур на стената. Водното тяло не е включвано в последните четири програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води поради пресъхване на язовира.

В ПУРБ 2022 - 2027 г. водното тяло е оценено в много лошо екологично и недостигащо добро химично състояние, поради отклонения по показател трибутилкалаени съединения.

Водно тяло BG1DJ900R1015 с име р. Парън дере

През 2024 г. не е извършвано наблюдение на водно тяло с код BG1DJ900R1015 *р. Парън дере*. В предходните програми за мониторинг тяло е наблюдавало с пункта след ПСОВ Генерал Тошево, с код BG1DJ00099MS543.

В ПУРБ 2022 - 2027 г. водното тяло е оценено в много лошо екологично и добро химично състояние.

Повърхностните води попадащи в териториалния обхват на РИОСВ Варна не се използват за питейно-битово водоснабдяване.

На база натрупаните данни от физикохимичен, хидробиологичен мониторинг и резултатите от анализираните приоритетни вещества може да се предположи, че причините за различното от отлично и добро екологично състояние на водите в пресъхващите/пониращите реки се дължи най-вече на развитото в региона земеделие, в т.ч. растениевъдство и животновъдство, непречистени отпадъчни води от канализации, рекултивирани и нерекултивирани депа за неопасни отпадъци и др. подобни.

Хидробиологичен мониторинг

На територията на РИОСВ Варна попадат частично или изцяло осем водни тела. В четири водни тела с кодове BG1DJ345R1010, BG1DJ345R1009, BG1DJ900R1008 и BG1DJ345L1109 няма мониторингови пунктове, които попадат на територията на РИОСВ Варна. В останалите четири водни тела на територията на РИОСВ Варна се извършва хидробиологичен мониторинг (ХБМ), като не всички пунктове във водните тела се обследват ежегодно. Съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на Министъра на околната среда и водите в програмата за ХБМ е включен един пункт за реки във водно тяло с код BG1DJ900R1011.

Резултатите от пункта, включен в програмата за хидробиологичен мониторинг за 2024 са следните:

Във водно тяло с код BG1DJ900R1011 за ХБМ са предвидени два пункта за мониторинг пункт р. Суха - след яз. Одринци (с код на пункт BG1DJ00989MS1023) и р. Суха - с. Ново Ботево (с код BG1DJ99499MS070). През 2024 г. в програмата за мониторинг е включен пункта р. Суха - след яз. Одринци. При посещение на пункта (през месец април 2024 г.) регионална лаборатория Велико Търново, която изпълнява ХБМ в този район е установила, че пункта е трайно пресъхнал. В другият пункт р. Суха - с. Ново Ботево е извършен мониторинг през 2023 г. само на БЕК макрозообентос, като резултата е в границите на умерено състояние. При сравнение на тези резултати с последно наличните от 2021 г. се установява, че няма промяна в оценка.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води, в т.ч. селищни канализационни системи с и без изградени ПСОВ

На територията на Варненска и Добричка област се експлоатират 20 канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с пречиствателните станции към тях. Няма действащи канализационни мрежи на населени места, селищни и курортни образувания без изградени към тях пречиствателни станции за отпадъчни води.

Шест от пречиствателните станции, попадащи в териториалния обхват на инспекцията имат техническа възможност за редуциране на биогенните елементи - азот и фосфор. Това са ГПСОВ „Варна“, ГПСОВ „Добрич“, ГПСОВ “Белослав”, ГПСОВ “Балчик” ПСОВ „Златни пясъци“ и ГПСОВ “Провадия”.

По-големи пречиствателни станции на територията на РИОСВ-Варна, заустващи над 5 000 м^3/ден отпадъчни води са: ГПСОВ “Варна”, ГПСОВ “Добрич”, ГПСОВ “Девня”, ПСОВ “Златни пясъци” и ПСОВ “Албена“.

От посочените пречиствателни станции работят нормално и постигат заложените норми ГПСОВ “Варна“ и ГПСОВ „Добрич“. След приключване през 2020 г. на реконструкцията и модернизацията в ПСОВ “Златни пясъци” пречистените отпадъчни води също постигат заложените в разрешителното норми.

ГПСОВ „Девня – Вълчи дол-Суворово“ - Станцията обслужва 4 населени места и тенденциите са за разширяване на канализационните мрежи в трите общини. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Необходимо е да се извърши реконструкция и модернизация на станцията, тъй като агломерацията е с над 10000 е.ж. Необходимо е осигуряване на финансиране, с цел постигане на нормативните изисквания.

ПСОВ „Албена“ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без техническа възможност за отделянето на общ азот и общ фосфор. През зимния сезон поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията преминава в режим на механично пречистване.

ГПСОВ с капацитет под 5000 м^3/ден функционират в общинските градове: Генерал Тошево, Каварна, Долни чифлик, Белослав, Провадия, Балчик, Тервел и т.н.

От посочените пречиствателни станции работят нормално и постигат заложените норми, ГПСОВ “Генерал Тошево“, ГПСОВ „Белослав“, ГПСОВ „Провадия“, ГПСОВ „Тервел“ и ГПСОВ „Балчик“. За ГПСОВ „Балчик“ е необходимо изграждане на дълбоководно заустване.

Четири от пречиствателните станции на територията на РИОСВ-Варна - ГПСОВ “Долни чифлик”, ПСОВ „Камчия“, ПСОВ „Албена“ и ГПСОВ „Каварна“ имат неотложна нужда от реконструкция и модернизация.

ПСОВ “Долни чифлик” работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води без възможност за снижаване на показателите общ азот и

общ фосфор. Съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и немогат да достигнат емисионните норми за качество на пречистените отпадъчни води.

ПСОВ "Камчия" е въведена в експлоатация пре 1983 г. В ПСОВ са изградени съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Станцията е с остаряло и енергоемко оборудване, част от което е напълно амортизирано. Поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията работи само в режим на механично пречистване.

ПСОВ „Каварна" работи със съоръжения за механично и биологично пречистване, както и с възможност за редукция на показател общ азот, но неефективно. Необходима е реконструкция и модернизация на ПСОВ, тъй като неможе да постигне индивидуалните емисионни ограничения.

ПСОВ „Албена" - съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и преди всеки сезон се полагат много усилия да се въведат в работещо състояние. През отчетния период има редица проблеми при експлоатацията на ПСОВ „Албена", които са подробно описани в точка 2.2.2. от Годишния отчет.

С изключение на градовете Варна, Добрич, Белослав, Балчик, Девня и големите курортни комплекси, като съществен недостатък за цялостно обхващане на битово-фекалните води и пречистването им в пречиствателни станции се явява все още ниската степен на изграденост на канализационните мрежи в населените места.

Състояние на ПСОВ:

1) ГПСОВ "Варна" - ГПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води, с възможност за снижаване на показателите общ азот и общ фосфор. Пречистените отпадъчни води чрез коригирано дере - „Тел дере" се заустват в северозападната част на Варненското езеро, водно тяло с код BG2PR100L001, от басейна на р. Провадийска. ГПСОВ "Варна" е най-големият вносител на заустени количества отпадъчни води за Черноморския район.

В ГПСОВ Варна постъпват за пречистване отпадъчните води от канализационните мрежи на гр. Варна, гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Каменар, с. Тополи и с. Езерово.

2) ПСОВ "Златни пясъци" – ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води, с възможност за снижаване на показателите общ азот и общ фосфор. В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от к.к. "Златни пясъци", СО "Ален мак", к.к. "Чайка" и ВК "Ривиера".

Изградени са и са въведени в експлоатация съоръженията за дълбоководно заустване (на една морска миля навътре в морето) на пречистени отпадъчни води от ПСОВ „Златни пясъци".

3) ГПСОВ "Белослав" – В ГПСОВ "Белослав" е осигурено механично, биологично пречистване, денитрификация и дефосфатизация на отпадъчните води. Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в лагуна на защитена местност „Ятата", на южния бряг на канал № 2, свързващ Варненското с Белославското езеро.

В ПСОВ „Белослав" са включени канализационните мрежи на гр. Белослав, с. Разделна и с. Страшимирово.

4) ГПСОВ "Провадия" - ПСОВ работи с механично, биологично стъпало и с възможност за редуциране на биогенните елементи общ азот и общ фосфор. Пречистените води след ПСОВ се заустват в река Провадийска – водно тяло с код BG2PR345R007.

5) ГПСОВ „Девня"- въведена е в експлоатация през 1972 г. Пречистените отпадъчни води от ПСОВ се заустват в р. Девненска, вливаща се в р. Провадийска – водно тяло с код BG2PR210R005.

Станциятя работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Необходимо е да се извърши реконструкция и модернизация на станцията, тъй като агломерацията е с над 10000 е.ж. и заустването на пречистените отпадъчни води е в Чувствителна зона. Срокът за извършване на реконструкцията и модернизацията е изтекъл 31.12.2010 г., съгласно чл. 12, ал. 4 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. Необходимо е осигуряване на финансиране през новия период, с цел постигане на нормативните изисквания.

В ПСОВ "Девня" са включени канализационните мрежи на гр. Девня, гр. Суворово, гр. Вълчи дол, с. Кипра и с. Чернево.

6) ГПСОВ "Дългопол". В ПСОВ се пречистват отпадъчните води от канализационната мрежа на гр. Дългопол. Пречистените отпадъчни води се заустват в Юрук дере, от водосбора на р. Камчия водно тяло с код *BG2KA130R002*.

ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите.

7) ПСОВ "Ветрино". В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа само на с. Ветрино. Пречистените отпадъчни води се заустват в река Златинска, ляв приток на р. Провадийска водно тяло с код BG2PR500R008. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите.Съоръженията в станцията са силно амортизирани.

8) ПСОВ „Долни чифлик". ПСОВ се стопанисва и експлоатира от община Долни чифлик и все още не е предадена за експлоатация на В и К дружеството, обслужващо района. В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води канализационната мрежа на град Долни Чифлик.

Пречистените отпадъчни води от станцията се заустват в р. Кривинска, вливаща се в р. Камчия - водно тяло с код BG2KA130R002.

ПСОВ "Долни чифлик" работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води без възможност за снижаване на показателите общ азот и общ фосфор. Съоръженията в станцията са силно амортизирани и немогат да пречистват отпадъчните води до нормите, регламентирани в издаденото разрешителното за заустване.

Община Долни чифлик има изготвен проекта за: „Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) Долни чифлик – Старо Оряхово" в поземлен имот № 21912.111.671 с обща площ 14887 кв.м по КВС на гр. Долни чифлик. С реализацията на проекта ще се преустанови замърсяването на р. Кривинска, която е от водосбора на р. Камчия.

9) ПСОВ "Камчия" – В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от к.к. Камчия. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Камчия - водно тяло с код BG2KA130R002. ПСОВ е въведена в екплоатация пре 1983 г. и работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Станцията е с остаряло и енергоемко оборудване, част от което е напълно амортизирано. Поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията работи само в режим на механично пречистване.

10) ПСОВ "Добрич" - ПСОВ работи с механично, биологично стъпало и с възможност за редуциране на биогенните елементи общ азот и общ фосфор. Пречистване отпадъчните води от ПСОВ се заустват в р. Добричка – водно тяло с код BG1DJ200R013.

11) ГПСОВ "Генерал Тошево" – В ПСОВ се отвеждат за пречистване отпадъчните води от канализационната система на гр. Ген. Тошево. Пречистените отпадъчни води в Сухо дере.

ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите.

12) ПСОВ "Шабла" – В ПСОВ се отвеждат за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа на гр. Шабла, като пречистените отпадъчни води се заустват в дренажен канал към Шабленско езеро.

ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за отделяне на общ фосфор и общ азот.

13) ПСОВ "Каварна" – В ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа на гр. Каварна. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване, както и с възможност за редукция на показател общ азот, но неефективно. Необходима е реконструкция и модернизация на ПСОВ, тъй като неможе да постигне индивидуалните емисионни ограничения. Пречистените отпадъчните води се заустват в дере, вливащо се в Черно море.

14) ПСОВ "Балчик" – В ПСОВ се отвеждат за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа на гр. Балчик, след което се заустват в Черно море на 240 м от бреговата ивица в район на съществуващо и перспективно ползване от крайбрежните морски води.

ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване, денитрификация и дефосфатизация на отпадъчните води.

Необходимо е осигуряване на финансиране за изграждане на дълбоководно заустване.

15) ПСОВ "Тервел" – В ПСОВ се отвеждат за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа на гр. Тервел. Осигурено е механично, биологично пречистване, денитрификация и дефосфатизация на отпадъчните води. Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в дере Ошмиекинлик.

16) В ПСОВ "Албена" постъпват за пречистване отпадъчните води от канализационните мрежи на к.к. Албена, с. Кранево и с. Оброчище, като пречистените отпадъчни води се заустват на 500 м. южно от плажа на с. Кранево, на около 120 м. от брега в пояс на санитарна охрана в Черно море.

ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без техническа възможност за отделянето на общ азот и общ фосфор. През зимния сезон поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията преминава в режим на механично пречистване.

Съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и преди всеки сезон се полагат много усилия да се въведат в работещо състояние.

На 17.06.2024 г. е установено, че заустващия тръбопровод е прекъснат и липсва участък с дължина около 85 м. Колекторът е изграден от етернитови тръби вътрешен диаметър Ø 475 мм (външен диаметър Ø 575 мм). Нарушаването цялостта на заустващия колектор е на ~ 3 м навътре в Черно море на дълбочина ~ 0,5 ÷ 0,6 м, като колектора е под ~ 5 ÷ 10 см слой пясък.

Местоположението на нарушаване цялостта на заустващия колектор за пречистени отпадъчни води от ПСОВ к.к. Албена е в района срещу заведение „Казабланка" на морския плаж на с. Кранево.

Предприети са незабавни действия от община Балчик са осигуравяне на финансиране за аварийно заустване на тръбопровод за пречистени отпадъчни води от ПСОВ Албена в Черно море, тъй като съществуващото няма възможност и не е финансово обосновано да бъде възстановено.

Община Балчик кандидатства за осигуряване на финтансиране пред Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане при Министерски съвет, като са отпуснати 50% от необходимите средства – в размер на 1 488 564 лв.

Очаква се строителните дейности да започнат на 08.04.2025 г. и да приключта до два месеца - 08.05.2025 г.

17) В ПСОВ - с. Дръндар се отвеждат за пречистване отпадъчните води от канализационната мрежа на с. Дръндар. ПСОВ е снабдена със съоръжение за биологично пречистване.

18) В ПСОВ "Прибой" постъпват за пречистване отпадъчните води от туристическите обекти в местност "Фичоза" и "Галата", след което се заустват в Сухото дере, вливащо се в Черно море.

ПСОВ работи от началото до края на активния курортен сезон със съоръжения за механично и биологично.

19) ЛПСОВ „Шкорпиловци", к.к. Шкорпиловци, общ. Долни Чифлик. През 2014 г е изградена и въведена в експлоатация Локална пречиствателна станция за отпадъчни води – I етап – 1000 е.ж., разположена в к.к. Шкорпиловци, общ. Долни чифлик, обслужваща четири комплекса, собственост на „Алфа лонг бийч" ООД, „Авеста 92" ЕООД, СБХ- гр. София и „Мраз" АД. След ЛПСОВ пречистените отпадъчни води се заустват в Керез дере (Самотинско дере), приток на р. Фъндъклийска – водно тяло с код BG2SE200R001 и оттам в Черно море.

През летния сезон ПСОВ надхвърля максималния си капацитет. Необходимо е финансиране за разширение на ПСОВ „Шкорпиловци".

20) ПСОВ към "Попович" - ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница.

21) ЛПСОВ към "Дом за възрастни хора с умствена изостаналост" (ДВХУИ) - ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване. Пречистените отпадъчните води след ПСОВ се заустват в сухо дере, от водосбора на р. Суха

22) ЛПСОВ към Ваканционен клуб "Вила Романа", к.к. Карвуна, м-ст Иканталъка, землище на с. Топола, общ. Каварна. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване. Пречистените отпадъчните води се заустват на брега на Черно море - код BG2BS000C004, в подножието на клифа, район на съществуващо и перспективно ползване на водите от крайбрежните морски води.

<u>Големите промишлени предприятия</u>

Промишлените предприятия на територията на РИОСВ-Варна също са източници на отпадъчни води. Най-голяма концентрация на такива има в Девненската низина.

Едно от най-големите промишлени предприятия е "Солвей соди" АД, гр. Девня. За пречистване на отпадъчните му се използва утаителен басейн "Падина". Същият е собственост и се стопанисва от "Солвей соди" АД, гр. Девня. Дружеството има издадено Комплексно разрешително № 74-Н1 /2014 г., в което са определени индивидуални емисионни ограничения (ИЕО) на избистрените отпадъчни води от съоръжението, преди заустването им в р. Провадийска. Екологичното състояние/потенциал на р. Провадийска в посочения участък е „много лошо", а химичното състояние, съгласно ПУРБ 2022-2027 (по вещества с №№1-33, с включени и PBT) е „добро".

В утаителния басейн постъпват води от следните производства:

- Инсталация за производство на калцинирана сода - преобладаващото количество на отпадъчните води отвеждани за пречистване в утаителен басейн "Падина" е от т. нар. "Дестилерна течност", отпадаща при получаването на калцинирана сода по метода на Солвей. Фирмата експлоатира следните пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води: "Нефтоуловител към Автостопанство" и "Сепарираща шахта към Тежка сода";
- ТЕЦ Девен - отпадъчни води от цех „Химическа водоочистка", ж.п. разтоварище за реагенти и реагентно стопанство след неутрализационна станция.

За дъждовните и част от производствените води от ТЕЦ Девен, стопанисван от "Солвей соди" АД, гр. Девня е предвидено заустване в р. Девненска.

През 2024 г. два пъти са установявани превишения за качеството на пречистените отпадъчни води на изход от утаителен басейн „Падина“, за които на дружеството са налагани санкции. Установено е натрупване на голямо количество утайки в устието, на р. Провадийска, при утаителя стопанисван от „Солвей соди“ АД. Дадено е предписание на дружеството да бъде извършено почистване, което продължава през цялата 2024 г.

Други по-големи промишлени предприятия в обхвата на РИОСВ – Варна са:

- “Агрополихим” АД, гр. Девня – дружеството експлоатира Пречиствателна станция за промишлени отпадъчни води, формиращи се от фосфорната линия за производство на торове. Дъждовните води, заедно с част от промишлените, се заустват в коригирано дере “Бял канал”, след което се вливат в Белославско езеро. През 2024 г. не е установено превишение на индивидуалните емисионни ограничения;
- “Проучване и добив на нефт и газ” АД, гр. София е концесионер на находище “Тюленово”. Дружеството извършва добив на нефт, при който се формира поток отпадъчна вода. Има издадени две разрешителни: за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, с което се разрешава заустване в Черно море в 9 точки, попадащи в „пояс на санитарна охрана“ и за ползване на подземен воден обект за реинжектиране на води в девет сондажа, посредством три събирателно-нагнетателни пункта; През 2024 г. са установени превишения на индивидуалните емисионни ограничения по показател нефтопродукти в едно от заустванията, за което на дружеството е наложен акт за устнавояване на административно нарушение по Закона за водите и е издадено наказателно постановление.
- “Поддържане чистотата на морските води” АД, гр. Варна, експлоатира Брегова пречиствателна станция за нефтоводни смеси и битови отпадъчни води. В станцията постъпват за пречистване сантинни води, предавани от кораби и отпадъчни води замърсени с нефтопродукти.

o **контрол на обекти, с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители;**

През отчетния период са извършвени проверки на посочените обекти, при които не са установявани наднормени стойности на контролираните приоритетни и приоритетно опасни вещества.

През отчетния период при извършваните проверки в посочените обекти не са установявани наднормени стойности на контролираните общи и специфични замърсители, с изключение на еднократни случаи в: „Проучване и добив на нефт и газ“ АД.

През 2024 г., по искане на БДЧР при пробонабирането от обектите, формиращи отпадъчни води, подлежащи на контрол, са включени анализи по допълнителни показатели съобразени със Списък 1 и Списък 2 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустван във водни обекти (ДВ бр. 67 от 2000 г. с изм. и доп.),* които са причина за влошаване на екологичното и химичното състояние на водните тела за 2021 г. Резултатите от анализите показват наличие в отпадъчните води, на някой приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители. Предвид нормите, регламентирани в законодателството, които се отнасят за повърхностни водни обекти, а не за отпадъчни води и са на база средногодишна стойност, би следвало да се извърши поне четирикратно пробонабиране за получаване на адекватни резултати.

Във връзка с гореизложеното Списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители, ще бъдат

актуализирани в случай, че бъде уставено съдържание поне в 4 бр. от взетите през последните 2 години водни проби.

- **контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води;**

През 2024 г. са извършени две проверки на млекопреработвателно предприятие в с. Ген. Киселово, експлоатирано от „Хранинвест“ ЕООД и в с. Жегларци, стопанисвано от „Филипополис-рк“ ООД. Отпадъчните води, които се формират в обекта се събират и извозват до ПСОВ. Няма констатирани несъответствия.

Производство и бутилиране на безалкохолни напитки – ТПК „Бриз“ е по-голямо предприятие от този сектор. Отпадъчните води, които се формират са заустени в градска канализационна система. През 2024 г. не е извършвана проверка на обекта.

Рибна промишленост – на територията на РИОСВ-Варна има четири предприятия за преработка на риба и други аквакултури: „Електа“ АД, „Аквакултури Варна“ ООД, „Бул Аква Фиш“ ООД и „Север експорт“ ООД.

- „Електа“ АД има издадено разрешително за заустване и през 2024 г. няма констатирани несъответствия.
- „Аквакултури Варна“ ООД – пречиства отпадъчните води и ги включва в затворен оборотен цикъл.
- „Бул Аква Фиш“ ООД пречиства отпадъчните си води и ги извозва до ПСОВ.
- „Север експорт“ ООД пречиства механично отпадъчните си води, след което ги транспортира до градска ПСОВ.

През отчетния период са извършени две проверки на „Електа“ АД.

Производство на вино в района на РИОСВ-Варна се извършва от „Винарска изба Варна“ ООД – винарска изба с. Ген. Кантарджиево, „Фиш груп“ ЕООД - Винарска изба с. Сава и „Салла Естейт“ ЕООД, гр. Варна, Винарска изба с. Блъсково и „Ахат 227“ ООД – Винарска изба с. Старо Оряхово. През 2024 г. е експерт по „Води“ участва в малка комплексна проверка на Винарска изба с. Старо Оряхово. При проверката няма констатирани нарушения.

Предприятия за производство на продукция на базата на плодове и зеленчуци, преработка на картофи, производство на бира, производство на желатин и лепило на базата на кожи и кости, производство на малц, производство на животински храни на базата на растителни продукти и предприятия от месната промишленост – през 2023 г. не са проверявани.

- **контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води;**

Обектите от хранителновкусовата промишленост осигуряват локално пречистване на производствените отпадъчни води. По-големите от тях имат изградени локални пречиствателни станции, а останалите най-малко мазниноуловители. По-голяма част заустват в градска канализация, а тези които са изградени далеч от канализационни мрежи, заустват в черпателни ями. През отчетния период няма констатирани несъответствия.

3. Подземни води - Информация за състоянието на подземните води в обхвата на РИОСВ Варна

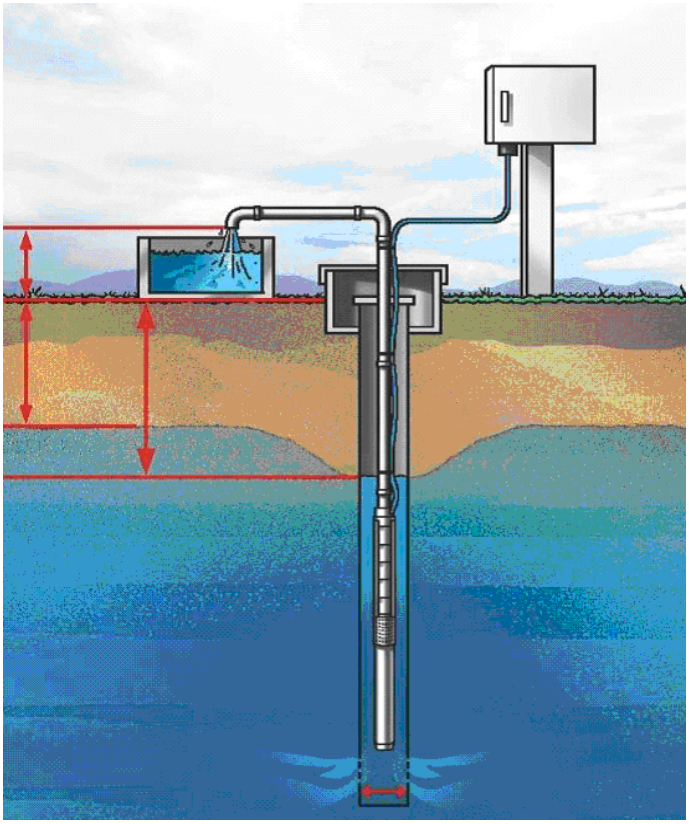

Анализът на качественото състояние е извършен по водоносни хоризонти, водни тела и пунктове, съгласно изискванията на:

- Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води;
- Директива 2000/60/ЕС и Директива за подземните води 98/83/ЕО.

Обобщената информация за състоянието на подземните води е изготвена на база обобщени резултати за периода януари-декември 2024 г. от проведения мониторинг, съгласно Заповед РД-24/12.01.2024 г. на Министъра на ОСВ.

Информация за изследваните през 2024 г. водни тела, пунктове и показатели, е налична на официалната интернет страница на БДЧР, в секция състояние на водите/мониторинг на водите, на следния линк: https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_5381007.html.

Информация за идентифицирания значим натиск върху повърхностите водните тела в ЧРБУ е налична в приложение 2.2.5.1 към Раздел 2 на ПУРБ 2022-2027 г., достъпно на сайта на БДЧР.

Състояние на подземните води
на територията на Дунавски район за басейново управление
попадащи в обхвата на РИОСВ гр. Варна през 2024 година

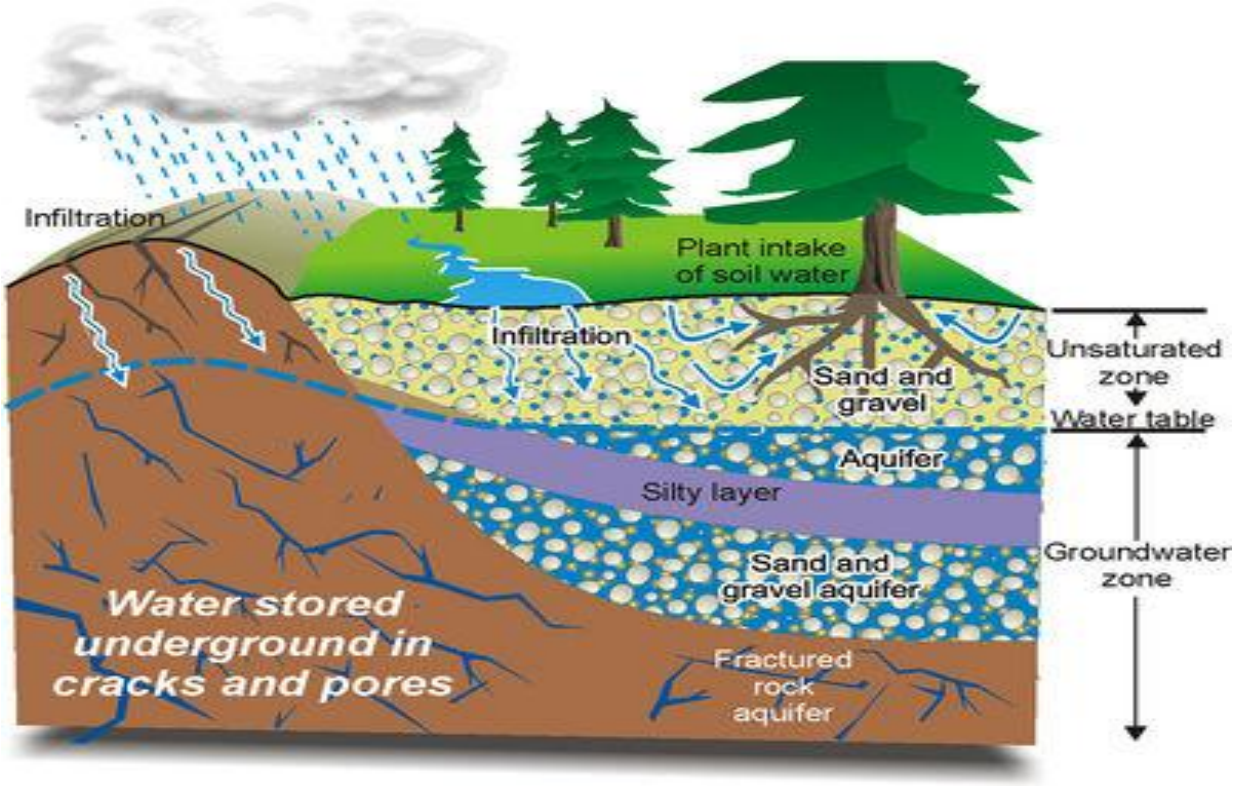

През 2024 г. наблюдение на подземни води, като част от националния мониторинг е извършвано въз основа Заповед № РД - 24/ 12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите. Заповедта е с период на изпълнение от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.

Съгласно изискванията на *чл. 169 б от Закона за водите* и *Приложение V* на Рамковата директива за водите (*РДВ)*, за оценка на качественото и количественото състояние на подземните водни тела, ежегодно се разработват програми за мониторинг. При планиране на програмите за мониторинг и избора на пунктовете се съблюдават изискванията на утвърдената „*Методика за планиране на мрежи и програми за мониторинг на подземните води“.*

I. Мониторинг на качественото (химично) състояние

За оценка на химичното състояние на подземните води, съгласно изискванията на *чл. 169б, ал. 1 от ЗВ*, Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР), разработва програма за контролен и оперативен мониторинг. За всеки отделен мониторингов пункт (МП) включен в програмите се определя индивидуална схема с честота на изпитване и показатели на анализ. На територията на Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) са определени 50 броя подземни водни тела (ПВТ) наблюдавани посредством 153 броя пункта, съгласно Заповед № РД - 24/ 12.01.2024 г. Основните и специфични показателите, по които се анализират подземните води са разделени на групи, представени в Таблици №№ 1 и 2

Таблица 1

Физико - химични показатели за подземни води			
Наименование			
I група		**II група**	
Основни физико-химични показатели		*Допълнителни физико-химични показатели*	
№ по ред		№ по ред	
1	Разтворен кислород	1	Нитритни йони
2	pH	2	Фосфати
3	Електропроводимост	3	Желязо общо
4	Нитратни йони	4	Манган
5	Амониеви йони	5	Цианиди
6	Температура		
7	Перманганатна окисляемост		
8	Обща твърдост		
9	Калций		
10	Магнезий		
11	Хлориди		
12	Натрий		
13	Калий		
14	Сулфати		
15	Хидрокарбонати		
16	Карбонати		
17	Сух остатък		
18	Флуориди		

Таблица 2

Специфични замърсители в подземните води			
Наименование			
I група		**II група**	
Метали и металоиди		***Органични вещества***	
№ по ред		№ по ред	
1	Олово	1	Трихлоретилен
2	Кадмий	2	Тетрахлоретилен
3	Арсен	3	Алдрин
4	Живак	4	Атразин
5	Мед	5	DDT/DDD/DDE
6	Цинк	6	Диелдрин

7	Никел	7	Изодрин
8	Хром общ	8	Ендосулфан
9	Хром - тривалентен,	9	Ендрин
10	Хром- шествалентен	10	Метоксихлор
11	Стронций (*с природен произход)*	11	HCH-съединение
12	Обща α - активност	12	Пропазин
13	Обща β - активност	13	Симазин
14	Естествен уран	14	Хептахлор
15	Радий R226	15	Хлордан
16	Антимон	16	2,4 Д /дихлор-феноксиоцетна киселина/
17	Бор	17	Ацетохлор
18	Селен	18	Пендиметалин
19	Алуминий	19	Флутриафлор
		20	Триадименол
		21	Манкоцеб
		22	Тебуконазаол
		23	Хлорпирифос
		24	Трифлуоралин
		25	Алахлор
		26	Циперметрин
		27	хлорпирифос-етил;
		28	имидаклоприд;
		29	тиаклоприд;
		30	флузилазол;
		31	фамоксадон;
		32	ципроконазол;
		33	пропиконазол;
		34	дифеноконазол;
		35	метазахлор;
		36	S-металахлор;
		37	тербутилазин;
		38	флорасулам;
		39	аминопиралид-калий
		40	тиаметоксам;
		41	карбоксин
		42	тирам
		43	дитианон
		44	глифозат
		45	прокиназит
		46	метсулфурон
		47	имазамокс

		48	трибенурон
		49	металахлор
		50	диметоат
		51	диметоморф
		52	металаксил М
		53	напропамид
		54	метрибузин
		55	флуазифоп-П бутил
		56	Бензен
		57	1,2 дихлоретан
		58	нефтопродукти
		59	полициклични ароматни въглеводороди *
		60	бензо(b)флуорантен
		61	бензо(k)флуорантен
		62	бензо(ghi)перилен
		63	индено(1,2,3-cd)пирен
		64	бензо(a)пирен
		65	флуорантен

Оценката на химичното състояние на водата във всеки отделен МП се извършва, след преглед и анализ на резултати от извършения за изминалата година мониторинг. Цялостна оценката на качественото състояние на ПВТ се изготвя, съгласно утвърдена *Методика за оценка на химично състояние на подземните водни тела* и се изготвя веднъж на 6 години за целите на Плана за управление на речните басейни.

В настоящия доклад е представена междинна оценка на подземните води, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ гр. Варна, по отделни пунктове за мониторинг. Оценката е изготвена въз основа на статистическа обработка на получените данни от проведения през 2024 г. мониторинг. За всеки наблюдаван показател е изчислена средногодишна стойност (СГС) на концентрацията, която е сравнена със стандартите за качество (СК) за подземни води, определени в *Приложение №1 към Наредба 1/10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (Наредба № 1).*

- Ако СГС на концентрацията на показателя е по-малка от СК, тогава водата в МП се оценява в „добро“ химично състояние по този показател.
- Ако СГС на концентрацията на показателя е по-висока от стойността на

СК, водата в МП се оценява в „лошо“ химично състояние по този показател.

Ако по всички показатели, състоянието е „добро“, водата в МП се определя в „***добро“ състояние.***

Ако по един или повече показатели, състоянието е оценено като „лошо“, водата в МП се определя в ***„лошо“ състояние.***

В Дунавски район за басейново управление са определени 50 броя подземни водни тела, условно разделени в шест слоя.

В обхвата на РИОСВ Варна попадат подземни тела от първи, трети и шести слой.

<u>Подземни водни тела от слой първи – неоген – кватернер</u> - на територията на ДРБУ в първи слой попадат 33 броя водни тела. От тях в обхвата на РИОСВ Варна попада едно подземно водно тяло с един пункт за мониторинг.

BG1G0000QAL052

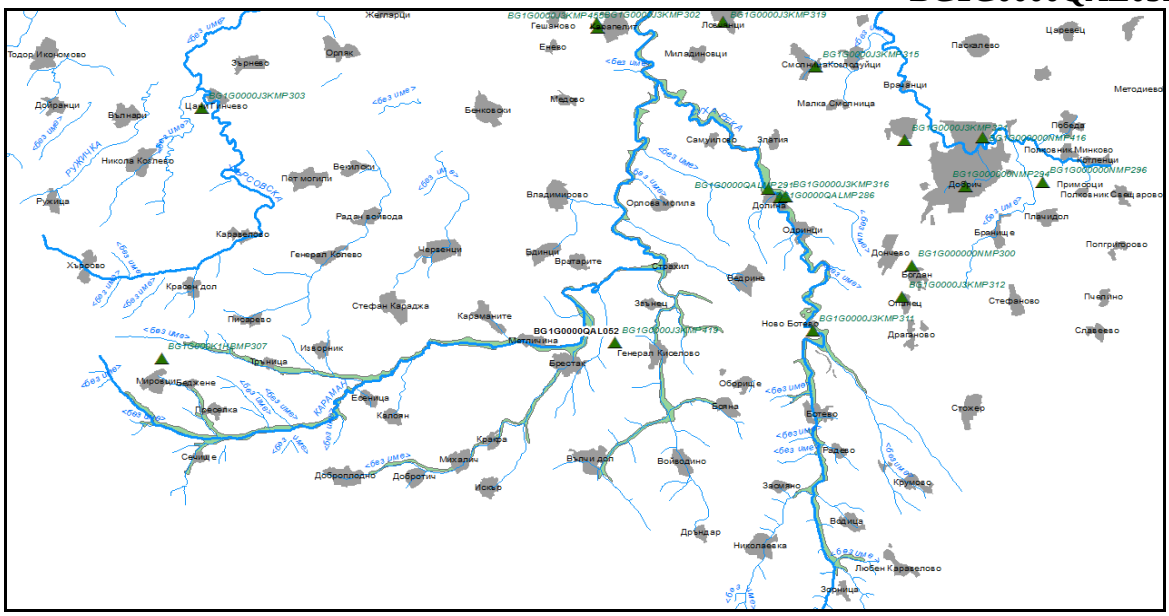

Подземно водно тяло с код **BG1G0000QAL052** - *„Порови води в Кватернера на р. Суха”* – наблюдава се с един мониторингов пункт с код /МР291/.

- Мониторингов пункт с код BG1G0000QALMP291 и име Шахтов кладенец-3 при с. Долина, община Добрич, област Добрич –при провеждане на изпитване на водата в пункта през 2024 г. е констатирано еднократно превишение на СК при показател „желязо“ като СГС не превишава нормите. Анализът на всички останали изследвани показатели показва, че няма превишаване на СК, което потвърждава оценката от „*добро“* химично състояние от предходните години.

В ПУРБ 2022-2027 г. тялото е оценено в „добро“ химично състояние, за разлика от ПУРБ 2016-2021 г. когато тялото е било в „лошо“ химично състояние.

<u>Подземни водни тела от трети слой неоген – сармат</u> - на територията на ДРБУ има два броя подземни водни тела попадащи в трети слой. От тях в обхвата на РИОСВ Варна частично попада подземно водно тяло с код BG1G000000N049.

BG1G000000N049

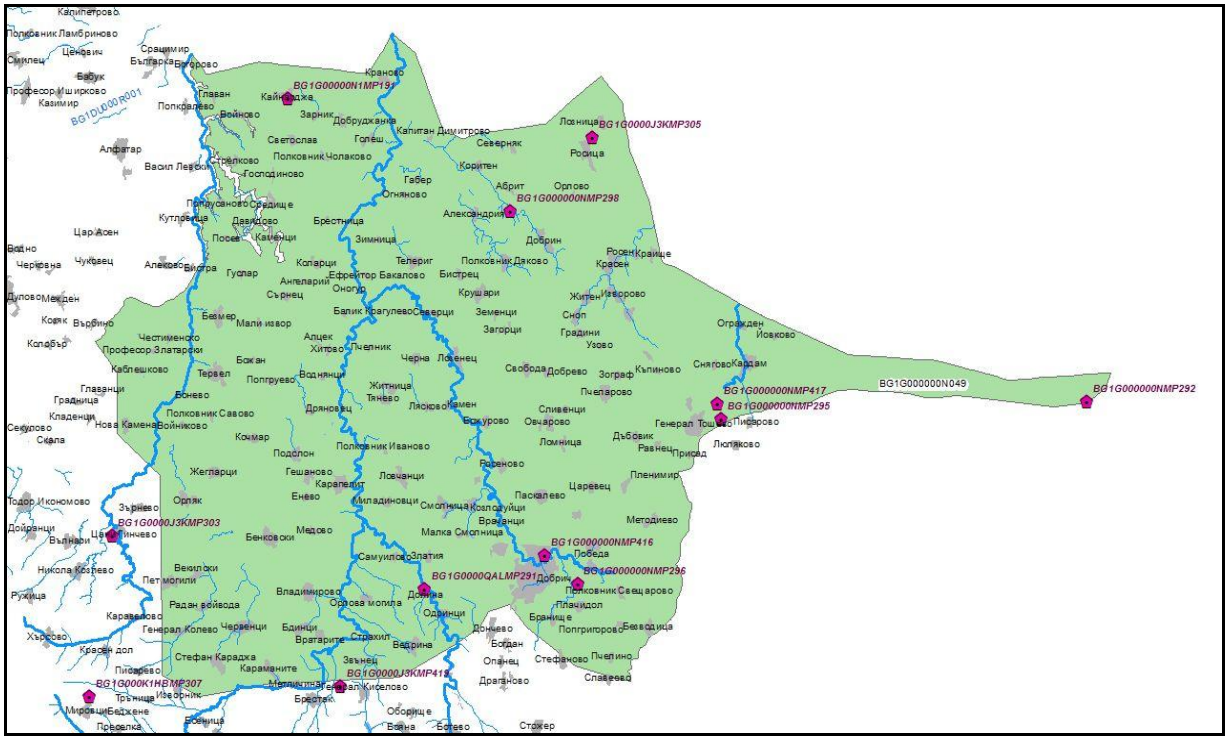

Подземно водно тяло с код **BG1G000000N049** и име *„Карстово-порови води в Неоген - Сармат Добруджа”* - наблюдавано с общо осем пункта за мониторинг / MP191; MP292; MP295; MP296; MP298; MP416; MP417; MP461, като седем от тях попадат в обхвата на РИОСВ Варна:

- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP292 и име Сондажен кладенец 1 при с. Дуранкулак, община Шабла, област Варна – поради авария на съоръжението в обект с. Дуранкулак не са взети проби и не е изпълняван мониторинг както през 2023 г, така и през месеците февруари, май и август 2024 г. В програмата за контролен и оперативен мониторинг през 2025 г. пункта е заменен с нов.
- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP295 и име Сондажен кладенец - ПС Маловец при гр. Генерал Тошево, община Генерал Тошево, област Добрич – получените резултати от проведения през 2024 г. мониторинг на водата в пункта потвърждават оценката от „*добро*“ химично състояние от предходните години.
- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP296 и име Тръбен кладенец 2 - ПС „Приморци“, при с. Приморци, община Добрич, област Добрич – анализът на получените резултати от проведения през 2024 г. мониторинг на водата в пункта показва, че няма превишение на СК на подземни води. С това се потвърждава оценката „*добро*“ химично състояние от предходните години.
- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP298 и име Каптиран карстов извор 148 при с. Абрит, община Крушари, област Добрич – при анализ на резултатите от мониторинг през 2024 г. е констатирано еднократно превишение на СК при показател „желязо“ като СГС не превишава нормите за качество. По всички останали анализирани показатели се наблюдава съответствие с СК за подземни води.

- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP416 и име ТК ТСК - ДЗИ Ген. Тошево – Добрич при гр. Добрич – в резултатите от мониторинг, получени през 2024 г. се наблюдават превишения на концентрацията по показател „*трихлоретилен*“, констатирани и в предходните години. Показателят е заложен и през 2024 г. с повишена честота в програмата за мониторинг на подземни води. По всички останали анализирани показатели водата в пункта отговаря на СК за подземни води.
- Мониторингов пункт с код BG1G000000NMP417 и име ТК-АГРИ.СС-Генерал Тошево при гр. Генерал Тошево, община Генерал Тошево, област Добрич – анализът на резултатите от проведените през 2024 г. изпитвания на водата в пункта показва, съответствие със СК за подземни води по всички анализирани показатели.
- Монитроингов пункт с код BG1G000000NMP461 и име ТК-АГРОХИМИКАЛИ-Добрич при гр. Добрич, община Добрич, област Добрич – анализът на резултатите от проведените през 2024 г. изпитвания на водата в пункта показва, съответствие със СК за подземни води по всички анализирани показатели.

Прилагайки подхода за оценка на подземните води, ПВТ е оценено в „*добро“* химично състояние и в ПУРБ 2022-2027 г., потвърждавайки оценката от ПУРБ 2016-2021 г.

<u>Подземни водни тела от шести слой ДОЛНА КРЕДА – МАЛМ ВАЛАНЖ</u> - на територията на ДРБУ има едно подземно водно тяло от шести слой. В обхвата на РИОСВ Варна, подземното водно тяло се наблюдава с четири пункта за мониторинг.

BG1G0000J3K051

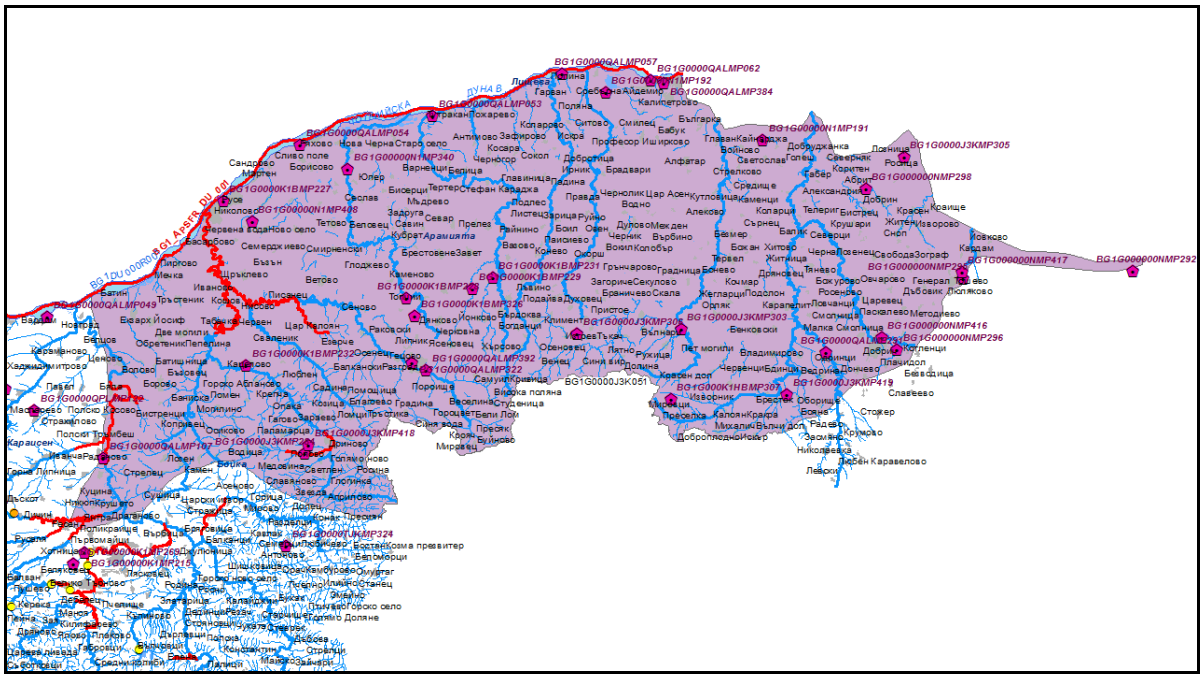

Подземно водно тяло с код **BG1G0000J3K051** - „Карстови води в Малм-Валанжския басейн” – наблюдавано в девет мониторингови пункта /MP284; MP303; MP305; MP306; MP418; MP419; MP420; MP455; MP456, от които в обхвата на РИОСВ Варна попадат следните четири пункта:

- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP305 и име Росица, Сондаж, с. Росица, община Генерал Тошево, област Добрич;

- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP306 и име Дълбок сондаж - ПС Кардам при гр. Кардам, община Генерал Тошево, област Добрич;
- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP419 и име P180x - Свинекомплекс Брестак – Брестак при с. Брестак, община Вълчи дол, област Варна;
- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP455 и име ТК-Клас олио-Карапелит при с. Карапелит, община Карапелит, област Добрич.

Резултатите от проведения през 2024 г. мониторинг на водата и в четирите пункта на водното тяло, показват съответствие със СК за подземни води по всички анализирани показатели.

Прилагайки подхода за оценка на подземните води, ПВТ е оценено в „*добро“* химично състояние и в ПУРБ 2022-2027 г., потвърждавайки оценката от ПУРБ 2016-2021 г.

II. Мониторинг на количественото състояние

Мрежата за количествен мониторинг на подземни води обхваща 42 подземни водни тела в границите на БДДР. Общият брой на пунктовете е 160. Наблюдават се :

- нива – на кладенците
- дебити – на изворите

Съгласно *чл. 171(2) т.2. и ал.(6) от Закона за водите/ изм. - ДВ, бр. 61 от 2010г./* НИМХ-БАН отговаря за извършването на количествения мониторинг на водите.

В териториалният обхват на РИОСВ Варна са разположени 13 бр. пункта от програмата за количествен мониторинг на подземните води, които служат за оценка на количественото състояние на три подземни водни тела

III. Значими замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са:

- ✓ Просмукване на замърсители при взаимодействие с повърхностните води;
- ✓ Липсата на канализации и ПСОВ в населените места;
- ✓ Интензивното земеделие;
- ✓ Индустриални източници на замърсяване;
- ✓ Действащи депата за твърди битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на *Наредба 6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;*
- ✓ Нерегламентирани сметища;
- ✓ Минна дейност.

Пунктове за мониторинг на химичното състояние на подземите води в Дунавския РБУ в обхвата на РИОСВ Варна

ГИС слой	код на ПВТ	Наименование на ПВТ	Европейски код на пункт	Име на пункт по басейнова дирекция	Населено място	община	област
1	2	3	4	5	6	7	8
1	BG1G0000QAL052	Порови води в Кватернера на р. Суха	BG1G0000QALMP291	Долина, Шахтов кладенец-3	Долина	Добрич-селска	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP292	Дуранкулак, сондажен кладенец 1	Дуранкулак	Шабла	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP295	Генерал Тошево, Сондажен кладенец- ПС Маловец	Генерал Тошево	Генерал Тошево	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP296	Добрич,Тръбен кладенец 2- ПС Приморци	Приморци	Добрич-селска	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP298	Абрит, 148 капт. карстов извор	Абрит	Крушари	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP416	ТК ТСК - ДЗИ Ген. Тошево - Добрич	Добрич	Добрич	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP417	ТК-АГРИ.СС-Генерал Тошево	Генерал Тошево	Генерал Тошево	Добрич
3	BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	BG1G000000NMP461	Добрич, ТК-АГРОХИМИКАЛИ-Добрич	Добрич	Добрич	Добрич
6	BG1G0000J3K051	Карстови води в Разградската формация	BG1G0000J3KMP305	Росица, Сондаж	Росица	Генерал Тошево	Добрич
6	BG1G0000J3K051	Карстови води в Разградската формация	BG1G0000J3KMP306	Кардам, Дълбок сондаж- ПС Кардам	Кардам	Генерал Тошево	Добрич
6	BG1G0000J3K051	Карстови води в Разградската формация	BG1G0000J3KMP419	Р180х - Свинекомплекс Брестак - Брестак	Брестак	Вълчи дол	Варна
6	BG1G0000J3K051	Карстови води в Разградската формация	BG1G0000J3KMP455	ТК-Клас олио-Карапелит	Карапелит	Добрич-селска	Добрич

4. Състояние на хидротехническите съоръжения /диги, язовирни стени и т.н./

На основание чл. 10, ал. 4 от Закона за водите (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

За състоянието на хидротехническите съоръжения Областните управители контролират техническото състояние на хидротехническите съоръжения - държавна собственост, на територията на съответната област, съгласно чл. 191, ал. 3 от ЗВ.

За техническото състояние на язовирните стени, компетентен орган е ГД НЯСС към ДАМТН, съгласно „*чл. 140 Контролът за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4 се извършва от: т. 1. (в сила от 01.01.2016 г.) председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица - за дейностите по т. 8 и 9;“.*

Относно извършени проверки и констатирано състояние, Ви уведомявам че информацията за извършените проверки е публична и е налична на официалния сайт на БДДР – Плевен, със следния линк*: https://www.bd-dunav.bg/content/kontrol/kontrolni-proverki/.*

5. Оценка за състояние на повърхностните и подземни води на територията на РИОСВ – Варна.

На територията на Варненска и Добричка област се експлоатират 20 канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с пречиствателните станции към тях. Няма действащи канализационни мрежи на населени места, селищни и курортни образувания без изградени към тях пречиствателни станции за отпадъчни води.

Шест от пречиствателните станции, попадащи в териториалния обхват на инспекцията имат техническа възможност за редуциране на биогенните елементи - азот и фосфор. Това са ГПСОВ „Варна“, ГПСОВ „Добрич“, ГПСОВ “Белослав”, ГПСОВ “Балчик” ПСОВ „Златни пясъци“ и ГПСОВ “Провадия”.

По-големи пречиствателни станции на територията на РИОСВ-Варна, заустващи над 5 000 м^3/ден отпадъчни води са: ГПСОВ “Варна”, ГПСОВ “Добрич”, ГПСОВ “Девня”, ПСОВ “Златни пясъци” и ПСОВ “Албена“.

От посочените пречиствателни станции работят нормално и постигат заложените норми ГПСОВ “Варна“ и ГПСОВ „Добрич“. След приключване през 2020 г. на реконструкцията и модернизацията в ПСОВ “Златни пясъци” пречистените отпадъчни води също постигат заложените в разрешителното норми.

ГПСОВ „Девня – Вълчи дол-Суворово“ - Станцията обслужва 4 населени места и тенденциите са за разширяване на канализационните мрежи в трите общини. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Необходимо е да се извърши реконструкция и модернизация на станцията, тъй като агломерацията е с над 10000 е.ж. Необходимо е осигуряване на финансиране, с цел постигане на нормативните изисквания.

ПСОВ „Албена“ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без техническа възможност за отделянето на общ азот и общ фосфор. През зимния сезон поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията преминава в режим на механично пречистване.

ГПСОВ с капацитет под 5000 м^3/ден функционират в общинските градове: Генерал Тошево, Каварна, Долни чифлик, Белослав, Провадия, Балчик, Тервел и т.н.

От посочените пречиствателни станции работят нормално и постигат заложените норми, ГПСОВ “Генерал Тошево“, ГПСОВ „Белослав“, ГПСОВ „Провадия“, ГПСОВ

„Тервел“ и ГПСОВ „Балчик“. За ГПСОВ „Балчик“ е необходимо изграждане на дълбоководно заустване.

Четири от пречиствателните станции на територията на РИОСВ-Варна - ГПСОВ “Долни чифлик”, ПСОВ „Камчия“, ПСОВ „Албена“ и ГПСОВ „Каварна“ имат неотложна нужда от реконструкция и модернизация.

ПСОВ “Долни чифлик” работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води без възможност за снижаване на показателите общ азот и общ фосфор. Съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и немогат да достигнат емисионните норми за качество на пречистените отпадъчни води.

ПСОВ “Камчия” е въведена в екплоатация пре 1983 г. В ПСОВ са изградени съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Станцията е с остаряло и енергоемко оборудване, част от което е напълно амортизирано. Поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията работи само в режим на механично пречистване.

ПСОВ „Каварна“ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване, както и с възможност за редукция на показател общ азот, но неефективно. Необходима е реконструкция и модернизация на ПСОВ, тъй като неможе да постигне индивидуалните емисионни ограничения.

ПСОВ „Албена“ - съоръженията в ПСОВ са силно амортизирани (изгнили и аварирали) и преди всеки сезон се полагат много усилия да се въведат в работещо състояние. През отчетния период има редица проблеми при експлоатацията на ПСОВ „Албена“, които са подробно описани в точка 2.2.2. от Годишния отчет.

С изключение на градовете Варна, Добрич, Белослав, Балчик, Девня и големите курортни комплекси, като съществен недостатък за цялостно обхващане на битово-фекалните води и пречистването им в пречиствателни станции се явява все още ниската степен на изграденост на канализационните мрежи в населените места.

През отчетната 2024 г. в процес на изпълнение е следния проект, финансиран от ПУДООС: „Доизграждане на битови канализационни клонове в гр. Игнатиево етап 2“, община Аксаково. Стойност на проекта - 1 032 912,58 лв.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ - Варна

На контролираната от РИОСВ – Варна територия:

- Варненска област (общините Варна, Аксаково, Бяла, Провадия, Девня, Белослав, Суворово, Вълчи дол, Долни чифлик, Аврен, Дългопол и Ветрино) е с обща площ 3820 кв. км. Урбанизираните територии заемат 6,8% от площта на областта.
- Област Добрич (общините Добрич, Добричка, Балчик, Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Крушари) е с обща площ 4719,7 кв. км. Урбанизираните територии заемат 5,5% от площта на областта.

Във Варненска област почвените типове са представени основно от сиви горски почви и карбонатни черноземи. По-малки площи заемат излужените черноземи, типичните черноземи, оподзолените черноземи, канелените горски и алувиално-ливадните почви. Срещат се и карбонатни и плитко мицеларни типични черноземи.

Земеделските земи представляват 60% от общата площ, 28,1% са гори, земеделските земи са 28 611 ха, от които обработваеми са 23 312 ха. Размерът на горския фонд е 186 395 ха, като за област Варна е 132 181 ха.

В област Добрич са разпространени типични, слабо излужени и излужени черноземи. Северната част на областта е заета предимно със средно мощни дълбокомицеларни типични черноземи.

Общата площ на обработваемите земи е 345 452,3 ха и заемат дял от 73% от общата площ в областта. Горските територии в областта са 54 214 ха и заемат 12,1% от общата площ, което е сравнително малко, при средно за страната 34%. Делът на нарушените територии и непригодните земи е 0,9% при средно за страната 2,6%.

На територията на областите Варна и Добрич нарушени терени, подлежащи на рекултивация, са 768,89 ха, представляващи кариери, рудници, хвостохранилища, насипища, депа за отпадъци и други нарушени терени. Възстановяването на нарушените терени се извършва съобразно съгласувани от МОСВ проекти за рекултивация за сгуроотвали, както и за сметища и други депа за отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

Общият брой на пунктовете за мониторинг на контролираната от РИОСВ – Варна е 31, разположени в мрежа 16х16 на територията на областите Варна и Добрич.

За оценяване на въздействието върху почвите на източници на замърсяване съгласно мониторинга на почвите по НАСМОС е извършен е мониторинг на почви I-во и II-ро ниво.

От РЛ-Варна са взети 81 почвени проби от 9 пункта за изследване на тежки метали от землищата на с. Цонево, общ. Дългопол, с. Овчага, общ. Провадия, с. Есеница, общ. В. Дол, с. Войводино, общ. В. Дол, с. Млада гвардия, общ. Ветрино, с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, с. Слънчево, общ. Аксаково, с. Климентово, общ. Аксаково и с. Каблешково, общ. Тервел.

Към момента на изготвяне на доклада за 2024 г. не са представени резултатите от изследване на тежки метали, тъй като се извършва анализ на взетите проби.

През 2024 година са извършени 14 проверки на фирми по изпълнение на условията в издадените комплексни разрешителни по отношение опазване на почвите от замърсяване.

Обозначени са пунктове за мониторинг на почви, от които са взети почвени проби за определяне базовото състояние на почвите.

Извършени са последващи анализи с цел проследяване евентуалните отклонения от базовото състояние, както и концентрациите на вредни вещества в почвата спрямо максимално допустимите концентрации.

Не са констатирани завишения на концентрациите на вредни вещества в почвите. Тенденцията за намаляване на концентрациите спрямо базовото състояние се запазва.

3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди)

Към момента не са извършвани пробонабирания около складове за съхранение на *негодни и залежали пестициди.*

Контролът за състоянието на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита през 2024 г. се извършва на основание планови проверки за 2024 г. на РИОСВ-Варна, както и по разпореждане на Областен Управител на гр. Добрич, за участие в комисии със заинтересованите ведомства, по разпореждане от МОСВ и ИАОС-София. Основната цел на проверките е правилното и безопасно съхранение на залежалите и негодни за употреба препарати за растителна защита, с цел предотвратяване опасността от замърсяване на околната среда, отравяне на хора и животни. За отстраняване на установени нередности са дадени съответни предписания, които се изпълняват. Не са констатирани замърсявания на почвите вследствие съхранението на негодни и залежали пестициди, както и не са постъпвали сигнали.

От 20 общини, контролирани от РИОСВ - Варна, в 12 от тях са налични негодни и залежали пестициди, които са прибрани и се съхраняват в ББ кубове и централизирани

складове собственост на съответните общини, както и такива на юридически лица или кооперации. Общините в които са налични пестициди са: общ. Варна, общ. Белослав, общ. Аврен, общ. Девня, общ. Суворово, общ. Дългопол обл. Варна и общ. Добричка, общ. Балчик, общ. Генерал Тошево, общ. Каварна, общ. Шабла, общ. Тервел, обл. Добрич.

През изтеклата 2024 г. не са изземвани негодни пестициди от общински и частни складове. Последното прибранане и обезвреждане на големи количества пестициди е извършено през 2020 г. от склад в с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, във връзка с изпълнение на договор № 1369/31.08.2020 г. с предмет: „Преопаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане на до 1000 т. УОЗ-пестициди, опасни отпадъци и други препарати за растителна защита и почистване на складовете, в които се съхраняват“, сключен между ПУДООС и ДЗЗД „Проект Пестициди 2019“. През 2024 г. не са постъпвали сигнали и не са извършвани проверки за замърсявания на почвите вследствие съхранението на негодни за употреба и залежали пестициди.

При осъществения контрол са регистрирани нарушения, при съхранение на негодни пестициди в централен склад в с. Аврен, общ. Аврен, също така и нарушения при съхраненията на негодни пестициди в ББ кубовете, в гр. Суворово, общ. Суворово, гр. Дългопол, общ. Дългопол, с. Рогозина, общ. Г. Тошево, с. Пчелник, общ. Долни чифлик и гр. Девня, общ. Девня, отнасящи се за липсващи предупредителни табели за опасност, увредени ограждения и установени течове от ББ кубовете. Дадени са съответни предписания за отстраняване на нередностите, които са изпълнени.

От РЛ-Варна са взети 81 почвени проби от 9 пункта за изследване на пестициди от землищата на с. Цонево, общ. Дългопол, с. Овчага, общ. Провадия, с. Есеница, общ. В. Дол, с. Войводино, общ. В. Дол, с. Млада гвардия, общ. Ветрино, с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, с. Слънчево, общ. Аксаково, с. Климентово, общ. Аксаково и с. Каблешково, общ. Тервел

4. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително нефтопродукти

За оценяване на въздействието върху почвите на източници на замърсяване съгласно мониторинга на почвите по НАСМОС е извършен мониторинг на почви I-во и II-ро ниво.

От РЛ-Варна са взети 81 проби от 9 пункта за изследване на устойчиви органични замърсители от землищата на с. Цонево, общ. Дългопол, с. Овчага, общ. Провадия, с. Есеница, общ. В. Дол, с. Войводино, общ. В. Дол, с. Млада гвардия, общ. Ветрино, с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, с. Слънчево, общ. Аксаково, с. Климентово, общ. Аксаково и с. Каблешково, общ. Тервел.

5. Ерозия на почвите

Причинители на почвената ерозия са водата и вятърът, които механично разрушават и отнасят почвените частици, дългите засушавания през летния период, неправилните и еднообразни обработки на земеделските земи и други.

В района на Добруджа преобладават постоянни североизточни ветрове, които при липса на ветрозащитни пояси биха били сериозна предпоставка за развитие на ерозионни процеси.

Мониторинг на ерозионните процеси се осъществява чрез математически модели за оценка и прогноза на ерозионните процеси, извършван от Министерството на земеделието и храните.

Информацията от мониторинга се предоставя на ИАОС ежегодно.

6. Засоляване и вкисляване на почвите

Взети са 24 проби за засоляване от един пункт в с. Тръстиково, общ. Аврен и 16 проби за вкисляване от два пункта в с. Приселци, общ. Варна и с. Крумово, общ. Провадия.

Към момента на изготвяне на доклада за 2024 г. не са представени резултатите за засоляване и вкисляване, тъй като се извършва анализ на взетите проби.

7. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

Констатирани са нерегламентирани замърсявания на земи с битови, строителни и селскостопански отпадъци в землищата на общините от двете области Варна и Добрич.

За отстраняване на замърсяванията са дадени предписания на кметовете на съответните общини за отстраняване им, както и на съответните физически и юридически лица.

8. Оценка на замърсяването на почвите

Замърсени с тежки метали почви в обхвата на РИОСВ – Варна не са констатирани.

От извършения мониторинг на почви през предходни години е видно, че съдържанието на вредни вещества в почвата е под допустимия минимум.

Възстановяването на нарушените терени и рекултивация на депа за отпадъци се извършва с проекти за рекултивация изготвени съобразно изискванията на Наредба № 26 за рекултивация на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, съгласувани според изискванията на Закона за опазване на земеделските земи.

Програмите за Прилагането на високотехнологично земеделие и изградените противоветрови пояси предотвратяват развитието на ерозионни процеси в почвите и земеделските земи.

През последните години се наблюдава тенденция за намаляване на замърсяването на земите и почвите. Осъществено е поетапно закриване и рекултивация на общински депа за битови отпадъци в общините Белослав, Провадия, Суворово, Вълчи дол, Девня, Бяла, Долни чифлик, Балчик, Каварна, Шабла, Генерал Тошево, Тервел, Крушари, както и ликвидиране на незаконните сметища.

Дружествата притежатели на Комплексни разрешителни по чл.117, ал. 1 от ЗООС спазват екологичното законодателство по отношение опазване на почвите в рамките на производствените територии и площадки. От осъществения мониторинг на почви по съответни показатели разписани в КР на дружествата е видно, че се следва тенденция към намалявяне на количеството на замърсители в почвите спрямо базовото състояние, както и съобразно разпоредбите на екологичното законодателство за съдържание на вредни вещества в почвата.

От осъществения контрол на находища за добив на подземни богатства по отношение опазване на почвите и хумусния пласт е установено, че операторите на концесии спазват нормите на екологичното законодателство.

Развитието на устойчиво високотехнологично земеделие, предполагащо оптимално използване на средства за растителна защита и торове, както и оптимизирането на технологичните процеси при обработката на почвата, водят до намаляване на вредните въздействия върху почвите и опазването им от деградационни и ерозионни процеси.

Вследствие на провеждания от инспекцията системен контрол на складовете с негодни и залежали пестициди и ББ кубовете, и предприетите мерки за отстраняване на допуснатите нередности при съхранението им, не са допуснати замърсявания на почвите с негодни и залежали препарати за растителна защита.

II.4.ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ТЕРИТОРИИ

РИОСВ – Варна, покрива богат на защитени територии регион. На територията, контролирана от инспекцията (област Варна и област Добрич), се намират 2 резервата, 5 поддържани резервата, 40 защитени местности, 11 природни забележителности, 1 природен парк.

През 2024 г. в землищата на с. Ново Оряхово и с. Шкорпиловци, общ. Долни чифлик, обл. Варна, е обявена защитена местност „Камчийски пясъци“, със Заповед № РД-279/05.04.2024 г. на министъра на околната среда и водите. Заповедта е обнародвана в Държавен вестник бр. 36/23.04.2024 г. и е обжалвана по реда на Административно-процесуалния кодекс пред Върховния административен съд в едномесечния срок от обнародването ѝ.

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ В ОБЛАСТ ВАРНА

Резерват „КАМЧИЯ”

обявен е през 1951 г., а със заповед № 105/14.02.1980 г., площта е увеличена на 842,1 ха. намира се в землището на селата Ново Оряхово, Старо Оряхово и Близнаци, област Варна. Разположен е по долното течение на р. камчия, на 25 км южно от гр. Варна, в близост до курортите Камчия и Шкорпиловци.

Крайречните заливни гори около устието на р. Камчия днес са най-представителният образец на лонгозните гори, разпространени в източната част на Балканския полуостров. В южната част лонгозните гори са пресечени от две заблатени територии с продълговата форма, почти изцяло обрасли с тръстика, папур и друга водолюбива растителност. Това са т.н. азмаци - Мазният и Лесинският, които по същество представляват стари речни ръкави, непресъхващи почти през цялата година.

Тази екосистема има уникален характер, който произтича от състава на горската растителност, в който се включват запазени коренни съобщества на полски ясен, дръжкоцветен дъб, полски бряст и други влаголюбиви дървесни и храстови видове, съчетани с всичките 6 вида дървовидни лиани, срещащи се в България - обикновен повет, бръшлян, хмел, гърбач, скрипка, дива лоза, а също така и 7 вида тревисти лиани. Като цяло преобладават растителните съобщества с доминиране на полския ясен.

Биологичното разнообразие в резервата е впечатляващо. Общо висшите растения, установени в лонгозната гора и заблатените територии в нея, са 245 вида. Камчийският лонгоз е единственото известно находище на българския ендемит грудеста горва. Също така се срещат застрашените от изчезване лъскаволистна млечка, блатно кокиче, блатен телиптерис, северница.

Общо на територията на резервата се срещат 14 вида земноводни и влечуги. Земноводните са представени от кафявата и зелената крастава жаба, жабата дървесница, горската дългокрака жаба, балканската чесновница, голямата водна жаба. Сред най-срещаните по тези места влечуги са обикновената блатна костенурка, шипоопашатата и шипобедрената сухоземна костенурка. Характерни са също зеленият, стенният, сивият, горският, кримският и ивичестият гущер, двата вида водни змии - обикновената и сивата, смокът мишкар и големият стрелец.

установени са 26 вида дребни бозайници. Интерес представлява кафявата горска полевка, която обикновено се среща в широколистните гори в България над 800 м н.в. Досега по Черноморието е установена само в района на Камчия и Ропотамо. Друг вид в природозащитно отношение е видрата, включена в Европейския червен списък.

Изключително голямо е значението на цялата територия по отношение на орнитофауната. В района са установени 258 вида птици, което съставлява 66% от общо установените в България видове. Отбелязани са 118 вида птици с неблагоприятен европейски природозащитен статус, от които 32 вида гнездят.

Сред редките за България и Европа видове птици, размножаващи се в резервата, са: черният щъркел, малкият креслив орел, соколът орко, големият ястреб, както и седем (от общо девет) вида от кълвачите, разпространени в Европа.

Общо 47 вида гръбначни животни от фауната на резервата са включени в Червената книга на България.

Защитена местност „ЛОНГОЗА”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху резерват “Камчия” е обявена БЗ със Заповед № 391/25.04.1983 г., с площ от 230 ха. Със Заповед РД -523/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Поддържан резерват „КИРОВ ДОЛ“

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 386/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 51,5 ха. Намира се в землището на село Солник, община Долни чифлик, област Варна. Заема обширна горска площ - типични коренни благуново-церово-букови гори, разпространени масово на Балканския полуостров през миналото и значително намалели през XX век. Горите на резервата са запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е труднодостъпен за автомобилен транспорт.

Защитена местност „СОЛНИК”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват “Киров дол” е обявена БЗ със Заповед № 761/12.08.1986 г., на площ от 26,6 ха. Със Заповед РД - 516/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Поддържан резерват „ВЪЛЧИ ПРОХОД“

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 371/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 43,9 ха. Намира се северно от село Голица, община Долни чифлик, област Варна. Заема обширни гори - типични буково-дъбови, буково-благунови и благуново-габърови гори, възрастни, от естествен произход, с растителност в отлично състояние. Горите на резервата са изцяло запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е недостъпен за автомобилен транспорт – до него се стига по горски път.

Защитена местност „МИХОВ ДОЛ”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват “Вълчи преход” е обявена БЗ със Заповед № 761/12.08.1986 г., с площ 86,9 ха. Със Заповед РД - 516/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Поддържан резерват „ВЪРБОВ ДОЛ“

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 385/15.10.1999г. е прекатегоризиран, с площ 70,6 ха. Намира се в близост до село Цонево, община Дългопол, област Варна. Заема обширни типични благуново-дъбови гори, възрастни, от естествен произход, с ценни вековни екземпляри. Горите на резервата са изцяло запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е частично достъпен с транспорт – по горски пътища.

Защитена местност „ДЕБЕЛЕЦ”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват “Върбов дол” е обявена БЗ със Заповед № 761/12.08.1986 г., с площ 60,5 ха. Със Заповед РД - 532/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Поддържан резерват „КАЛФАТА“

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 387/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 46,9 ха. Намира се в землището на село Поляците, община Дългопол, област Варна. Заема обширна горска площ - типични букови и дъбово-благунови гори, възрастни, от естествен произход. Горите на резервата са запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е недостъпен за автомобилен транспорт.

Защитена местност „ДЪБОВЕТЕ”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват “Калфата” е обявена БЗ със Заповед № 423/18.05.1987 г., с площ 59,5 ха. Със Заповед РД - 513/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Природен парк „ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“

Обявен е през 1943 г., а със Заповед № 570/14.08.2001 г. е прекатегоризиран, с площ 1320,7 ха. Намира се на 17 км североизточно от град Варна, между скалния ръб на Франгенско плато и морския бряг, в непосредствена близост до курорта Златни пясъци. Общата дължина на парка е 9,2 км, а средната ширина - 1,2 км. Обликът на парка се определя от дървесните и храстовите формации, които заемат около 90% от площта му. С

най-голямо участие са смесените широколистни насаждения с преобладаващо участие на обикновен габър, цер и благун. Територията включва ценни и редки екосистеми с голямо разнообразие: лонгозен и сублонгозен тип; субсредиземноморски храстови екосистеми; находища на редки ендемитни и реликтни видове. Най-ефектни са лонгозните с множество лиани – бръшлян, повет, скрипка, дива лоза, гърбач, хмел. На територията на природния парк са установени около 200 висши растения, като около 20 от тях се отнасят към категорията на редките, застрашените и защитените видове. Установени са 8 вида влечуги, включително смокът мишкар, големият стрелец и двата вида сухоземни костенурки. Орнитофауната включва над 80 вида птици, повечето от които са горски обитатели. Най-често се срещат косове, дроздове, синигери, кълвачи, сойка от хищните птици – малък орел, обикновен мишелов, голям ястреб, бухал, горска улулица, сокол орко. Паркът е богат на защитени растения – лимодрумът е терциерен реликт; кавказката иглика, сасънката и източният лопох са много редки, включени в Червената книга на Р България.

В парка е изградена посетителска инфраструктура – има маркирани и благоустроени с алеи и кътове за отдих 6 маршрута, стари чешми, места с очарователен изглед към морето. През 2003 г. е изграден нов посетителски център.

Защитена местност „АЛАДЖА МАНАСТИР“

Обявена е през 1928 г., а със Заповед № рд – 813/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 17 ха. Заема обширен скален венец заедно със средновековен скален манастир от XIVв., който е с национално значение. Местността е със забележителен ландшафт и е местообитание на застрашени и редки растителни и животински видове и съобщества. Намира се на територията на ПП Златни пясъци. Защитената местност е достъпна – до нея се стига по асфалтов път. В зоната има изградена туристическа инфраструктура – информационен център, места за хранене и отдих.

Защитена местност „ПОБИТИ КАМЪНИ“

Обявена е през 1937 г., а със Заповед № РД - 817/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 253,3 ха. Намира се в западния край на Варненската низина, на територията на общините Аксаково, Белослав, Девня, Суворово и е съставена от каменни варовикови колони с неправилна цилиндрична или конусовидна форма, разположени в 14 отделни групи на различно разстояние. Най-интересни от тях са Централна група, Канарата и Слънчевските групи. Останалите групи са: Острия хълм, Страшимирово, Слънчево-запад и Слънчево-югоизток, Бановска група, Кариера-запад, Пчелина, Белослав-запад, Голия връх, Тетерлика и Авренска поляна. представлява запазени участъци от Малката варненска пясъчно-чакълена пустиня от старотерциерна долномиоценска възраст – уникален феномен и ендемична за Европа. Тук има много конкреционно-карстови образувания и химично-карстови образувания с най-различни форми. Каменните колони се издигат до 5-6 м, а дебелината им достига от 0,5 до 2,5 м. Изградени са от варовити пясъчници, съдържащи много вкаменелости – нумулити, миди, охлювчета. и др. Уникалните образувания са следствие от процеси, протичащи на дъното на море в стари геологични времена. Образуването им и до днес е предмет на различни хипотези. Предполага се, че те съществуват отпреди 50 млн. години и че контактът с тях е източник на особен вид енергия.

Специфичният характер на ландшафта създава условия за формиране на характерни местообитания. Растителността е представена от разнообразни тревни асоциации, доминирани от влагалищна власатка, колхидска острица, полегнало плюскавиче, усукан игловръх. Тук се срещат 10 вида редки и ендемични растения. Фауната е представена от 7 вида влечуги, 7 вида бозайници, 114 вида птици, от които 55 са гнездящи, а останалите 59

вида са наблюдавани редовно или спорадично по време на миграции и зимуване или при търсене на храна през размножителния период. Най-подходящо време за орнитологичен туризъм е периодът на есенна миграция, когато през откритите терени преминава голям брой дневни грабливи и пойни птици.

Достъпни с транспортно средство са групите: Център юг и Център север, Канарата, Слънчево запад, Слънчево югоизток и Белослав запад. Достъпни по пешеходни маршрути са останалите групи. В групата Център юг има изграден информационен център.

Защитена местност „ЛИМАН“

Обявена е през 1979 г., а със Заповед № РД-821 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 5,2 ха. Намира се в местността Паша дере, в землището на село Близнаци, община Аврен, област Варна. Представлява крайбрежен лиман, естествена влажна зона, местообитание на редки растения и водолюбиви птици: голям воден бик, малък воден бик, зимно бърне, голяма бяла чапла, сива чапла и др. Местността е достъпна с автомобилен транспорт по горски път от хижа “Черноморец” и село Близнаци. Подходяща е за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „РАКИТНИК“

Обявена е през 1978 г., а със Заповед № РД-818 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 2,2 ха. Намира се в землището на град Варна и представлява естествено местообитание на рядък вид – ракитник, наричан още “облепиха”. Известен е като крушовидно дърво или клонест храст, растящ по крайморските пясъци в Европа, Югозападна и Централна Азия. Месестите оранжеви плодчета са богати на витамини, етерични масла и микроелементи. Находището се намира на стръмен бряг в района на нос Галата, между хижа “Черноморец” и местността Паша дере и е единственото в страната. Включен е в Червената книга на България с категория застрашен. До находището има достъп по асфалтов и горски път. Местността е с експозиционна стойност и е подходяща за ботанически туризъм.

Защитена местност „КАЗАШКО“

Обявена е със заповед № 49/15.02.1995 г., с площ 125,1 ха. Намира се източно от село Казашко, община Варна. Заема обширен тръстиков масив по северния бряг на Варненско езеро и прилежаща акватория от Варненското езеро – ивица с ширина 250 м. Въпреки че по-голямата част от територията е заета от потопени тръстикови масиви и езерна акватория, се включват и други ценни биотопи: пясъчни коси, влажни ливади,

съобщества от обикновена тръстика, крайбрежен камъш и теснолистен папур. В чертите на тръстиковия масив се срещат и обикновено ленивче, блатен ранилист, блатно еньовче и др. Освен наличието на изброените характерни растителни съобщества, ценността на обекта се допълва и от наличието на спиреолистен оман, жабешка дзука, приморски триостенник, блатен кострец, степен пащърнак, възлоцветна целина. Районът осигурява спокойно пребиваване и богата хранителна база по време на размножаване, миграция и зимуване на голям брой птици. Установени са 142 вида птици, сред които 44 гнездящи, 105 защитени и 38 включени в ЧК на РБ като редки и застрашени от изчезване в страната. Могат да се наблюдават видове като зеленоглава патица, кафявоглава потапница, малък воден бик, малка бяла чапла, тръстиков блатар, саблеклюн, лиска и др. По време на миграция мястото е от важно значение за малкия корморан, розовия пеликан, белия щъркел, представители на сем. чаплови и сем. дъждосвирцови.

Местността е подходяща за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „МОЧУРИЩЕТО“

За ограничаване на антропогенното въздействие върху защитена местност "Казашко", със Заповед № РД-38/21.01.2004 г. е обявена първата в България буферна зона около влажна зона с площ от 21,8 ха. Със Заповед №РД -515/12.07.2007г. на министъра на околната среда и водите, буферната зона е прекатегоризирана в защитена местност.

Защитена местност “ЯТАТА“

обявена е през 1987 г., а със Заповед № рд-811/ 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 154 ха. Намира се на 25 км западно от гр. Варна, в непосредствена близост до гр. Белослав, разположена на южния бряг на плавателния канал, свързващ Варненското и Белославското езеро. По своята същност представлява изкуствен водоем, създаден и съществуващ благодарение на човешката дейност. Местността съчетава няколко типа местообитания, включващи скални венци, гористи склонове и обширни ливади. Най-характерни са заблатените територии, които заемат около една трета от площта на езерото и са разделени на две части: южна – сладководна и северна – соленоводна. Брегове на соленоводната са покрити с халофитна растителност, сред която преобладава солянката. Крайбрежните участъци на сладководния водоем са обрасли с водолюбива растителност с преобладаване на обикновената тръстика и широколистния папур. Територията западно и северно от водоема се заема от открити площи, обрасли с мезоксеротермна тревна растителност, представена основно от луковична ливадина, пасищен райграс и др.

Зоната е естествено местообитание на редки и застрашени видове водолюбиви птици. Защитената местност е особено важна за птиците по време на миграцията и зимуването им. На територията на защитената местност са установени 220 вида птици, от които 60 са гнездящи. Тук е една от най-големите концентрации на малки корморани в България. Могат да се наблюдават видове като белоока потапница, поен лебед, бял и червен ангъч, голяма и малка бяла чапла, бухал, белоопашат мишелов, орел змияр, орел рибар и др. Приоритетна за опазване е и колонията от лалугери, обитаваща ливадите в западната част на ЗТ. Местността е подходяща за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „ВОДЕНИЦИТЕ“

Обявена е през 1987 г., а със заповед № рд – 815/ 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 45 ха. Намира се в землищата на селата Сладка вода и Камен дял, община Дългопол, област Варна. Представлява естествена гора с три притока на р. Камчия, скални венци, които са местообитания на редки и защитени представители на флората и фауната. Тук се намират 10 карстови пещери и скални ниши. В района гнездят скален орел, египетски лешояд, белоопашат мишелов, гарван гробар, жалобен синигер, бухал, черношипа ветрушка и др. В местността има изградена туристическа инфраструктура – благоустроени алеи, възстановени чешми, места за отдих и хранене, заслони, места за приготвяне на храна, тоалетни, детски съоръжения и кула за наблюдение на птици. В местността има запазено праисторическо каменно светилище и останки от келтска крепост от III в. преди Христа. Защитената местност е достъпна – до нея се стига по асфалтов път.

Защитена местност „СЛАВЕЙКОВА ГОРА“

Обявена е през 1986 г., а със Заповед № РД-810 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 73,5 ха. Намира се в землището на село Славейково, община Провадия, област Варна. Представлява смесена широколистна гора със скални венци по ръба на Провадийското плато, постоянна гнездова територия на няколко вида редки дневни грабливи птици, защитени по смисъла на Закона за биоразнообразието: малък креслив орел, осояд, обикновен мишелов, голям ястреб, малък ястреб. В територията могат да се наблюдават и други защитени видове като сив кълвач, голям пъстър кълвач, обикновена чинка, голям синигер, жълтоглаво кралче, черен дрозд и др.

До местността се достига по горски път – западно от с. Славейково. Подходяща е за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „СНЕЖАНСКА КОРИЯ“

Обявена е през 1943 г., а със Заповед № РД-814 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 81 ха. Намира се в землището на село Снежина, община Провадия, област Варна. Представлява вековна дъбова гора на възраст 120-210 г.

Защитена местност „ГОЛЯМАТА КАНАРА“

Обявена е със Заповед № РД-213 от 05.04.1979 г., с площ 33 ха. Намира се в землището на село Петров дол, община Провадия, област Варна. Представлява карстов каньон със специфичен ландшафт, гнездово местообитание на редки грабливи птици, включени в Червената книга на Р България и защитени по смисъла на Закона за биоразнообразието: белоопашат мишелов, египетски лешояд, скален орел, обикновен мишелов, черношипа ветрушка, вечерна ветрушка и др. В местността има останки от скални манастири. Защитената местност е достъпна и подходяща за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „ПЕТРИЧА“

Обявена е през 1986 г., а със Заповед № рд – 809/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 126,9 ха. Намира се в землището на село Разделна, община Белослав, област Варна. Заема обширен скален венец и скални сипеи, местообитание на редки дневни и нощни грабливи птици, включени в Червената книга на Р България и защитени по смисъла на Закона за биоразнообразието: египетски лешояд, белоопашат мишелов, черношипа ветрушка, обикновен мишелов, скален орел, орел змияр, бухал и др. В местността има останки от стара римска крепост. Защитената местност е достъпна – до нея се стига по асфалтов път. Подходяща е за орнитологичен туризъм.

Защитена местност „ПРЕГРАДА“

Обявена е през 1968 г., а със Заповед № РД-823 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 3,5 ха. Намира се в землището на село Дебелец, община Дългопол, област Варна. Представлява вековна гора от зимен дъб и благун на възраст 120-140 г. В местността се намират останки от римска стена, изградена през IV-Vв. след Христа. Районът е трудно достъпен с автомобилен транспорт.

Защитена местност „ТУЛУМОВА ПЕЩЕРА“

Обявена е през 1968 г., а със Заповед № 812/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 3 ха. Намира се в землището на село Арковна, община Дългопол, област Варна. В пещерата се влиза от югоизточния склон на хълм Голяма Арковна. Представлява местообитание на защитени видове прилепи по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Районът е трудно достъпен.

Защитена местност „ГОРСКА БАРАКА“

Обявена е през 1982 г., а със Заповед № 820/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 94,4 ха. Намира се в землището на село Юнец, община Долни чифлик, област Варна. Представлява вековна високостъблена горуново-благуново-букова гора, характерна със своята уникалност по състав, форма и размери на дървесните видове.

Защитена местност „ОРЛОВ КАМЪК“

Обявена е през 1965 г., а със Заповед № РД-816 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 0,4 ха. Намира се в землището на село Горен чифлик, община Долни чифлик, област Варна. Представлява специфичен ландшафт с двустепенен водопад на река Армера с височина на пада 3 м.

Защитена местност „РОЯШКА СКАЛА“

Обявена е със Заповед № РД-1219/09.12.2005 г., с площ 7,2 ха. Намира се в землището на село Рояк, община Дългопол, област Варна. Територията включва забележителни скални образувания – местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици, сред които скален орел, бухал, белоопашат мишелов.

Защитена местност „КОЗЯ РЕКА“

Обявена е със Заповед № РД-337/30.05.2006 г., с площ 120,9 ха. Намира се в землището на село Аспарухово, община Дългопол, област Варна.

Районът е трудно достъпен.

Защитена местност “НАХОДИЩЕ НА ЦАР БОРИСОВ ЛОПЕН“

Обявена е със Заповед № РД-565/16.07.2013 г., с площ 7,46 ха. Намира се в землището се в землището на село Чернево , Община Суворово. Целта на обявяване е опазване на растителен вид - Цар-Борисов лопен (Verbascum tzar-borisii (Dav. ex Stoj.) Stef.-Gat.) и неговото местообитание.

Защитена местност „ГОЛЯМО И МАЛКО БУЛО“

Обявена е със Заповед № РД-231/14.04.2006 г., с площ 197,5 ха. Намира се в землището на село Невша, община Провадия, област Варна. Територията включва варовикови скални венци и останки от древен скален манастир – местообитания на застрашени видове птици, сред които египетски лешояд, скален орел, бухал, белоопашат мишелов, орел змияр, козодой и др.

Защитена местност "НАХОДИЩЕ НА ТРИЖИЛКОВА МЕТЛИЧИНА"

Обявена е със Заповед №.РД-473/28.05.2013 г, с площ 16,87 ха. Намира се в землището на село Невша, община Ветрино, област Варна. Целта на обявяване на защитената територия е опазването на растителния вид Трижилкова метличина (Centaurea trinervia Stephan ex Willd.) и неговото местообитание. Проведена е комисия в изпълнение на Споразумение № РД 50-178 от 17.09.2003 г. между МОСВ и МЗГ, за приемане работата на поддържащата фирма на Картата на възстановената собственост на с. Невша, общ. Ветрино, за отразяване границите на ЗМ "Трижилкова метличина". Постигнат е сериозен напредък по отразяването на защитените територии в кадастралните карти и картите на възстановената собственост на съответните землища.

Защитена местност "НАХОДИЩЕ НА ЦАР БОРИСОВ ЛОПЕН – ПРОБИТИЯТ КАМЪК"

Обявена е със Заповед № РД-476/28.05.2013 г., с площ 79,98 ха. Намира се в землището се в землището на село Равна, Община Провадия. Целта на обявяването за запазването на територия с характерен ландшафт, включващ забележителни скални образувания, представляващи местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици (орел змияр, малък лешояд, скален орел, белоопашат мишелов, бухал, козодой), защитени животински (пъстър пор, горски сънливец, голям и малък поковонос, голям нощник, ръждив вечерник, кафяво прилепче) и растителни видове (Цар-Борисов лопен, голоосилесто коило, борзеанов игловръх, картъловиден карамфил) и техните местообитания, както и предоставяне на възможност за научни изследвания, образователна дейност и развитие на устойчив туризъм.

Природна забележителност „ЧУДНИТЕ СКАЛИ"

Обявена е с Постановление № 1869 от 17.02.1949 г., с площ 12,5 ха. Намира се край река Луда Камчия в землището на село Аспарухово, община Дългопол, област Варна. Местността представлява специфичен ландшафт – скален венец с уникални скални образувания и местообитание на редки представители на орнитофауната.

Местността е достъпна и подходяща за орнитологичен туризъм.

Природна забележителност „СИНИ ВИР“

Обявена е със Заповед № 37 от 11.01.1968 г., с площ 4 ха. Намира се в землището на село Дебелец, община Дългопол, област Варна. Представлява специфичен ландшафт – тристепенен водопад, със запазени вековни гори от бук и дъб около него. В непосредствена близост има изградена посетителска инфраструктура от Държавно лесничейство - Цонево.

Защитена местност “НАХОДИЩЕ НА НАДЕЛЕНОЛИСТНО ВЕЛИКДЕНЧЕ”

Обявена е със Заповед № РД-569/17.07.2013 г., с площ 2,25 ха. Намира се в землището се в землището на град Девня, Община Девня. Целта на обявяване е опазване на растителен вид - Наделенолистно великденче (Veronica multifida L.) и неговото местообитание.

Природна забележителност „НАХОДИЩЕ НА БЯЛ ОМАН“

Обявена е със заповед № РД-853 от 10.08.1983 г., с площ 2 ха. Намира се в местността Маните в землището на село Детелина, община Долни чифлик, област Варна. Представлява естествено находище на рядко срещано в североизточна България лечебно растение – бял оман, включено в Червената книга на Р България. Популацията е в добро състояние и с наличие на естествено възобновяване. В същото находище се срещат и други лечебни видове.

Природна забележителност „ГОРНА И ДОЛНА КАПЛАДЖА“

Обявена е със заповед № РД-37 от 11.01.1968 г., с площ 8 ха. Намира се в землището на град Белослав, област Варна. Представлява ландшафт със специфични скални образувания, скални и пясъчни сипеи, пещери, местообитание на ценна растителност и редки представители на фауната. Местността е подходяща за ботанически и орнитологичен туризъм. Районът е трудно достъпен, поради което пещерите са в отлично състояние.

Природна забележителност „КУЗА СКОКА“

Обявена е със Заповед № 1801/26.07.1961 г., с площ 1 ха. Намира се в землището на село Лопушна, община Дългопол, област Варна. Представлява естествен водопад с височина около 10 метра. Местността е трудно достъпна, поради което водопадът е в отлично състояние.

Природна забележителност „НАХОДИЩЕ НА УРУМОВО ЛАЛЕ“

Обявена е със Заповед № 689/22.07.1987 г., с площ 0.5 ха. Намира се в местността Люляка в землището на село Чернево, община Суворово, област Варна. Представлява единственото находище в североизточна България на много рядък и защитен по смисъла на Закона за биоразнообразието вид. Находището е разположено в каменисто пасище, като отделни запазени екземпляри се срещат само под храстите на по-недостъпни места. Познат с жълти и по-рядко с червени цветове.

Природна забележителност „БЕЛИТЕ СКАЛИ“

Обявена е със Заповед № РД-486/17.04.2003 г., с площ 14,5 ха. Намира се в землището на град Бяла, община Бяла, област Варна. Представлява уникален непрекъснат скален геоложки профил, представляващ геохроноложка граница Креда-Терциер и съпътстваща я иридиево-редкометална анамалия.

ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ТЕРИТОРИИ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ

Резерват „КАЛИАКРА“

Обявен е през 1941 г., а със заповед № 231/04.04.1980 г., площта е увеличена на 687,5 ха. Намира се в землището на селата Българево и Свети Никола, община Каварна, област Добрич.

Освен с историята на тези земи това място е известно и със съхранената дива природа. Тук са запазени най-обширните степни екосистеми, които в Бългаирия се срещат единствено в приморския район на Добруджанското плато. Освен степни територии резерватът включва и впечатляващи крайбрежни скали, често високи до 70 м. Калиакра е единственият български резерват, обхващащ морска акватория - ивица море с ширина 500 м и дължина 8 км. Варовиковите морски скали са надупчени от пещери с различни размери – някогашно убежище на тюлена-монах, сега изчезнал от българското Черноморие.

Растителният свят наброява над 450 вида висши растения, от които 45 са редки, застрашени от изчезване и ендемити – калиакренско плюскавиче, калиакренска метличина

и калиакренски игловръх. Тук се намират най-големите находища в България на теснолистен божур, широколистна гърлица, седефче, лесингово коило, сарматска белевалия, кавказки пелин и др.

Изключително е и фаунистичното разнообразие в района. По отношение на ихтиофауната, в акваторията на резервата са установени общо 78 вида, от които 44 вида целогодишно обитават. От включените в Червената книга видове са характерни руска есетра, пъструга и моруна.

На територията на резервата се срещат 14 вида земноводни и влечуги – сирийска чесновница, дървесница, кримски гущер, змиегущер, слепок, смок-стрелец, шипобедрена и шипоопашата костенурка.

Районът осигурява спокойно пребиваване и богата хранителна база по време на размножаване, миграция и зимуване на голям брой птици. Установени са над 220 вида птици, от които 39 вида са гнездещи. Могат да бъдат наблюдавани качулат корморан, алпийски бързолет, белоопашат мишелов, розов скорец, черногърбо каменарче, пет вида чучулиги, турилик, червеногърбата сврачка и др.

Видовото разнообразие на бозайниците е представено от скачащата степна мишка, пъстрият пор, големият сънливец и горският сънливец, а в морската част на резервата се срещат три вида делфини: обикновеният, бутилконос делфин (Афала) и муткур.

Защитена местност "Степите"

За ограничаване на антропогенното въздействие върху резерват "Калиакра" е обявена БЗ със Заповед № 390/ 25.04.1983 г., с площ 109 ха. Със Заповед РД - 514/12.07.2007г. на министъра на околната среда и водите БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Поддържан резерват „БАЛТАТА“

Обявен е през 1978 г., а със заповед № 391/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 205.6 ха. Намира се в землището на село Кранево, община Балчик, област Добрич. Разположен е по най-долното течение на р. Батова, непосредствено до морето и КК Албена.

Резерватът представлява най-северната европейска лонгозна (заливна) гора, в състава на която влизат дървесни видове като полски ясен, черна елша, полски бряст, полски клен, бяла топола, бяла върба и други влаголюбиви дървесни и храстови видове, съчетани с различни видове дървовидни лиани - обикновен повет, бръшлян, хмел, гърбач, скрипка, дива лоза, а също така и няколко вида тревисти лиани. Като цяло преобладават растителните съобщества с доминиране на полския ясен. Подлесът се характеризира с широко разпространение на обикновения и черния глог, къпината, шипката, широколистния чашкодрян, леската, калината и др.

От тревните видове са характерни блатното кокиче, перуниката, битимски синчец, няколко вида лютичета, очиболецът, воднияят морач, белият и черният оман, момковата сълза, острицата, мехунката, върбовката, медицинската ружа. В района са установени над 260 вида висши растения, от които 28 вида са с природозащитен статус. Срещат се 6 вида лишеи и 13 вида гъби.

Фауната е представена от 337 вида от моделните групи безгръбначни, 16 вида риби, 15 вида земноводни и влечуги, 36 вида бозайници и над 180 вида птици, от които 95 вида са гнездещи. Особен интерес представляват ръждивата и бялата чапла, черният и белият щъркел, сивият жерав, кресливият орел, черният кълвач, славеят и др.

Защитена местност „БЛАТНО КОКИЧЕ”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват “Балтата” е обявена БЗ със Заповед № 554/10.06.1982 г., с площ 160 ха. Със Заповед РД - 750/16.11.2009 г. на министъра на околната среда и водите БЗ е прекатегоризирана в защитена местност. Проведена е процедура по реда на ЗЗТ за намаляване площта на ЗМ „Блатно кокиче“. Със Заповед № РД-553/24.072015 г. на МОСВ, от площта на ЗМ са изключени 78,525 дка

Защитена местност „ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО“

Обявена е през 1980 г., а със заповед № РД-786/15.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 446,54 ха. Намира се в най-североизточната част на Р България, на около 15 км северно от гр. Шабла и около 6 км от Българо-Румънската граница. Попада в землищата на селата Дуранкулак, Ваклино и Крапец, община Шабла, област Добрич.

Защитената местност е влажна зона, представляваща крайбрежно лиманно сладководно езеро с открити водни площи и водолюбива растителност. Разположено е в стара речна долина, лежаща върху сарматски варовици. Захранването на езерото става изключително от подземни води. Максималната дълбочина достига до 6 м. Пясъчни дюни и плажна ивица го отделят от морето на изток. Сред югозападната открита езерна акватория са разположени два острова, единият от които е археологически обект.

Висшата водна растителност е представена от 48 вида, сред тях доминиращи са обикновената тръстика, широколистният и теснолистният папур.

Изключително разнообразна е и фауната. Срещат се 23 вида риби, 7 вида земноводни, 5 вида влечуги и 12 вида бозайници.

Езерото има сериозен потенциал за съхраняването на дивия шаран – засега единственото доказано находище в България.

Най-голямо е значението на мястото за опазане на птичата фауна. Установени са 256 вида птици (123 имат европейско природозащитно значение), от които 92 са гнездящи. Езерото е от голямо значение за гнездането на малкия воден бик, морския дъждосвирец, черночелата сврачка, белооката потапница, големия воден бик, тръстиковия блатар и др. Зимуващите популации на 3 вида водолюбиви птици – голяма белочела гъска, червеногуша гъска и зеленоглава патица и числеността на малкия корморан и розовия пеликан имат главна заслуга за международното признание на влажната зона като Рамсарски обект.

Защитена местност „ШАБЛЕНСКО ЕЗЕРО“

Обявена е със заповед № 31/24.01.1995 г., с площ 531,24 ха. Намира се на 18 км от Българо-Румънската граница и на 3-5 км североизточно от гр. Шабла. Попада в землищата на град Шабла, селата Езерец и Крапец, община Шабла, област Добрич.

Защитената местност е влажна зона, включваща два крайбрежни лимана - Шабленско и Езерецко езеро, свързани помежду си с канал, прилежащи пясъчни дюни, тревни съобщества, горскодървесни и храстови насаждения и обработваеми земеделски земи.

На изток езерото е отделено от морето с пясъчна ивица с ширина до 50 м. Двете езера лежат в стара речна долина, издълбана в сарматски варовици. Подхранването на двете езера става изключително от подземни води. Бреговете на езерото са обрасли с обширни масиви главно от тръстика, с участието на теснолистен и широколистен папур и брегова острица. На места покрай тръстиката се срещат бялата водна лилия и жълтата водна роза.

Херпетофауната е представена от 5 вида земноводни и 6 вида влечуги. От установените 12 вида бозайници територията е с най-голямо значение за опазване на видрата.

Понастоящем ихтиофауната в защитената местност съдържа 23 вида риби. Като приоритетни видове в рамките на цялостното опазване на езерната рибна фауна трябва да се отбележат: деветиглата бодливка, трииглата бодливка, кавказкото попче, пъстрото попче и др.

Най-голямо е значението на мястото за опазане на птичата фауна. Установени са 248 вида птици (137 имат европейско природозащитно значение), от които 96 са гнездящи. Езерото е от голямо значение за гнезденето на два световнозастрашени вида – белооката потапница и ливадният дърдавец. Размножават се в значителен брой редки и застрашени от изчезване птици като морския дъждосвирец, черночелата сврачка, тръстиковия блатар и индийското шаварче. Зимуващите популации на 5 вида водолюбиви птици (голяма

белочела гъска, сива гъска, червеногуша гъска, поен лебед и зеленоглава патица) и числеността на други три вида (бял щъркел, лопатарка и малък корморан) по време на миграция са допринесли за международното признание на влажната зона като Рамсарски обект.

Защитената територия е разположена на първостепенния миграционен път Via Pontica и осигурява благоприятни условия за хранене и почивка на редица прелетни видове птици, което го прави привлекателно място за орнитологичен туризъм.

Шабленските езера и съседното Дуранкулашко езеро формират заедно най-многочисленото съвременно зимовище на застрашената от изчезване в световен мащаб червеногуша гъска.

Защитена местност "Ботаническа градина – Балчик"

Обявена е със Заповед № РД-130/27.01.2005 г. на Министъра на околната среда и водите. Защитената местност е с обща площ 17,45 ха. Разположена е в землището на град Балчик, област Добрич.

Защитена местност „ЯЙЛАТА"

Обявена е през 1987 г., а със заповед № РД 822/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 45.3 ха. Намира се в землището на село Свети Никола, община Каварна, област Добрич. Самата местност представлява обширна тераса, разположена между Добруджанското плато и морския бряг, с дължина около 1300 метра и ширина до 400 метра, обрасла с божури и разнообразна степна растителност. Местността се отличава със забележителен пейзаж в североизточната си част, която откъм морето е оградена с отвесен скалист бряг, осеян с крайбрежни подводни пещери. В района на склона е формирана смесена широколистна гора, която на места преминава във високостеблени храсти. Редица видове имат тук единствените си или едно от малкото си находища в Приморска Добруджа. Значителна част от територията е заета от тревни съобщества. В местата с по-дебела почвена покривка преобладават пиреят, луковичният ечемик, валезийската власатка, а на по-каменистите места доминират равнец и млечка. Забележителна е обширната по площ многочислена популация на червения божур. На територията на ЗМ Яйлата са установени над 290 вида висши растения, 15 от които са с природозащитен статус като теснолистния божур и борзеановия игловръх. В тъмните галерии на пещерите изобилства видовото разнообразие на прилепи. Птичият свят е много разнообразен. Срещат се над 150 вида прелетни и гнездящи птици. Скалите се обитават от аристотелевия корморан, бухала, синявицата, папуняка, каменарчетата. Пасищата се огласят от песните на чучулигите (дебелоклюна, късопръста, полска, качулата) и сивата овесарка, а там, където преобладават храстите, са характерни черноглавата овесарка, червеногърбата сврачка, малкият маслинов присмехулник и др. Районът на Яйлата има голямо значение за опазването на редките видове – степен пор, пъстър пор, нютонов хомяк.

Защитена местност „ОРЛОВА МОГИЛА“

Обявена е през 1981 г., а със заповед № РД-819/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 42,7 ха. Намира се в землището на село Орлова могила, община Добрич. Предствлява останки от степни гори в Южна Добруджа и находище на божур.

Защитена местност „ЛОЗНИЦА“

Обявена е със Заповед № РД-845/18.08.2004 г., с площ 405,4 ха. Намира се в землището на село Лозница, община Генерал Тошево, област Добрич. Защитената местност представлява горска площ, която е разположена на 90-200 м надморска височина. За територията са характерни изкуствено създадени насаждения. От дървесните преобладават

дъб, липа и бор. От храстовите най-често се срещат глог, шипка, дрян, смрадлика, черен бъз, птиче грозде, аморфа и др. От тревните – житни треви, ягода, къпина, лепка, коприва, жълт кантарион. Най-често срещаните бозайници са благороден елен, сърна, дива свиня, заек, лисица, дива котка, язовец, белка и др. Най-често срещаните птици са яребица, пъдпъдък, гривяк, зелен кълвач, бухал, обикновена ветрушка, обикновен мишелов, козодой, папуняк и др.

Защитена местност „БЕЖАНОВО“

Обявена е със заповед № РД-846/18.08.2004 г., с площ 121,7 ха. Намира се в землището на село Бежаново, община Генерал Тошево, област Добрич. Защитената местност представлява горска площ, която е разположена на 50-200м надморска височина. За територията са характерни изкуствено създадени насаждения. От дървесните преобладават дъб и липа. От храстовите най-често се срещат глог, шипка, дрян, смрадлика, черен бъз, птиче грозде, аморфа и др. От тревните – житни треви, ягода, къпина, лепка, жълт кантарион и др. Представители на бозайниците са благородният елен, сърната, дивата свиня, заекът, лисицата, дивата котка, язовецът, белката и др. Най-често срещаните птици тук са яребица, пъдпъдък, гривяк, зелен кълвач, бухал, обикновена ветрушка, козодой, обикновен мишелов, папуняк и др.

Защитена местност „РОСИЦА“

Обявена е със Заповед № РД-847/18.08.2004 г., с площ 213,1 ха. Намира се в землището на село Росица и село Лозница, община Генерал Тошево, област Добрич. Защитената местност представлява горска площ, която е разположена на 50-200 м надморска височина. Дървесните насаждения са от смесени гори, като преобладаващи са дъб, липа и бор. От храстовите най-често се срещат глог, шипка, дрян, смрадлика, черен бъз, птиче грозде, аморфа, трънка и др. От тревните са характерни типичните видове за дъбовите гори, като житни треви, ягода, къпина, лепка, коприва, жълт кантарион. Най-често срещаните бозайници са благороден елен, сърна, дива свиня, заек, лисица, дива котка, язовец, белка, черен пор, невестулка и др. Най-често срещаните птици са яребица, пъдпъдък, гривяк, зелен кълвач, голям пъстър кълвач, пчелояд, бухал, чухал, обикновена ветрушка, обикновен мишелов, козодой, папуняк и др.

Природна забележителност „АЛЕКСАНДРИЙСКА ГОРА“

Обявена е със Заповед № 656/13.09.1979 г., с площ 71 ха. Намира се в землището на село Александрия, община Крушари, област Добрич. Представлява единственото естествено находище на издънкови липови насаждения в област Добрич.

Защитена местност „СУХА РЕКА“

Суха река се намира в Североизточна България и в Румъния, периодичен приток на р. Дунав, в източната част на Дунавската равнина и е суходолие от Добруджанското плато.

Обявена е със Заповед № РД-538/12.07.2007г., с цел опазване на територия с характерен ландшафт, включващ забележителни скални образувания – местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици, редки и уязвими растителни видове, предоставяне на възможност за научни изследвания, образователна дейност, екологичен мониторинг и развитие на устойчив туризъм.

Защитената местност обхваща части от землищата на с. Дряновец, с. Воднянци, с. Хитово, с. Житница, с. Пчелник, с. Крагулево – община Добричка; с. Ефрейтор Бакалово, с. Зимница, с. Огняново, с. Габер, с. Капитан Димитрово – община Крушари; с. Балик, с. Оногур, с. Коларци, с. Брестница – община Тервел, обл. Добрич и с. Краново и с. Голеш-общ. Кайнарджа, обл. Силистра с обща площ 23 079, 176 дка.

Защитена местност "НАХОДИЩЕ НА АРОМАТНА МАТИОЛА"

Обявена е със Заповед № РД-442/21.05.2013 г., с площ 19,9 ха. Намира се в землището се в землището на град Балчик, Община Балчик. Целта на обявяване е опазване на растителен вид Ароматна матиола (Matthiola odoratissima) и неговото местообитание.

Природна забележителност „АРБОРЕТУМ"

Обявена е със Заповед № 581/26.09.1981 г., с площ 3,8 ха. Намира се на територията на Института по пшеницата и слънчогледа в землището на град Генерал Тошево, област Добрич. Представлява смесена гора от декоративни дървета – дендрариум. Уникална сбирка от дървесна и храстова растителност с образци от 427 редки местни и екзотични вида. Инициативата е стартирала през 1958 година с научна и образователна цел. За България дендрариумът е уникален.

Природна забележителност „ВЕКОВНА ГОРА-ЛЕТЕН ДЪБ"

Обявена е със Заповед № 374/05.05.1982 г., с площ 0,2 ха. Намира се в землището на село Дъбовик, община Генерал Тошево. Целта на обявяване е опазване на вековни дървита от вида Летен дъб.

Природна забележителност „СКАЛНИЯТ МОСТ"

Обявена е със Заповед № РД-974/30.12. 2019г., с площ 0,2 ха. Намира се в землището на село Тюленово, община Шабла. Защитената територия е обявявена с цел опазване на скален феномен, наподобяващ скална арка между морето и сушата.

В Приложение № 1 е представена допълнителна информация за защитените територии.

Информация за по-важни дейности, свързани със Защитените територии в териториалния обхват на РИОСВ – Варна

В резултат от контролната дейност на експертите от дирекция ПД и охраната на защитените територии при РИОСВ – Варна, са създадени предпоставки за опазването на биологичното разнообразие и защитените територии в обхвата на инспекцията.

Във връзка с осигуряване на пожарната безопасност в защитените територии-изключителна държавна собственост и в изпълнение на Заповед № РД-195/15.03.2024 г. на министъра на ОСВ са предприети действия за недопускане на пожари.

През отчетния период не са констатирани пожари в защитени територии – изключителна държавна собственост, намиращи се на територията на РИОСВ - Варна. Няма регистрирани пожари в защитени територии с горска растителност.

През 2024 г., са възникнали пожари в защитени територии, находящи се в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, както следва:

- Два пожара на територията на ЗМ „Шабленско езеро“, /включена в списъка на Рамсарската конвенция за опазване на влажните зони/. В защитената местност от пожарите са засегнати сухи тревни съобщества и тръстикова растителност, на обща площ около 27 дка. Не са установени засегнати и бедстващи животински видове. За извършване на проверка за наличие на извършено престъпление, е уведомена Районна прокуратура-Каварна. С Постановление от 05.07.2024 г. на Окръжна прокуратура град Добрич, е спряно наказателното производство по един от случаите, тъй като не са открити извършителите на престъплението. Досъдебните производство е изпратено до Районно управление – град Каварна към МВР, за продължаване на издирвателните дейности.

Към настоящия момент в РИОСВ-Варна, няма постъпила информация за извършителите на двете деяния.

В изпълнение на Плана за дейности в ЗТ - изключителна държавна собственост през 2024 г. на РИОСВ-Варна, със средствата отпуснати от ПУДООС, са изпълнени следните дейности:

- Извършване на физическа охрана в защитени територии – изключително държавна собственост през пожароопасния период. С изпълнение на дейността е осигурено регулярно наблюдение на териториите на резерват "Камчия" и поддържани резервати "Киров дол", "Вълчи проход", "Калфата" и "Върбов дол", през пожароопасния период на 2020г., тъй като за тях няма назначена охрана. През 2024 г. в границите на описаните защитени територии няма възникнали пожари;
- Косене на тръстика в ЗМ "Дуранкулашко езеро" и ЗМ "Шабленско езеро" - С изпълнение на дейността, се поддържа в оптимално състояние разпространението на влаголюбивата растителност. както и се постигна устойчивост на проект на Проект № BG16M1OP002-3.015-0002-C01 „Дейности за подобряване на състоянието на влажни зони Дуранкулашко езеро и Шабленско езеро”, по който РИОСВ-Варна, е бенифициент;
- Поддръжане в добро експлотационно състояние на съоръжение за изпускане на води от ЗМ "Дуранкулашко езеро" в Черно море - С изпълнение на дейността, е почистен със специализирана техника съществуващ канал за връзка на „Дурапкулашко езеро“ с Черно море, находящ се в ПИ № 39493.39.23, с. Крапец, общ. Шабла, обл. Добрич. Подобрено е експлотационното състояние на съоръжението за изпускане на езерни води към морето, като се вземе предвид обстоятелството, че отвеждащия канал, преминава през плажната ивица. Съоръжението е реализирано по проект Проект № BG16M1OP002-3.015-0002-C01 „Дейности за подобряване на състоянието на влажни зони Дуранкулашко езеро и Шабленско езеро”. по който РИОСВ-Варна, е бенифициент;
- Поддръжане в добро експлотационно състояние на съоръжение за изпускане на води от ЗМ "Шабленско езеро" в Черно море - С изпълнение на дейността, е почистен със специализирана техника съществуващ канал - земен профил за връзка на „Шабленско езеро“ с Черно море, находящ се в ПИ № 83017.44.66, гр. Шабла, общ. Шабла, обл Добрич. Подобрено е експлотационното състояние на съоръжението за изпускане на езерни води към морето, като се вземе предвид обстоятелството, че отвеждащия канал, преминава през плажната ивица. Съоръжението е реализирано по проект Проект № BG16M1OP002-3.015-0002-

С01 „Дейности за подобряване на състоянието на влажни зони Дуранкулашко езеро и Шабленско езеро”. по който РИОСВ-Варна, е бенифициент;

- Изготвяне и монтаж на информационни табели за защитени територии. Изработени и монтирани са 5 бр. информационни табели за защитени територии попадащи в териториалния обхват на РИОСВ-Варна. Същите са изработени с ламаринена подложка с размери 120 х 80 см,, поставена върху носеща конструкция, с информационен текст и картно изображение. Повишена е информираността на населението за режимите на ЗТ.
- Дейности, свързани с кампании за опазване на околната среда - Проведени са информационно-образователни инициативи в училища и детски градини за повишаване на екологичното съзнание и култура по повод 2 февруари - Международен ден на влажните зони; 22 април - Ден на земята; 5 юни - Световен ден на околната среда; 22 март - Световен ден на водата; 21.05 - Ден на НАТУРА 2000; 22.05 - Ден на биологичното разнообразие; 16-22 септември - Европейска седмица на мобилността.

През 2024 г. експертите и специалистите по контрол на защитени територии са извършили общо 574 планови и 44 извънредни проверки по режимите, охраната и контрола на ЗТ, и по жалби и сигнали. Планът за контролната дейност в защитените територии през 2024 г. е изпълнен на 100%.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

На територията, контролирана от РИОСВ–Варна, биоразнообразието е изключително богато, защото климатът, геологията, топографията и хидрологичните условия са много разнообразни. Срещат се основни европейски типове местообитания. Към тях се прибавят значителен брой уникални и представителни съобщества и екосистеми, които са изключително ценни от гледна точка на биоразнообразието. От изключителен интерес е високото ниво на ендемизъм - видове, намиращи се само тук и никъде другаде по света, както и множеството редки видове, голяма част от които са включени в световния списък за глобално застрашените от изчезване видове.

Във вертикално отношение *горските масиви* са разположени в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори в следните два подпояса: подпояс на заливните и крайречни гори и подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори.

Естествената растителност в първият подпояс е представена от чисти и по-рядко смесени насаждения от полския ясен с върба, бяла топола и габър, с единично участие на елша и летен дъб. Естествената растителност “Лонгоза” по поречията на река Камчия и река Батова е представена от семенни насаждения от полски ясен на места с височина над 40 м и възраст 90 години. Единично участват летен дъб, бяла върба и черна топола. Срещат се множество увивни растения – бръшлян, повет, дива лоза, скрипка, гърбач.

В северните части на територията, естествената растителност в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори е представена от чисти и смесени церови насаждения. Срещат се още благун, летен дъб, зимен дъб, космат дъб, източен бук, обикновен и келяв габър, клен, мъждрян, липи. Създадените култури са предимно от акация и по-малко от червен дъб, планински ясен, американски ясен, гледичия, махалебка, орех, черен бор и др.

Южните части от територията се отличават с голямо разнообразие от естествено разпространени широколистни дървесни и храстови видове и разнообразна тревна растителност. Представители на дървесната растителност са: зимен дъб, благун, цер, космат дъб, източен бук, габър, полски и планински ясен, явор, шестил, офика, скоруша, брекиня, дива череша, турска леска, клен, полски бряст, мъждрян, сребролистна, едролистна и

дребнолистна липа, келяв габър и други. Тези дървесни видове формират чисти и смесени, а понякога и двуетажни насаждения с висока производителност.

В резултат на лесокултурната дейност са създадени и се развиват успешно култури от: черен бор, бял бор, сребролистна липа, полски ясен, благун, зимен дъб, червен дъб, гледичия и други. В състава на растителните формации участват храстови, полухрастови и тревни видове: шипка, глог, дрян, черен и бял бъз, обикновена леска, смрадлика, къпина, горска ягода, здравец, лазаркиня, жълт и червен кантарион, мента, лудо биле, риган, бял равнец, мащерка, маточина, див пелин, видове от семейство житни.

Естествените находищата на лечебните растения се намират в горски територии и в земеделски земи. Срещат се следните видове лечебни растения: бял равнец, блатна мента, багрилно подрумиче, ветрогон, глог, горицвет, гингер, див чемшир, див джоджен, девесил, див пелин, еньовче, жълт кантарион, червен кантарион, камшик, маточина, мента обикновена, подбел, птиче просо, риган, смрадлика, шипка, трънка, драка, кисел трън, зайча сянка, мащерка, синя жлъчка, иглика, червен божур, мразовец, сантонинов и морски пелин, ефедра, жълт смил, хвощ, коприва, овчарска торбичка, брош, липа, лайка, бъз, слез, бръшлян, бял имел, дяволска уста и други.

През пролетните месеци, с повишена интензивност около празниците, са извършени 6 бр. планови проверки на пазари и магазини за продажба на цветя в областите Варна и Добрич. При тяхното изпълнение не са констатирани нарушения, свързани с продажба на диворастящи защитени растения.

С цел опазване на вековни дървета са извършени 21 бр. планови. Вековните дървета са в сравнително добро фитосанитарно състояние и се спазват условията поставени в заповедите за обявяването им. Собствениците им полагат грижи за тяхното опазване. Извършена е 1 бр. извънредна проверка на вековно дърво във връзка със сигнал за патоген по листата на дървото. С цел предприемане на дейности, необходими за поддържане и възстановяване състоянието на вековното дърво е извършено лесопатологично обследване. Във връзка с писмо от община Тервел, за наличие на сухи клони по короната на вековно дърво в гр. Тервел е извършена 1 бр. извънредна съвместна проверка, при която са установени сухите клони, които следва да бадат премахнати. Дадени са 3 бр. предписания, които са изпълнени.

През 2024 г. няма отпуснати квоти за събиране на билки под специален режим от естествените им находища на територията на екоинспекцията. За опазването и устойчиво ползване на лечебните растения са извършени 20 бр. планови проверки на билкозаготвителни пунктове и/или складове за билки.

Най-често изкупуваните и заготвените от билкозаготвителни пунктове билки са: цвят глог с листа, цвят липа, листа липа, листа коприва, листа бръшлян, стрък полски хвощ, стрък мащерка, цвят черен бъз, плод бъз, корени коприва, плод шипка и др.

В сравнение с предходни години се наблюдава тенденция към намаляване на броя на регистрираните билкозаготвителни пунктове. Забелязва се намаляване на изкупените количествата и видове лечебни растения.

По реда на ЗЛР са извършени 7 бр. планови проверки на общини в областите Варна и Добрич и 3 бр. планови проверки на ДГС/ДЛС. Не са констатирани нарушения.

За регулиране на търговията с лечебни растения и растения под специален режим на опазване и ползване, са извършени 4 бр. проверки на магазини за цветя в гр. Варна и гр. Добрич.

Във връзка с регистрация на екземпляри включени в приложенията на Регламент 338/97 на съвета на ЕО относно защитата на видовете от дивата фауна и флора, чрез регулиране на търговията с тях и Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES) са издадени 221 бр. регистрационни карти. Извършени са 48 бр. извънредни проверки, във връзка с регистрация на видове включени в регламента и 10 бр. проверки на зоомагазини в обл. Варна и обл. Добрич, за установяване на видове подлежащи на регистрация.

Издадени са 15 бр. регистрационна карта във връзка със Закона за защита на животните.

Извършен е текущ контрол на ОП „Зоопарк – спасителен център“, гр. Варна, ОП “Център за защита на природата и животните”, гр. Добрич, зоологическа градина „Горски чифлик“ – „Господинов“ ООД, с. Горица, общ. Бяла, Делфинариум, гр. Варна. При извършения текущ контрол не са установени нарушения.

За недопускане на нарушения на чл. 38 от ЗБР, е извършена една планова проверка в гр. Белослав, обл. Варна, във връзка с ежегодно провеждано общинско мероприятие – конни надбягвания. Нарушения не са констатирани.

През 2024 г. по постъпили сигнали за намерени бедстващи или мъртви екземпляри от защитени видове, включени в Приложение № 3 на ЗБР и разпореждане с тях са извършени 167 бр. извънредни проверки.

На ОП „Зоопарк – спасителен център“, гр. Варна и ОП “Център за защита на природата и животните”, гр. Добрич са извършени общо 19 бр. извънредни проверки свързани спредоставяне на екземпляри от защитени видове за лечение по чл. 39, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗБР.

При направения текущ контрол по ЗБР на Университетска ботаническа градина - Балчик и Ботаническа градина – Варна, не са констатирани нарушения.

На Природонаучен музей Варна са извършени 1 бр. планова и 2 бр. извънредни проверки, свързани с разпореждане по чл. 38, ал. 2, т. 3, от ЗБР.

Във връзка със сигнали за публикувани в интернет постове и обяви, свързани с нарушения по чл. 38 от ЗБР са извършени 2 бр. проверки. Сигналите са основателни, за което е уведомена Районна прокуратура Варна.

По подаден сигнал за продажба на пойни птици на фермерски пазар в гр. Варна е извършена 1 бр. извънредна провека. Установено е, че сигналът е неоснователен.

Извършена е 1 бр. извълнедна проверка, във връзка със сигнал за снимки на туристи с папагали в гр. Варна. При проверката е установено, че птиците са от видовете по CITES,

за което са предоставени всички документи за произход на птиците и сертификати за излагане пред публика.

По сигнал за третиране с препарат около находище на Персийска поветица в кв. Аспарухово, гр. Варна са извършени 2 бр. извънредни проверки. Една във връзка с подадения сигнала, при която е дадено едно предписание и една във връзка с последващ контрол. Даденото предписание е изпълнено.

Във връзка със сигнал за застрашено местообитание на находище на Обикновена пчелица /Пчелоносно бръмбърче/ в гр. Белослав, обл. Варна са извършени 2 бр. извънредни проверки. Една във връзка с подадения сигнала, при която е дадено едно предписание и една във връзка с последващ контрол. Даденото предписание е изпълнено.

Във връзка с посъпили сигнали по „Зелен телефон“ на РИОСВ-Варна, за намерени мъртви екземпляри от разред Китоподобни, през 2024г. по северното Черноморско крайбрежие, са намерени общо 44 бр. мъртви делфини, предимно от видовете муткур и афала. В изпълнение на утвърдена от министъра на околната среда и водите *Инструкция за взаимодействие при случаи на изхвърлени китоподобни по Българското Черноморско крайбрежие* на намерените мъртви екземпляри е извършено снемане на биометрични данни и попълване на формуляри по Приложение № 1А и/или Приложение № 1Б.

На общините Балчик, Бяла, Аксаково, Аврен, Долни чифлик и Варна са издадени разрешителни, съгласно *Наредба № 8/12.12.2003г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със ЗБР за животинските и растителни видове от Приложение № 3, за животинските от Приложение № 4 и за използване на неселктивни уреди, средства и методи за улавяне и убиване от Приложение № 5*, които през 2023г. са в период на валидност. Общините Каварна и Шабла не са подали документи по наредбата за издаване на разрешително за обезвреждане на телата на мъртвите делфини. На основание чл. 39, ал. 2, т. 4 от ЗБР и съобразно издадените разрешителни е разпоредено мъртвите екземпляри да останат на място или да се вземат от мястото, където са намерени, с цел обезвреждането им по реда на Закона за ветеринарно-медицинската дейност. Намерените екземпляри са в напреднала фаза на разлагане. При извършените проверки, по телата на мъртвите екземпляри не са констатирани видими следи от рибарски мрежи или умишлено умъртвяване. Няма констатирани случаи на масово изхвърлени от морето тела на делфини.

За регулиране на търговията с градински и лозов охлюв са извършени 4 бр. планови проверки.

С цел обезопасяване на гнездови местообитания на бял щъркел намиращи се в контакт с електропреносни съоръжения стопанисвани от „ЕРП-Север“ АД, са извършени общо 5 бр. извънредни проверки, при които са дадени две педписания. Предписанията са изпълнени.

Във връзка с места за отглеждане или съхраняване на регистрирани екземпляри от видове по Регламент 338/97 на ЕО, са извършени 5 бр. проверки на частни колекции на екземпляри от приложение А и В, отглеждани в обл. Варна и обл. Добрич.

Извършена е 1 бр. извънредна проверка, във връзка със сигнал за снимки на туристи с папагали в гр. Варна. При проверката са предоставени всички документи за произход на птиците и сертификати за излагане пред публика.

Във връзка с изпълнение на условия поставени Разрешителни издадени по реда на Наредба №8, са извършени 5 бр. планови проверки.

На Делфинариум, гр. Варна по реда на ЗБР е извършена 1 бр. планова проверка.

Извършена е една проверка във връзка с реинтродукция на 21 екземпляра от вида Червен ангъч в землището на с. Божурец, общ. Каварна.

Извършена е 1 бр. извънредна проверка във връзка с оказване на съдействие за разпознаване на защитени видове птици, свързана с Разпореждане на Окръжен съд - Варна за претърсване и изземване на защитени видове животни по досъдебно производство образувано по писмо на РИОСВ-Варна за продажба на защитени видове птици в интернет. При извършеното от МВР претърсване не са установени екземпляри от видове включени в Приложение № 3 на ЗБР и забранени уреди и средства описани в Приложение № 5 на същия закон.

За изпълнение на дейностите от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие е проведен мониторинг на водолюбивите птици на територията на комплекс „Дуранкулашко езеро“ и комплекс „Шабла“. Всички данни са предоставени на ИАОС.

Взети са участия в лесоустройствени съвещания, в т.ч. комисии по ловно стопанство.

ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ОТ ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000

България е една от най-богатите страни в Европа от гледна точка на уникална флора и фауна (биологично разнообразие), разнообразие от местообитания, обширни гори и други ресурси с биологично значение. Всъщност всички основни естествени местообитания в Европа могат да се открият и в България – от високопланински гори до крайморски езера и пясъчни дюни. Богатото природно наследство на България включва гори, които покриват една трета от територията й, риболовните райони в Черно море и реките, плодородните селскостопански почви и дивата флора и фауна с икономическо значение, като например лечебните растения, събирани за местната промишленост и за износ. Тези ресурси са уязвими под натиска на хората, което е видно от броя на местните видове, които изчезват през последните десетилетия или се превръщат в уязвими, застрашени или критично застрашени към настоящия момент. За да запазим, защитим и подобрим тези аспекти на природното ни наследство, то трябва да балансираме опазването на природата с понякога конкуриращите я потребности на промишлеността, селското стопанство и туризма.

Над 80% от птиците, обитаващи европейския континент, се срещат в България благодарение на двата главни миграционни пътя, които минават през територията й: Via Pontica и Via Aristotelis, влажните зони по българското черноморско крайбрежие и река Дунав, както и богатите и благоприятни условия за гнездене във вътрешността на страната. Един от тези миграционни пътища - Via Pontica, минава през териториалния обхват на РИОСВ-Варна.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, която включва: защитени зони, в които могат да участват защитени територии и защитени територии, които не попадат в

защитените зони.

Защитените зони са предназначени за опазване или възстановяване на благоприятното състояние на включените в тях природни местообитания, както и на видовете в техния естествен район на разпространение.

В териториалния обхват на РИОСВ-Варна попадат 16 защитени зони определени по Директива за опазване на дивите птици, Директива 79/409/ЕЕС, и 25 зони определени по Директива за опазване на местообитанита и дивата флора и фауна.

Зони, определени съгласно изискванията на Директивата за опазване на дивите птици

№ по ред	код	зона	община
1	BG0000156	Шабленски езерен комплекс	Шабла
2	BG0000191	Варненско-Белославско езеро	Девня, Варна и Белослав
3	BG0002038	Провадийско-Роякско плато	Дългопол, Долни чифлик, Провадия и Ветрино
4	BG0002039	Хърсовска река	Тервел
5	BG0002044	Камчийска планина	Долни чифлик и Дългопол
6	BG0002045	Комплекс Камчия	Долни чифлик и Аврен
7	BG0002046	Ятата	Белослав и Варна
8	BG0002048	Суха река	Добричка, Тервел и Крушари
9	BG0002050	Дуранкулашко езеро	Шабла
10	BG0002051	Калиакра	Каварна и Шабла
11	BG0002060	Галата	Варна и Аврен
12	BG0002061	Балчик	Балчик
13	BG0002082	Батова	Балчик, Аксаково и Варна, Добрич-селска
14	BG0002085	Чаиря	Добричка и Ген. Тошево
15	BG0002097	Белите скали	Каварна и Балчик

16	BG0002115	Било	Шабла, Каварна и Ген. Тошево

Зони определени съгласно изискванията на Директивата за опазване на природните местообитания и на надивата флора и фауна

№	код	зона	община
1	BG0000100	Плаж Шкорпиловци	Долни чифлик
2	BG000102	Долината на река Батова	Балчик, Добричка, Аксаково и Варна
3	BG0000103	Галата	Варна и Аврен
4	BG0000104	Провадийско – Роякско плато	Провадия, Дългопол, Ветрино и Девня
5	BG0000106	Хърсовска река	Тервел
6	BG0000107	Суха река	Тервел, Крушари, Добричка, Аксаково, Вълчи дол и Суворово
7	BG0000116	Камчия	Долни чифлик и Аврен
8	BG0000118	Златни пясъци	Балчик, Аксаково и Варна
9	BG0000130	Крайморска Добруджа	Шабла, Каварна, Ген.Тошево и Балчик
10	BG0000132	Побити камъни	Аврен, Аксаково, Девня, Суворово и Белослав
11	BG0000133	Камчийска- Еменска планина	Долни чифлик и Дългопол
12	BG0000141	Река Камчия	Долни чифлик и Дългопол
13	BG0000154	Езерото Дуранкулак	Шабла
14	BG0000621	Ез. Шабала-Езерец	Шабла
15	BG0000622	Варненско-Белославски комплекс	Белослов и Девня
16	BG0000393	Екокоридор Камчия - Емине	Дългопол
17	BG0000501	Голяма Камчия	Дългопол
18	BG0000569	Кардам	Ген. Тошево

19	BG0000570	Изворово - Краище	Ген. Тошево
20	BG0000572	Росица - Лозница	Ген. Тошево
21	BG0000573	Комплекс Калиакра	Шабла, Каварна и Балчик
22	BG0000623	Таушан тепе	Ветрино
23	BG0000635	Девненски хълмове	Девня
24	BG0001500	Аладжа банка	Акватория на Черно море, срещу община Варна
25	BG0001501	Емона	Акватория на Черно море, срещу община Долни чифлик и община Бяла

В териториалния обхват на РИОСВ-Варна, имат издадени и влезли в сила заповеди за обявяване, както следва:

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002048 “СУХА РЕКА”
/обявена със заповед № РД-853/15.11.2007 г., доп. и изм. със Заповед № РД-84/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Краново и с. Голеш, община Кайнарджа, област Силистра; с. Коларци, с. Брестница, с. Оногур и с. Балик, община Тервел, с. Воднянци, с. Миладиновци, с. Черна, с. Хитово, с. Житница, с. Крагулево, с. Дряновец, с. Тянево, с. Подслон, с. Карапелит, с. Полковник Иваново, с. Ловчанци, с. Гешаново и с. Пчелник, община Добричка и с. Зимница, с. Капитан Димитрово, с. Габер, с. Огняново, с. Александрия, с. Телериг, с. Ефрейтор Бакалово и с. Северци, община Крушари, област Добрич, с обща площ 254 377.861 дка.

Предмет на опазване в защитена зона “Суха река” са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Бяла лопатарка /Platalea leucorodia/, Червеногуша гъска /Branta ruficollis/, Ръждив ангъч /Tadorna ferruginea/, Белоока потапница /Aythya nyroca/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Белоопашат морски орел /Haliaeetus albicilla/, Египетски лешояд /Neophron percnopterus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Голям креслив орел /Aquila clanga/, Царски орел /Aquila heliaca/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Малък сокол /Falco columbarius/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Голяма пъструшка /Porzana porzana/, Средна пъструшка /Porzana parva/, Малка пъструшка /Porzana pusilla/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Сив жерав /Grus grus/, Турилик /Burhinus oedicnemus/, Бухал /Bubo bubo/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Дебелоклюна чучулига /Melanocorypha calandra/, Късопръста чучулига /Calandrella brachydactyla/, Горска чучулига /Lullula arborea/,

Полска бъбрица /Anthus campestris/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие: Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Голям ястреб /Accipiter gentilis/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Северен мишелов /Buteo lagopus/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/, Черноопашат крайбрежен бекас /Limosa limosa/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002085 "ЧАИРЯ"

/обявена със заповед № РД-551/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите/

Зоната обхваща землищата на с. Методиево и с. Генерал Колево, община Добричка и с. Пленимир, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 14 515. 749 дка.

Предмет на опазване в защитена зона "Чаиря" са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие: Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/;

Видове по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие: Голяма белочела гъска /Anser albifrons/, Обикновена калугерица / Vanellus vanellus /, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002046 "ЯТАТА"

/обявена със заповед № РД-81/12.02.2008 г. на министъра на околната среда и водите/

Обхваща землищата на гр. Белослав, община Белослав и с. Константиново, община Варна, област Варна, с обща площ 1445,02 дка.

Предмет на опазване в защитена зона "Ятата" са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Малък корморан /Phalacrocorax pygmeus/, Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Малък воден бик /Ixobrychus minutus/, Нощна чапла /Nycticorax Nycticorax/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Ръждива чапла /Ardea purpurea/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Бяла лопатарка /Platalea leucorodia/, Тундров лебед /Cygnus columbianus bewickii/, Поен лебед /Cygnus cygnus/, Белоока потапница /Aythya nyroca/, Червеногуша гъска /Branta ruficollis/, Малък нирец /Mergus albellus/, Червен ангъч /Tadorna ferruginea/, Тръноопашата потапница /Oxyura leucocephala/, Осояд /Pernis apivorus/, Морски орел /Haliaeetus albicilla/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Сив жерав /Grus grus/, Кокилобегач /Himantopus himantopus/, Саблеклюн /Recurvirostra avosetta/, Кафявокрил огърличник /Glareola pratincola/, Бойник /Philomachus pugnax/, Малък горски водобегач /Tringa glareola/, Тънкоклюн листоног /Phalaropus lobatus/, Дългоклюна чайка /Larus genei/, Дебелоклюна рибарка /Gelochelidon nilotica/, Бухал /Bubo bubo/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец /Tachybaptus ruficollis/, Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Сива чапла /Ardea cinerea/, Ням лебед /Cygnus olor/, Голяма белочела гъска /Anser albifrons/, Сива гъска /Anser anser/, Бял ангъч /Tadorna tadorna/, Фиш /Anas penelope/, Сива патица /Anas strepera/, Зимно бърне /Anas crecca/, Зеленоглава патица /Anas platyrhynchos/, Шилоопашата патица /Anas acuta/, Лятно бърне /Anas querquedula/, Клопач /Anas clypeata/, Червеноклюна потапница /Netta rufina /, Кафявоглава потапница /Aythya ferina/, Качулата потапница /Aythya fuligula/, Звънарка /Bucephala clangula/, Среден нирец /Mergus serrator/, Лиска /Fulica atra/,

Обикновена калугерица /Vanellus vanellus/, Плоскоклюн блатобегач /Limicola falcinellus/, Средна бекасина /Gallinago gallinago/, Черноопашат крайбрежен бекас /Limosa limosa/, Малък зелененог водобегач /Tringa stagnatilis/, Голям зелененог водобегач /Tringa nebularia/, Голям горски водобегач /Tringa ochropus/, Речна чайка /Larus ridibundus/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002039 "ХЪРСОВСКА РЕКА"
/обявена със заповед № РД-767/28.10.2008 г., доп. и изм. със Заповед № РД-74/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Честименско, с. Сърнец, с. Ангеларий, с. Безмер, с. Гуслар, с. Главанци, с. Професор Златарски, с. Каблешково, община Тервел, област Добрич, с. Върбино, с. Межден, община Дулово, област Силистра, с. Давидово, с. Попрусаново, с. Войново, с. Средище, с. Каменци, с. Стрелково, с. Посев, община Кайнарджа, област Силистра, гр. Алфатар, с. Бистра, с. Алеково, с. Цар Асен, с. Кутловица, с. Васил Левски, с. Чуковец, община Алфатар, област Силистра, с. Българка, с. Богорово, с. Главан, с. Срацимир и с. Поп Кралево, община Силистра, област Силистра, с обща площ 354 286,270 дка.

Предмет на опазване в защитена зона "Хърсовска река" с идентификационен код BG0002039 са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Червен ангъч (Tadorna ferruginea), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Египетски лешояд (Neophron percnopterus), Орел змияр (Circaetus gallicus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Малък орел (Hieraaetus pennatus), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Бухал (Bubo bubo), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Сив кълвач (Picus canus), Черен кълвач (Dryocopus martius), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Късопръста чучулига (Calandrella brachydactyla), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Градинска овесарка (Emberiza hortulana);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Пчелояд (Merops apiaster).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002051 „КАЛИАКРА"
/обявена със Заповед № РД-559/21.08.2009 г., изм. и доп. със Заповед № РД-97/06.02.2014 г. и Заповед № РД-818/12.12.2017 г. и трите на министъра на околната среда и водите/

Тя засяга землищата на с. Тюленово, гр. Шабла, община Шабла, област Добрич, с. Българево, с. Хаджи Димитър, с. Раковски, гр. Каварна, с. Камен бряг и с. Свети Никола, община Каварна, област Добрич, и е с обща площ 161 717.788 дка, от които 55.434 кв. км. морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона „Калиакра", с идентификационен код BG0002051, са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач (Gavia stellata), Черногуш гмуркач (Gavia arctica), Ушат гмурец (Podiceps auritus), Обикновен буревестник (Puffinus yelkouan), Розов пеликан (Pelecanus onocrotalus), Къдроглав пеликан (Pelecanus crispus), Среден корморан (Phalacrocorax aristotelis desmarestii), Малък корморан (Phalacrocorax pygmeus), Голям воден бик (Botaurus stellaris), Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Гривеста чапла

(Ardeola ralloides), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Голяма бяла чапла (Egretta alba), Червена чапла (Ardea purpurea), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Лопатарка (Platalea leucorodia), Поен лебед (Cygnus cygnus), Малък нирец (Mergus albellus), Червеногуша гъска (Branta ruficollis), Орел рибар (Pandion haliaetus), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Червена каня (Milvus milvus), Морски орел (Haliaeetus albicilla), Египетски лешояд (Neophron percnopterus), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиков блатар (Circus aeruginosus), Полски блатар (Circus cyaneus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Скален орел (Aquila chrysaetos), Малък орел (Hieraaetus pennatus), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Царски орел (Aquila heliaca), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Малък сокол (Falco columbarius), Средиземноморски сокол (Falco eleonorae), Сокол скитник (Falco peregrinus), Ловен сокол (Falco cherrug), Сив жерав (Grus grus), Средна пъструшка (Porzana parva), Ливаден дърдавец (Crex crex), Турилик (Burhinus oedicnemus), Кафявокрил огърличник (Glareola pratincola), Планински дъждосвирец (Charadrius morinellus), Златиста булка (Pluvialis apricaria), Малък горски водобегач (Tringa glareola), Малка черноглава чайка (Larus melanocephalus), Малка чайка (Larus minutus), Дългоклюна чайка (Larus genei), Гривеста рибарка (Sterna sandvicensis), Речна рибарка (Sterna hirundo), Белобуза рибарка (Chlidonias hybridus), Черна рибарка (Chlidonias niger), Бухал (Bubo bubo), Блатна сова (Asio flammeus), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra), Късопръста чучулига (Calandrella brachydactyla), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Черногърбо каменарче (Oenanthe pleschanka), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Голям маслинов присмехулник (Hippolais olivetorum), Червеногуша мухоловка (Ficedula parva), Беловрата мухоловка (Ficedula albicollis), Полубеловрата мухоловка (Ficedula semitorquata), Градинска овесарка (Emberiza hortulana);

Видове по чл.6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (Tachybaptus ruficollis), Голям гмурец (Podiceps cristatus), Червеногуш гмурец (Podiceps grisegena), Черногуш гмурец (Podiceps nigricollis), Голям корморан (Phalacrocorax carbo), Сива чапла (Ardea cinerea), Ням лебед (Cygnus olor), Голяма белочела гъска (Anser albifrons), Сива гъска (Anser anser), Бял ангъч (Tadorna tadorna), Фиш (Anas penelope), Сива патица (Anas strepera), Зимно бърне (Anas crecca), Зеленоглава патица (Anas platyrhynchos), Шилоопашата патица (Anas acuta), Лятно бърне (Anas querquedula), Червеноклюна потапница (Netta rufina), Кафявоглава потапница (Aythya ferina), Качулата потапница (Aythya fuligula), Обикновена гага (Somateria mollissima), Звънарка (Bucephala clangula), Среден нирец (Mergus serrator), Голям нирец (Mergus merganser), Голям ястреб (Accipiter gentilis), Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Северен мишелов (Buteo lagopus), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Воден дърдавец (Rallus aquaticus), Зеленоножка (Gallinula chloropus), Лиска (Fulica atra), Речен дъждосвирец (Charadrius dubius), Пясъчен дъждосвирец (Charadrius hiaticula), Сребриста булка (Pluvialis squatarola), Обикновена калугерица (Vanellus vanellus), Малък брегобегач (Calidirs minuta), Кривоклюн брегобегач (Calidirs ferruginea), Тъмногръд брегобегач (Caldris alpina), Средна бекасина (Gallinago gallinago), Голям свирец (Numenius arquata), Малък червеноног водобегач (Tringa totanus), Голям горски водобегач (Tringa ochropus), Късокрил кюкавец (Actitis hypoleucos), Речна чайка (Larus ridibundus), Чайка буревестница (Larus canus), Малка черногърба чайка (Larus fuscus), Белокрила рибарка (Chlidonias leucopterus), Жълтокрака чайка (Larus cachinnans), Пчелояд (Merops apiaster).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002050 „ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО”

/обявена със заповед № РД-258/16.03.2010 г., изм. и доп. Заповед № РД-695/25.08.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя засяга землищата на с. Дуранкулак, с. Стаевци, с. Смин, с. Крапец и с. Ваклино, община Шабла, област Добрич, с обща площ 33 559.813 дка, от които 9.710 кв. км. морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона „Дуранкулашко езеро", код BG0002050, са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач (Gavia stellata), Черногуш гмуркач (Gavia arctica), Ушат гмурец (Podiceps auritus), Обикновен буревестник (Puffinus yelkouan), Розов пеликан (Pelecanus onocrotalus), Къдроглав пеликан (Pelecanus crispus), Среден корморан (Phalacrocorax aristotelis desmarestii), Малък корморан (Phalacrocorax pygmeus), Голям воден бик (Botaurus stellaris), Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Гривеста чапла (Ardeola ralloides), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Голяма бяла чапла (Egretta alba), Червена чапла (Ardea purpurea), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Блестящ ибис (Plegadis falcinellus), Лопатарка (Platalea leucorodia), Тундров лебед (Cygnus columbianus bewickii), Поен лебед (Cygnus cygnus), Малка белочела гъска (Anser erythropus), Белоока потапница (Aythya nyroca), Малък нирец (Mergus albellus), Тръноопашата потапница (Oxyura leucocephala), Червеногуша гъска (Branta ruficollis), Червен ангъч (Tadorna ferruginea), Орел рибар (Pandion haliaetus), Осояд (Pernis apivorus), Морски орел (Haliaeetus albicilla), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиков блатар (Circus aeruginosus), Полски блатар (Circus cyaneus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Голям креслив орел (Aquila clanga), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Малък сокол (Falco columbarius), Сокол скитник (Falco peregrinus), Ловен сокол (Falco cherrug), Сив жерав (Grus grus), Голяма пъструшка (Porzana porzana), Средна пъструшка (Porzana parva), Малка пъструшка (Porzana pusilla), Ливаден дърдавец (Crex crex), Малка дропла (Tetrax tetrax), Кокилобегач (Himantopus himantopus), Саблеклюн (Recurvirostra avosetta), Турилик (Burhinus oedicnemus), Кафявокрил огърличник (Glareola pratincola), Морски дъждосвирец (Charadrius alexandrinus), Планински дъждосвирец (Charadrius morinellus), Златиста булка (Pluvialis apricaria), Бойник (Philomachus pugnax), Голяма бекасина (Gallinago media), Пъстроопашат крайбрежен бекас (Limosa lapponica), Малък горски водобегач (Tringa glareola), Пепеляв брегобегач (Xenus cinereus), Тънкоклюн листоног (Phalaropus lobatus), Малка черноглава чайка (Larus melanocephalus), Малка чайка (Larus minutus), Дългоклюна чайка (Larus genei), Дебелоклюна рибарка (Gelochelidon nilotica), Каспийска рибарка (Sterna caspia), Гривеста рибарка (Sterna sandvicensis), Речна рибарка (Sterna hirundo), Белочела рибарка (Sterna albifrons), Белобуза рибарка (Chlidonias hybridus), Черна рибарка (Chlidonias niger), Блатна сова (Asio flammeus), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Черен кълвач (Dryocopus martius), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Синьогушка (Luscinia svecica), Черногърбо каменарче (Oenanthe pleschanka), Мустакато шаварче (Acrocephalus melanopogon), Водно шаварче (Acrocephalus paludicola), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Голям маслинов присмехулник (Hippolais olivetorum), Червеногуша мухоловка (Ficedula parva), Беловрата мухоловка (Ficedula albicollis), Градинска овесарка (Emberiza hortulana);

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (Tachybaptus ruficollis), Голям гмурец (Podiceps cristatus), Червеногуш гмурец (Podiceps grisegena), Черногуш гмурец (Podiceps nigricollis), Голям корморан (Phalacrocorax carbo),

Сива чапла (Ardea cinerea), Ням лебед (Cygnus olor), Посевна гъска (Anser fabalis), Голяма белочела гъска (Anser albifrons), Сива гъска (Anser anser), Бял ангъч (Tadorna tadorna), Фиш (Anas penelope), Сива патица (Anas strepera), Зимно бърне (Anas crecca), Зеленоглава патица (Anas platyrhynchos), Шилоопашата патица (Anas acuta), Лятно бърне (Anas querquedula), Клопач (Anas clypeata), Червеноклюна потапница (Netta rufina), Кафявоглава потапница (Aythya ferina), Качулата потапница (Aythya fuligula), Планинска потапница (Aythya marila), Обикновена гага (Somateria mollissima), Кадифена потапница (Melanitta fusca), Звънарка (Bucephala clangula), Среден нирец (Mergus serrator), Голям нирец (Mergus merganser), Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Воден дърдавец (Rallus aquaticus), Зелененожка (Gallinula chloropus), Лиска (Fulica atra), Стридояд (Haematopus ostralegus), Чернокрил огърличник (Glareola nordmannii), Речен дъждосвирец (Charadrius dubius), Пясъчен дъждосвирец (Charadrius hiaticula), Сребриста булка (Pluvialis squatarola), Обикновена калугерица (Vanellus vanellus), Трипръст бегобегач (Calidris alba), Малък брегобегач (Calidirs minuta), Сив брегобегач (Calidris temminckii), Кривоклюн брегобегач (Calidirs ferruginea), Тъмногръд брегобегач (Caldris alpina), Плоскоклюн блатобрегач (Limicola falcinellus), Малка бекасина (Lymnocryptes minimus), Средна бекасина (Gallinago gallinago), Черноопашат крайбрежен бекас (Limosa limosa), Малък свирец (Numenius phaeopus), Голям свирец (Numenius arquata), Голям червеноног водобегач (Tringa erythropus), Малък червеноног водобегач (Tringa totanus), Малък зелененог водобегач (Tringa stagnatilis), Голям зелененог водобегач (Tringa nebularia), Голям горски водобегач (Tringa ochropus), Късокрил кюкавец (Actitis hypoleucos), Камъкообръщач (Arenaria interpres), Речна чайка (Larus ridibundus), Чайка буревестница (Larus canus), Малка черногърба чайка (Larus fuscus), Белокрила рибарка (Chlidonias leucopterus), Жълтокрака чайка (Larus cachinnans), Пчелояд (Merops apiaster), Брегова лястовица (Riparia riparia).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000156 „ШАБЛЕНСКИ ЕЗЕРЕН КОМПЛЕКС”
/обявена със заповед № РД-259/16.03.2010 г., изм. и доп. Заповед № РД-698/25.08.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Зоната засяга землищата на с. Езерец, с. Крапец и гр. Шабла, община Шабла, област Добрич, с обща площ 31749.317 дка, от които 6.448 кв. км. морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона „Шабленски езерен комплекс”, с идентификационен код BG0000156, са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач (Gavia stellata), Черногуш гмуркач (Gavia arctica), Ушат гмурец (Podiceps auritus), Обикновен буревестник (Puffinus yelkouan), Розов пеликан (Pelecanus onocrotalus), Къдроглав пеликан (Pelecanus crispus), Среден корморан (Phalacrocorax aristotelis desmarestii), Малък корморан (Phalacrocorax pygmeus), Голям воден бик (Botaurus stellaris), Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Гривеста чапла (Ardeola ralloides), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Голяма бяла чапла (Egretta alba), Червена чапла (Ardea purpurea), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Блестящ ибис (Plegadis falcinellus), Лопатарка (Platalea leucorodia), Тундров лебед (Cygnus columbianus bewickii), Поен лебед (Cygnus cygnus), Малка белочела гъска (Anser erythropus), Белоока потапница (Aythya nyroca), Малък нирец (Mergus albellus), Тръноопашата потапница (Oxyura leucocephala), Червеногуша гъска (Branta ruficollis), Червен ангъч (Tadorna ferruginea), Орел рибар (Pandion haliaetus), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Морски орел (Haliaeetus albicilla), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиков блатар (Circus aeruginosus), Полски блатар (Circus cyaneus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Голям креслив орел (Aquila clanga), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Малък сокол (Falco

columbarius), Ловен сокол (Falco cherrug), Сив жерав (Grus grus), Голяма пъструшка (Porzana porzana), Средна пъструшка (Porzana parva), Малка пъструшка (Porzana pusilla), Ливаден дърдавец (Crex crex), Кокилобегач (Himantopus himantopus), Саблеклюн (Recurvirostra avosetta), Турилик (Burhinus oedicnemus), Кафявокрил огърличник (Glareola pratincola), Морски дъждосвирец (Charadrius alexandrinus), Златиста булка (Pluvialis apricaria), Бойник (Philomachus pugnax), Голяма бекасина (Gallinago media), Малък горски водобегач (Tringa glareola), Пепеляв брегобегач (Xenus cinereus), Тънкоклюн листоног (Phalaropus lobatus), Малка черноглава чайка (Larus melanocephalus), Малка чайка (Larus minutus), Дългоклюна чайка (Larus genei), Дебелоклюна рибарка (Gelochelidon nilotica), Каспийска рибарка (Sterna caspia), Гривеста рибарка (Sterna sandvicensis), Речна рибарка (Sterna hirundo), Белочела рибарка (Sterna albifrons), Белобуза рибарка (Chlidonias hybridus), Черна рибарка (Chlidonias niger), Блатна сова (Asio flammeus), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra), Късопръста чучулига (Calandrella brachydactyla), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Черногърбо каменарче (Oenanthe pleschanka), Мустакато шаварче (Acrocephalus melanopogon), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Червеногуша мухоловка (Ficedula parva), Беловрата мухоловка (Ficedula albicollis), Градинска овесарка (Emberiza hortulana), Синьогушка (Luscinia svecica);

Видове по чл.6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (Tachybaptus ruficollis), Голям гмурец (Podiceps cristatus), Червеногуш гмурец (Podiceps grisegena), Черногуш гмурец (Podiceps nigricollis), Голям корморан (Phalacrocorax carbo), Сива чапла (Ardea cinerea), Ням лебед (Cygnus olor), Посевна гъска (Anser fabalis), Голяма белочела гъска (Anser albifrons), Сива гъска (Anser anser), Бял ангъч (Tadorna tadorna), Фиш (Anas penelope), Сива патица (Anas strepera), Зимно бърне (Anas crecca), Зеленоглава патица (Anas platyrhynchos), Шилоопашата патица (Anas acuta), Лятно бърне (Anas querquedula), Клопач (Anas clypeata), Червеноклюна потапница (Netta rufina), Кафявоглава потапница (Aythya ferina), Качулата потапница (Aythya fuligula), Планинска потапница (Aythya marila), Обикновена гага (Somateria mollissima), Ледена потапница (Clangula hyemalis), Кадифена потапница (Melanitta fusca), Звънарка (Bucephala clangula), Среден нирец (Mergus serrator), Голям нирец (Mergus merganser), Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Момин жерав (Anthropoides virgo), Воден дърдавец (Rallus aquaticus), Зелененожка (Gallinula chloropus), Лиска (Fulica atra), Стридояд (Haematopus ostralegus), Речен дъждосвирец (Charadrius dubius), Пясъчен дъждосвирец (Charadrius hiaticula), Сребриста булка (Pluvialis squatarola), Обикновена калугерица (Vanellus vanellus), Голям брегобегач (Calidris canutus), Трипръст бегобегач (Calidris alba), Малък брегобегач (Calidirs minuta), Сив брегобегач (Calidris temminckii), Кривоклюн брегобегач (Calidirs ferruginea), Тъмногръд брегобегач (Caldris alpina), Плоскоклюн блатобрегач (Limicola falcinellus), Малка бекасина (Lymnocryptes minimus), Средна бекасина (Gallinago gallinago), Черноопашат крайбрежен бекас (Limosa limosa), Голям свирец (Numenius arquata), Голям червеноног водобегач (Tringa erythropus), Малък червеноног водобегач (Tringa totanus), Малък зелененог водобегач (Tringa stagnatilis), Голям зелененог водобегач (Tringa nebularia), Голям горски водобегач (Tringa ochropus), Късокрил кюкавец (Actitis hypoleucos), Камъкообръщач (Arenaria interpres), Речна чайка (Larus ridibundus), Чайка буревестница (Larus canus), Малка черногърба чайка (Larus fuscus), Сребриста чайка (Larus argentatus), Белокрила рибарка (Chlidonias leucopterus), Жълтокрака чайка (Larus cachinnans), Пчелояд (Merops apiaster).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002060 “ГАЛАТА”

/обявена със заповед № РД-127/10.02.2012 г., на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Приселци, с. Близнаци, община Аврен, област Варна, и гр. Варна, община Варна, област Варна, с обща площ 80 436,122 дка, от които 20,603 кв. км морски пространства.

Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

Черноврат гмурец /Podiceps nigricollis/, Среден корморан /Phalacrocorax aristotelis/, Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Малък воден бик /Ixobrychus minutus/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Бяла лопатарка /Platalea leucorodia/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Саблеклюн /Recurvirostra avosetta/, Малък горски водобегач /Tringa glareola/, Дългоклюна чайка /Larus genei/, Дебелоклюна рибарка /Gelochelidon nilotica/, Каспийска рибарка /Sterna caspia/, Гривеста рибарка /Sterna sandvicensis/, Речна рибарка /Sterna hirundo/, Бухал /Bubo bubo/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Голям маслинов присмехулник /Hippolais olivetorum/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4:

Черногуш гмуркач /Gavia arctica/, Обикновен буревестник /Puffinus yelkouan/, Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Лятно бърне /Anas querquedula/, Траурна потапница /Melanitta nigra/, Среден нирец /Mergus serrator/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/, Късокрил кюкавец /Actitis hypoleucos/, Речна чайка /Larus ridibundus/, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000191 “ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛОВСКО ЕЗЕРО”

/обявена със заповед № РД-128/10.02.2012 г., изм. и доп. заповед № РД-647/19.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Разделна, гр. Белослав, с. Езерово, с. Страшимирово, община Белослав, област Варна, гр. Варна, с. Константиново, с. Тополи, с. Казашко, с. Звездица, община Варна, област Варна, гр. Девня, община Девня, област Варна, с обща площ 46 869,976 дка.

Видове, обект на опазване

Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

Червеногуш гмурец /Podiceps grisegena/, Черноврат гмурец /Podiceps nigricollis/, Малък корморан /Phalacrocorax pygmeus/, Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Малък воден бик /Ixobrychus minutus/, Нощна чапла /Nycticorax Nycticorax/, Гривеста чапла /Ardeola ralloides/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Ръждива чапла /Ardea purpurea/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Бяла лопатарка /Platalea leucorodia/, Поен лебед /Cygnus cygnus/, Малка белочела гъска /Anser erythropus/, Сива гъска /Anser anser/, Червеногуша гъска /Branta ruficollis/, Червен ангъч /Tadorna ferruginea/, Бял ангъч /Tadorna tadorna/, Малък нирец /Mergus albellus/, Тръноопашата потапница /Oxyura leucocephala/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/,

Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Средна пъструшка /Porzana parva/, Сив жерав /Grus grus/, Кокилобегач /Himantopus himantopus/, Саблеклюн /Recurvirostra avosetta/, Турилик /Burhinus oedicnemus/, Морски дъждосвирец /Charadrius alexandrinus//, Бойник /Philomachus pugnax/, Малък червеноног водобегач /Tringa tetanus/, Малък горски водобегач /Tringa glareola/, Тънкоклюн листоног /Phalaropus lobatus/, Малка черноглава чайка /Larus melanocephalus/, Гривеста рибарка /Sterna sandvicensis/, Речна рибарка /Sterna hirundo/, Черна рибарка /Chlidonias niger/, Белокрила рибарка /Chlidonias leucopterus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4:
Червеногуш гмуркач /Gavia stellata/, Черногуш гмуркач /Gavia arctica/, Малък гмурец /Tachybaptus ruficollis/, Голям гмурец /Podiceps cristatus/, Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Сива чапла /Ardea cinerea/, Ням лебед /Cygnus olor/, Посевна гъска /Anser fabalis/, Фиш /Anas penelope/, Сива патица /Anas strepera/, Зимно бърне /Anas crecca/, Зеленоглава патица /Anas platyrhynchos/, Шилоопашата патица /Anas acuta/, Лятно бърне /Anas querquedula/, Клопач /Anas clypeata/, Червеноклюна потапница /Netta rufina/, Кафявоглава потапница /Aythya ferina/, Качулата потапница /Aythya fuligula/, Среден нирец /Mergus serrator/, Голям нирец /Mergus merganser/, Крещалец /Rallus aquaticus/, Зеленоножка /Gallinula chloropus/, Лиска /Fulica atra/, Стридояд /Haematopus ostralegus/, Речен дъждосвирец /Charadrius dubius/, Обикновена калугерица /Vanellus vanellus/, Малък брегобегач /Calidris minuta/, Тъмногръд брегобегач /Calidris alpina/, Голям свирец /Numenius arquata/, Малка бекасина /Lymnocryptes minimus/, Средна бекасина /Gallinago gallinago/, Черноопашат крайбрежен бекас /Limosa limosa/, Голям червеноног водобегач /Tringa erythropus/, Малък зеленоног водобегач /Tringa stagnatilis/, Голям зеленоног водобегач /Tringa nebularia/, Голям горски водобегач /Tringa ochropus/, Късокрил кюкавец /Actitis hypoleucos/, Малка чайка /Larus minutus/, Речна чайка /Larus ridibundus/, Чайка буревестница /Larus canus/, Сребриста чайка /Larus argentatus/, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002045 “КОМПЛЕКС КАМЧИЯ”
/обявена със заповед № РД-354/03.05.2012 г., на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Близнаци, с. Дъбравино, с. Круша, с. Китка,с. Равна гора, с. Садово, община Аврен, област Варна, с. Венелин, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Ново Оряхово, с. Нова Шипка, с. Пчелник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, община Долни чифлик, област Варна, с обща площ 103005,608 дка, от които 7,894 кв. км морски пространства.

Видове, обект на опазване
Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:
Черноврат гмурец /Podiceps nigricolis/, Малък корморан /Phalacrocorax pygmeus/, Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Малък воден бик /Ixobrychus minutus/, Нощна чапла /Nycticorax nycticorax/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Тундров лебед /Cygnus columbianus bewickii/, Поен лебед /Cygnus cygnus/, Голяма белочела гъска /Anser albifrons/, Сива гъска /Anser anser/, Червеногуша гъска /Branta ruficollis/, Бял ангъч /Tadorna tadorna/, Белоока потапница /Aythya nyroca/, Малък нирец /Mergus albellus/, Осояд /Pernis apivorus/, Морски орел /Haliaeetus albicilla/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Малък орел /Hieraaetus

pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Сив жерав /Grus grus/, Кокилобегач /Himantopus himantopus/, Саблеклюн /Recurvirostra avosetta/, Бойник /Philomachus pugnax/, Малък червеноног водобегач /Tringa totanus/, Малъкгорски водобегач /Tringa glareola/, Дългоклюна чайка /Larus genei/, Дебелоклюна рибарка /Gelochelidon nilotica/, Каспийска рибарка /Sterna caspia/, Гривеста рибарка /Sterna sandvicensis/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Късопръста чучулига /Calandrella brachydactyla/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4:

Черногуш гмуркач /Gavia arctica/, Голям гмурец /Podiceps cristatus/, Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Ням лебед /Cygnus olor/, Сива патица /Anas strepera/, Зимно бърне /Anas crecca/, Зеленоглава патица /Anas platyrhynchos/, Шилоопашата патица /Anas acuta/, Лятно бърне /Anas querquedula/, Червеноклюна потапница /Netta rufina/, Кафявоглава потапница /Aythya ferina/, Качулата потапница /Aythya fuligula/, Планинска потапница /Aythya marila/, Траурна потапница /Melanitta nigra/, Звънарка /Bucephala clangula/, Среден нирец /Mergus serrator/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Лиска /Fulica atra/, Обикновена калугерица /Vanellus vanellus/, Трипръст брегобегач /Calidris alba/, Малка бекасина /Lymnocryptes minimus/, Средна бекасина /Gallinago gallinago/, Черноопашат крайбрежен бекас /Limosa limosa/, Малък свирец /Numenius phaeopus/, Среден морелетник /Stercorarius parasiticus/, Речна чайка /Larus ridibundus/, Чайка буревестница /Larus canus/, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/, Голям морелетник /Stercorarius pomarinus/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002044 “КАМЧИЙСКА ПЛАНИНА”

/обявена със заповед № РД-132/10.02.2012 г., изм. и доп. Заповед № РД-77/28.01.2013 г. и Заповед № РД-709/28.09.2023 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на гр. Бяла, с. Горица, с. Господиново, с. Дюлино, с. Попович, с. Самотино, община Бяла, област Варна, с. Приселци, с. Раковсково, с. Козница, гр. Обзор, община Несебър, област Бургас, с. Козичино, община Поморие, област Бургас, с. Струя, с. Соколец, с. Заимчево, с. Добромир, с. Билка, с. Снежа, с. Дропла, с. Каравельово, с. Вишна, с. Просеник, с. Речица, с. Ясеново, с. Дъскотна, с. Рожден, с. Мрежичко, с. Каменяк, с. Трънак, с. Рудина, с. Припек, с. Средна махала, с. Топчийско, с. Добра поляна, община Руен, област Бургас, с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Кривини, с. Ново Оряхово, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, с. Юнец, община Долни чифлик, област Варна, с. Аспарухово, с. Дебелец, с. Сава, с. Цонево, община Дългопол, област Варна, с обща площ 888972,310 дка, от които 27,437 кв. км морски пространства.

Видове, обект на опазване

Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Малък воден бик /Ixobrychus minutus/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Поен лебед /Cygnus cygnus/, Червен ангъч /Tadorna ferruginea/, Малък нирец /Mergus albellus/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Морски орел /Haliaeetus albicilla/, Египетски лешояд /Neophron

percnopterus/, Белоглав лешояд /Gyps fulvus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Голям креслив орел /Aquila clanga/, Царски орел /Aquila heliaca/, Скален орел /Aquila chrysaetos/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Белошипа ветрушка /Falco naumanni/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Сив жерав /Grus grus/, Бухал /Bubo bubo/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Белогърб кълвач /Dendrocopos leucotos/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.
Видове по чл.6, ал.1, т.4:
Малък гмурец /Tachybaptus ruficollis/, Голям гмурец /Podiceps cristatus/, Сива чапла /Ardea cinerea/, Ням лебед /Cygnus olor/, Фиш /Anas penelope/, Сива патица /Anas strepera/, Зимно бърне /Anas crecca/, Зеленоглава патица /Anas platyrhynchos/, Шилоопашата патица /Anas acuta/, Кафявоглава потапница /Aythya ferina/, Звънарка /Bucephala clangula/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Лиска /Fulica atra/.

Други видове:
Чухал /Otus scops/, Домашна кукумявка /Athene noctua/, Зелен кълвач /Picus viridis/, Зеленика /Carduelis chloris/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002038 “ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО”
/обявена със заповед № РД-134/10.02.2012 г., изм. и доп. Заповед № РД-73/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Каспичан, с. Кюлевча, с. Могила, с. Марково, с. Косово, община Каспичан, област Шумен, с. Бял бряг, с. Желъд, с. Кълново, гр. Смядово, с. Янково, с. Ново Янково, с. Черни връх, община Смядово, област Шумен, с. Вехтово, с. Ивански, с. Друмево, с. Илия Блъсково, с. Мадара, с. Кладенец, с. Костена река, с. Овчарово, община Шумен, област Шумен, с. Арковна, с. Аспарухово, с. Боряна, с. Величково, гр. Дългопол, с. Камен дял, с. Комунари, с. Красимир, с. Медовец, с. Партизани, с. Рояк, с. Сладка вода, с. Цонево, община Дългопол, област Варна, с. Нова Шипка, община Долни чифлик, област Варна, с. Блъсково, с. Бозвелийско, с. Бързица, с. Венчан, с. Градинарово, с. Добрина, с. Златина, с. Китен, с. Комарево, с. Кривня, с. Манастир, с. Неново, с. Овчага, с. Петров дол, гр. Провадия, с. Равна, с. Славейково, с. Снежина, с. Староселец, с. Тутраканци, с. Храброво, с. Чайка, с. Черковна, с. Черноок, община Провадия, област Варна, с. Габърница, с. Млада гвардия, с. Невша, с. Неофит Рилски, община Ветрино, област Варна, с обща площ 840 315,041 дка.
Видове, обект на опазване
Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:
Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Египетски

лешояд /Neophron percnopterus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/,Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Голям креслив орел /Aquila clanga/, Царски орел /Aquila heliaca/, Скален орел /Aquila chrysaetos/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Малък сокол /Falco columbarius/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Сив жерав /Grus grus/, Турилик /Burhinus oedicnemus/, Бухал /Bubo bubo/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Дебелоклюна чучулига /Melanocorypha calandra/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.
Видове по чл.6, ал.1, т.4:
Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Степен орел /Aquila nipalensis/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/, Гургулица /Streptopelia turtur/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002082 “БАТОВА”
/обявена със Заповед № РД-129/10.02.2012 г., изм. и доп. Заповед № РД-81/28.01.2013 г. и Заповед № РД-389/07.07.2016 г. и трите на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Аксаково, с. Въглен, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Кичево, с. Климентово, с. Куманово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Осеново, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, гр. Варна, с. Каменар, р-н Владислав Варненчик, община Варна, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община
Добрич, област Добрич. с обща площ 381475.190 дка

Видове, обект на опазване
Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:
Черноврат гмурец /Podiceps nigricollis/, Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Нощна чапла /Nycticorax nycticorax/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Поен лебед /Cygnus cygnus/, Голяма белочела гъска /Anser albifrons/, Сива гъска /Anser anser/, Червеногуша гъска /Branta ruficollis/, Малък нирец /Mergus albellus/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Белоглав лешояд /Gyps fulvus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Царски орел /Aquila heliaca/, Скален орел /Aquila chrysaetos/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Белошипа ветрушка /Falco naumanni/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Сив жерав /Grus grus/, Турилик /Burhinus oedicnemus/, Бухал /Bubo bubo/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coracias garrulus/, Сив кълвач /Picus canus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Белогърб кълвач /Dendrocopos leucotos/, Дебелоклюна

чучулига /Melanocorypha calandra/, Късопръста чучулига /Calandrella brachydactyla/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Голям маслинов присмехулник /Hippolais olivetorum/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.
Видове по чл.6, ал.1, т.4:
Черногуш гмуркач /Gavia arctica/, Голям гмурец /Podiceps cristatus/, Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Сива чапла /Ardea cinerea/, Зеленоглава патица /Anas platyrhynchos/, Шилоопашата патица /Anas acuta/, Кафявоглава потапница /Aythya ferina/, Качулата потапница /Aythya fuligula/, Звънарка /Bucephala clangula/, Среден нирец /Mergus serrator/, Голям ястреб /Accipiter gentilis/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/, Лиска /Fulica atra/, Чайка буревестница /Larus canus/, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/.

Други видове:
Зелен кълвач /Picus viridis/, Сива овесарка /Miliaria calandra/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002061 “БАЛЧИК”
/обявена със заповед № РД-130/10.02.2012 г., на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на с. Оброчище и гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с обща площ 15 600,282 дка.

Видове, обект на опазване
Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:
Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Къдроглав пеликан /Pelecanus crispus/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Блестящ ибис /Plegadis falcinellus/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Белоглав лешояд /Gyps fulvus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Голям креслив орел /Aquila clanga/, Царски орел /Aquila heliaca/, Скален орел /Aquila chrysaetos/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Белошипа ветрушка /Falco naumanni/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Сив жерав /Grus grus/, Бухал /Bubo bubo/, Синявица /Coracias garrulus/, Дебелоклюна чучулига /Melanocorypha calandra/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/.
Видове по чл.6, ал.1, т.4:
Голям корморан /Phalacrocorax carbo/, Сива чапла /Ardea cinerea/, Голям ястреб /Accipiter gentilis/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/, Жълтокрака чайка /Larus cachinnans/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002097 “БЕЛИТЕ СКАЛИ”
/обявена със Заповед № РД-353/03.05.2012 г., изм. и доп. Заповед № РД-816/12.12.2017 г. и двете на министъра на околната среда и водите/

Тя обхваща землищата на землищата на гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с. Топола, с. Божурец и гр. Каварна, община Каварна, област Добрич.

Видове, обект на опазване

Видове по чл. 6, ал.1, т.3, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

Розов пеликан /Pelecanus onocrotalus/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Осояд /Pernis apivorus/, Черна каня /Milvus migrans/, Червена каня /Milvus milvus/, Морски орел /Haliaeetus albicilla/, Белоглав лешояд /Gyps fulvus/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Тръстиков блатар /Circus aeruginosus/, Полски блатар /Circus cyaneus/, Степен блатар /Circus macrourus/, Ливаден блатар /Circus pygargus/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Вечерна ветрушка /Falco vespertinus/, Средиземноморски сокол /Falco eleonorae/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrinus/, Ливаден дърдавец Crex crex, Сив жерав Grus grus, Бухал Bubo bubo, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Синявица /Coracias garrulus/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Дебелоклюна чучулига /Melanocorypha calandra/, Късопръста чучулига /Calandrella brachydactyla/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Черногърбо каменарче /Oenanthe pleschanka/, Ястребогушо коприварче /Sylvia nisoria/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл.6, ал.1, т.4:

Голям ястреб /Accipiter gentilis/, Малък ястреб /Accipiter nisus/, Обикновен мишелов /Buteo buteo/, Северен мишелов /Buteo lagopus/, Черношипа ветрушка /Falco tinnunculus/, Орко /Falco subbuteo/.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002115 „БИЛО”
/обявена със заповед № РД-330/28.04.2014 г., изм. и доп. заповед № РД-817/12.12.2017 г. и двете на министъра на околната среда и водите/

Зоната засяга землищата на селата: Сърнино, Александър Стамболийски, община Генерал Тошево, област Добрич, с. Черноморци, с. Смин, с. Ваклино, с. Твърдица, община Шабла, област Добрич, с. Било, с. Белгун, с. Септемврийци и с. Нейково, община Каварна, област Добрич, с обща площ 86206.115 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0002115 „Било”, са следните видове птици:

Видове, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС)

Червеногуша гъска Branta ruficollis, Ловен сокол Falco cherrug, Поен лебед Cygnus cygnus Тундров лебед Cygnus columbianus bewickii , Осояд Pernis apivorus, Черен щъркел Ciconia nigra, Тръстиков блатар Circus aeruginosus, Полски блатар Circus cyaneus, Ливаден блатар Circus pygargus, Синявица Coracias garrulus, Розов пеликан Pelecanus onocrotalus, Бял щъркел Ciconia ciconia, Къдроглав пеликан Pelecanus crispus, Дебелоклюна чучулига Melanocorypha calandra, Полска бъбрица Anthus campestris, Червеногърба сврачка Lanius collurio, Вечерна ветрушка Falco vespertinus, Сокол скитник Falco peregrinus, Черночела сврачка Lanius minor, Златистопер дъждосвирец Pluvialis apricaria, Сив жерав Grus grus , Малка белочела гъска Anser erythropus, Дропла Otis tarda, Орел змияр Circaetus gallicus.

Редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС)

Жълтокрака чайка Larus cachinnans, Чайка буревестница Larus canus, Голяма белочела гъска Anser albifrons, Сива гъска Anser anser, Посевна гъска Anser fabalis, Обикновен мишелов Buteo buteo, Речен дъждосвирец Charadrius dubius, Орко Falco subbuteo, Северен мишелов

Buteo lagopus, Малък ястреб Accipiter nisus, Брегова лястовица Riparia riparia, Обикновен пчелояд Merops apiaster, Черношипа ветрушка Falco tinnunculus.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000573 „КОМПЛЕКС КАЛИАКРА”
/обявена със Заповед № РД-815/12.12.2017 г., изм. и доп. Заповед № РД-895/17.10.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Зоната засяга землищата на с. Тюленово, община Шабла, област Добрич, с. Камен бряг, с. Свети Никола, с. Българево, гр. Каварна, с. Божурец, с. Топола, община Каварна, област Добрич и гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с обща площ 483 362.770 дка (483.363 кв. км.), от които 437.272 кв. км. морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра” са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:
- 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;
- 1150 * Крайбрежни лагуни;
- 1160 Обширни плитки заливи;
- 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);
- 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;
- 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове Limonium;
- 1310 Salicornia и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени;
- 1410 Средиземноморски солени ливади;
- 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;
- 62C0 * Понто-Сарматски степи;
- 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion);
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;
- 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
- 91I0 * Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;

2. местообитанията на следните видове растения и животни по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

2.1. Бозайници - Видра (Lutra lutra), Добруджански /среден/ хомяк (Mesocricetus newtoni), Степен пор (Mustela eversmannii), Пъстър пор (Vormela peregusna), Лалугер (Spermophilus citellus), Афала (Tursiops truncatus), Муткур /Морска свиня/ (Phocoena phocoena), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Остроух нощник (Myotis blythii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям нощник (Myotis myotis), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros).

2.2. Земноводни и влечуги - Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Пъстър смок (Elaphe sauromates).

2.3. Риби - Карагьоз/Дунавска скумрия (Alosa immaculata), Малък карагьоз /Харип/ (Alosa tanaica).

2.4. Безгръбначни - *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia quadripunctaria), Catopta thrips, Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Лицена (Lycaena dispar), Вертиго (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Vertigo angustior), Набръчкан пробатикус (Probaticus subrugosus).
2.5. Растения: Татарско диво зеле (Crambe tataria), Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum), Емилипопово прозорче (Potentilla emilii-popii).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000130 „КРАЙМОРСКА ДОБРУДЖА” /обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитена зона BG0000130 „Крайморска Добруджа“ засяга землищата на с. Гурково, с. Дропла, с. Кремена, с. Тригорци, община Балчик, област Добрич, с. Видно, с. Вранино, с. Иречек, с. Камен бряг, с. Крупен, с. Нейково, с. Поручик Чунчево, с. Септемврийци, с. Челопечене, община Каварна, област Добрич, гр. Шабла, с. Божаново, с. Ваклино, с. Горун, с. Твърдица, община Шабла, област Добрич, с. Александър Стамболийски, с. Балканци, с. Бежаново, с. Василево, с. Великово, с. Горица, с. Калина, с. Малина, с. Петлешково, с. Преселенци, с. Рогозина, с. Сираково, с. Спасово, с. Средина, с. Сърнино, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 66 577,029 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000130 „Крайморска Добруджа“ са:

1. Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 40A0 * Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества;

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 62C0 * Понто-Сарматски степи (Ponto-Sarmatic steppes);

– 8310 Неблагоустроени пещери; – 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;

– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;

– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие: Бозайници – Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Степен пор (Mustela eversmannii), Пъстър пор (Vormela peregusna), Лалугер (Spermophilus citellus), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus), Дългокрил прилеп (Miniopte r u s schreibe rsii), Южен под ковонос (Rhinolophus eur yale), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi); Влечуги – пъстър смок (Elaphe sauromates), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); Безгръбначни – Лицена (Lycaena dispar), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus); Растения – Емилипопово прозорче (Potentilla emilii-popii).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000635 „ДЕВНЕНСКИ ХЪЛМОВЕ” /обявена със Заповед № РД-792/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитена зона BG0000635 „Девненски хълмове“ засяга землищата на гр. Девня, с. Падина, с. Кипра, община Девня, област Варна, и с. Чернево, община Суворово, област Варна, с обща площ 2977,513 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000635 „Девненски хълмове“ са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000107 „СУХА РЕКА”
/обявена със Заповед № РД-989/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона засяга землищата на с. Ботево, с. Водица, с. Засмяно, с. Зорница, с. Изворско, с. Крумово, с. Любен Каравелово, с. Радево, общ. Аксаково, с. Изгрев, с. Калиманци, с. Николаевка, общ. Суворово, гр. Добрич, с. Алцек, с. Божурово, с. Ведрина, с. Владимирово, с. Воднянци, с. Врачанци, с. Гешаново, с. Долина, с. Дончево, с. Драганово, с. Дряновец, с. Житница, с. Златия, с. Камен, с. Карапелит, с. Козлодуйци, с. Крагулево, с. Ловчанци, с. Лясково, с. Медово, с. Миладиновци, с. Ново Ботево, с. Одринци, с. Опанец, с. Орлова могила, с. Подслон, с. Полковник Иваново, с. Пчелник, с. Росеново, с. Самуилово, с. Стожер, с. Тянево, с. Фелдфебел Денково, с. Хитово, с. Черна, общ. Добрич-селска, с. Абрит, с. Александрия, с. Бистрец, с. Габер, с. Добрин, с. Ефрейтор Бакалово, с. Зимница, с. Капитан Димитрово, с. Коритен, с. Крушари, с. Лозенец, с. Огняново, с. Полковник Дяково, с. Поручик Кърджиево, с. Северняк, с. Северци, с. Телериг, общ. Крушари и с. Ангеларий, с. Балик, с. Брестница, с. Коларци, с. Оногур, общ. Тервел, с обща площ 625287,3 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000107 „Суха река“ са:

1. Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara;

– 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho-Batrachion;

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;

– 6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества;

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

– 8310 Неблагоустроени пещери;

– 9180 * Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове;

– 91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);

– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;

– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;

– 91I0 * Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;

– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие: Бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus),Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustelaeversmanii), Видра (Lutra lutra), Лалугер (Spermophiluscitellus), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Голям нощник (Myotis myotis),

Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Остроух нощник (Myotis blythii), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus); Земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); Безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo angustior), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Обикновен парака лоптенус (Paracaloptenus caloptenoides), Хидриас (Euphydryas (Hypodryas) maturna); Растения – Оби к новен а п ърчовка (Himantoglossum caprinum), Емилипопово прозорче (Potentilla emilii-popii).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000104 „ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО” /обявена със Заповед № РД-988/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона засяга землищата на с. Габърница, с. Млада гвардия, с. Невша, общ. Ветрино, гр. Девня, гр. Дългопол, с. Арковна, с. Боряна, с. Камен дял, с. Комунари, с. Красимир, с. Партизани, с. Рояк, с. Сава, с. Сладка вода, общ. Дългопол и гр. Провадия, с. Блъсково, с. Венчан, с. Добрина, с. Златина, с. Китен, с. Комарево, с. Кривня, с. Манастир, с. Неново, с. Петров дол, с. Равна, с. Славейково, с. Снежина, с. Староселец, с. Черковна, с. Черноок, общ. Провадия, с обща площ 501585,9 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” са:

1. Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 6240* Субпанонски степни тревни съобщества;

– 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви равнините и в планинския до алпийския пояс;

– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

– 8310 Неблагоустроени пещери;

– 9150 Термофилни букови гори (CephalantheroFagion);

– 9180* Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове;

– 91E0* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);

– 91G0* Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;

– 91H0* Панонски гори с Quercus pubescens;

– 91I0* Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;

– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

– 91S0* Западнопонтийски букови гори;

– 91W0 Мизийски букови гори;

– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:Бозайници – Голям нощник (Myotis myotis), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Остроух нощник (Myotis blythii), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus), Лалугер (Spermophilus citellus), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii); Земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); Риби – Приморска мряна (Barbus bergi), Обикновен щипок (Cobitis taenia); Безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Брумбар рогач (Lucanus cervus), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria); Растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum), Янкева кутявка (Moehringia jankae), Янкева метличина (Centaurea jankae).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000623 „ТАУШАН ТЕПЕ”
/обявена със Заповед № РД-376/15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитена зона BG0000623 „Таушан тепе” засяга землището на с. Невша, общ. Ветрино, с обща площ 3050 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000623 „Таушан тепе” са:

1. Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 40C0 * Понто-сарматски широколистни храстчета;

– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 62C0 * Понто-сарматски степи;

2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие: Бозайници – Пъстър по р (Vo rmela peregusna);Влечуги – Шипобед рена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni);Растения – Червено усойниче (Echium russicum), Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum), Янкева метличина (Centaurea jankae).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000621 „ЕЗЕРО ШАБЛА-ЕЗЕРЕЦ”
/обявена със Заповед № РД-1044/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона засяга землищата на гр. Шабла, с. Езерец, с. Крапец, общ. Шабла, с обща площ 26235,9 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000621 „Езеро Шабла-Езерец” са:

1. Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;

– 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;

– 1150 * Крайбрежни лагуни;

– 1160 Обширни плитки заливи;

– 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;

– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;

– 2120 Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни);

– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;

2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие: Бозайници – Лалугер (Spermophilus citellus), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmannii), Афала (Tursiops truncatus), Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena); Земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); Риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica), Виюн (Misgurnus fossilis), Европейска горчивка (Rhodeus amarus); Безгръбначни – Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000622 „ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКИ КОМПЛЕКС”
/обявена със Заповед № РД-799/09.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Разделна, гр. Белослав, община Белослав, област Варна, и гр. Девня, община Девня, област Варна, с обща площ 1781,966 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000622 „Варненско-Белославски комплекс“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
   – 1310 Salicornia и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени;
   – 1410 Средиземноморски солени ливади;
2. местообитанията на следните видове земноводни и влечуги по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii) и Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000103 „ГАЛАТА”
/обявена със Заповед № РД-355/31.03.2021 г., изм. и доп. Заповед № РД-48/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Близнаци, община Аврен, област Варна, гр. Варна, община Варна, област Варна, с обща площ 18 429,707 дка, от които 14,573 кв. км морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000103 „Галата“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
   – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;
   – 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
   – 1160 Обширни плитки заливи;
   – 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);
   – 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;

– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
– 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и CallitrichoBatrachion;
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
– 92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba;
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – Голям нощник (Myotis myotis), Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena), Афала (Tursiops truncatus);
2.2. земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);
2.3. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica);
2.4. безгръбначни – Вертиго (Vertigo angustior), Вертиго (Vertigo moulinsiana).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000102 „ДОЛИНАТА НА РЕКА БАТОВА”
/обявена със Заповед № РД-355/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на гр. Аксаково, с. Въглен, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Климентово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Яребична, с. Куманово, община Аксаково, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич, с обща площ 184 592,342 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000102 „Долината на река Батова“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
– 2120 Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни); – 2180 Облесени дюни;
– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;
– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (* важни местообитания на орхидеи);
– 62C0 * Понто-Сарматски степи;
– 9150 Термофилни букови гори (CephalantheroFagion);
– 91E0 *Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;
– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
– 91I0 * Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;
– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Остроух нощник (Myotis blythii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Голям нощник (Myotis myotis), Лалугер (Spermophilus citellus),

Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Видра (Lutra lutra), Степен пор (Mustela eversmanii), Пъстър пор (Vormela peregusna);

2.2 земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.3. риби – Приморска мряна (Barbus bergi);

2.4. безгръбначни – *Алпийска розалия (Rosalia alpina), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo angustior);

2.5. растения – Обикновена пърчовк а (Himantoglossum caprinum).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000154 „ЕЗЕРО ДУРАНКУЛАК”
/обявена със Заповед № РД-357/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Ваклино, с. Дуранкулак, с. Крапец, с. Смин, с. Стаевци, община Шабла, област Добрич, с обща площ 50 507,949 дка, от които 37,629 кв. км морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000154 „Езеро Дуранкулак“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;

– 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;

– 1160 Обширни плитки заливи;

– 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;

– 1410 Средиземноморски солени ливади;

– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;

– 2120 Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни); – 2130 * Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни);

– 2190 Влажни понижения между дюните;

– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – Пъстър пор (Vormela peregusna), Видра (Lutra lutra), Лалугер (Spermophilus citellus), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Степен пор (Mustela eversmanii), Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena), Афала (Tursiops truncatus);

2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.3. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica);

2.4. безгръбначни – Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000393 „ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ - ЕМИНЕ”
/обявена със Заповед № РД-357/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на гр. Айтос, с. Зетьово, с. Раклиново, община Айтос, област Бургас, с. Раклица, община Карнобат, област Бургас, с. Вресово, с. Дъскотна, с. Зайчар, с. Люляково, с. Планиница, с. Скалак, с. Череша, с. Шиварово, с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, с. Босилково, с. Завет, с. Съединение, община Сунгурларе, област Бургас, с. Арковна, с. Медовец, община Дългопол, област Варна, с. Драгоево, община Велики Преслав, област Шумен, с. Сушина, с. Тушовица, община Върбица, област Шумен, с. Александрово, с. Бял бряг, с. Веселиново, с. Желъд, с. Риш, гр. Смядово, община Смядово, област Шумен, с обща площ 280 554,277 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000393 „Екокоридор Камчия – Емине“ са: 1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
– 9150 Термофилни букови гори (CephalantheroFagion);
– 91AA * Източни гори от космат дъб;
– 91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
– 91S0 * Западнопонтийски букови гори;
– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Пъстър пор (Vormela peregusna), Видра (Lutra lutra), Гол ям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus);
2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Жълтокоремна бумка (Bombina variegata), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);
2.3. риби – Приморска мряна (Barbus bergi), Черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis), Обикновен щипок (Cobitis taenia);
2.4. безгръбначни – Брумбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar), Обикновен паракалоптенус (Paracaloptenus caloptenoides), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (Coenagrion ornatum), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo angustior), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana), Бисерна мида (Unio crassus);
2.5. растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000118 „ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ”
/обявена със Заповед № РД-356/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Кранево, община Балчик, област Добрич, гр. Варна, община Варна, област Варна, с. Кичево, с. Осеново, община Аксаково, област Варна, с обща площ 13 734,385 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000118 „Златни пясъци“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara;
– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
– 8310 Неблагоустроени пещери;
– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;
– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii);
2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);
2.3. безгръбначни – Лицена (Lycaena dispar), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Вертиго (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Vertigo angustior);
2.4. растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000570 „ИЗВОРОВО-КРАИЩЕ”
/обявена със Заповед № РД-1012/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Краище, с. Житен, с. Изворово, с. Красен и с. Росен, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 10 815,236 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000570 „Изворово – Краище“ са:
1. типът природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii), Лалугер (Spermophilus citellus);
2.2. влечуги – Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);
2.3. безгръбначни – Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000133 „КАМЧИЙСКА И ЕМИНСКА ПЛАНИНА”
/обявена със Заповед № РД-992/10.12.2020 г., изм. и доп. Заповед № РД-707/28.09.2023 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Козница, с. Паницово, с. Приселци, с. Раковсково, община Несебър, област Бургас, с. Козичино, община Поморие, област Бургас, с. Билка, с. Добра поляна, с. Добромир, с. Дропла, с. Дъскотна, с. Заимчево, с. Каменяк, с. Мрежичко, с. Подгорец, с. Припек, с. Просеник, с. Речица, с. Рожден, с. Рудина, с. Снежа, с. Снягово, с. Средна махала, с. Топчийско, с. Ясеново, община Руен, област Бургас, с. Господиново, с. Дюлино, с. Попович, община Бяла, област Варна, с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Кривини, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Юнец, община Долни чифлик, област Варна, с.

Аспарухово, с. Дебелец, с. Цонево, община Дългопол, област Варна, с обща площ 636 784,598 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000133 „Камчийска и Еменска планина“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea;

– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

– 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii;

– 8310 Неблагоустроени пещери;

– 91E0* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);

– 9180* Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове;

– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);

– 91G0* Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;

– 91H0* Панонски гори с Quercus pubescens;

– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

– 91S0* Западнопонтийски букови гори;

– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii), Лалугер (Spermophilus citellus), Голям нощник (Myotis myotis), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Остроух нощник (Myotis blythii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus);

2.2. земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (Bombina variegata), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.3. риби – Черна (балканска) мряна (Barbus meridionali s), Мандренска брияна (Alburnu s mandrensis), Приморска мряна (Barbus bergi), Обикновен щипок (Cobitis taenia), Европейска горчивка (Rhodeus amarus);

2.4. безгръбначни – *Алпийска розалия (Rosalia alpina), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (Coenagrion ornatum), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo angustior), Бисерна мида (Unio crassus).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000569 „КАРДАМ”
/обявена със Заповед № РД-1021/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Снягово, с. Огражден, гр. Генерал Тошево и с. Кардам, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 9183,377 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000569 „Кардам“ са:

1. типът природно местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи) по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);
2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
2.1. бозайници – Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii), Лалугер (Spermophilus citellus);
2.2. влечуги – Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000100 „ПЛАЖ ШКОРПИЛОВЦИ"
/обявена със Заповед № РД-354/31.03.2021 г., изм. и доп. Заповед № РД-44/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на гр. Бяла, с. Горица, с. Самотино, община Бяла, област Варна, с. Ново Оряхово, с. Рудник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, община Долни чифлик, област Варна, с обща площ 51 256,524 дка, от които 11,210 кв. км морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци" са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; – 1130 Естуари;
– 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
– 1160 Обширни плитки заливи;
– 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове Limonium;
– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
– 2120 Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни);
– 2130 * Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни);
– 2180 Облесени дюни;
– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи); – 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;
– 91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;
– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
– 91S0 * Западнопонтийски букови гори;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – Видра (Lutra lutra), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Афала (Tursiops truncatus), Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena);
2.2. земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костену рка (Testudo graeca);

2.3. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica);

2.4. безгръбначни – *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Вертиго (Vertigo angustior), Вертиго (Vertigo moulinsiana).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000132 „ПОБИТИТЕ КАМЪНИ”
/обявена със Заповед № РД-1054/17.12.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на гр. Белослав, с. Страшимирово, община Белослав, област Варна, с. Баново, община Суворово, област Варна, гр. Девня, община Девня, област Варна, с. Слънчево, община Аксаково, област Варна, с обща площ 2311,698 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000132 „Побитите камъни“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.2. безгръбначни – Бръмбар рогач (Lucanus cervus), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000572 „РОСИЦА-ЛОЗНИЦА”
/обявена със Заповед № РД-299/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Лозница, с. Росица, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 18 119,824 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000572 „Росица – Лозница“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 40A0 * Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества;

– 40C0 * Понто-сарматски широколистни храстчета;

– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);

– 62C0 * Понто-Сарматски степи;

– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;

– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii), Лалугер (Spermophilus citellus);

2.2. влечуги – Пъстър смок (Elaphe sauromates), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.3. безгръбначни – Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000106 „ХЪРСОВСКА РЕКА”
/обявена със Заповед № РД-990/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Безмер, с. Бонево, с. Войниково, с. Главанци, с. Градница, с. Зърнево, с. Каблешково, с. Кладенци, с. Нова Камена, с. Орляк, с. Полковник Савово, с. Професор Златарски, гр. Тервел, с. Честименско, община Тервел, област Добрич, с. Алеково, гр. Алфатар, с. Бистра, с. Васил Левски, с. Кутловица, с. Цар Асен, с. Чуковец, община Алфатар, област Силистра, с. Върбино, с. Межден, с. Полковник Таслаково, с. Прохлада, с. Секулово, с. Скала, община Дулово, област Силистра, с. Войново, с. Попрусаново, с. Посев, с. Стрелково, община Кайнарджа, област Силистра, с. Богорово, с. Българка, с. Главан, с. Попкралево, с. Срацимир, община Силистра, област Силистра, с. Тодор Икономово, община Каолиново, област Шумен, с обща площ 367 566,946 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000106 „Хърсовска река“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;
– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);
– 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
– 6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества;
– 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
– 6510 Низинни сенокосни ливади;
– 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
– 8310 Неблагоустроени пещери;
– 9180 * Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове;
– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;
– 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
– 91I0 * Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Пъстър пор (Vormela peregusna), Степен пор (Mustela eversmanii), Видра (Lutra lutra), Лалугер (Spermophilus citellus), Добруджански (среден) хо мяк (Mesocricetus newtoni), Голям нощник (Myotis myotis), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Остроух нощник (Myotis blythii), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Южен подковонос (Rhinolophus eur yale), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus);

2.2. земноводни и влечуги – Добруджански тритон (Triturus dobrogicus), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костену рка (Testudo graeca);

2.3. безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Лицена (Голяма огневка) (Lycaena dispar), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria),

Хидриас (Euphydryas (Hypodryas) maturna), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (Coenagrion ornatum);
2.4 растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum), Емилипопово прозорче (Potentilla emilii-popii), Червено усойниче (Echium russicum).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000116 „КАМЧИЯ”
/обявена със Заповед № РД-692/29.07.2022 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Близнаци, с. Дъбравино, с. Круша, с. Китка, с. Равна гора, с. Садово, община Аврен, област Варна, с. Венелин, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, гр. Долни чифлик, с. Ново Оряхово, с. Нова Шипка, с. Пчелник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, община Долни чифлик, област Варна, с обща площ 129 199,361 дка .

Предмет на опазване в защитена зона BG0000116 „Камчия“ са:

1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; – 1130 Естуари;
– 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
– 1160 Обширни плитки заливи;
– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;
– 2120 Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни);
– 2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни);
– 2180 Облесени дюни;
– 2190 Влажни понижения между дюните;
– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;
– 91E0* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
– 91G0* Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus; – 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna), Лалугер (Spermophilus citellus), Афала (Tursiops truncatus), Му тку р (морска свин я) (Phocoena phocoena), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Ши рокоу х п ри леп (Barbastella barbastellus), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii);
2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Леопардов смок (Elaphe sauromates);
2.3. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica), Распер (Aspius aspius), Приморска мряна (Barbus bergi), Обикновен щипок (Cobitis taenia), Европейска горчивка (Rhodeus amarus);
2.4. безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Cucujus cinnaberinus, Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Dioszeghyana schmidtii, Еуфи дриас (Euphydr yas aurinia), Лицена (Lycaena dispar), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (Vertigo angustior),

Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (Vertigo moulinsiana), Бисерна мида (Unio crassus);

2.5 растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001501 „ЕМОНА”
/обявена със Заповед № РД-1179/16.12.2022 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в морските пространства на Република България с обща площ 553,4528 кв. км.

Предмет на опазване в защитена зона BG0001501 „Емона“ са:

1. типът природно местообитание по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

–1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena), Афала (Tursiops truncatus);

2.2. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001500 „АЛАДЖА БАНКА”
/обявена със Заповед № РД-1180/16.12.2022 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в морските пространства на Република България с обща площ 6,696 кв. км.

Предмет на опазване в защитена зона BG0001500 „Аладжа банка“ са:

1. типовете природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

–1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;

–1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – Муткур (морска свиня) (Phocoena phocoena), Афала (Tursiops truncatus);

2.2. риби – Карагьоз (Дунавска скумрия) (Alosa immaculata), Малък карагьоз (Харип) (Alosa tanaica).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000141 „РЕКА КАМЧИЯ”
/обявена със Заповед № РД-53/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Гроздьово, с. Нова Шипка, община Долни чифлик, област Варна, с. Цонево, с. Величково, община Дългопол, област Варна, с обща площ 1593,633 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000141 „Река Камчия“ са:

1. типът природно местообитание 91E0* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna);

2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Жълтокоремна бумка (Bombina variegata), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

2.3. риби – Обикновен щипок (Cobitis taenia), Европейска горчивка (Rhodeus amarus), Черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis), Приморска мряна (Barbus bergi).

ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000501 „ГОЛЯМА КАМЧИЯ”
/обявена със Заповед № РД-38/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите/

Защитената зона попада в землищата на с. Арковна, с. Боряна, с. Величково, гр. Дългопол, с. Камен дял, с. Комунари, с. Красимир, с. Партизани, с. Цонево, община Дългопол, област Варна, гр. Велики Преслав, с. Миланово, с. Троица, с. Хан Крум, община Велики Преслав, област Шумен, с. Сушина, община Върбица, област Шумен, с. Бял бряг, с. Желъд, с. Кълново, с. Ново Янково, гр. Смядово, с. Черни връх, с. Янково, община Смядово, област Шумен, с. Ивански, с. Мараш, с. Радко Димитриево, с. Салманово, гр. Шумен, община Шумен, област Шумен, с обща площ 5881,655 дка.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000501 „Голяма Камчия“ са:

1. типът природно местообитание 91E0 *Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior(AlnoPandion, Alnion incanae, Salicion albae) по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);

2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.1. бозайници – Пъстър пор (Vormela peregusna), Видра (Lutra lutra), Голям нощник (Myotis myotis), Остроух нощник (Myotis blythii), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros);

2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Жълтокоремна бумка (Bombina variegata), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis);

2.3. риби – Обикновен щипок (Cobitis taenia), Черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis), Приморска мряна (Barbus bergi), Европейска горчивка (Rhodeus amarus);

2.4. безгръбначни – Обикновен сечко (Ceramby cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Брумбар рогач (Lucanus cervus), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Лицена (Lycaena dispar), Бисерна мида (Unio crassus);

2.5. растения – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

Информация за по-важни дейности, свързани със защитените зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000 в териториалния обхват на РИОСВ – Варна

През 2024 г. са извършени **121 бр.** проверки, свързани с опазване на защитените зони от НЕМ. От тях 80 бр. проверки са планови - по спазване режимите на защитените зони, във връзка с издадени заповеди за ПАМ, по поставени условия в решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони и решения по оценка за съвместимост, както и решения ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, за планове и инвестиционни предложения в защитените зони. Извънредните проверки са 41 бр. – по постъпили преписки за инвестиционни предложения в границите на защитените зони, по жалби и сигнали, по дадени предписания, в изпълнение

на писмо на МОСВ, във връзка с покана за съставяне на АУАН и връчване на АУАН, във връзка с питания на институции, във връзка с писво на министъра на туризма.

При шест от плановите проверки са установени нарушения на режимите на защитените зони, както следва:

- при три от проверките в защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Езеро Дуранкулак“ и една от проверките в защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Камчия“ е установено увреждане на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица/дюни извън активната плажна площ от паркирали автомобили – след издирване, на нарушителите са съставени АУАН;
- в защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Комплекс Калиакра“ и защитена зона за опазване на дивите птици „Калиакра“ е установена разорана площ в границите на поземлени имоти с НТП „пасище“ и тип природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степи“, в нарушение на режимите на двете защитени зони; издадена е Заповед за ПАМ; извършителят е неизвестен; уведомена е Районна прокуратура - Каварна.

При останалите 74 бр. планови проверки не са установени нарушения на издадените заповеди за ПАМ, режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяване и на поставените условия в решения по оценка за съвместимост и решения по ОВОС и преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, свързани с опазване на защитените зони.

През 2024 г. са извършение 41 бр. извънредни проверки, както следва:

- 26 по жалби и сигнали;
- 3 във връзка с писма на МОСВ;
- 4 във връзка с постъпили инвестиционни намерения, включително за които са издадени решения за вероятната степен на отрицателно въздеействие по реда на Наредбата за ОС;
- 1 по дадени предписания;
- 2 във връзка с постъпили питания съответно от ДГС Варна и Община Бяла;
- 1 във връзка с покана за съставяне на АУАН;
- 3 във връзка с връчване на АУАН;
- 1 във връзка с пимо на министъра на туризма.

Във връзка с писма на МОСВ за организиране и провеждане на съвместни контролни проверки за опазване на дюнни природни местообитания, с участието на министъра на околната среда и водите, представители на Икономическа полиция към МВР, както и съответните РУ към МВР, общини и областни администрации, са извършени три извънредни проверки на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Галата“, „Плаж Шкорпиловци“ и „Езеро Дуранкулак“.

Извършени са четири броя проверки във връзка с постъпили инвестиционни намерения, включително за които са издадени решения за вероятната степен на отрицателно въздействие по реда на Наредбата за ОС: Една на ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Камчийска и Еминска планина“ във връзка с издадено решение за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие за ИП за „Създаване на овощна градина“ - не са установени нарушения. Две проверки на ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ и ЗЗ „Дуранкулашко езеро“ във връзка с издадено Решение № ВН 14-ОС/2024 г. за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие във връзка с Проект за реализиране на телевизионен реалити формат с наименование „Игри на волята“ – не са установени нарушения на режимите на защитените зони и условията, поставени в

решението по ОС. Една проверка на ЗЗ „Батова“ по документи в административната програма на РИОСВ-Варна, Акстър-офис във връзка с входирано уведомление за ИП. Установено е, че за имота, предмет на уведомлението няма провеждана предходна процедура, предвид което ИП е недопустимо и процедурата следва да бъде прекратена.

Извършена е една проверка във връзка с дадени предписания по сигнал за нарушение на дюнни природни местообитания в ЗЗ BG0000100 „Плаж Шкорпиловци“. Предписанията са изпълнени. Не са установени нарушения на режимите на защитената зона.

Две проверки по документи са извършени в административната програма на РИОСВ-Варна, Акстър-офис за имоти в ЗЗ „Камчийска планина“ и в близост до ЗЗ „Батова“, във връзка със запитвания съответно от ДГС Варна и Община Бяла. Установено е, че няма входирани уведомления и издадени крайни административни актове за съответните имоти.

Извършена е една проверка във връзка с покана за съставяне на АУАН, при която е установено лицето, което е извършило нарушението. Съставен е АУАН. Две проверки са извършени във връзка с връчване на 2 бр. АУАН, съставени в отсъствие на нарушителите, за нарушение на режимите н ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Галата“. Същите не са открити на посочените от съответното РУ адреси. Една проверка е извършена във връзка предоставяне на АУАН за нарушение на режимите на ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ за връчване на чужд гражданин.

Една проверка е извършена във връзка с писмо на министъра на туризма за извършване на съвместна проверка с представители на Министерство на туризма, Община Бяла, Областна управа Варна и РУ-Бяла към МВР гр. Варна, на морски плаж Бяла - Кара дере, община Бяла, в границите на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“, за която е изготвен доклад до директора. Установени са каравани без регистрационни номера, увреждащи растителност в крайбрежната плажна ивица. Нарушителите са неизвестни, предвид което не са предприети административно-наказателни действия.

През 2024г. са извършени **26 бр**. проверки по регистрирани сигнали касаещи защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, както следва:

ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000100 „Плаж Шкорпиловци“

- 3 бр. във връзка със сигнали за паркирали автомобили върху плажната ивица в землището на с. Шкорпиловци. При две от проверките са установени паркирали автомобили в нарушение на режимите на защитена зона „Плаж Шкорпиловци“. Нарушителите не са установени на място. Същите са издирени чрез съответното РУ на МВР Варна и са предприети административно наказателни действия. При една от проверките не са установени нарушения на режимите на защитената зона, предвид което сигналът е неоснователен.
- 1 бр. по сигнал за нарушение на дюнни природни местообитания в землището на с. Самотино, община Бяла. Установено е оформяне на съществуващ път/алея в съседство на крайбрежната плажна ивица. Дадени са 2 броя предписания, които са изпълнени. Не са установени нарушения на режимите на защитената зона. Сигналът е неоснователен.
- 2 бр. във връзка със сигнал за нарушения в защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Плаж Шкорпиловци“, свързани с къмпингуване в местност „Изгрев-Хоризонт“, землище на с. Шкорпиловци, община Долни чифлик. При проверката не са установени нарушения на режимите на ЗЗ.
- 1 проверка на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ по сигнал за паркирали автомобили на крайбрежната плажна ивица – при извършената проверка не са установени нарушения на режимите на ЗЗ. Сигналът е неоснователен.

- 1 бр. във връзка със сигнал за изкопани дупки в дюните на крайбрежната плажна ивица в землището на с. Шкорпиловци, община Долни чифлик. При проверката не са установени нарушения на режимите на защитената зона. Сигналът е неоснователен.
- 1 бр. извънредна проверка на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Плаж Шкорпиловци“ във връзка със сигнал за поставени чадъри на плажната ивица и увреждане на дюни. Сигналът е неоснователен.

ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000116 „Камчия“

- 1 бр. за нерегламентирани дейности /разполагане на каравани, поставяеми обекти и др./ върху облесени дюни в границите на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000116 „Камчия“. Изпратени са писма до собствениците на имотите, в които са карваните, да се явят в екоинспекцията за изясняване на обстоятелствата. Изпратени са писма до РП – Варна, ОД на МВР Варна, Областен управител и Община Долни чифлик за предприемане на действия по компетентстност, включително за премахване на разположените там незаконни каравани. Изискано е предоставяне на информация с цел предприемане на административнонаказателни действия по реда на екологичното законодателство. На нарушителите са съставени АУАН.
- 1 бр. по сигнал за разполагане на палатки и шатри в границите на ЗЗ „Камчия“ /местност Камчийски пясъци/. При проверката не са установени нарушения на режимите на защитената зона. Сигналът е неоснователен.
- 1 бр. във връзка със сигнал за паркирали автомобили върху плажната ивица в границите на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора „Камчия“. При проверката не са установени нарушения на режимите на защитената зона, предвид което сигналът е неоснователен.

ЗЗ за опазва не на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000103 „Галата“

- 1 бр. във връзка със справка в административната система Акстър офис, по сигнал за извършване на неправомерни дейности и насипване на земни маси в ПИ в местност „Карантината“, в землището на гр. Варна, община Варна. Територията, предмет на сигнала, не попада в границите на защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, но е в близост до ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Галата“. За посочената в сигнала територия от РИОСВ-Варна, няма издавани административни актове по реда на Глава шеста от ЗООС и по реда на ЗБР. Не са установени нарушения. Сигналът е препратен на Община Варна.
- 2 бр. по сигнали за неправомерни дейности, съответно, свързани с къмпингуващи в района на местност „Паша дере“ и извършване на незаконни дейности в границите къмпинг „Екоклуб Варна“. При проверките не са установени нарушения на режимите на зоната. Сигналите са неоснователни.

ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000573 „Комплекс Калиакра“

- 1 бр. по сигнал за автомобили, които дрифтират на плажната ивица на морски плаж „Болата“ в границите на ЗЗ „Комплекс Калиакра“. При проверката не са установени нарушения на режимите на ЗЗ.
- 1 бр. във връзка със сигнал за паркирали автомобили върху плажната ивица в границите на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата

флора и фауна „Комплекс Калиакра“. Сигналът е неоснователен.

ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000621 „Езеро Шабла-Езерец“

- 2 бр. във връзка със сигнали за паркирали автомобили върху плажната ивица в границите на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Езеро Шабла-Езерец“. При проверката не са установени нарушения на режимите на защитената зона, предвид което сигналите са неоснователни.

ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000154 „Езеро Дуранкулак“

- 5 бр. по сигнали за паркирали автомобили, кемпери и каравани на морски плаж „Крапец - север“, както и водоснабдяване на обекти на морския плаж, в границите на ЗЗ „Езеро Дуранкулак“. При проверките не са установени нарушения на режимите на ЗЗ във връзка с водоснабдяване на обектите, част от концесионната площ на плажа. Установени са голям брой паркирали автомобили, кемпери и каравани, които увреждат растителността в крайбрежната плажна ивица и дюни извън активната плажна площ. На място не са установени собствениците. Собствениците на автомобилите са издирени чрез съответното РУ на МВР Добрич и са предприети административно-наказателни действия.
- 1 бр. проверка по сигнал във връзка със заснемане на реалити формат „Игри на волята“ в границите на ЗЗ „Езеро Дуранкулак“. При проверката не са установени нарушения на режимите на ЗЗ, както и на условията в издаденото решение по оценка за съвместимост във връзка с проекта на формата.
- 1 бр. проверка на ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ във връзка със сигнал за незаконно изземване на пясък от пясъчни дюни. При извършената проверка на терен не са установени нарушения на режимите на ЗЗ.

Анализ на извършвания контрол на мрежата Натура 2000

При извършвания контрол за спазване на режимите и забраните в границите на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, както и изискванията на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие, през 2024 г. са съставени 63 АУАН, от които: 1 бр. АУАН за неизпълнение на предписание за недопускане увреждането на растителност в крайбрежната плажна ивица в ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“; 62 АУАН са съставени за увреждане на растителност в крайбрежната плажна ивица и дюни извън активната плажна площ от паркирали автомобили съответно в границите на ЗЗ за опазване ан природните местообитания и на дивата флора и фауна „Плаж Шкорпиловци“, „Камчия“, „Галата“, „Комплекс Калиакра“ и „Езеро Дуранкулак“.

По отношение на извършваните проверки по режими на защитените зони през последните години в ЗЗ BG0000107 „Суха река“, ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“, ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ и ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“, има установени случаи на разораване на пасища, вкл. заети от типове природни местообитания като 62C0* *Понто-сарматски степи* и др./, предмет на опазване в зоните. В тази връзка предходни години има издадени голям брой заповеди за ПАМ и съставени АУАН.

През 2024 г. е издадена само една заповед за ПАМ – за ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“ и ЗЗ BG0002051 „Калиакра“, за спиране на всички дейности, свързани с обработка на земята, с изключение на паша, косене и дейности за възстановяване съответно на пасището и тип природно местообитание 62C0* *Понто-Сарматски степи*, предмет на опазване в ЗЗ.

През 2024 г. не са установени нарушения, свързани с незпазване на издадените заповеди за ПАМ, включително издадени през предходните години.

В резултат на извършения контрол и издадени заповеди за ПАМ във връзка опазване на тип природно местообитание 62С0* „Понто-Сарматски степи“, през 2024 г. в границите на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, значително са намалени случаите на установено увреждане на тип природно местообитание 62С0* „*Понто-Сарматски степи*“.

След издаване на заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, в границите на които се опазват дюнни природни местообитания през 2024 г. се засилва тенденцията за установяване на голям брой нарушения на режимите, свързани със същите местообитания.

При извършените проверки за предходната година са установени над 120 нарушения на паркирали леки автомобили, кемпери и каравани, които увреждат естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни, извън активната плажна площ като една част от нарушителите са чужденци. Най-често нарушения се установяват на режимите на: защитена зона „Езеро Дуранкулак“ – в границите на морски плаж „Космос“ и морски плаж „Крапец - север“; защитена зона „Комплекс Калиакра“ – морски плаж „Болата“; защитена зона „Галата“ – морски плаж в землището на гр. Варна, община Варна и с. Близнаци, община Аврен, в района на защитена местност „Лимана“; защитена зона „Камчия“ – морски плаж „с. Ново Оряхово“; защитена зона „Плаж Шкорпиловци“ – морски плаж „Шкорпиловци“ и морски плаж „Кара дере“.

Проблем е липсата на достатъчно законово обособени места за къмпингуване, вкл. регламентиране на дивото къмпингуване, липсата на достатъчно паркинги в близост до плажовете, отдаване на плажове или части от тях на концесия без да е осигурен законен достъп до тях, наличието на паркинги върху дюни /отразени по този начин в кадастралната карта и експлоатирани по предназначение като паркинги/, липсата на достатъчно информационни и обозначителни табели, както и липсата на физическа възможност за ограничаване на достъпа на автомобили до плажовете и др. Една част от автомобилите са на чужди граждани, което затруднява идентифицирането на собствениците и предприемане на административнонаказателни действия спрямо тях, което е предпоставка за рецидиви от тяхна страна. Поради неуспешно връчване на покани за съставяне на АУАН и АУАН, съставени в отсъствие на нарушителите, за част от установените нарушения, административно-наказателното производство не приключва с налагане на глоби или санкции.

С цел предотвратяване на нарушенията някои черноморски общини предприемат различни действия като поставяне на обозначителни табели и ограничителни колчета.

РИОСВ-Варна, не разполага с целеви средства от държавния бюджет за поставяне на информационни табели в границите на защитените зони извън границите на защитени територии.

<u>Проведени процедури във връзка с изискванията на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и установени тенденции</u>

Във връзка с изискванията на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, са издадени:

- 49 решения преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони;

- 14 решения за прекратяване на процедури по оценка за съвместимост, от които: 5 бр. във връзка с недопустимост спрямо режимите на ЗЗ BG0002082 „Батова“; 1 бр. във връзка с недопустимост спрямо режимите на ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“; 1 бр. във връзка с недопустимост спрямо режимите ан ЗМ „Ятата“; 1 бр. във връзка с недопустимост спрямо режимите ан ЗМ „Лонгоза“; 4 бр. във връзка с недопустимост спрямо изискванията на Закона за водите и заложените в ПУРБ и ПУРН цели и мерки; 1 бр. във връзка с несъответствие спрямо изискванията на Закона за горите; 1 бр. по желание на възложителя;
- 3379 бр. становища по планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата по ОС;

  Изготвени са:
- 266 бр. преценки за вероятната степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони чрез съвместени процедури с Оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ и Екологична оценка/ЕО/, от които 3 с характер „да се извърши ОВОС“; по-голяма част от извършените преценки са за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения извън границите на защитените зони;
- 4 оценки на качеството на ДОСВ към процедури по ДОВОС;
- 11 становища към задания за обхват и съдържание на ДЕО и ДОВОС;
- 1 становище във връзка с консултации по процедура по ДОВОС;
- 1 становища към МОСВ за ДОСВ и ДОВОС по процедура по ОВОС за „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови обекти за разширение на газопреносната инфраструктура на Булгартрансгаз“ ЕАД с цел повишаване на капацитета в точките на междусистемно свързавен Кулата/Сидирокастро и Негру вода/Кардам“ – обект „Лупинг от Рупча до Ветрино“, с възложител „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- 1 становище към МОСВ за ДЕО за ПУРБ БДДР;
- Подготовка на мотиви в част Оценка за съвместимост към 5 Решение по ОВОС и 1 Становища по екологична оценка.

През 2024 г. най-много от издадените решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони са за жилищно и вилно строителство. Освен тях с издадените решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони са съгласувани единични планове, програми, проекти и инвестиционни предложения за: план-извлечения за сечи, добив на червеи, изменение на регулационни граници, реализиране на транспортен достъп, фотоволтаична електроцентрала, складови дейности, офиси, обществено-обслужващи дейности, засаждане на ябълкови насаждения, поддръжка на акватория с цел подобряване на корабоплаването, промяна на НТП от „Лозе“ в „Нива“, програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци, изграждане на винарска изба, заснемане на реалити формат. През 2024 г. се запазва тенденция за съгласуване на план-извлечения, складови дейности, програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци, както и тенденция към увеличаване на инвестиционните намерения за жилищно строителство. В сравнение с 2023 г., през 2024 г. е намален броя на инвестиционните намерения за фотоволтаични инсталации. Наблюдават се някои единични нови намерения като добив на червеи, засаждане на ябълкови насаждения, поддръжка на акватория с цел подобряване на корабоплаването и заснемане на реалити формат.

През 2024 г. се запазва тенденцията спрямо предходните години за намален инвестиционен интерес, свързан със строителство в защитените зони от екологичната

мрежа Натура 2000. Предпоставка за намаления инвестиционен интерес продължават да са и забраните в издадените заповеди за обявяване на защитени зони (напр. забраните в заповедите за обявяване и изменение на ЗЗ BG0002082 „Батова“ и заповедите за обявяване и изменение на ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“ – през 2024 г. е въведена забрана и за реализиране на поставяеми обекти в границите на ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“). След одобряване на ОУП на Община Балчик, има слабо увеличаване на инвестиционния интерес за жилищно строителство в границите на ЗЗ BG0002082 „Батова, на територията на общината.

Наблюдава се по-голям инвестиционен интерес в границите на ЗЗ BG0002082 „Батова“ /жилищно строителство, фотоволтаична електроцентрала, техническа инфраструктура и др./ и ЗЗ BG0002044 „Камчийска планина“ /жилищно строителство/, следвани от ЗЗ BG0000102 „Долината на река Батова“ /жилищно и вилно строителство, фотоволтаична електроцентрала/ и ЗЗ BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“ /изграждане на офис и складова база, добив на червеи, удълбочаване на акваторията с цел подобряване на корабоплаването/.

По-слаб инвестиционен интерес има в ЗЗ BG0002051 „Калиакра” /трайни насаждения, превръщане на нива в лозе, жилищно строителство/, ЗЗ BG0002060 „Галата“ /план-извлечение за сечи/, ЗЗ BG0000103 „Галата” /план-извлечение за сечи/, ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра” /жилищно строителство/, ЗЗ BG0002097 „Белите скали” /жилищно строителство/, ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато” /план-извлечения за сечи, програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато” /план-извлечения за сечи, програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, ЗЗ BG0000116 „Камчия“ /програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, ЗЗ BG0002045 „Комплекс Камчия“ /програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, ЗЗ BG0000107 „Суха река“ /план-извлечение за сечи/, ЗЗ BG0002038 „Суха река“ /план-извлечение за сечи/, ЗЗ BG0002050 „Дуранкулашко езеро“ /заснемане на реалити формат/, ЗЗ BG0000154 „Езеро Дуранкулак“ /заснемане на реалити формат/, ЗЗ BG0000141 „Река Камчия“ /програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, ЗЗ BG0000501 „Голяма Камчия“ /програма за планово възстановяване на коригирани речни участъци/, а в някои защитени зони дори изцяло липсва инвестиционен интерес през последните години.

Проведените процедури за инвестиционни намерения в защитени зони са предимно в територии, предвидени за застрояване с различни планове и/или не са свързани с промяна на предназначение или на НТП и не засягат ключови елементи на защитените зони. В тази връзка през 2024 г. няма издадени решения за извършване на оценка за степента на въздействие по самостоятелни процедури.

През 2024 г., спрямо 2023 г., е увеличен броя на прекратените процедури за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти в границите на защитените зони с шест броя. Спрямо 2023 г. през 2024 г. прекратените процедури по оценка за съвместимост във връзка с недопустимост спрямо режимите на защитените зони са с две повече. Запазва се тенденцията на прекратените процедури по желание на възложителите и във връзка с недопустимост спрямо Закона за горите. С две повече са и прекратените процедури във връзка с недопустимост спрямо ПУРБ, ПУРН и Закона за водите. Новото през 2024 г. спрямо 2023 г. е наличието на две прекратени процедури поради недопустимост спрямо режимите на защитените територии – съответно ЗМ „Ятата“ /за реализиране на овощно насаждение/ и ЗМ „Лонгоза“ /за жилищно строителство с довеждаща инфраструктура/. От прекратените процедури във връзка с недопустимост спрямо режимите на ЗЗ пет са за намерения в границите на ЗЗ BG0002082 „Батова“ и едно в ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“ в сравнение с предходната година, когато такива процедури има за намерения само в ЗЗ BG0002082 „Батова“. В тази връзка се запазва

тенденцията за прекратени процедури за инвестиционни намерения в ЗЗ BG0002082 „Батова“. Разликата спрямо 2023 г. се състои в един брой повече прекратени намерения в ЗЗ BG0002082 „Батова“ през 2024 г. като всички са свързани с намерения за реализиране на жилищно строителство. Прекратената процедура в ЗЗ BG0000573 „Комплекс Калиакра“ е във връзка с изменение на заповедта за обявяване на защитената зона, с което беше въведена забрана за поставяне на преместваеми обекти в границите на тип природно местообитание 62C0* *„Понто-Сарматски степи“.*

През 2024 г. спрямо 2023 г. се наблюдава увеличаване на общия брой на издадените решения на основание Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, в сравнение с предходната година /Наредбата за ОС/, но се запазва общата тенденция спрямо предходни години за по-малък брой инвестиционни намерения в границите на защитени зони, които са свързани с реализиране на строителство и които засягат ключови елементи на защитените зони. Намеренията, свързани с реализиране на строителство в повечето случаи са в райони предвидени за застрояване и засягат имоти с одобрени ПУП.

По голяма част от входираните уведомления за ИП/ППП попадат в обхвата на глава шеста от ЗООС и чл.2, ал. 2 от наредбата за ОС.

Продължава тенденцията голяма част от индивидуалните административни актове, издадени по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, да са за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не попадат в защитени зони и голяма част от тях са в регулациите на населените места, поради което няма вероятност да доведат до отрицателно въздействие върху най-близо разположените защитени зони.

През 2024 г. в сравнение с 2023 г. е по-малък броя на издадените писма на основание чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС. Издадени са 3379 бр. становища по планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата по ОС.

При провеждане на процедурите по оценка за съвместимост продължава проблема с липсата на утвърдена методика за оценка на кумулативен ефект, което затруднява обективното определяне на степента на кумулативното въздействие от реализацията на ППП/ИП в границите на защитените зони. Същото е предпоставка за значително отрицателно въздействие върху някои защитени зони като ЗЗ „Варненско-Белославско езеро“, ЗЗ BG0002082 „Батова“, ЗЗ „Камчийска планина“ и др., към които инвестиционния интерес е по-голям. Проблема с липсата на методика за кумулативния ефект се задълбочава и с новите изменения на *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.*

След приключване действието на *Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници* е увеличен инвестиционният интерес свързан с изграждане на ВЕИ - вятърни генератори в близост до защитени зони и фотоволтаични електроцентрали във и извън защитени зони. Предвид това и факта, че териториялния обхват на РИОСВ-Варна се намира на миграционния път на птиците Виа Понтика, друг голям проблем е липсата към момента на съгласувани и приети Стратегия за устойчиво енергийно развитие (СУЕР) и Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК), както и ОУП за някои общини, в които инвестиционния интерес към ВЕИ е голям.

Дейности по екологични проекти в границите на защитени територии и защитени зони

През 2024 г. е извършено отчитане работата по проект в обхвата на процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16M1OP002-3.022 "Подобряване на природозащитното състояние на степни природни местообитания чрез закупуване на земи, по приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие" на ОПОС 2014-2020. Проектът е изпълнен и приключил в периода февруари – декември 2023 г. - Проведени са две обществени поръчки, вкл. комисии, по реда на ЗОП и информационни срещи по населени места; разгледани са 203 подадени заявления по процедурата, възложена и приета е работата по извършване на пазарни оценки, теренни проверки и юридически услуги; проведени са множество консултации във връзка с проекта; изготвени са справки и отчети, служебно са набрани част от изискуемите за заявителите документи по проекта; подготвени и изпратени са окомплектовани досиета на имоти в МОСВ за предоставяне на Министерски съвет с цел издаване на Решения, и др. дейности по организация и управление на проекта. Във връзка с отчитането са изготвени: Технически и финансов отчет по проекта; Искане за плащане по проекта; Искане за изменение на проекта; Съобщение за интернет страницата на РИОСВ-Варна за приключване на работата по проекта; Извършване на проверка по проекта от ОПОС; Провеждане на заключителна среща по проекта; Отговори на запитвания по проекта, включително парламентарно питане – 6 бр. Подготвени са документи за проверка от Държавна финансова инспекция във връзка с договор по ЗОП по проект по процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16M1OP002-3.022 „Подобряване на природозащитното състояние на степни природни местообитания чрез закупуване на земи" по приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие" на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.".

През 2024 г. е извършено отчитане работата по проект BG16M1OP002-3.015-0002-C01 "Дейности за подобряване на състоянието на влажни зони Дуранкулашко езеро и Шабленско езеро". Изпълнението на проекта е приключило декември 2023 г. По проекта са изпълнени дейности в съответствие с Националния план за опазване на най-значимите влажни зони в България 2013-2022 г., План за управление на защитена местност "Дуранкулашко езеро", План за управление на Защитена местност "Шабленско езеро", План за действие за опазване на Червеногушата гъска (BRANTA RUFICOLLIS) в България за периода 2015 – 2024 и др. стратегически и нормативни документи.

Генетично модифицирани организми

По Закона за генетично модифицираните организми през 2024 г. са извършени 5 броя планови проверки и 1 бр. извънредна проверка. Проверките са извършени съвместно с представители на ИАОС и съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите План-график за вземане на проби и Годишна програма за провеждане на контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в околната среда.

С цел извършване на контрол върху освобождаването на ГМО в околната среда са извършени 4 планови и 1 извънредна проверки на опитни полета, а за работа с ГМО в контролирани условия (фитостатни и култивационни помещения) е извършена 1 планова проверка.

Извънредната проверка е извършена във връзка с допълнен План-график за вземане на проби и Годишна програма за провеждане на контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в околната среда. Същата е реализирана само по документи, т. като заложеният обект не извършва полеви опити с растения в области Варна и Добрич.

По време на проверките са взети общо 15 броя проби, от които 2 бр. за работа с ГМО в контролирани условия и 13 бр. за освобождаване на ГМО в околната среда. От извършените лабораторни анализи не е установено наличие на ГМО в пробите.

III.АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ
III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ на разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общински наредби

Контролираните от РИОСВ-Варна, 20 общини са актуализирали своите програми по управление на дейностите по отпадъците, които са приети от общинските съвети.

Относно напредъка на общините, във връзка със задължението на кметовете по осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други за всички населени места с население, по - голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места, съгласно чл. 19, ал. 3, т. 11 от Закона за управление на отпадъците и приемането на общинските наредби по чл. 22 от същия закон, състоянието на територията контролирана от РИОСВ - Варна е следното:

Общините, в които няма населени места с население над 10 000 жители, съгласно което на този етап не се предвижда площадка по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО са община Аврен, община Бяла, община Аксаково, община Белослав, община Ветрино, община Вълчи дол, община Генерал Тошево, община Девня, община Добричка, община Долни чифлик, община Крушари, община Суворово, община Тервел и община Шабла.

За останалите общини, в които има населени места с население над 10 000 жители, са определени площадки за възмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други.

Разработени и приети са общинските наредби по чл. 22 от ЗУО на всички общини от региона.

1. Битови отпадъци

В съответствие с разпоредбите на чл. 49, ал. 9 от ЗУО на територията на РИОСВ-Варна има 3 региона, включващи общините, които ползват общо регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци, а именно:

- Регион Варна, включващо общините Варна, Аксаково и Белослав - Регионално депо в землището на с. Въглен, община Аксаково.
- Регион Добрич, включващо общините Добрич, Добричка, Тервел, Никола Козлево, Крушари, Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Балчик - Регионално депо в землището на с. Стожер, община Добричка.
- Регион Провадия, включващо общините Аврен, Бяла, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия, Ветрино и Суворово, с изграждане на Регионално депо в землището на с. Войводино, община Вълчи дол.

Към настоящия момент Регионалните депа за региони Варна и Добрич са въведени в експлоатация по реда на ЗУТ с разрешение за ползване. Битовите отпадъци се насочват за последващо третирене или крайно обезвреждане на изградените Регионални съоръжения.

За общините от Регион Провадия по „ОПОС 2021-2028г.“ не се предвижда изграждане на Регионално депо за неопасни отпадъци. Предвидено е изграждане на претоварни станции за общините Долни чифлик и Провадия, сепарираща и компостираща инсталация на територияна на община Девня, сключване на договор от страна на община Девня с Регионалното депо за неопасни отпадъци, разположено в с. Въглен, Община

Аксаково за предаване на нерециклируемата фракция от сепарацията на смесените битови отпадъци постъпващи там.

През 2024 г. общините от Регион Провадия предават цялото си количество битовите отпадъци, за третиране в завод за отпадъци - МБТ „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, Варна, до изграждане на предвидените съоръжения по „ОПОС 2021-2028г.“.

През 2024 г., за целите на текущия контрол, бяха проверени всички планирани депа за битови отпадъци, в това число и тези с прекратена експлоатация. В регионален план обхванатото население в система за организирано събиране и транспротиране на битови отпадъци е 100 %. Показателят измерва броя изградени съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, въведени в експлоатация, отговарящи на изискванията на нормативната уредба.

№	Община	Брой населени места	Брой жители по настоящ адрес	Включени в системата за събиране [%]	Извозвани на основното депо [%]
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1	Аврен	**17**	**8 297**	**100**	**100**
2	Аксаково	**23**	**19 294**	**100**	**100**
3	Бяла	**6**	**3 284**	**100**	**100**
4	Белослав	**4**	**9 519**	**100**	**100**
5	Варна	**6**	**323 386**	**100**	**100**
6	Ветрино	**10**	**4 929**	**100**	**100**
7	Вълчи дол	**22**	**7 391**	**100**	**100**
8	Девня	**3**	**7 143**	**100**	**100**
9	Д. Чифлик	**17**	**15 434**	**100**	**100**
10	Дългопол	**16**	**11 637**	**100**	**100**
11	Провадия	**25**	**17 655**	**100**	**100**
12	Суворово	**9**	**6 333**	**100**	**100**
13	Балчик	**22**	**16341**	**100**	**100**
14	Генерал Тошево	**42**	**10782**	**100**	**100**
15	Добрич	**1**	**70411**	**100**	**100**
16	Добричка	**68**	**17232**	**100**	**100**
17	Каварна	**21**	**12928**	**100**	**100**
18	Крушари	**19**	**3162**	**100**	**100**
19	Тервел	**23**	**11935**	**100**	**100**
20	Шабла	**16**	**3844**	**100**	**100**

В следващите таблици е представена информация за отпадъците, постъпили в наличните общински съоръжения/инсталации за третиране на отпадъци.

Инсталации/съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци

№	Инсталация/Съоръжение	Област	Ползватели (общини)
1.	Инсталация за механично-биологично	Варна	Варна, Белослав

	третиране на битови отпадъци, с. Езерово		
2.	За Регионално депо с. Въглен - Изградени и въведени в експлоатация са: 1. Депо - Клетка 1; 2.Компостираща инсталация за зелени отпадъци; 3.Инсталация за рециклиране на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване.	Варна	Варна, Аксаково и Белослав
3.	За Регионално депо с. Стожер - Изградени и въведени в експлоатация са: Депо - клетка 1 и 2; 2. Сепарираща инсталация за смесени битови отпадъци; 3. Компостираща инсталация за БРО; 4.Съоръжение за третиране на строителни.	Добрич	град Добрич, Добричка, Тервел, Никола Козлево, Крушари, Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Балчик

Депа отговарящи на нормативните изисквания

№	Депо	Област	Общини, които обезвреждат отпадъците си в него
1.	Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Въглен	Варна	Варна, Аксаково и Белослав
2.	Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Стожер	Добрич	Добрич, Добричка, Тервел, Никола Козлево, Крушари, Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Балчик

Изградени системи за разделно събиране на отпадъците от:

- *Опаковки* - в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Белослав, Бяла, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Генерал Тошево, Девня, Добрич, Долни Чифлик, Дългопол, Каварна, Провадия, Тервел, Суворово и Шабла. Разположени са контейнери за събиране на хартиени опаковки, метални опаковки, пластмасови опаковки и стъклени опаковки. Налични са двукомпонентна и трикомпонентна система за разделно събиране на отпадъците от опаковки. Контейнерите се обслужват по график;
- *Негодни за употреба батерии и акумулатори* - в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Белослав, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Генерал Тошево, Добрич, Девня, Добричка, Долни Чифлик, Дългопол, Каварна, Крушари, Провадия, Тервел, и Шабла. Разположени са контейнери за събиране на НУБА в кметства, училища, детски градини, административни сгради, търговски обекти и др.;
- *Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване* - в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Белослав, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Генерал Тошево, Девня, Добрич, Добричка, Долни Чифлик, Дългопол, Каварна, Крушари, Провадия, Суворово, Тервел и Шабла. Събирането на отпадъците от населението се извършва кампанийно, посредством мобилни пунктове;

- *Излезли от употреба моторни превозни средства* - в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Белослав, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Добрич, Добричка, Долни Чифлик, Дългопол, Каварна, Провадия, Суворово, Генерал Тошево и Шабла.
- *Излезли от употреба гуми* - в общините Аврен, Балчик, Добричка, Белослав, Варна, Вълчи дол, Девня, Дългопол, Каварна, Крушари, Провадия, Тервел и Шабла;
- *Отработени масла* – в общините Варна, Девня и Каварна;
- *Текстилни отпадъци* – в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Белослав, Бяла, Варна, Ветрино, Ген. Тошево, Девня, Добрич, Каварна, Суворово, Тервел и Шабла;
- *Биоразградими отпадъци* - в общините Аврен, Аксаково, Балчик, Бяла, Белослав, Варна, Ветрино, Генерал Тошево, Девня, Дългопол, Добрич, Добричка, Долни Чифлик, Провадия, Каварна, Крушари, Суворово, Шабла и Тервел;
- *Опасни отпадъци от домакинствата* (кампанийно) в общините Аврен, Бяла, Балчик, Белослав, Варна, Генерал Тошево, Девня, Добрич, Добричка, Долни Чифлик, Каварна, Крушари, Тервел и Шабла;
- *Разделно събиране и предаване на отпадъците от домакинствата, в това число на едрогабаритните отпадъци* в общините Балчик, Добрич, Долни Чифлик, Каварна и Провадия.

Полза за обществото - Предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на битовите отпадъци върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

3. Строителни отпадъци

Управлението на строителните отпадъци на територията на РИОСВ-Варна е решено с изградените регионални съоръжения за регионите Варна и Добрич. Не така стои въпроса за общините от Регион Провадия.

Съгласно националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. за общините от Регион Провадия не е предвидено изграждане на депо за строителни отпадъци. Във връзка с това за тези общини остава възможността да ползват изградените регламентирани съоръжения за третиране на строителни отпадъци на територията на РИОСВ-Варна и това са регионалните депа в с. Въглен, Община Аксаково и с. Стожер, Община Добричка. Най-подходящо за целите на управление на отпадъците се явява регионалното депо, в землището на с. Въглен, Община Аксаково.

Рециклираните в регионалните съоръжения строителни отпадъци, ще бъдат оползотворявани чрез влагането им в обратни насипи, като междинен изолационен слой в депа за отпадъци или влагане в строежите за постигане на националните цели по чл. 32 от ЗУО.

Строителни отпадъци се оползотворяват и при ежедневно запръстяване на работните участъци на депата за неопасни отпадъци:

№	Депо	Област	Код на отпадъка
1.	Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Въглен	Варна	17 05 06
2.	Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Стожер	Добрич	17 05 06

Полза за обществото - предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на строителните отпадъци върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

4. Производствени и опасни отпадъци

Депо за неопасни отпадъци "Сгуроотвал", с оператор "ТЕЦ - Варна" ЕАД

Преустановена е експлоатацията на Секции I и II. Техническата и биологичната рекултивация за двете секции са приключили.

Рекултивация е извършена в съответствие със съгласувания проект за закриване и рекултивация на съоръжението. Реализиран е проект за изграждане на лесозащитен пояс. Провежда се мониторинг и контрол на компонентите на околната среда, съгласно утвърдения план.

Шламоотвал за карбонатен шлам, с оператор "Полимери" АД

Основните производствени мощности/единици в предприятието са изведени от експлоатация. Депото не е в експлоатационен режим. Преустановено е подаването/ намиването на карбонатен шлам.

Депото за карбонатен шлам е с прекратена експлоатация от 2010 г. Не е извършена техническа рекултивация на депото. Внесен е в РИОСВ план и проект за закриване и рекултивация, които към момента са в процедура по съгласуване. Не се провежда мониторинг и контрол на компонентите на околната среда. Дружеството е обявено в несъстоятелност от 2010 г.

През 2017 г. производствената площадка ведно с изградените съоръжения, в т.ч. и депото стават собственост на фирма „ХЪС" ООД, въз основа нотариален акт за продажба на имот.

Депо за неопасни отпадъци "Разширение на депо за фосфогипс", с оператор "Агрополихим" АД

Обекта е с преустановена експлоатация. Дейностите по депониране на отпадъци са прекратени през м. февруари 2013 г., след въвеждане в експлоатация на новото депо за фосфогипс, м-ст "Дренака". Не е извършена техническа и биологична рекултивация.

За депото има актуализиран план за привеждане в съответствие с нормативните изисквания, който се изпълнява. Не е избран изпълнител за актуализация на съгласувания през 2009 г. проект за рекултивация на обект „Разширение на депо за фосфогипс – „Сая дере".

С писмо на оператора изх. № 04-07-5/15.06.2016 г. до МОСВ и копие до РИОСВ сме информирани, че разширението на депото за фосфогипс (собственост и отговорност на „Агрополихим" АД) е физически неделима част от старото депо за фосфогипс, което представлява недовършен обект № 1 по Програмата за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, причинени до момента на приватизация на „Агрополихим" АД.

Поради тази причина дружеството счита, че дейностите по закриване и рекултивация на разширението на депото за фосфогипс (вкл. за етапа на проектиране) могат да се извършват единствено паралелно със съответните действия, предвидени в рамките на оздравителните мероприятия на обект № 1 по Програмата.

От страна на „Агрополихим" АД на „НИПРОРУДА" ООД е предоставен „Работен проект за доизграждане и рекултивация на отвал за фосфогипс „Сая дере" на „Агрополихим" АД, изготвен от „Свеко Енергопроект" АД, редакция от м. май 2015 г.

През 2017 г. МОСВ дава ход за изготвянето на проектна документация за неизпълнените дейности от Програмата на „НИПРОРУДА" ООД, за проектиране довършването на неизпълнените оздравителни мероприятия на депото.

Депо за неопасни отпадъци "Депо за фосфогипс", с оператор "Агрополихим" АД

За експлоатацията на депото има издадена комплексно разрешително № 393-Н0/2010 г. Към настоящият момент, изградените клетки № 1 и № 2 са изчерпани и е преустановена експлоатацията им. За клетки № 3 и № 4 има издадено решение № ВА-138(ПР)/22.08.2018 г. на РИОСВ-Варна за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, с характер да не се извърши ОВОС. В съответствие със становището на МОСВ е издадено ново комплексно разрешително за клетки № 3 и № 4 и те са в експлоатация.

„Депо за неопасни отпадъци“, с. Чернево, с оператор “Солвей соди” АД

За експлоатацията на депото има издадена комплексно разрешително № 538-Н0/2016 г. Депото е изградено и в експлоатация.

„Депо за неопасни производствени“, местност „Карачаанлъка“, землище на гр. Белослав, оператор “МТГ-Делфин” АД

За експлоатацията на депото има издадена комплексно разрешително № 563-Н0/2018 г. Депото е в експлоатация.

Депо за утайки от ПСОВ Добрич, с оператор “В и К - Добрич” ЕООД

С Решение № 00-03-07-01/2009г. на МОСВ, за дружеството е утвърден План за привеждане в съответствие с изискванията на *Наредба № 8 от 24.08.2004г. за условията и изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци,* където в условията по т. 5 операторът се задължава в срок до 31.07.2010 г. да се извърши техническа рекултивация на съществуващото депо, съобразно проект за рекултивация.

С писмо изходящ № ГП-1808/21.11.2013г. от „В и К ЕООД - гр. Добрич сме уведомени, че поради лошото финансово състояние на дружеството условията поставени в Решение № 00-03-07-01/2009г. на МОСВ, отнасящи се до рекултивация на депото не са изпълнени. Предложени са коригиращи действия в съответствие с дадените с изх. № 26-00-4089/03.12.2010 г. на МОСВ указания, които се заключават в:

- сключване договор с акредитирани лаборатории за възлагане изготвянето на План за пробовземане и изпитване на утайките, с цел основно охарактеризиране- срок за изпълнение 31.01.2014 г.(изпълнено);
- съгласуване изготвения план с РИОСВ и ИАОС-София (изпълнено);
- изготвяне на доклад за основно охарактеризиране - срок 30.04.2014 г. (изготвен).

Съгласно указанията на МОСВ, в зависимост от резултатите от охарактеризирането на утайките като опасни или неопасни операторът ще предприеме следните мерки:

- ако се докаже, че утайките се класифицират като неопасни, предвижда се обезвреждането им на депо за неопасни отпадъци, т.е. в Регионалното депо в землището на с. Стожер, Община Добричка;
- в случай, че утайките се охарактеризират като опасни ще се обяви обществена поръчка за изготвяне на проект за рекултивация.

Депо за строителни и производствени отпадъци, м-ст “Маркузана”, с. Падина, със собственик община Девня

Депото е с прекратена експлоатация от 16.07.2009 г. със Заповед № 165/12.08.2009 г. на директора на РИОСВ-Варна.

За депото с писмо изх. № 91-00-290/28.09.2007 г. на МОСВ има съгласуван Работен проект за техническа и биологическа рекултивация.

Проектът е съгласуван с нужните институции, изготвен е Комплексен доклад за оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания за строежа, съгласно ЗУТ, в резултат на което е издадено разрешение за строеж.

С писмо на Община Девня изх. № К-155/25.07.2008 г. сме уведомени, че проектът за рекултивация на депото ще бъде реализиран от Община Девня, като собственик на терена, което до момента не е извършено.

В отговор на наш изх. № И-471/19.05.2016 г., с писмо вх. № Вх. 2400-185/1/14.06.2016 г. на Община Девня сме информирани, че общината не разполага с финансов ресурс за изпълнение на проекта, поради ограничения си и напълно разпределен по приоритети общински бюджет за текущата година и търси възможности за външно финансиране.

5. Болнични отпадъци

Третирането на отпадъците, обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции, образувани в резултат от дейността на медицински заведения, на контролираната от РИОСВ-Варна територия, се извършва в три инсталации в гр. Варна за обеззаразяване (автоклавни инсталации) и една инсталация за обезвреждане (инсинератор) , посочени в таблицата по - долу.

Оператор	**Процес**	**Тип на инсталацията**	**Капацитет**	**Код на третираните отпадъци**
МБАЛ „Света Анна Варна”АД	Автоклавиране	„Tuttanauer” 55 120 EP - IV	320 л при 330 kPa	18 01 03*
МБАЛ „Света Марина” ЕАД	Автоклавиране	„Tuttanauer” 69150 BH	130 кг/час	18 01 03*
ББАЛ – ВМА	Автоклавиране	„Tuttanauer” 69 120 EP 1 ABH	70 кг/ч при 315 kPa	18 01 03*
„Екосейф“ ООД	Мобилна инсталация за термична преработка н (Инсинератор)	Inciner 8	500 кг/час	18 01 02 18 01 03*

Отпадъците от родилна помощ, диагностика, медицински манипулации или профилактика в хуманното здравеопазване, които не подлежат на автоклавиране, се предават за последващо транспортиране и третиране на лица, които притежават необходимия документ за извършване на съответните дейности.

Болнични отпадъци, които задължително подлежат на обезвреждане, чрез изгаряне се третират в мобилната инсталация за термична преработка на фирма „Екосейф“ ООД.

6. Биоразградими отпадъци

Генерираните биоразградими отпадъци на контролираната от РИОСВ–Варна, се оползотворяват в инсталации за компостиране, разположени на територията на:

- двете регионални депа в с. Стожер и с. Въглен;
- претоварна станция в гр. Балчик;

- в инсталация за производство на биогаз, експлоатирана от „Перпетуум Мобиле БГ“ АД, гр. Балчик;

- в инсталацията за МБТ, разположена в землището на с. Езерово, община Белослав, експлоатирана от „Екоинвест Ассетс” АД, където смесените битови отпадъци се подлагат на механично – биологично третиране за получаване на СОФ фракция, с която се намаляват количествата на депонираните биоразградими отпадъци с цел изпълнение на изискванията на Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци.

Също така биоразградимите отпадъци се обезвреждат чрез депониране в общинските и регионалните депа на територията, контролирана от РИОСВ–Варна.

Оператор	**Процес**	**Тип на инсталацията**	**Капацитет**
„Екоинвест Асетс” АД	МБТ	Биореактори	248 т/ 24 часа
Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Въглен	компостиране	Инсталация за компостиране	15 879 t/y
Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Стожер	компостиране	Инсталация за компостиране	-
Перпетуум Мобиле БГ АД	ферментация	Биогаз инсталацияя	-
Претоварна станция Балчик ООД	компостиране	Инсталация за компостиране	-

Генерираните и обезводнени утайки от ПСОВ на контролираната от РИОСВ – Варна територия предварително се съхраняват на отредени площадки на територията на пречиствателните станции за отпадъчни води.

7. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - Варна

По отношение управлението на отпадъците осъществяваният контрол се свежда до изпълнение на задълженията и отговорностите на лицата, извършващи дейности с отпадъци, в това число и органите на местното самоуправление и местната администрация, както следва:

- Спазване на изискванията за третиране на отпадъци и на условията по издадените разрешения и регистрационни документи;
- Начисляване и контрол на заплащане на продуктови такси от лицата пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват МРО;
- Контрол по отчисленията и обезпеченията за дейности по депониране на отпадъци;
- Контрол по трансграничен превоз на отпадъци.

III.2.ШУМ

Контролът на промишлените източници на шум, излъчван в околната среда се осъществяваше в рамките на издадените комплексни разрешителни, чрез контролни измервания по годишен график за 2024 г., чрез предписания при провежданите контролни проверки на действащите промишлени източници за представяне на доклад от СПИ в рамките на две последователни календарни години и при въвеждане в експлоатация на нови промишлени обекти.

Към 31.12.2024 г. за контрол нивата на шума, излъчван в околната среда, в регистъра на РИОСВ-Варна са включени **284** промишлени обекта с проведени измервания. През текущата година са представени **77** доклада от собствени периодични измервания (СПИ).

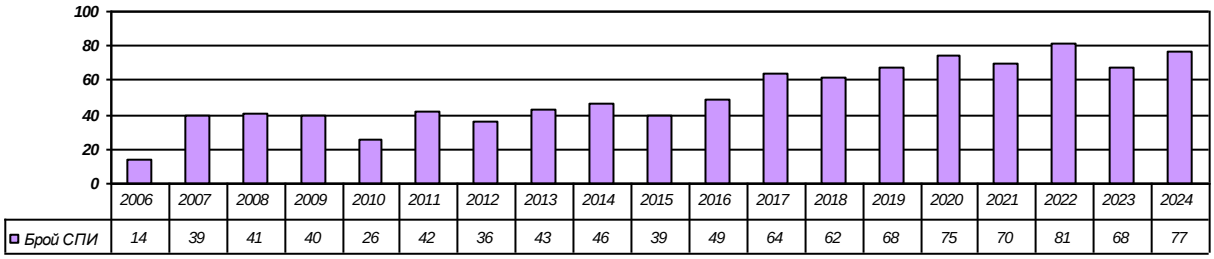

При проверките на докладите от СПИ не са констатирани наднормени нива на шума, излъчван в околната среда от дейността на промишлените източници.

Извършена е проверка за спазване изискванията на нормативната уредба в представената информация за **49** инвестиционни намерения и са изготвени експертни становища.

За шумовото натоварване допринася наситеността на градската територия с транспортни трасета и транспортни средства. Характерното разположение на промишлените зони - предимно обособени в нежилищни територии, до голяма степен снижава въздействието на призводствения шум върху гражданите. Битовият шум има различно въздействие в различните райони, като в жилищните квартали той е с по-високо ниво в извънработно време. Шумът, породен от строителни дейности, е характерен за районите, в които се извършва строителство, ограничен е по време и е с невисок интензитет.

Най-голям дял за оформянето на акустичното състояние на община Варна има транспортният шум - автомобилният и самолетният шум, и в по-малка степен железопътният.

Акустичната обстановка в гр. Добрич е неравномерно натоварена. Тя е утежнена главно по комуникационно-транспортната мрежа. Шум от промишлени източници не е регистриран, поради локалното им значение и отнасянето към производствените зони.

С цел намаляване на шума в общините се извършват мероприятия по поддържане и озеленяване на площи, отделяне на жилищните сгради от натоварените пътни артерии със зелени пояси и ремонт на пътни участъци.

Отбиването на движението на едрогабаритни автомобили по околовръстни/обходни пътища и изграждането на нови такива, също е една от мерките водещи за намаляване нивата на шума в централните части на градовете и осигуряване на акустичен комфорт на гражданите.

III.3.ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

Опасни химични вещества

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Дейността по опасни химични вещества и управление на риска е свързана с прилагане изискванията на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси*, и глава седма, раздел I на *Закона за опазване на околната среда (ЗООС)*.

По ***Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси***:

- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*;
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)*;
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) № 648/2004 относно детергентите*;
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC);*
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕС) № 2017/852 относно живака;*
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)*;
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Регламент (ЕО) 2019/1020 относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и Регламенти (ЕО) 765/2008 и (ЕС) 305/2011*
- осъществяване на контрол на обекти по прилагането на *Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси*.

Провеждането на контролна дейност по прилагането на глава седма, раздел I от ЗООС през 2024 г., е свързано с контрол по прилагане на мерките заложени в *Докладите за безопасност* (ДБ) на предприятията/съоръженията с висок рисков потенциал и с контрол по прилагането на *Политиките по предотвратяване на големи аварии (ППГА)*, посредством *Системите за управление на мерките за безопасност* за предприятията/съоръженията с нисък рисков потенциал.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

През 2024 г. основните приоритети при извършване на контролната дейност по химикали и управление на риска от големи аварии, бяха:

- Контрол в рамките на Дванадесетия хармонизиран европейски проект на Форума на ECHA (REF-12), свързан с контрол на съответствието на внесените вещества, смеси и изделия. Обхват на проекта: проверка на спазването на задълженията за регистрация, ограничения и разрешаване по REACH, в сътрудничество с митническите органи - извършени са 4 броя проверки по постъпили уведомления от Агенция „Митници“ за предстоящ внос на химикали в съответствие с *Инструкцията за взаимодействие между Министерство на околната среда и водите и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и Закона за чистотата на атмосферния въздух.*

При проверките е установено, че са изпълнени изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH и Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара, предвид което стоките са пуснати за свободно обръщение.

С цел отчитане на резултатите от работната фаза на проекта ще бъдат попълнени online въпросници за REF-12. Същите ще бъдат изпратени в електронен формат на националния координатор на проекта.

- Изготвяне на рискови профили за химични вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH - изготвен е 1 брой рисков профил за фирма – вносител на разтворител, с търговско наименование Т559 (на основата на толуен с CAS № 108-88-3 и ЕС № 203-625-9), активатор - реагент за лепило, с търговско наименование S5001B (със съдържание на диизоцианати) и високоефективно лепило, с търговско наименование S5001A (на основата на бутанон с CAS № 78-93-3 и ЕС № 201-159-0) с цел професионална употреба за дейността на фирмата;
- Контрол на ограниченията на вещества от Приложение XVII на REACH (напр. диизоцианати), вкл. след нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП) за вещества в изделия:

- извършени са 16 броя проверки на 4 обекта, относно контрол на ограничението за диизоцианати. От осъществения контрол не е установено, нарушение на изискванията на чл. 67, параграф 1 от Регламент REACH, във връзка с вписване 74 от Приложение XVII на регламента;

- във връзка с установени превишения по показател „трибутилкалаени съединения - TBT“ при извършен мониторинг на повърхностни водни тела: Канал 1 (нов) между Варненско езеро и Черно море, Стар канал между Варненско езеро и Черно море, Варненско езеро, Канал, свързващ Белославско езеро с Варненско езеро (канал 2) и Белославско езеро от БДЧР, предвид вписване 20 на Приложение XVII на Регламент REACH, както и необходимостта от продължаване осъществяването на контрола с цел установяване на евентуален източник и през 2024 г. от страна на РИОСВ-Варна са извършени 13 броя проверки на 2 броя обекта, представляващи дистрибутори на индустриални продукти (бои, втвърдители, разредители, грундове, антифаулинг покрития, оцветители и декоративни продукти – бои, грундове и други покрития на водна основа), предназначени за корабоплавателни средства. При осъществения контрол в обектите не е установено наличие на химични вещества и смеси, в състава на които да се съдържат органокалаени съединения;

- във връзка с постъпила нотификация по системата за бърз обмен на информация Safety Gate RAPEX по отношение на определени опасни продукти/изделия, предназначени за крайния потребител и Комисията за защита на потребителите (КЗП) е извършена 1 брой проверка с цел установяване наличие на българския пазар на плажна топка с произход Китай, в чиито розов пластифициран материал се съдържа прекомерна концентрация над 2 тегловни % ди-изононил фталат (DINP) с CAS №№ 28553-12-0 и 68515-48-0 и ЕС №№ 249-079-5 и 271-090-9 (вписване 52, буква „а“ от Приложение XVII на Регламент REACH). При проверката не е установено наличие на изделието на българския пазар;

- извършена е 1 брой проверка на 1 обект, представляващ вносител на стоки с произход Китай по подадени нотификации в Информационната и комуникационната система за надзор на пазара (ICSMS), а именно: LED проектор, марка Algam, с произход Китай, чиито пластмасов кабел съдържа над 0,32 тегловни % олово с CAS № 7439-92-1 и ЕО № 231-100-4 (вписване 63 от Приложение XVII на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH). При проверката не е установено наличие на стоката в търговския обект.

- Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана:

- във връзка с постъпила нотификация по системата за бърз обмен на информация Safety Gate RAPEX по отношение на определени опасни продукти/изделия, предназначени

за крайния потребител и Комисията за защита на потребителите (КЗП) е извършена 1 брой проверка с цел установяване наличие на българския пазар на плажна топка с произход Китай, в чиито розов пластифициран материал се съдържа прекомерна концентрация над 19 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0 (вписване 4 от Приложение XIV на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH, със забрана за производство, употреба и пускане на пазара след 21 февруари 2015 г.). При проверката не е установено наличие на изделието на българския пазар;

- извършени са 4 броя проверки на 1 обект, представляващ вносител на стоки с произход Китай по подадени нотификации в Информационната и комуникационната система за надзор на пазара (ICSMS), а именно: 1) закачалка за стена марка Feridras с произход Китай, чиито пластифициран материал е със съсдържание над 43 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0 (вписване 4 от Приложение XIV на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH, със забрана за производство, употреба и пускане на пазара след 21 февруари 2015 г.); 2) дамска PVC чанта, марка Daisy Lock Yelly, с произход Китай, чиито пластифициран материал е със съсдържание над 13 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0; 3) LED проектор, марка Algam, с произход Китай, чиито пластмасов кабел съдържа над 48 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0; 4) неплъзгаща се постелка за душ, марка Halafri Duschmatta Badrums, чиито пластмасов материал съдържа над 23 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0. При извършените проверки не е установено наличие на стоките в обекта.

- Глава седма, раздел I от ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Директива 2012/18/ЕС - СЕВЕЗО) – целеви групи: оператори и предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 от ЗООС, в т.ч. контрол по отношение на:

✓ Проверка на съответствието на документацията на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал с нормативните изисквания по глава седма, раздел I от ЗООС - ДППГА, ДБ, аварийно планиране и др., в т.ч. тяхното преразглеждане и при необходимост последващото им актуализиране;

✓ Проверка на съответствието и актуалността на информацията по чл. 116д, ал. 1 от ЗООС относно аварийното планиране на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария, с Приложение № 11 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (Наредбата), и начинът на предоставянето ѝ на засегнатата общественост (вписване на хиперлинк, ако информацията е публикувана на интернет страницата на предприятието, в случай, че операторът е изготвил информационна брошура/листовка или е публикувал информацията в местните средства за масово осведомяване, то същата следва да бъде изискана и приложена към протокола от проверка);

За предприятията с висок рисков потенциал:

- проведени ли са обучения, тренировки и проиграване на вътрешния авариен план на предприятието;
- предоставена ли е от оператора на кмета на съответната община, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, необходимата информация (в т.ч. и нейни актуализации), определена с Наредбата, за изготвяне на външен авариен план;
- разработен ли е външен авариен план за конкретното предприятие от кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието;
- проведени ли са тренировки и учения на външния авариен план за предприятието (посочва се датата);

- Поддържане на регистъра на предприятията с нисък и висок рисков потенциал с актуална информация за резултатите от проверките чрез вписване на докладите от

проверките, информацията по чл. 116д, ал. 1 от ЗООС и информацията за външния авариен план.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии).

✓ ***Регламент ЕО № 1907/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) - целеви групи: производители, вносители и потребители по веригата***

✓ **Контролът през годината бе насочен приоритетно към:**

- Контрол в рамките на Дванадесетия хармонизиран европейски проект на Форума на ECHA (REF-12), свързан с контрол на съответствието на внесените вещества, смеси и изделия. Обхват на проекта: проверка на спазването на задълженията за регистрация, ограничения и разрешаване по REACH, в сътрудничество с митническите органи - извършени са 4 броя проверки по постъпили уведомления от Агенция „Митници“ за предстоящ внос на химикали в съответствие с *Инструкцията за взаимодействие между Министерство на околната среда и водите и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и Закона за чистотата на атмосферния въздух.*

При проверките е установено, че са изпълнени изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH и Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара, предвид което стоките са пуснати за свободно обръщение.

С цел отчитане на резултатите от работната фаза на проекта ще бъдат попълнени online въпросници за REF-12. Същите ще бъдат изпратени в електронен формат на националния координатор на проекта.

- Изготвяне на рискови профили за химични вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH - изготвен е 1 брой рисков профил за фирма – вносител на разтворител, с търговско наименование Т559 (на основата на толуен с CAS № 108-88-3 и ЕС № 203-625-9), активатор - реагент за лепило, с търговско наименование S5001B (със съдържание на диизоцианати) и високоефективно лепило, с търговско наименование S5001A (на основата на бутанон с CAS № 78-93-3 и ЕС № 201-159-0) с цел професионална употреба за дейността на фирмата;
- Контрол на ограниченията на вещества от Приложение XVII на REACH (напр. диизоцианати), вкл. след нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП) за вещества в изделия:

- извършени са 16 броя проверки на 4 обекта, относно контрол на ограничението за диизоцианати. От осъществения контрол не е установено, нарушение на изискванията на чл. 67, параграф 1 от Регламент REACH, във връзка с вписване 74 от Приложение XVII на регламента;

- във връзка с установени превишения по показател „трибутилкалаени съединения - TBT“ при извършен мониторинг на повърхностни водни тела: Канал 1 (нов) между Варненско езеро и Черно море, Стар канал между Варненско езеро и Черно море, Варненско езеро, Канал, свързващ Белославско езеро с Варненско езеро (канал 2) и Белославско езеро от БДЧР, предвид вписване 20 на Приложение XVII на Регламент REACH, както и необходимостта от продължаване осъществяването на контрола с цел

установяване на евентуален източник и през 2024 г. от страна на РИОСВ-Варна са извършени 13 броя проверки на 2 броя обекта, представляващи дистрибутори на индустриални продукти (бои, втвърдители, разредители, грундове, антифаулинг покрития, оцветители и декоративни продукти – бои, грундове и други покрития на водна основа), предназначени за корабоплавателни средства. При осъществения контрол в обектите не е установено наличие на химични вещества и смеси, в състава на които да се съдържат органокалаени съединения;

- във връзка с постъпила нотификация по системата за бърз обмен на информация Safety Gate RAPEX по отношение на определени опасни продукти/изделия, предназначени за крайния потребител и Комисията за защита на потребителите (КЗП) е извършена 1 брой проверка с цел установяване наличие на българския пазар на плажна топка с произход Китай, в чиито розов пластифициран материал се съдържа прекомерна концентрация над 2 тегловни % ди-изононил фталат (DINP) с CAS №№ 28553-12-0 и 68515-48-0 и ЕС №№ 249-079-5 и 271-090-9 (вписване 52, буква „а“ от Приложение XVII на Регламент REACH). При проверката не е установено наличие на изделието на българския пазар;

- извършена е 1 брой проверка на 1 обект, представляващ вносител на стоки с произход Китай по подадени нотификации в Информационната и комуникационната система за надзор на пазара (ICSMS), а именно: LED проектор, марка Algam, с произход Китай, чиито пластмасов кабел съдържа над 0,32 тегловни % олово с CAS № 7439-92-1 и ЕО № 231-100-4 (вписване 63 от Приложение XVII на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH). При проверката не е установено наличие на стоката в търговския обект.

- Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана:

- във връзка с постъпила нотификация по системата за бърз обмен на информация Safety Gate RAPEX по отношение на определени опасни продукти/изделия, предназначени за крайния потребител и Комисията за защита на потребителите (КЗП) е извършена 1 брой проверка с цел установяване наличие на българския пазар на плажна топка с произход Китай, в чиито розов пластифициран материал се съдържа прекомерна концентрация над 19 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0 (вписване 4 от Приложение XIV на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH, със забрана за производство, употреба и пускане на пазара след 21 февруари 2015 г.). При проверката не е установено наличие на изделието на българския пазар;

- извършени са 4 броя проверки на 1 обект, представляващ вносител на стоки с произход Китай по подадени нотификации в Информационната и комуникационната система за надзор на пазара (ICSMS), а именно: 1) закачалка за стена марка Feridras с произход Китай, чиито пластифициран материал е със съсдържание над 43 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0 (вписване 4 от Приложение XIV на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH, със забрана за производство, употреба и пускане на пазара след 21 февруари 2015 г.); 2) дамска PVC чанта, марка Daisy Lock Yelly, с произход Китай, чиито пластифициран материал е със съсдържание над 13 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0; 3) LED проектор, марка Algam, с произход Китай, чиито пластмасов кабел съдържа над 48 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0; 4) неплъзгаща се постелка за душ, марка Halafri Duschmatta Badrums, чиито пластмасов материал съдържа над 23 тегловни % бис 2-етилхексил фталат (DEHP) с CAS № 117-81-7 и ЕС № 204-211-0. При извършените проверки не е установено наличие на стоките в обекта.

През отчетния период са извършени общо **45** бр. проверки на **43** дружества по *Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH),* посочени в *Справка 1 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“*, като при 22 от проверките са дадени предписания основно за представяне на документацията по Приложение № 2 от *Указанията за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси –*

ЗЗВВХВС, във връзка с прилагането на Регламент REACH и Регламент CLP, утвърдени със Заповед № РД-268/2018 г. на министъра на околната среда и водите (попълнени таблица 1 и таблица 2 за календарната 2023 г.), включително за представяне на информационни листове за безопасност, изготвени в съответствие с изискванията на приложението на Регламент (ЕС) 2020/878 на Комисията.

От проверените по смисъла на Регламент REACH, 2 дружества са производители, 8 са вносители, 33 са потребители по веригата, 16 са дистрибутори.

По *Справка 2 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“* са извършени общо **290** бр. проверки на **47** дружества по *Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), като общия брой установени несъответствия са 35 броя. Няма установени нарушения.*

От проверените по смисъла на Регламент REACH, 2 дружества са производители, 9 са вносители, 37 са потребители по веригата, 16 са дистрибутори.

В изпълнение на Инструкцията за взаимодействие в сътрудничество с Агенция „Митници“ в РИОСВ-Варна, са извършени общо 84 проверки по документи и са издадени 20 бр. становища за освобождаване на внос на химични вещества и смеси. През отчетната 2024 г. е изготвен рисков профил за фирма – вносител на разтворител, с търговско наименование Т559 (на основата на толуен с CAS № 108-88-3 и ЕС № 203-625-9), активатор - реагент за лепило, с търговско наименование S5001B (със съдържание на диизоцианати) и високоефективно лепило, с търговско наименование S5001A (на основата на бутанон с CAS № 78-93-3 и ЕС № 201-159-0) с цел професионална употреба за дейността на фирмата.

Резултатите от извършените през 2024 г. проверки са:

- проверените производители и вносители на вещества в самостоятелен вид и/или вещества в смеси, в количества над 1 тон/год. са извършили регистрации по Регламент REACH на същите в Европейската агенция по химикали (ECHA);
- значително е подобрено качеството на информационните листове за безопасност, произтичащо от вече извършените същински регистрации по REACH (наличие на разширени информационни листове за безопасност, изготвени от водещия регистрант и предоставени на членовете на съвместно подаване на данни);
- предотвратено е пускането на пазара на химични вещества и смеси в количество над 1 т/год. без извършена регистрация по Регламент REACH, както и на химични вещества, смеси и изделия, несъответстващи на изискванията на Приложение XIV и Приложение XVII на Регламент REACH;
- при извършените проверки в рамките на Дванадесетия хармонизиран европейски проект на Форума на ECHA (REF-12), свързан с контрол на съответствието на внесените вещества, смеси и изделия е установено, че пуснатите за свободно обращение стоки са в съответствие с изискванията;
- спазват се ограниченията за производство, употреба и/или пускане на пазара на вещества, включени в приложение XVII на Регламент REACH.

✓ Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) - целеви групи: производители и вносители

През отчетния период са извършени 2 бр. проверки на 2 дружества по Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) на производители и вносители на химикали по отношение изпълнението на изискването на чл. 40, § 1 от регламента за нотифициране на Европейската агенция по химикали (ECHA) за класификацията и етикетирането на пусканите на пазара опасни вещества в самостоятелен вид и в състава на смеси, посочени в *Справка 1 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“*.

При проверките е установено, че задължените лица спазват изискванията на регламента.

Съгласно *Справка 2 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“* са извършени общо 11 броя проверки на 3 бр. задължени лица. Няма констатирани несъответствия и нарушения.

- ***Регламент (ЕО) № 648/2004 относно детергентите***

Не са извършвани проверки по прилагане на Регламента.

- ***Регламент (ЕО) № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC)***

През отчетния период не е прилагана процедура за износ на опасни химикали, попадащи в приложение I на Регламента.

✓ ***Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака – целеви групи: оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствените процеси). Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения***

През отчетния период е извършена 1 бр. проверка на 1 дружество, дистрибутор на препарати за растителна защита, относно наличието на живак и живачни съединения в състава на смесите. При извършената проверка не се установи наличие на живак и живачни съединения в състава на препаратите за растителна защита, които дружеството съхранява и пуска на пазара.

✓ ***Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители – целеви групи: производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата. Контрол на ограниченията/забраните за употреба на устойчиви органични замърсители, включително новите УОЗ вещества***

✓ **Контролът през годината бе насочен приоритетно към:**

➢ Контрол на ограниченията за употреба на перфлуорхексан сулфонова киселина (PFHxS) и относно приближаващия срок за прекратяване на употребата на перфлуороктанова киселина (PFOA) в пожарогасителна пяна. Чрез дерогация, използването на PFOA, нейните соли и съединения, свързани с PFOA, се разрешава в противопожарна пяна за потискане на изпарения от течно гориво и пожар от течно гориво (пожари от клас B), които вече са инсталирани в системи, включително както мобилни, така и стационарни системи, до 4 юли 2025 г., при определени условия, посочени в Регламент 2019/1021 (пожарогасителната пяна, която съдържа или може да съдържа PFOA, нейните соли и/или съединения, свързани с PFOA, не се използва за обучение и др. Запасите от противопожарна пяна, които съдържат или могат да съдържат PFOA, нейните соли и/или съединения, свързани с PFOA, се управляват в съответствие с член 5 от регламента.

✓ във връзка с необходимостта от извършване на инвентаризация на противопожарна пяна, съдържаща перфлуорооктанова киселина (PFOA), нейните соли и свързаните с PFOA съединения, инсталирана в противопожарни системи в обекти, разположени на територията на област Варна и област Добрич е изискана информация от РДПБЗН-Варна и РДПБЗН-Добрич за предоставяне на обекти, в които са изградени и функционират противопожарни системи, работещи с пожарогасителни пени. Съгласно предоставената информация в обектите, разположени на територията на област Варна са инсталирани противопожарни системи, работещи с пенообразувател (пожарогасителна пяна) с търговско наименование „Щамекс - F 15“, който в състава си не съдържа PFOA, а на територията на област Добрич е наличен един обект с инсталирана противопожарна система, а именно: „Папас олио“ АД, гр. Балчик. От страна на РИОСВ-Варна е дадено

предписание на „Папас олио“ АД, гр. Балчик за предоставяне на документи, удостоверяващи вид, количество и състав на пожарогасителната пяна, налична в изградената на територията на обекта противопожарна система. Извършена е проверка на представените в РИОСВ-Варна, документи, при която е установено, че наличната в обекта пожарогасителна пяна е с търговско наименование „Димилекс AFFF 3% F-15“ и в състава ѝ не се съдържа PFOA.

✓ в изпълнение на плана за контролна дейност на РИОСВ-Варна за 2024 г., утвърден от министъра на околната среда и водите са извършени 3 броя проверки на 3 обекта, представляващи лицензирани търговци по пожарна безопасност и като такива извършващи дейности по зареждане на пожарогасители и противопожарни системи с пожарогасителни прахове и пожарогасителна пяна. При проверките е установено, че употребяваните пожарогасителни пени при осъществяване на дейността си са с търговските наименования: „Щамекс - F 15“ и „Димилекс AFFF 3% F-15“.

В резултат от осъществената контролна дейсност е установено, че на контролираната от РИОСВ-Варна територия (област Варна и област Добрич) не са налични обекти с инсталирани пожарогасителни системи, използващи пени, съдържащи PFOA, нейните соли и свързаните с PFOA съединения, както и обекти, пускащи на пазара пожарогасителни пени, съдържащи PFOA, нейните соли и свързаните с PFOA съединения;

✓ извършени са 3 бр. проверки на 3 обекта, представляващи печатници за наличие на PFOA, нейните соли и/или съединения в състава на употребяваните от тях мастила. При проверките не е установена употреба на мастила, в състава на които да е налична PFOA, нейните соли и/или съединения;

➢ Контрол на забраната за употреба на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили (PCB) с концентрация на веществото над 0,005 % и обеми на работната течност над 0,05 dm^3 (малки обеми). Държавите членки идентифицират и извеждат от употреба оборудването (например трансформатори, кондензатори или други резервоари, съдържащи течни запаси), съдържащо над 0,005 % PCB и обеми над 0,05 dm^3, във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 31 декември 2025 г. – извършени са 11 броя проверки на 11 дружества, потенциални притежатели на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили (PCB) с концентрация на веществото над 0,005 % и обеми на работната течност над 0,05 dm^3. При извършените проверки не е установено наличие на оборудване в т.н. малки обеми;

➢ Контрол на забраната за употреба на хексабромоциклододекан (HBCDD), PBT вещество, включено в приложение I, част А на регламента, както и в приложение XIV на Регламент REACH, вписване 3, след 21 август 2015 г. в топлоизилационни плоскости от екструдиран полистирен (XPS) и експандиран полистирен (EPS) - извършени 3 бр. проверки на 3 дружества, представляващи дистрибутори на XPS и EPS. При осъществения контрол е установено, че в състава на пуснатите на пазара топлоизилационни плоскости от XPS и EPS липсва HBCDD.

➢ Контрол на ограничението за производството, пускането на пазара и употребата на вещества или смеси, съдържащи късоверижни хлорирани парафини (SCCP) в концентрация до 1 тегловен %, или изделия, съдържащи SCCP, в които концентрацията на SCCP е по-ниска от 0,15 тегловни %:

- във връзка с получени от КЗП RAPEX нотификации за LED банер (светещи букви HAPPY BDAY), марка NPW, с произход Китай и осветителна верига, модел LC0594mc00, A3134, с произход Китай, чиито пластмасов материал на кабелите съдържат прекомерна концентрация съответно от 1,22 тегловни % и над 1,1 тегловни % късоверижни хлорирани парафини (SCCP) с CAS № 85535-84-0 и ЕС № 287-476-5 и с цел установяване наличие на българския пазар на описаните изделия са извършени 2 броя проверки. При проверките не е установено наличие на изделията на българския пазар;

- извършена е 1 брой проверка на 1 обект, представляващ вносител на стоки с произход Китай по подадени нотификации в Информационната и комуникационната система за надзор на пазара (ICSMS), за следните изделия: 1) LED проектор, марка Algam, с произход Китай, чиито пластмасов кабел съдържа 6,6 тегловни % късоверижни хлорирани парафини (SCCP) с CAS № 85535-84-0 и ЕС № 287-476-5; 2) постелка за йога, марка HMS Fitnes, с произход Китай, чиято пластмасова опаковка съдържа 11,76 тегловни % късоверижни хлорирани парафини (SCCP) с CAS № 85535-84-0 и ЕС № 287-476-5. При проверката не са установени несъответствие и нарушения.

- Контрол на забраната за употреба на дикофол (dicofol), вещество, включено в приложение I, част А на регламента, *изменено с Регламент (ЕС) 2020/1204 на Комисията* – извършена е 1 проверка на 1 обект, представляващ склад за съхранение на препарати за растителна защита (ПРЗ). При проверката не е установено наличие на дикофол в състава на на пусканите на пазара ПРЗ.

През отчетния период са извършени общо **13** бр. проверки на място на **13** дружества по *Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители,* посочени в *Справка 1 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“*.

По *Справка 6 и Справка 7 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“* са извършени общо **25** бр. проверки на място и по документи на **25** задължени лица по *(ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители,* като 10 от тях са доставчици на услуги на информационното общество (ДУИО). Няма установени несъответствия и нарушения.

✓ ***Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара – целеви групи: производители, вносители, потребители по веригата, изключителни представители, дистрибутори, доставчици на услуги за обработка на поръчки, доставчици на услуга на информационното общество и крайни ползватели (потребители, извън всяка търговска или стопанска дейност, занаят или професия)***

През отчетния период са извършени 11 броя проверки на 11 дружества, представляващи производители, вносители, потребители по веригата, дистрибутори, доставчици на услуги за обработка на поръчки и крайни ползватели по отношение на съответствие на произведените, употребяваните и пусканите на пазара химични вещества, смеси и изделия с изискванията на регламентите, посочени в *Справка 1 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“.*

По *Справка 2 от Таблица 8 „СЕВЕЗО и Химикали“* са извършени общо **301** бр. проверки на **50** дружества по *Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара, като общия брой установени несъответствия са 35 броя. Няма установени нарушения.*

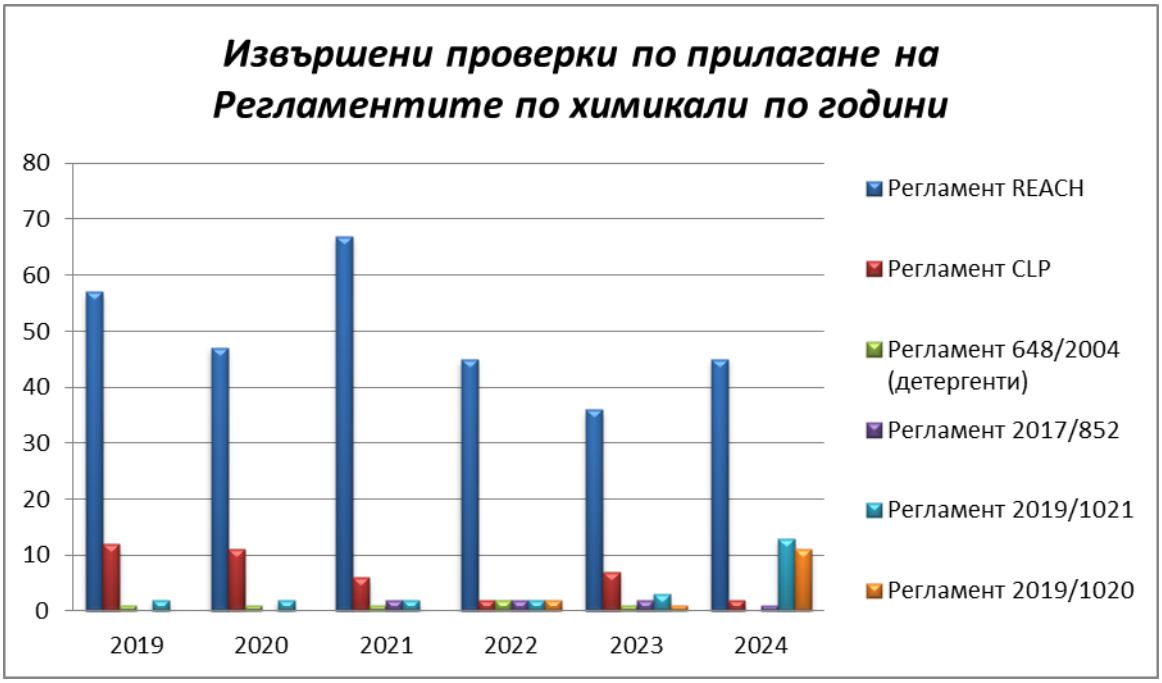

От предствената фигура е видно, че през 2024 г. драстично се е увеличил контрола по Регламент (ЕО) № 2019/1021 относно УОЗ и Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзор на пазара

- ***Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси***

Извършени са **38** бр. проверки на **36** дружества по прилагане изискванията на *Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (ОХВ и С).* При 17 бр. от извършените проверки са дадени предписания, които са основно за обозначаване на складовете за съхранение на химикали, извършване/актуализация на оценка на безопасността на съхранението на ОХВ и С, както и изготвяне/актуализация на документите по чл. 4 от т. 7 до т. 11 на Наредбата.

При 21 броя от извършените проверки на дружествата, съхраняващи/употребяващи опасни вещества, попадащи в обхвата на приложение № 3 към ЗООС е осъществен контрол относно изпълнението на изискването на чл. 103, ал. 1 от същия закон, като при установени несъответствия са дадени 15 броя предписания относно представяне на доклади/актуализирани доклади за извършена класификация на предприятията/съоръженията по чл. 103, ал. 1 на ЗООС, документирани съгласно Приложение № 1 на *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.*

Във връзка с извършена планова проверка през 2023 г. на обект: Инсталация за производство на биогаз, гр. Добрич с оператор „Атанасов груп“ ЕООД, при която е дадено предписание в РИОСВ-Варна е представен доклад за извършена класификация на предприятие/съоръжение по чл. 103, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда – ЗООС (ДВ, бр. 91/2002 г. с изм. и доп.).* При извършена проверка на същия са установени несъответствия и на основание чл. 14, ал. 4 от същия закон с писмо изх. № 26-00-10251(А1)/29.12.2023 г. на дружеството са дадени предписания за коригиране на доклада за класификация и представяне на документи, удостоверяващи техническите параметри на съоръженията, в които е наличен биогаз, както и данни/документи, удостоверяващи химичен състав (процентно съотношение на веществата, влизащи в състава на

произведения биогаз) и физични характеристики (пламна температура, плътност и други) на същия, в срок до: 17.01.2024 г.

При извършена проверка по Деловодна програма „Акстър офис“ на 06.02.2024 г. е установено, че дадените предписания не са изпълнени.

Предвид гореизложеното на „Атанасов груп“ ЕООД, гр. Добрич е съставен 1 брой АУАН за нарушение разпоредбите на чл. 166, т. 3 от ЗООС, във връзка с чл. 14, ал. 4 от същия закон.

По съставения АУАН е сключено споразумение на основание чл. 58г, ал. 1 от ЗАНН в размер на 1 400 лв.

✓ ***Прилагане на Глава седма, раздел I „Контрол на опасностите от големи аварии” от ЗООС:***

Провеждането на контролна дейност по прилагането на глава седма, раздел I от ЗООС през 2024 г., е свързано с контрол по прилагане на мерките заложени в *Докладите за безопасност* (ДБ) на предприятията/съоръженията с висок рисков потенциал и с контрол по прилагането на *Политиките по предотвратяване на големи аварии (ППГА)*, посредством *Системите за управление на мерките за безопасност* за предприятията/съоръженията с нисък рисков потенциал.

Действащите на територията, контролирана от РИОСВ-Варна, предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал са 15 на брой:

• ***Предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал:*** *Петролна база – Варна*, с оператор „Петролен терминал Варна” ЕООД, гр. София; „Агрополихим” АД, гр. Девня; *ПСБ-Аспарухово*, с. Аспарухово, с оператор „Лукойл България” ЕООД, гр. София; *Пристанище за обществен транспорт от регионално значение за горива – Варна,* общ. Белослав, с оператор „Газтрейд” АД, гр. София; *Складово стопанство за пропан-бутан*, гр. Добрич, с оператор „Топливо” АД, гр. София; *Терминал за втечнени въглеводородни газове*, гр. Суворово, с оператор „Котура” ЕООД, гр. Благоевград;

• ***Предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал:*** *Летище Варна*, с оператор „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт” АД, гр. Варна; *Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели,* с. Чернево, общ. Суворово, с оператор „Никас” ООД, гр. София; *Завод за производство на взривни вещества, Склад за съхранение на взривни вещества и Склад за химични вещества,* гр. Девня, с оператор „Ескана Инвест 96“ АД, гр. Варна; „Солвей Соди” АД, гр. Девня; *Терминал за базови масла, в т.ч. и азотни торове и брегова пречиствателна станция*, гр. Варна, с оператор „Поддържане чистотата на морските води” АД, гр. Варна; *Завод за производство на индустриални газове,* гр. Девня, с оператор „Сол България“ ЕАД, гр. София; „Агрохимикали“ ООД, гр. Добрич; „Слънчеви лъчи Провадия“ ЕАД, гр. Провадия; „Агро плант инвест“ ЕООД, гр. Девня.

В съответствие с годишния план за контролната дейност на комисиите за извършване на съвместни проверки на предприятията/съоръженията, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал, утвърден със заповед на министъра на околната среда и водите са извършени **12** бр. проверки на:

*Предприятия с висок рисков потенциал – **6** бр.:*

➢ *Пристанище за обществен транспорт от регионално значение за горива – Варна,* общ. Белослав, с оператор „Газтрейд” АД, гр. София. При проверката няма дадени предписания;

➢ *Пласментно снабдителска база – Аспарухово*, с. Аспарухово с оператор „Лукойл България” ЕООД, гр. София. При проверката са дадени 2 предписания, които са изпълнени в указаните срокове;

➢ „Агрополихим”АД, гр. Девня. При проверката няма дадени предписания;

➢ *Петролна база – Варна*, с оператор „Петролен терминал Варна“ ЕООД гр. София (стар оператор „Варна Сторидж“ ЕООД). При проверката са дадени 6 предписания, от които 4 предписания са изпълнени в указаните срокове. На основание чл. 23, т. 6 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях на 10.09.2024 г. от комисията по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС е извършена извънредна проверка на място по последващ контрол за изпълнение на дадените предписания, при която е установено, че 2 от дадените предписания не са изпълнени. Предвид което е съставен на място АУАН за нарушение разпоредбите на чл. 166, т. 3 от ЗООС, във връзка с чл. 157б, ал. 1 от същия закон. По съставения АУАН е сключено споразумение на основание чл. 58г, ал. 1 от ЗАНН в размер на 1 400 лв.;

➢ *Складово стопанство за пропан-бутан*, гр. Добрич, с оператор „Топливо“ АД, гр. София. При проверката няма дадени предписания;

➢ *Терминал за втечнени въглеводородни газове*, гр. Суворово, оператор „Котура“ ЕООД, гр. Благоевград. При проверката няма дадени предписания;

Предприятия с нисък рисков потенциал – ***6*** *бр.:*

➢ *„Слънчеви лъчи Провадия“ ЕАД, гр. Провадия* – при проверката са дадени 3 предписания, които са изпълнени в указаните срокове;

➢ *„Солвей Соди” АД, гр. Девня* - при проверката са дадени 2 предписания, които са изпълнени в указаните срокове;

➢ „Агрохимикали“ ООД, гр. Добрич. При проверката са дадени 2 предписания, които са изпълнени в указаните срокове;

➢ *Летище Варна, гр. Аксаково,* с оператор ФРАПОРТ ТУИН СТАР ЕЪРПОРТ МЕНИДЖМЪНТ АД*, гр. Варна*. При проверката е дадено 1 предписание, което е изпълнено в указания срок;

➢ *Терминал за базови масла - Терминал за базови масла, в т.ч. и азотни торове и брегова пречиствателна станция, гр. Варна*, с оператор „Поддържане чистотата на морските води“ АД, гр. Варна. При проверката е дадено 1 предписание, което е изпълнено в указания срок;

➢ *Завод за производство на взривни вещества, склад за съхранение на взривни вещества и склад за химични вещества*, гр. Девня, с оператор “Ескана Инвест 96” АД, гр. Варна. При проверката са дадени 2 предписания, които са изпълнени в указаните срокове.

При осъществения контрол на предприятията/съоръженията с висок и нисък рисков потенциал се установи, следното:

- предприети са мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда;
- операторите са разработили *Политики за предотвратяване на големи аварии* (ППГА) и са осигурили прилагането им посредством *Системи за управление на мерките за безопасност (СУМБ);*
- операторите са изготвили *Доклади за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА)* и *Доклади за безопасност (ДБ)*, в които са изложили ППГА и СУМБ.

✓ **Приоритетно контролът бе насочен и по отношение на:**

✓ Проверка на съответствието на документацията на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал с нормативните изисквания по глава седма, раздел I от ЗООС - ДППГА, ДБ, аварийно планиране и др., в т.ч. тяхното преразглеждане и при необходимост последващото им актуализиране;

- Проверка на съответствието и актуалността на информацията по чл. 116д, ал. 1 от ЗООС относно аварийното планиране на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария, с Приложение № 11 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (Наредбата), и начинът на предоставянето ѝ на засегнатата общественост (вписване на хиперлинк, ако информацията е публикувана на интернет страницата на предприятието, в случай, че операторът е изготвил информационна брошура/листовка или е публикувал информацията в местните средства за масово осведомяване, то същата следва да бъде изискана и приложена към протокола от проверка);
- За предприятията с висок рисков потенциал:

- проведени ли са обучения, тренировки и проиграване на вътрешния авариен план на предприятието;
- предоставена ли е от оператора на кмета на съответната община, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, необходимата информация (в т.ч. и нейни актуализации), определена с Наредбата, за изготвяне на външен авариен план;
- разработен ли е външен авариен план за конкретното предприятие от кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието;
- проведени ли са тренировки и учения на външния авариен план за предприятието (посочва се датата);

- Поддържане на регистъра на предприятията с нисък и висок рисков потенциал с актуална информация за резултатите от проверките чрез вписване на докладите от проверките, информацията по чл. 116д, ал. 1 от ЗООС и информацията за външния авариен план.

При осъществения контрол на предприятията/съоръженията с висок и нисък рисков потенциал се установи, следното:

- предприети са мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда;
- операторите са разработили *Политики за предотвратяване на големи аварии* (ППГА) и са осигурили прилагането им посредством *Системи за управление на мерките за безопасност (СУМБ);*
- операторите са изготвили *Доклади за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА)* и *Доклади за безопасност (ДБ)*, в които са изложили ППГА и СУМБ.

Във връзка с постъпили в РИОСВ-Варна, писма с вх. №№ 24-00-3165/23.04.2024 г. и 24-00-6688/05.09.2024 г. от ОД на МВР-Варна са извършени 4 бр. извънредни съвместни проверки на 2 предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък рисков потенциал, а именно: *Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели,* с. Чернево, общ. Суворово, с оператор „Никас“ ООД, гр. София и *Завод за производство на взривни вещества, склад за съхранение на взривни вещества и склад за химични вещества,* гр. Девня, с оператор „Ескана Инвест 96“ АД, гр. Варна.

През отчетния период в РИОСВ-Варна, няма постъпили заявления за потвърждаване пълнотата и съответствието на Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА) на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък рисков потенциал (ПСНРП).

По фактор „Опасни химични вещества и смеси“ са извършени са общо 84 бр. проверки по химикали, от които:

- 14 планови проверки на обекти с издадени КР;
- 34 проверки по химикали, от които 20 планови проверки за текущ контрол и участие в 14 комплексни проверки;
- 8 проверки по постъпили сигнали, от които 5 като участие в комплексна/съвместна проверка;
- 4 извънредни проверки по разпореждане на ОД на МВР Варна;
- 5 извънредни проверки на потенциално опасни обекти по заповед на кмета на Община Варна;
- 2 извънредни проверки относно контрол по изпълнение на дадени предписания (последващ контрол);
- 2 извънредни проверки по нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП) за вещества в изделия (RAPEX);
- 1 извънредна проверка във връзка с връчване на АУАН;
- 14 други проверки (участия в заседания на ДПК), от които 1 проверка за превантивен контрол, при която е съставен 1 бр. предупредителен протокол.

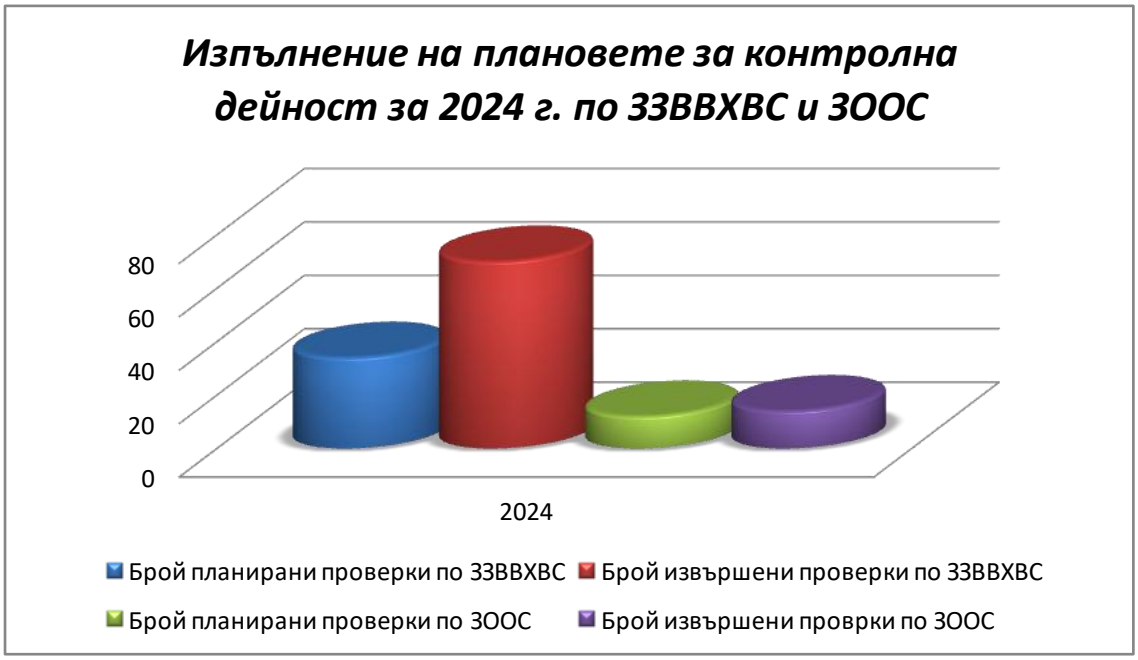

От представената фигура е видно, че планираните проверки в годишния план за провеждане на контролна дейност по ЗЗВВХВС са изпълнени на 100%. Извършени са също и 100% от планираните проверки на предприятията/съоръженията, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал, съгласно плана и заповедта на министъра на околната среда и водите.

През годината е извършена проверка за спазване изискванията на екологичното законодателство в областта на химикалите в представената информация за около 76 броя инвестиционни намерения и са изготвени съответно около 76 броя експертни становища.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

IV.1. Оценка на въздействието върху околната среда и Екологична оценка

Българското национално законодателство припознава устойчивото развитие като основен принцип на политиката по околна среда (чл. 3 от ЗООС).

Глава шеста на Закона за опазване на околната среда разглежда екологичната оценка и оценката на въздействието върху околната среда като правният инструмент, регламентиращ за да се гарантира високо ниво на опазване на околната среда.

Екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда се извършват на планове, програми и инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии или техни изменения или разширения, при чието осъществяване са възможни значителни въздействия върху околната среда (чл. 81, ал. 1 от ЗООС).

Екологичната оценка се извършва на планове и програми, които са в процес на изготвяне и/или одобряване от централни и териториални органи на изпълнителната власт, органи на местното самоуправление и Народното събрание.

Оценка на въздействието върху околната среда се извършва на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 1 и 2 на ЗООС.

ОВОС е превантивен инструмент за изследване на евентуални значителни въздействия от строителството и експлоатацията на инвестиционните проекти във всички икономически отрасли на ранния етап на проучване и разработване на предложенията,

преди да е взето решение за реализация на конкретно място при съответната технология, начин на строителство и др. Резултатите от ОВОС следва да бъдат взети предвид при проектирането, изграждането и експлоатацията на инвестиционните проекти.

ОВОС не е самостоятелна процедура за крайно разрешаване на инвестиционни предложения. Нейното провеждане е съобразено с националните процедури за проектиране, одобряване и разрешаване на инвестиционни проекти.

С екологичната оценка се цели интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие. Екологичната оценка се съвместява изцяло с действащите процедури за изготвяне и одобряване на планове и програми. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана или програмата, се съобразяват със становището или решението по екологична оценка.

Нормативна уредба

ЗООС, глава шеста "Екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда" – Раздел I "Общи разпоредби", раздел II "Екологична оценка" и раздел III "Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения". Приложение № 1 на ЗООС съдържа списък на инвестиционните предложения, които са предмет на задължителна ОВОС, а Приложение № 2 – инвестиционни предложения, за които се извършва преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Със ЗООС се регламентират етапите на процедурата по ОВОС, определят се компетентните органи, правата и задълженията на възложителя и на участващите лица в процеса на ОВОС, извършването на консултации с обществеността и заинтересованите лица. С *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (приета с ПМС № 59 от 7.03.2003 г., изм. и доп.)* се постига пълно съответствие с изискванията на европейското законодателство по ОВОС.

С нормативната уредба са регламентирани и изисквания за процедиране по ОВОС, в случай на предполагаемо значително трансгранично въздействие, което е в съответствие както с европейското законодателство, така и с Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст, ратифицирана от Република България през 1995 г. и в сила от 1997 г.

Нормативни актове, които не са свързани пряко с процеса на транспониране на европейското законодателство, и с които се регламентират правата, задълженията и отговорностите на част от участниците в процеса на ОВОС:

- Правилник за функциите, задачите и състава на ВЕЕС;
- Правилник за функциите, задачите и състава на ЕЕС към РИОСВ.

Предвидено е преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми, провеждане на консултации с компетентните органи по околна среда и засегнатата общественост, регламентирана е процедура при предположения за трансгранично въздействие, мерки за наблюдение и контрол при прилагането на плана или програмата.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел: Интегриране на политиката по околна среда в политиките за развитие на отраслите на икономиката в страната за постигане на устойчиво развитие; намаляване на вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората и околната среда с оглед подобряване на качеството на живот на българските граждани.

Оперативни цели:

- Развитие и прилагане на екологична оценка за програмите и плановете в различни области на икономиката и отчитане на екологичните изисквания при строителството и експлоатацията на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии;

- Изпълнение на програми за отстраняване и ограничаване на замърсяванията, причинени до момента на приватизация;
- Повишаване капацитета на българските предприятия по отношение опазването на околната среда.

Други институции, които допринасят за постигане на ефекта по отношение на показателя за изпълнение:

В процеса на ОВОС са ангажирани общини, местна власт, МРРБ, МЗХ, МЗ, МК, МО, МЕ, МВР, МТИТС, БД (или техните поделения по места) като органи, с които се провеждат консултации в хода на процедурата и чиито представители участват в експертните екологични съвети за вземане на решение по ОВОС. Общините/районите/кметствата са пряко ангажирани в процеса на ОВОС чрез подпомагане на провеждането на консултации със засегнатото население и обществеността и създаване на организация за провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС.

В процеса на ЕО са ангажирани МРРБ, МЗХ, МЗ, МЕ, МТ (или техните поделения по места), БД, чиито представители участват в експертните екологични съвети, на които се разглежда документацията по екологична оценка на планове и програми.

Регионалните здравни инспекции, както и при необходимост и в зависимост от конкретния случай – БД, общините и други специализирани органи, участват пряко и в процеса на преценяване на необходимостта от извършване на ЕО чрез становище.

IV.1.1. Проведени процедури по реда на раздел II, Глава шеста от ЗООС (екологична оценка)

През 2024 г. в РИОСВ-Варна са постъпили общо 1234 броя уведомления по чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО).*

От тях за 101 броя планове и програми, РИОСВ-Варна е определила, че подлежат на процедура по реда на Раздел II, Глава шеста от ЗООС.

През 2024 год. РИОСВ-Варна е постановила 86 броя Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер „да не се извършва ЕО“.

Постановено е едно Становище по екологична оценка, с характер „съгласува“.

През 2024 год. са постановени 2 броя Решения за прекратяване на процедурата по реда на Раздел II, Глава шеста от ЗООС, всички процедури са прекратени по искане на възложителите.

IV.1.2. Проведени процедури по реда на раздел III, Глава шеста от ЗООС (ОВОС)

През 2024 г. са постъпили 2879 бр. уведомления по чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.

От тях за 225 броя инвестиционни предложения, РИОСВ е определила, че подлежат на процедура по реда на Раздел III, Глава шеста от ЗООС. Дадени са 9 бр. указания за провеждане на процедура по задължителен ОВОС и 216 бр. указания за провеждане на процедури по преценяване на необходимостта от ОВОС.

През 2024 год. РИОСВ-Варна е постановила 160 броя Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. От тях 3 броя решения са с характер „да се извърши ОВОС“ и 157 броя с характер „да не се извършва ОВОС“. От постановените актове по преценка ОВОС има 5 броя обжалвани решения, към настоящия момент 1 бр. е отменено, 2 бр. са потвърдени и 2 бр. са в процедура по обжалване, която все още не е приключила.

За изминалата 2024 година има издадени 5 бр. решения по ОВОС, с характер „одобрява“ осъществяването на заявените инвестиционни предложения.

През 2024 г. са постановени 13 броя Решения за прекратяване на процедурата по реда на Раздел III, Глава шеста от ЗООС – от тях по искане на възложители – 11 броя, а поради недопустимост – 2 броя.

Работа на Експертния екологичен съвет (ЕЕС) към РИОСВ - Варна:

През 2024 г. са проведени пет заседания на ЕЕС към РИОСВ-Варна, на които са разгледани документации за съгласуване на:

- Доклад за екологична оценка на Предварителен проект (ПП) на Общ устройствен план (ОУП) на Община Белослав;
- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за „Изграждане на два броя експлоатационни сондажи с прилежащи съоръжения и комуникации“ в ПИ 58503.171.229, урбанизирана територия, с площ 427243 кв.м, НТП „За друг вид производствен, складов обект“, гр. Провадия, обл. Варна;
- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на инвестиционно предложение за изграждане на “Ветроенергиен парк, състоящ се от 15 бр. вятърни генератори, с транспортна и електрокомуникационна мрежи”, в землищата на с. Видно и с. Нейково, общ. Каварна;
- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на инвестиционно предложение за „Промяна и изменение на техническите параметри на одобрени за изграждане 12 бр. ветрогенератори“ в поземлени имоти №№ 67951.37.72, 67951.37.69, 67951.37.75, 67951.36.66, 67951.25.67, 67951.11.26, 67951.24.47, 67951.24.41, 67951.24.44, 67951.13.52, 67951.24.50 и 67951.16.44, по КК на село Соколово, община Балчик, обл. Добрич;
- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на инвестиционно предложение за “Промяна и изменение на техническите параметри на одобрени за изграждане 8 вятърни генератори“ в ПИ 73095.23.61, ПИ 73095.23.62, ПИ 73095.27.53, ПИ 73095.27.57, ПИ 73095.27.50, ПИ 73095.27.45, ПИ 73095.27.63 и ПИ 73095.27.64, по КК на село Тригорци, община Балчик;
- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на инвестиционно предложение за “Изграждане на ветроенергиен парк Изгрев и съпътстваща техническа инфраструктура“ в поземлени имоти (ПИ) №№ 66946.10.19, 66946.10.57, 66946.12.41, 66946.13.134, 66946.15.14, 66946.16.41, 66946.19.12, 66946.21.57, 66946.21.61, 66946.22.8, 66946.23.21, 66946.23.55, 66946.24.34, 66946.26.42, 66946.27.18 и 66946.30.23, землище село Славеево, община Добричка, ПИ 58880.14.48, 58880.15.79 и 58880.19.66, землище село Пчелино, община Добричка, ПИ 53450.15.73, 53450.15.112, землище на село Одърци, община Добричка.

IV.1.3. Осъществен контрол по издадени административни актове по ОВОС и ЕО

През 2024 г. са извършени 211 бр. проверки, от които 206 бр. планови проверки (21 бр. относно изпълнение на условията, поставени в Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решенията по ОВОС; 179 бр. по документи, относно правно действие на Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решенията по ОВОС; 5 бр. относно представяне на годишни доклади по наблюдение и контрол при прилагането на ОУП на общините: Девня, Ветрино, Суворово, Добричка и град Добрич; 1 бр. по изпълнение на условията в Становище по ЕО) и 5 бр. извънредни проверки (1 бр. във връзка с постъпил сигнал и 4 бр. - относно правно действие на Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решение по ОВОС).

Изпълняват се условията поставени в решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, предвид етапа на реализация на ИП.

За изминалата отчетна година относно извършване на наблюдение и контрол по изпълнението на мерки, посочени в становища по екологична оценка, в РИОСВ-Варна са представени 5 броя доклади за наблюдение и контрол при прилагането на ОУП, след преглед на документацията е установено, че се изпълняват мерките за наблюдение и контрол при прилагането на ОУП.

В изпълнение на годишния план за контролната дейност на РИОСВ-Варна за 2024 год. са извършени 179 бр. по документи, относно правно действие на Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решенията по ОВОС.

При извършените проверки по документи относно правно действие на Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решения за ОВОС е установено, че по-голяма част от процедираните инвестиционни предложения са реализирани или са в етап на реализация, предоставени са документи – разрешения за строеж и протоколи за откриване на строителна площадка от компетентните органи по ЗУТ и решенията не са загубили правно действие, съгласно чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС.

За 38 бр. инвестиционни предложения е получена информация от компетентните органи по ЗУТ, че няма издадени разрешения за строеж и решенията са загубили правно действие, съгласно чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС.

През 2024 г са извършени 5 бр. извънредни проверки, от които: 1 бр. във връзка с постъпил сигнал при проверката е констатирано, че няма нарушение по екологичното законодателство; 4 бр. - относно правно действие на Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решение по ОВОС, при които е установено, че решенията не са загубили правно действие.

В резултат на извършените проверки през 2024 г. не са установени нарушения, не са давани предписания и няма издадени АУАН.

IV.1.4. Анализ на проведените процедури по ОВОС и ЕО – идентифицирани проблеми при провеждане на процедурите, тенденции спрямо предходни години, постигнати резултати и изводи.

2024 година се характеризира с множество разнообразни по вид инвестиционни предложения, планове и програми. През последните пет години се наблюдава тенденция на разширяване обхвата и видовете катерогии ИП, които възложителите желаят да реализират.

През изминалата година в голяма част от представената информация се наблюдава по-обхватна и забълбочена оценка в документацията представяна от възложителите, както в процедурите по докладите за ОВОС така и в представената информация по Приложение 2 за процедурите по преценяване необходимостта от ОВОС.

В по-малка част от представената документация се среща липсата или не достатъчна информация за конкретното ИП. В този случай се използва нормативно изискващото се допълване от страна на възложителя с цел да бъде изяснено както фактическото състояние на околната среда така и бъдещата реализация на ИП и въздействието му по компоненти и фактори на околната среда.

Значително са намалели пропуските на кметовете и кметските наместници в по-малките населени места, които не представят нужната документация за проявения обществен интерес за процедурите по ОВОС.

През последните години силно е засилен обществения интерес както от граждани така и от неправителствени организации. За да бъдат изяснени всички факти и обстоятелства по всеки конкретен случай и по дадено възражение същото се изпраща за отговор и анализ към възложителя, след което при вземане на решение и краен акт се дават аргументирани мотиви касаещи основателност и/или неоснователност на същите.

Предвид заложените аргументирани мотиви в издадените административни актове през 2024 год. има само пет обжалвани решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Граждани и неправителствени организации през 2024 год. подаваха множество жалби, сигнали и възражения срещу различни по характер ИП. Най-многобройни са жалбите свързани с ИП за изграждане на ветрогенератори.

Възложителите срещат най-голяма трудност при съвместените процедури по глава шеста и глава седма от ЗООС по чл. 99а и чл. 99б от същия закон.

Независимо, че процедурите са на най-ранен етап за тях се изисква конкретика, за която възложителите срещат трудности при предоставянето ѝ. Това води до удължаване на срока за представянето ѝ. От там продължителността на процедурите по докладите за ОВОС се увеличава приблизително две или три години. Срещат се и процедури по ОВОС с по-голяма продължителност, при които възложителите променят ИП в неговия обхват по няколко пъти.

В обобщение на всичко гореизложено може да се каже, че през 2024 година процедурите по ОВОС и ЕО са свързани с голям инвеститорски интерес, голям обществен интерес и бъдеща реализация на много нови и разнородни за реализация проекти и ИП, които са съгласувани с краен административен акт свързани с нормативните изисквания по околна среда.

Всички процедури по ОВОС и ЕО през изминалата година са със спазени нормативно изискуеми и приложими процедури, като в обхвата на РИОСВ-Варна има отменено само едно решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Осигурена е 100% прозрачност и достъпност на проведените процедури по ОВОС и ЕО и издадените административни актове.

При провеждане на процедури по реда на Глава шеста на ЗООС и постановяване на съгласувателни административни актове, РИОСВ-Варна поставя необходимите условия на всеки етап от реализиране на инвестиционното предложение/план/програма. Административните актове са постановени, както след предоставянето на изисканите становища в хода на проведените консултации, така и след постъпване на резултатите от осигурения обществен достъп до документацията.

IV.1.4.1. Анализ на проведените процедури по ОВОС:

През 2024 г. в РИОСВ-Варна са внесени общо 2879 бр. уведомления по чл.4, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредба за ОВОС) за инвестиционни предложения.

В отговор на постъпили уведомления за ИП са дадени 9 бр. указания за провеждане процедура по задължителна ОВОС и 216 броя указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Таблица 1

Позиция по Приложение 2 от ЗООС	Брой ИП попадащи в обхвата на Приложение 2 от ЗООС
1в	17
1е	1
2а	2
2г	14
3б	3
3г	1
3д	2
3и	6
6а	1
7д	2

10а	1
10б	117
10в	2
10д	2
11б	14
11в	6
11д	2
12в	1
12г	1
12д	6
12е	1
1в и 2г	9
4а и 4б	1
10б и 7д	2
10з и 1в	1
10б, 7е и 7б	1

По 2 броя уведомления по чл.4, ал.1 от Наредбата за ОВОС за инвестиционно предложение административното производство е прекратено поради недопустимост спрямо установени режими и забрани, съгласно нормативни или административни актове.

По 2654 броя уведомления по чл.4, ал.1 от Наредбата за ОВОС, РИОСВ-Варна е определила, че не подлежат на процедура по реда на раздел III, глава VI от ЗООС. От някои възложители е поискана допълнителна информация за инвестиционното предложение, с цел определяне на приложимата процедура и установяване дали предвидените дейности попададат в Приложение № 2 от ЗООС.

През 2024 г. са издадени пет решения по ОВОС за одобряване осъществяването на заявените инвестиционни предложения.

Няма издадени решения по ОВОС с характер „не одобрява“ осъществяването на инвестиционни предложения.

През 2024 г. са проведени пет заседания на ЕЕС към РИОСВ – Варна, от които в едно заседание е разгледан един доклад за ЕО, а в останалите четири са разгледи 5 бр. доклади по ОВОС за изграждане на ветрогенератори.

В сравнение с предходните години:

- през през 2023 г. е проведено едно заседание на ЕЕС към РИОСВ – Варна, по процедура за ОВОС за одобряване осъществяването на инвестиционно предложение за “Преустройство на цех „Натриев триполифосфат (НТФ)“ за производство на водоразтворими торове с вторични хранителни и микроелементи - гранулирани продукти на основата на калциев нитрат и/или магнезиев нитрат и течни комбинирани торове, и разширение на складово стопанство за фосфорна киселина” в ПИ с идентификатори: 20482.505.516, 20482.505.461 и 20482.505.454, по КККР на гр. Девня, общ. Девня, обл. Варна;
- през 2022 г. не са провеждани заседания на ЕЕС към РИОСВ – Варна по процедури по ОВОС;
- през 2021 г. са проведени 2 броя заседания на ЕЕС към РИОСВ – Варна, като в едното от тях е разгледана 1 брой документация за ОВОС с отложено заседание на ЕЕС за допълване на документацията и извършване на допълнителни оценки и анализи за ИП “Пристанище за обществен транспорт с регионално значение за горива – Варна” и прилежаща акватория на южния бряг на Белославско езеро в землището на град Белослав, община Белослав, област Варна, с възложител „Газтрейд“АД;
- през 2020 година е проведено 1 заседание на ЕЕС към РИОСВ-Варна, на което е взето решение за одобряване на заявеното ИП.

За периода от 2020 до 2024 год. най-голям дял имат процедури по задължителна ОВОС за ИП за изграждане на ветрогенератори.

Разпределени по категории от Приложение 1 на ЗООС за последните пет години процедираните ИП имат следния графичен вид.

	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	общо по години
Инсталация за неорганично производство	1					1
Производство на фосфорни, азотни и калиеви торове				1		1
Добив на каменна сол под формата на суров разсол чрез сондажи					1	1
Изграждане на ветрогенератори					4	4

Фиг. 1 Решения по ОВОС по категории

През 2024 г. са издадени 3 бр. решения по ОВОС след решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с характер „да се извърши ОВОС“.

През 2024 г. в резултат на проведени процедури по реда на Глава песта от ЗООС са издадени 160 бр. административни актове - решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС. От тях с характер „да не се извършва ОВОС“ – 157 бр. и с характер „да се извърши ОВОС“ – 3 бр.

Характера на ИП, с които са постановени решения „да се извърши ОВОС“, се базират на индивидуален и качествен подход при взимане на решение което касае, както получени становища от РЗИ за риск за човешкото здраве така и риск по компоненти и фактори на околната среда при които има вероятност от значително отрицателно и кумулативно въздействие. Постановените решения с характер „да се извърши ОВОС“ са:

- Решение №ВА 25-ПР/2024 за инвестиционно предложение за „Обновяване на изградена и въведена в експлоатация вятърна електрическа централа /ВяЕЦ/ „Могилище 3“, изградена и функционираща в ПИ 48828.13.127 и 48828.13.128 по

КККР на с. Могилище, общ. Каварна, обл. Добрич, чрез демонтиране на съществуващите два броя вятърни генератори, всеки един с мощност 0,6 MW и замяната им с един вятърен генератор в ПИ 48828.13.128 със следните параметри: мощност до 2 MW вкл., диаметър на ротора до 110 м вкл., височина на кулата до 125 м вкл., изграждане на вътрешен път за достъп и площадка за разполагане на кранове, както и обновяване на ГРУ, кабелни линии СрН, заземителен контур и оптични линии – при необходимост“;

- Решение №ВА 154-ПР/2024 за инвестиционно предложение за „Изграждане на фотоволтаична централа до 70 MW със собствена подстанция 33/110 kV, реконструкция на въздушна електропроводна линия от собствена подстанция 33/110 kV до стълб № 30, реконструкция на съществуващ участък от ВЕЛ „Плевен” (Въздушна електропроводна линия) от п/ст „Тръстиково” до стълб №30, с цел присъединяването на ФЕЦ към ЕЕС на РБългария”, свързано с изработването на Подробен устройствен план-план за застрояване (ПУП-ПЗ) в обхвата на ПИ 61741.18.31, урбанизирана територия, с площ 712225 кв.м, НТП „За друг вид отпадъци”, с. Разделна, общ. Белослав, обл. Варна;
- Решение №ВА 157-ПР/2024 за инвестиционно предложение за „Промяна в параметрите на четири броя ветрогенератори – два броя в ПИ № 16095.17.90, урбанизирана територия, с площ 3514 кв.м, НТП „За електроенергийното производство” и два броя в ПИ № 16095.17.87, урбанизирана територия, с площ 7996 кв.м, НТП „За електроенергийното производство”, с. Горичане, общ. Шабла, обл. Добрич.

Спрямо 2023 год., през която са издадени също три броя решения с характер „да се извърши ОВОС“:

- Решение №ВА 85-ПР/2023 за инвестиционно предложение за “Жилищно строителство състоящо се от девет къщи свързано с изработване на Подробен устройствен план – изменение на План за застрояване /ПУП-ПЗ/ и отреждането им за жилищно строителство“ в ПИ с идентификатори: 07257.29.185, 07257.29.186, 07257.29.187, 07257.29.188, 07257.29.189, 07257.29.190, 07257.29.191 „за второстепенна улица”. 07257.29.192, 07257.29.193, 07257.29.194, обща площ на имотите – 9.809 дка, всички в землището на с. Българово, община Каварна, което е обжалвано и не е влязло в сила;
- Решение №ВА 95-ПР/2023 за инвестиционно предложение за „Изграждане на ветроенергиен парк Изгрев и съпътстваща техническа инфраструктура“, решението не е обжалвано.
- Решение №ВА 156-ПР/2023 за инвестиционно предложение за „Изграждане на ветроенергиен парк ВПД УИНД 1, включващ до 70 бр. вятърни генератори и съпътстваща инфраструктура към тях - фундаменти, кранови площадки, пътища за достъп, кабелни линии (подземни и въздушни), подстанция/и, съоръжения за съхранение на енергия и др.“, решението не е обжалвано.

Процентното разпределение за изминалите две години по постановен административен акт с характер „да се извърши ОВОС“ касае 50% за 2023 година спрямо 50% за 2024 г. Разпределението на това съотношение касае специфични особеностти за конкретната територия, конкретното ИП и други фактори, които са основополагащи за постановените решения.

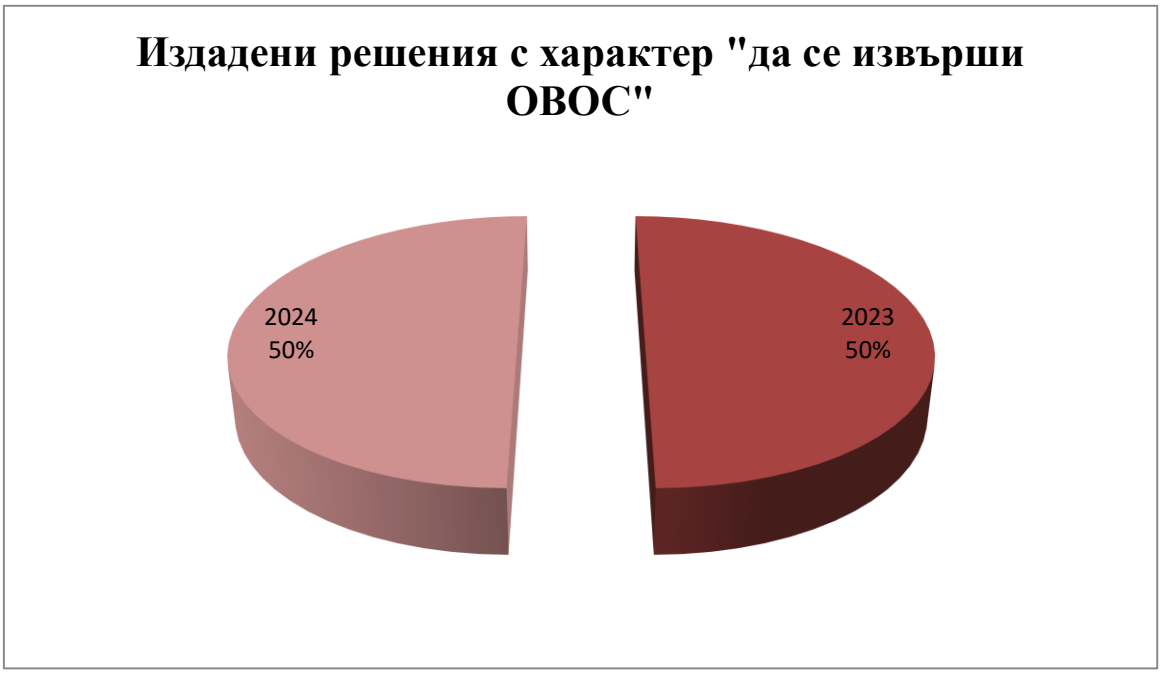

Фиг. 2 Процентно разпределение

Най-голям дял на проведените процедури по преценка ОВОС с характер „да не се извършва ОВОС“ са обектите с обществено предназнчение общо 87 на брой. Това са ИП както за обекти в регулационните граници на населените места така и извън тях. В по-голяма степен са ИП за изграждане на над 5 къщи, с цел смяна на статута на земята и такива за жилищни комплекси в урбанизирани територии.

На второ място са инвестиционните предложения за изграждане на сондажи – 21 на брой, като 7 от тях са процедирани и за дейности свързани с напояване.

На трето място през 2024 год. са процедирани ИП за дейности с отпадъци – 9 на брой.

Процедирани са 12 броя ИП, които попадат в две или три категории от Приложение 2 на ЗООС – като най-голям дял имат намерения за изграждане на сондажи и капково напояване попадащи в точки 1в и 2 г от Приложение 2 на ЗООС.

Като обобщение може да се направи извод, че най-голям дял имат намерения попадащи в категориите на инвестиционни намерения за обществено обслужване.

Фиг. 3 Разпределение съгласно категориите инвестиционни предложения, посочени в Приложение № 2 на ЗООС на издадените решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за 2024 г.

На фигура 4 са представени в процентно съотношение и по категории ИП, за които са издедени решения за преценяване на необходимостта от ОВОС за 2024 год.

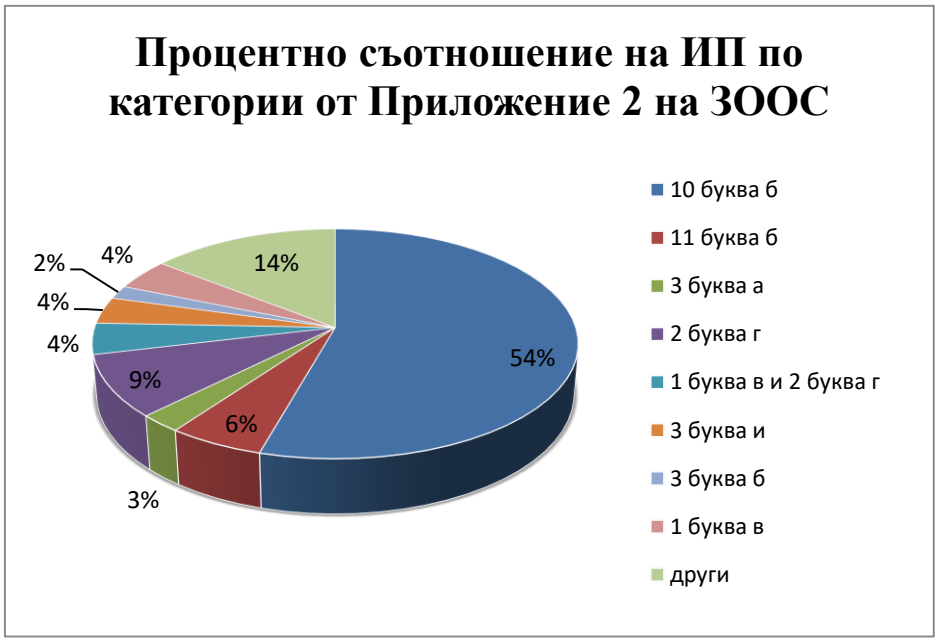

Фиг. 4 Процентно съотношение

На фиг. 5 е направена съпоставка по години на процедираните ИП подлежащи на преценяване необходимостта от извършване на ОВОС. През 2024 г. са издадени 160 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС. През 2023 г. са издадени 157 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС. През 2022 г. са издадени 167 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС. За 2021 год. са издадени 212 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, като това е най-големия дял на издадени решения спрямо предходните няколко години. От направеното сравнение е видно, че през 2024 г. броят на издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е с три броя повече (160) спрямо 2023 год. (когато е бил 157). Разлика в броят издадени решения по-скоро зависи от това в какъв срок възложителите са изготвили и представили информацията по Приложение 2 към чл. 6, ал. 1 от Наредбата за ОВОС, след като са им дадени указания за процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

През 2024 г. има постановени 5 броя решения по ОВОС, докато през 2023 г. и 2020 г. има само по едно издадено решение по ОВОС, а през 2022 г. и 2021 г. няма нито едно. Не само броят на решенията по ОВОС е увеличен през 2024 г., а и броят на текущите процедури по ОВОС за ИП за ветрогенератори.

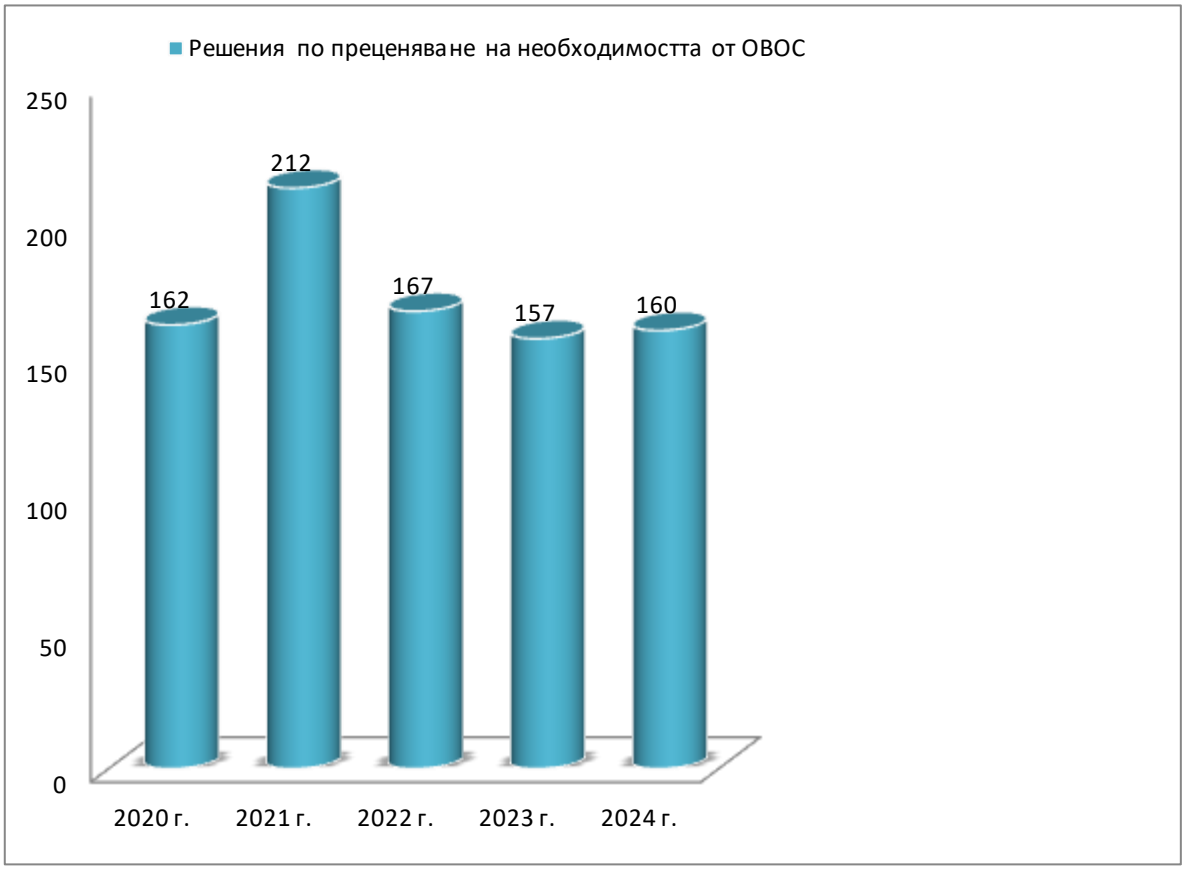

Фиг. 5 Издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС по години

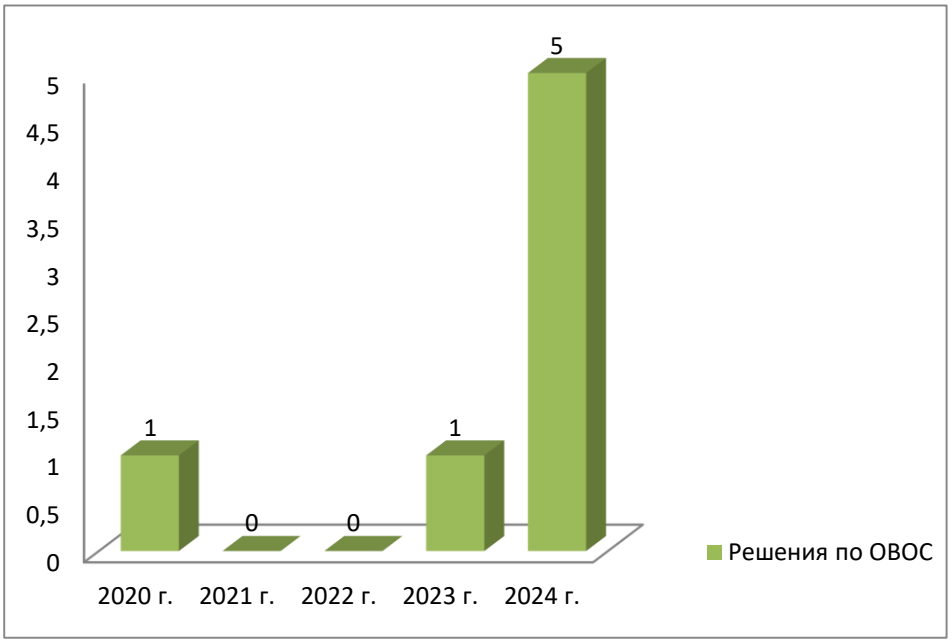

Фиг. 6 Издадени решения за ОВОС по години

През 2024 г. са постановени 13 броя решения за прекратяване на процедурата по реда на раздел III, глава Шеста от ЗООС – от тях по искане на възложителя – 11 броя, поради недопустимост – 2 броя.

Няма прекратени процедури по ОВОС поради неизпълнение на указания на компетентния орган по околна среда/невнасяне на изискана документация повече от 12 месеца.

През 2024 год. спрямо 2023 год. е увеличен броя на прекратените процедури по ОВОС – 13 броя издадени решения. За 2023 год. прекратените процедури по ОВОС са били 9 бр. За 2022 г. прекратените процедури по ОВОС са били 22 бр., а през 2021 год. прекратените процедури по ОВОС са били 32 бр., през 2020 г. прекратените процедури по ОВОС са били 46 бр., като това е най-големия брой издадени решения за прекратяване през последните пет години.

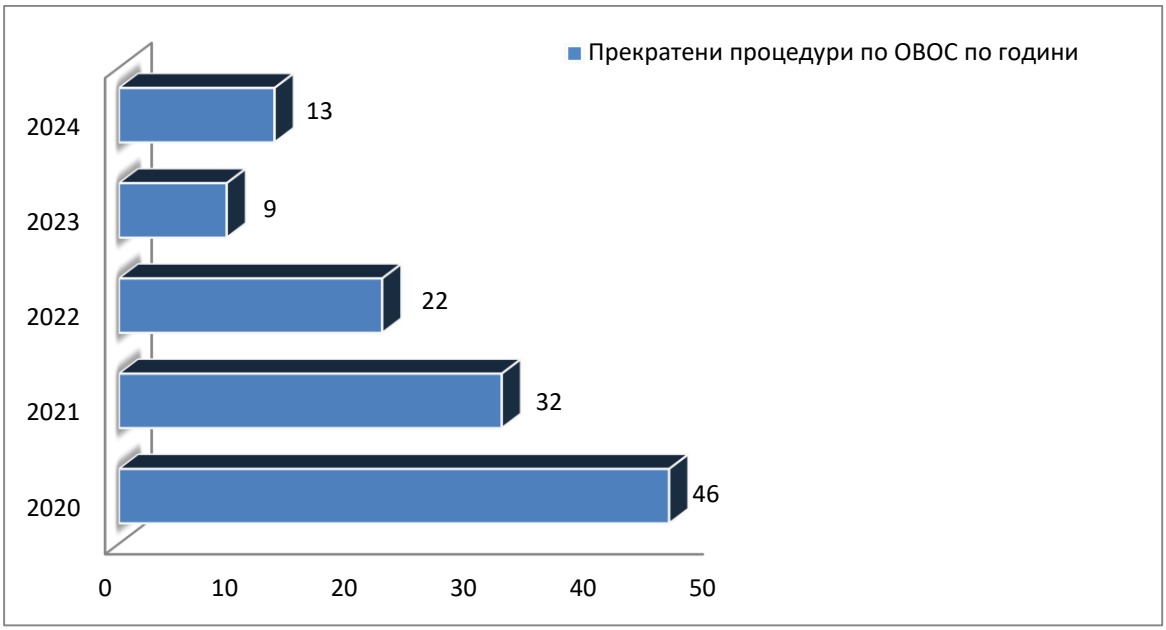

Фиг. 7 Прекратени процедури по ОВОС

IV.1.4.2. Анализ на проведените процедури по ЕО:

През 2024 г. в РИОСВ-Варна са внесени общо 1234 бр. уведомления по чл.8, ал.1 от Наредба за ЕО.

В отговор на внесените уведомления за планове и програми няма дадени указания за провеждане процедура по задължителна ЕО, но са дадени 101 броя указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, от които: 1 бр. попада в т.5.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО; 87 бр. попадат в т. 9.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО; 8 бр. попадат в т. 10.1. от Приложение 1 на Наредбата за ЕО и 5 бр. не попадат в Приложение 1 и 2 на Наредбата за ЕО.

Таблица 2

Категории по Приложение 1 и 2	Брой указания
т.5.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО	1 бр.
т. 9.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО	87 бр.
т. 10.1. от Приложение 1 на Наредбата за ЕО	8 бр.
не попадат в Приложение 1 и 2 на Наредбата за ЕО	5 бр.

През 2024 г. няма уведомления по чл.8, ал.1 от Наредбата за ЕО за планове/програми, за които административните производства да са прекратени поради недопустимост спрямо установени режими и забрани, съгласно нормативни или административни актове.

По 1133 броя уведомления по чл.8, ал.1 от Наредбата за ЕО, РИОСВ-Варна е определила, че не подлежат на процедура по реда на раздел II, глава VI от ЗООС. От някои възложители е поискана допълнителна информация за представените планове и дейностите, които се предвиждат с тях с цел определяне на приложимата процедура.

През 2024 г. е издадено едно становище за екологична оценка за съгласуване на Предварителен проект (ПП) на Общ устройствен план (ОУП) на Община Белослав.

През 2023 г. са издадени четири становища за екологична оценка за съгласуване на:

- „Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване“ на ПИ с идентификатори: 10135.5200.37, 10135.5200.89, 10135.5200.126, 10135.5200.128, 10135.5200.129, 10135.5200.3, 10135.5200.187, 10135.5200.39, 10135.5200.93, 10135.5200.98, 10135.5200.100, 10135.5200.101, 10135.5200.105, 10135.5200.113, 10135.5200.114, 10135.5200.115, 10135.5200.124, 10135.5200.125, 10135.5200.127, 10135.5200.133, 10135.5200.138 по плана на „Зона за спорт, яхтинг и рекреации“, местност „Малка Чайка“, град Варна“;
- Общ устройствен план на Община Крушари;
- Проект за Подробен устройствен план-План за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ) за изграждане на „Възобновяем енергиен парк за зелена енергия” в поземлени имоти №№27125.26.41, 27125.26.42, 27125.26.58, 27125.26.105, 27125.26.106, 27125.26.107, 27125.26.108, с обща площ 965,602 дка, землище на село Езерово, община Белослав, област Варна и Инвестиционен проект за обект „Възобновяем енергиен парк за зелена енергия”;
- Предварителен проект (ПП) на Общ устройствен план (ОУП) на Община Дългопол.

През 2022 г. и 2021 г. са издадени по едно становище по екологична оценка, докато през 2020 г. няма издадени становища по ЕО.

В сравнение с предходната година броят на издадените становища по екологична оценка е намалял.

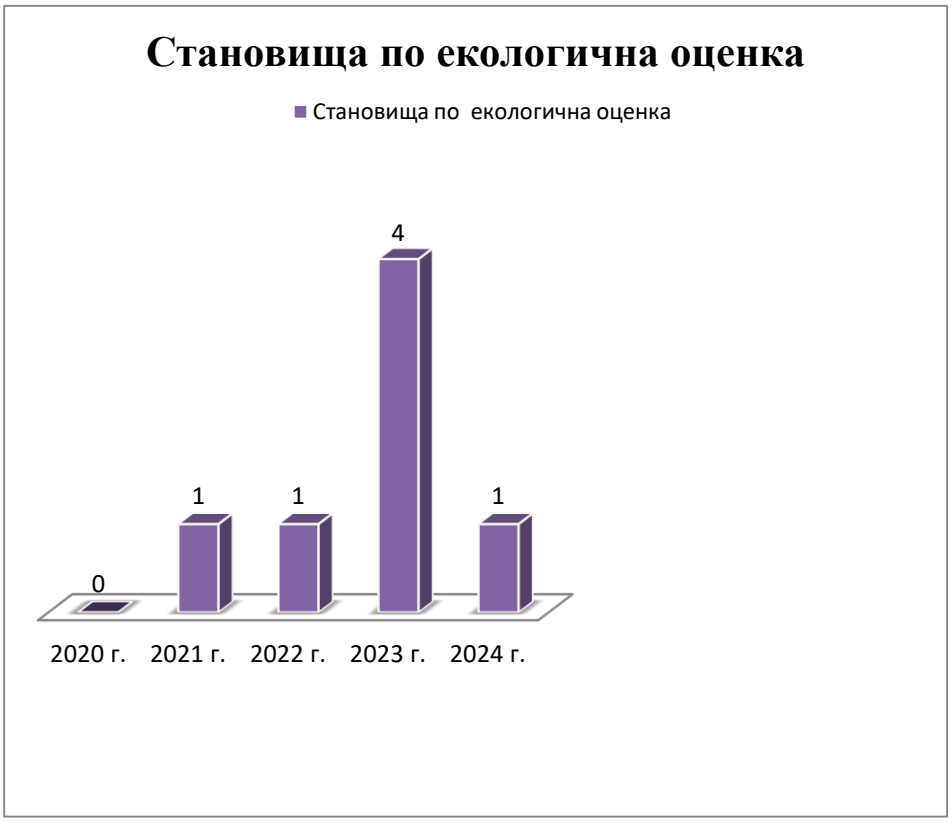

Фиг. 8 Издадени становища по ЕО

През 2024 год. няма издадени становища по екологична оценка след решение за преценяване с характер „да се извърши ЕО“.

През 2024 г. в резултат на проведени процедури за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка са издадени 86 бр. решения с характер „да не се извършва ЕО“. През предходните години техният брой е по-голям:

- през 2023 г. са издадени 159 броя решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- през 2022 г. са издадени 156 броя решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- през 2021 г. са издадени 102 броя решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- през 2020 г. са издадени 66 броя решения за преценяване необходимостта от ЕО.

В последните 5 години се забелязваше тенденция към увеличаване броя на проведените процедури за преценяване необходимостта от ЕО, но през 2024 г. техният брой е значително по-малък.

Фиг. 9 Издадени решения за преценяване необходимостта от екологична оценка

През 2024 г. са издадени: 6 бр. Решения за преценяване необходимостта от ЕО на 2 Програми за опазване на околната среда, 2 Програми за управление на отпадъците и 2 Програми за опазване на почвите на различни общини; 7 бр. Решения за преценяване необходимостта от ЕО на проекти за частично изменение на Общ устройствен план на различни общини; 73 бр. на Подробни устройствени планове, от които 8 бр. са за парцеларни планове, а един брой е за улична регулация.

Таблица 3

Категории по Приложение 1 и 2	Брой решения
т.5.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО	2 бр.
т. 9.1. от Приложение 2 на Наредбата за ЕО	72 бр.
т. 10.1. от Приложение 1 на Наредбата за ЕО	7 бр.
не попадат в Приложение 1 и 2 на Наредбата за ЕО	5 бр.

През 2024 година няма издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер „да се извърши ЕО“.

През 2024 г. са постановени 2 броя решения за прекратяване на процедурата по реда на Раздел II, Глава шеста от ЗООС, всички процедури са прекратени по искане на възложителите.

IV.2. Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ)

Комплексните разрешителни са един от инструментите за опазване на околната среда. Ефективно той се прилага в България от началото 2003 г. РИОСВ е компетентния орган, който осъществява контрол върху изпълнението на условията в издадените комплексни разрешителни.

Комплексното разрешително е административен акт, с който се разрешава експлоатацията на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието й с изискванията на Глава седма, раздел II от ЗООС. Едно комплексно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и са експлоатирани от един и същ оператор.

На контролираната от РИОСВ-Варна територия към 31.12.2024 г. са издадени **41** бр. комплексни разрешителни (КР) от които **- 33** бр. на действащи инсталации и **8** бр. инсталации, които не са били в експлоатация през годината.

Списък на инсталациите, попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от ЗООС, за които са издадени комплексни разрешителни (КР):

1. „Аякс-1“ ЕООД, гр. Димитровград - местоположение на площадката с. Козлодуйци, общ. Добричка, КР № 575-Н0/2019, т. 6.6 „б”; т. 6.6 „в”;
2. “Агрополихим” АД, гр. Девня, КР № 68/2005, т. 4.3;
3. “Агрополихим” АД, гр. Девня - депо за неопасни отпадъци - депо за фосфогипс в местността Дренака, КР № 393-Н2/2025, т.5.4;
4. “Агри СС” ЕООД, гр. Генерал Тошево, КР № 438-Н0/2012, т. 6.6 „а”;
5. „Агро Сип“ ООД, гр. Ген. Тошево - площадка в ПИ № 000099, с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, КР № 586-Н0/2020, т. 6.6.;
6. „Агро сип“, гр. Ген. Тошево, площадка с. Дъбовик, КР № 524-Н0/2016, т. 6.6 „б“;
7. “Бони ферма Брестак” АД, с. Брестак, местоположение на площадката с. Брестак, общ. Вълчи дол; КР № 340-Н1/2015, т. 6.6„в”;
8. “Белсуин” ООД, гр.София, местоположение на площадката с. Септемврийци, общ. Каварна, обл. Добрич, КР № 317-Н0/2008; т. 6.6 „б” и т. 6.6 „в”
9. “Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София, КС Провадия, собственост на “, КР № 370-Н0/2008, т. 1.1;
10. “Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София, КС Кардам, собственост на, КР № 367-Н0/2008, т. 1.1;
11. “Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София, КС Нова Провадия, собственост, КР № 589-Н0/2020, т. 1.1;
12. “Веолия Енерджи Варна” ЕАД, гр. Варна, КР № 84/2005, т. 1.1;
13. ДЗЗД Керамичен завод “Разделна”, с. Разделна, КР № 420-Н0/2011, т. 3.5;
14. Депо за неопасни отпадъци на гр. Добрич при с. Богдан, обл. Добрич, КР № 338-Н1/2011, т. 5.4;
15. Депо за неопасни производствени отпадъци на „МТГ Делфин“ АД, гр. Варна, КР № 563-Н0/2018, т. 5.4;
16. Депо за неопасни отпадъци в ПИ 000207, землище с. Въглен, КР № 528-Н0/2016 , т. 5.4;
17. “Екарисаж – Варна” ЕООД, гр. Варна, КР № 234-Н0/2008, т. 6.5;
18. „Екоинвест Асетс“ АД, гр. Варна, площадка в с. Езерово, КР № 506-Н1/2023, т. 5.3.2 „а”;
19. “Керамик ГТ” АД, гр. Генерал Тошево, КР № 129/2006, т. 3.5;
20. “Метал” АД, гр. Варна, КР № 25/2005, т. 2.6;
21. “Манекс сън” АД, с. Слънчево, общ. Аксаково, КР № 244-Н0/2008, т. 6.6 „б”, т. 6.6 „в”;
22. „Недко Недков-Биогаз-Овчарово“ ЕООД, с. Овчарово - инсталация за производство на биогаз, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, КР № 566-Н0/2018, т. 5.3.2 „а“;
23. „Олива“ АД, гр. Кнежа - инсталация за преработка, люцене, пресоване и екстракция на маслодайни култури, КР № 569-Н0/2018, т. 6.4.2 „б“;
24. “Почистване чистотата на морските води” АД, гр. Варна, КР № 544-Н0/2016, т. 5.1 „б“, т. 5.3.1 „б“ и т. 5.5 ;
25. Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна и Аксаково, КР № 345-Н0/2008, т. 5.4;
26. Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна, Аксаково и Белослав, с. Въглен, област Варна, КР № 461-Н0/2013, т. 5.4;

27. Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Балчик, Ген.Тошево, Добрич, Добричка, Каварна, Крушари, Н. Козлево, Тервел и Шабла, с. Стожер, КР № 433-НО/2012, т. 5.4;

28. „Реджина“ ЕООД, с. Стожер, община Добричка, КР № 627-Н0/2023 г. т. 6.6 „а”;

29. “Солвей Соди” АД, гр. Девня, КР № 74-Н1/2014, т. 4.2. „г“;

30. “Солвей Соди” АД, гр. Девня, Депо за неопасни отпадъци, КР № 538-Н0/2016, т. 5.4;

31. “Старт” АД, гр. Добрич, КР № 144-Н2/2023, т. 2.5. „б“;

32. Сгурошламоотвал “Беглик чаир” на “ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово, обл. Варна, КР № 279-Н0/2008, т. 5.4;

33. “ТЕЦ Варна” ЕАД, с. Езерово, КР № 51/2005, т. 1.1 и т. 4.2. „а“;

34. “Слънчеви лъчи Провадия” ЕАД, гр. Провадия, КР № 305-Н0/2008, т. 4.1 „б”;

35. „Скрап Металс С.М.“ ЕООД, гр. Девня, КР № 555-Н0/2017 , т. 5.3.2 „г“ и т. 5.5;

36. “Трейд” ООД, гр. Добрич, КР № 264-Н0/2008, т. 4.1 „б” и т. 4.3;

37. „Технофос“АД, Промишлена зона – юг, гр. Девня, КР № 622-Н0/2023 г. т. 4.3 и 4.2„а”;

38. „ Хъс“ ООД, гр. Пловдив, площадка гр. Девня , КР № 72/2005, т. 4.2, т. 4.1 и т. 5.4;

39. “Хайделберг матириълс Девня” АД, гр. Девня, КР № 63-Н2/2023, т. 3.1. „а”, т. 5.1. „е”, т. 5.2. „а” и т. 5.3.2. „в“;

40. “Яйца и птици-Зора” АД, площадка № 1, с. Дончево, обл. Добрич, КР № 271-НО/2008, т. 6.6 „а”;

41. “Яйца и птици – Зора” АД, площадка № 2, с. Дончево, обл. Добрич, КР № 272-НО/2008, т. 6.6 „а”

Дейностите по комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) са в две направления - участие на експертите на РИОСВ-Варна в процедурите по издаване и преразглеждане на комплексните разрешителни (чрез изразяване на писмени становища и участия в ЕЕС на ИАОС), и контрол по изпълнение на условията в тях.

През отчетния период са извършени общо **26** проверки, от които:

- 14 комплексни проверки по изпълнение на условията в издадени комплексни разрешителни, в съответствие с “Методиката за реда и начина за контрол на комплексното разрешително и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително”.
- 5 проверки по постъпили сигнали/жалби на обекти с комплексни разрешителни;
- 3 проверки по разпореждане;
- 4 други проверки (2 - по процедура за прекратяване на КР, 1 - уведомление за пробив на шламоотвал и 1 – за пломбиране);

Дадени са **64** предписания.

Експерт взе участие в ДПК на 8 обекта и/или съоръжения и проверка на 24 обекта финансирани от ПУДООС.

Изготвени са общо 81 бр. експертни становища, както следват: (43 бр**.** по входирани уведомления по ОВОС, във връзка с прилагане на процедурата по КПКЗ, 24 бр. по процедури за издаване, преразглеждане и актуализиране на КР, 12 бр. по съгласуване на план за собствен мониторинг и 2 бр. за отмяна на комплексно разрешително.

Представена е информации за 2 бр. дружества, относно липса на задължения към ПУДООС.

През отчетния период са валидирани:

- 41 годишни доклада по опазване на околната среда на оператори с издадени

комплексни разрешителни;

- 53 доклада на оператори, задължени да докладват по Регламент 166/2006 ЕО.

IV.3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

През 2024 г. са извършени **14** планови проверки на оператори, попадащи в Приложение № 1, към чл. 3, т.1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, във връзка със спазване на изискванията на Наредба № 1/29.10.2008 г. към ЗОПОЕЩ.

При извършения контрол на операторите не са установени несъответствия, както и случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 43, ал.1 от ЗОПОЕЩ, 2 бр. оператори са осигурили финансово изпълнение на превантивните и оздравителни мерки в предвидените в ЗОПОЕЩ случай, чрез сключени застрахователни полици.

По програми за отстраняване на минали екологични щети е извършена 1 планова проверка на „Индустриална зона Варна запад“ ЕООД, гр. Девня - след експлоатационен контрол за състоянието на депо за опасни отпадъци на “Стар содов завод”, гр. Девня.

IV.4. Доброволни ангажименти по отношение на опазването на околната среда – EMAS и екомаркировка ЕС

През отчетния период е издадено 1 становище до МОСВ, относно регистрацията и подновяването на регистрацията по EMAS на 1 оператор.

Извършени са **2** планови проверки по EMAS на следните обекти: ЗМБГ АД, гр. София, площадка за събиране и транспортиране на отпадъци в гр. Варна и „Уейст Солюшънс България“ ЕООД, гр. София, представител на две площадки: Филиал Добрич, гр. Добрич и Регионално депо за неопасни отпадъци, с. Стожер.

Изготвено е 1 бр. становище до МОСВ, относно подновяване на регистрация по EMAS.

През 2024 г. не са извършвани проверки за екомаркировка на ЕС.

IV.5. Информация за състоянието за активно формиране на общественото поведение за грижа към околната среда

Информационната дейност на РИОСВ-Варна, се реализира от Екологичен информационен център. Центърът отговаря за връзките на инспекцията с обществеността, медиите, неправителствените организации и други институции. Разполага с конферентна зала, където се провеждат пресконференции, работни срещи и обучения. Провеждат се кампании от екологичния календар за повишаване на информираността и екологичната култура на населението.

- През 2024 година от Екологичния информационен център на РИОСВ-Варна са осъществени 7 **кампании** по повод на: **2 февруари** - Международен ден на влажните зони, **22 март** – Световен ден на водата, **22 април** - Ден на Земята, **21 май** – Европейски ден на „Натура 2000“, **5 юни** – Световен ден на околната среда, **16-22 септември** -Европейска седмица на мобилността; **29 октомври –** Световен ден на Черно море.

Проведени са общо 18 инициативи в изпълнение на 7-те кампании от екологичния календар, както следва:

1. **Ден на влажните зони-02.02.2024 г.**

- Гостуване на деца от 2-ра група на ДГ № 3 „Звездичка“, гр. Варна, на 02.02.2024 г.

2. **Ден на водата- 22.03.2024 г.:**

- Открит урок и беседа с деца от 4-та група на ЧДГ „Мечтатели“, гр. Варна, на 22.03.2024 г.;
- Гостуване на ДГ №3 „Звездичка“, гр. Варна, на 22.03.2024 г. концерт на тема „Звездни капки“ на 22.03.2024 г.;
- Участие на експерти в жури на отборно състезание с ученици от 7-ми клас на СУ „Димчо Дебелянов“, гр. Варна, проведено в адмистративната сграда на БДЧР на 22.03.2024 г.;

3. Ден на Земята- 22.04.2024 г.:

- Провеждане на открит урок и състезание между ученици от ЧОУ “ФЕНИКС“, гр. Варна - 22.04.2024 г.;
- Провеждане на открит урок и състезание между ученици от СУ „Димчо Дебелянов“, гр. Варна – 19.04.2024 г.;

4. Ден на екологичната мрежа НАТУРА2000- 21.05.2024 г.:

- Презентация пред ученици от ПГИ „Д-р Иван Богоров“ - на тема „Опазване на биологичното разнообразие“ по повод Европейския ден на „Натура“2000“ на 14.05.2025 г.;
- Презентация пред ученици от СУ „Никола Йонков Вапцаров“ - на тема „Опазване на биологичното разнообразие“ по повод Европейския ден на „Натура“2000“ на 14.05.2024 г.;

5. Световен ден на околната среда- 05.06.2024 г.

- Тематична беседа и дискусия с ученици от ОУ „Васил Друмев“ - на тема „Нашата земя – нашето бъдеще“ по повод Световния ден на околната среда на 07.06.2024 г.;
- Откит урок и игри с деца от ДГ „Славейче“, по повод Световния ден на околната среда на 07.06.2024 г.;
- Открит урок и състезание с деца от ЧДГ „Мечтатели“, по повод Световния ден на околната среда на 07.06.2024 г.;
- Открит урок и беседа с ученици от МГ Варна в сградата на БДЧР, по повод зелена седмица 2024.

6. Европейска седмица на мобилността- 16-22 септември 2024 г.

- Състезание и викторина с деца от ЧДГ „Мечтатели“, по повод Европейска седмица на мобилността на 17.09.2024 г.;
- Открит урок и игри с деца от ДГ 33 „Делфинче“, по повод европейска седмица на мобилността на 18.09.2024 г.;
- Открит урок и игри с деца от ДГ 37 „ Пламъче“, по повод европейска седмица на мобилността на 17.09.2024 г.;

7. Световен ден на Черно море – 31 октомври 2024 г.

- Състезание и викторина с деца от ДГ „Чайка“;
- Открит урок и игри с деца от СОУ „Димчо Дебелянов в сградата на БДЧР;
- Открит урок и игри с деца от ОУ „Стоян Михайловски“;
- Брой училища и детски градини, обхванати в информационно-образователни инициативи - 4 училища и 4 детски градини;
- Брой обхванати деца и ученици в информационно-образователни инициативи - 302 деца и ученици.

На интернет страницата на РИОСВ – Варна, се отразявят мероприятията, свързани с международните и националните кампании с екологично значение, които популяризират работата на инспекцията и спомагат за повишаване екологичната култура и образование.

IV.6. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ:

За констатирани нарушения през 2024 г., РИОСВ-Варна има съставени и връчени 146 броя Актове за установяване на административни нарушения (АУАН). След проверка на актовете с оглед на тяхната законосъобразност и обоснованост и извършена преценка на възраженията и събраните доказателства и всички спорни обстоятелства са издадени 47 броя Наказателни постановления (НП), като 23 от тях са глоби, а 24 са имуществени санкции. От общия брой издадени НП с 23 броя нарушители не са сключени споразумения по чл. 79б от ЗАНН. Съгласно посочената правна норма 24 броя нарушители (физически и юридически лица) в законово определения 14-дневен срок от връчване на НП са подали заявление по чл. 79б от ЗАНН и съответно са заплатили 80% от стойността от наложената глобата/имуществена санкция.

На основание чл. 58г от ЗАНН са сключени 86 броя споразумения. От общия брой споразумения 42 броя са сключени с физически лица, а 44 броя с юридически лица.

На основание чл. 58г, ал. 13 от ЗАНН, с постановление три броя от всички споразумения са обявени, че не са постигнати поради незаплащане на задължението в законово определения срок и в тази връзка са издадени НП.

Предвид горното следва да се има предвид, че девет броя НП и шест броя споразумения са издадени през 2024 г. по актове, съставени и връчени през 2023 г. По двадесет и пет броя АУАН, съставени през 2024 г. предстои приключване на административнонаказателното производство през 2025 г.

През 2024 г. в сравнение с 2023 г. има по-голям брой констатирани нарушения на екологичното законодателство и съответно съставени АУАН, като са съставени голям брой актове за увреждане на естествена растителност в крайбрежната плажна ивица/дюни.

В сравнение на 2024 г. с предходната 2023 г. са съставени четиридесет и един броя повече актове, същевременно са постановени един брой повече НП и тридесет и два броя повече споразумения.

През 2024 г. с резолюция на директора на РИОСВ-Варна са прекратени 5 броя АУАН, на основание чл. 54, ал. 1 от ЗАНН, както следва:

1. Един АУАН, съставен през месец октомври 2023г. е прекратен с резолюция за прекратяване на административнонаказателна преписка, поради следното: с възражение с вх. № С-285/А33/28.11.2023 г., управителя на дружеството, заявява че са предприети действия за ограничаване преминаването, паркирането и престоя на МПС върху забранената територия, както и извън границите на частта от концесионната територия определена за паркинг. Приложен е снимков материал, като доказателство, че са поставени информационни табели и предупредителни знаци. Видно от административнонаказателна преписка, няма надлежни доказателства за връчване на даденото предписание с писмо изх. № 04-00-6875/А3/;С-422/А3/10.09.2021 г. на РИОСВ-Варна на отговорното лице. С оглед горното административно наказателното производство, образувано против „Съмъртийм“ ЕООД е нарушение на административно процесуалните правила и деянието обект на административнонаказателното производство не е доказано по несъмнен начин.

2. Един АУАН, съставен през месец декември 2023 г. и връчен през 2024г. е прекратен с резолюция за прекратяване на административнонаказателна преписка, поради следното: с възражение с вх. № С-325/А19/19.12.2023 г., изпълнителния директор на дружеството, прилага Договор за отдаване под наем на лек автомобил от 01.10.2020г. сключен между „БОН МАРИН ХОЛДИНГ“ АД и „Бон Марин“ ООД. Видно от приложено пълномощно, с право да управлява служебен автомобил „АУДИ А6“ с регистрационен номер В0031ТС е упълномощена Лиляна Филипова-Кайкамджозова. Съгласно разпоредбата на чл. 188, ал. 1 от Закона за движение по пътищата - лицето, на когото е предоставено моторно превозно средство, отговаря за извършеното с него нарушение. Собственикът се наказва, ако не посочи на кого е предоставил моторното превозно

средство. АУАН е съставен на лице, което не е извършило нарушението и спрямо същото не може да бъде ангажирана административнонаказателна отговорност.

3. Един АУАН, съставен през месец юни 2024 г. е прекратен с резолюция за прекратяване на административнонаказателна преписка, поради следното: във връзка с покана за изясняване на обстоятелствата, управителят на „Морска градина Варна" АД, гр. Варна, представя като доказателство разпечатки на регистрация и годишен отчет на дружеството от Информационната система за флуорсъдържащи парникови газове, видно от представени за което е съставен констативен протокол № 019593/14.06.2024 г. В тази връзка, АУАН е съставен на лице, което не е извършило вмененото нарушение и спрямо същото не може да бъде ангажирана административнонаказателна отговорност.

4. Един АУАН, съставен през месец юни 2024 г. е прекратен с резолюция за прекратяване на административнонаказателна преписка, поради следното: управителят на „Консентрикс сървисиз България" ЕООД, представя като доказателство разпечатки на регистрация и годишен отчет на дружеството от Информационната система за флуорсъдържащи парникови газове, както и вътрешна кореспонденция между „Консентрикс сървисиз България" ЕООД и Изпълнителна агенция по околна среда. В тази връзка, АУАН е съставен на лице, което не е извършило вмененото нарушение и спрямо същото не може да бъде ангажирана административнонаказателна отговорност.

5. Един АУАН, съставен през месец юни 2024 г. е прекратен с резолюция за прекратяване на административнонаказателна преписка, поради следното: видно от възражение с вх. № 26-00-3842/А3/22.07.2024г., в което твърди, че дружеството не е оператор на стационарно климатично оборудване, находящо се в ПИ № 27125.13.20 по КККР на с. Езерово, общ. Белослав. Имотът е бил отдаден под наем от фирма „Сънрайс" ООД, гр. Варна, със срок от една година. „Сънрайс" ООД, гр. Варна като оператор на стационарно климатично оборудване за 2023г. е подало годишен отчет в Информационната система за флуорсъдържащи парникови газове, като с писмо вх. № 26-00-742/А2/30.07.2024г., представя разпечатка от Информационната система на представения годишен отчет. Същевременно е извършена и служебна проверка в Информационната система, при която е установено, че „Сънрайс" ООД, гр. Варна е подало годишен отчет за 2023г. за стационарно климатимно оборудване, находящо се в ПИ № 27125.13.20 по КККР на с. Езерово, общ. Белослав. В тази връзка, АУАН е съставен на лице, което не е извършило вмененото нарушение и спрямо същото не може да бъде ангажирана административнонаказателна отговорност.

През 2024 г. на основание чл. 28, ал. 1 от ЗАНН, във връзка параграф 1, т. 4 от ДР на същия закон са постановени две предупреждения на юридически лица, с които се прекратяват административнонаказателните производства, както следват:

- Предупреждение № 000107-25/П/11.04.2024 г. постановено на основание чл. 28 от ЗАНН, във връзка параграф 1, т. 4 от ДР на същия закон, поради това че дружеството има издадено от 13.10.2023 г. решение за изменение и/или допълнение на регистрационен документ за дейности по събиране и транспортиране на отпадъци № 02-РД-399-02 с вписано превозно средство марка Волво, модел ФХ с регистрационен номер А 6764 РВ. До настоящия момент дружеството няма извършвани нарушения по ЗУО на територията контролирана от РИОСВ-Варна и извършеното нарушение може да бъде определено като „маловажен случай" по параграф 1, т. 4 от ЗАНН.

- Предупреждение № 0000002642-45/П/2024 г., постановено на основание чл. 28 от ЗАНН, във връзка параграф 1, т. 4 от ДР на същия закон, поради това че нарушителя е предприел незабавни действия по отстраняване на констатираното нарушение и същото попада в определението за „маловажен случай".

В сравнение на 2024 г. с предходната 2023 г. са прекратени 4 броя повече АУАН.

С оглед гореописаното, следва да се има предвид следното:

Правоприлагането, касаещо административнонаказателната дейност в РИОСВ-Варна, преминава през три по-главни етапа:

1. Установяване на фактически обстоятелства по всеки отделен казус. В хода на производството се събират всички факти и доказателства, необходими за установяване на обективната истина. За да се достигне до обективната истина, се съберат колкото се може повече доказателства.

2. Избор на подходяща правна норма, приложима към конкретния казус. Компетентният орган на базата на събраните доказателства преценява коя правна норма е най-подходяща за конкретното нарушение.

3. Издаването на съответния акт е заключителният момент от правоприлагането, а именно: всеки властнически административен акт, съдържа конкретни признаци относно всички онези юридически факти, въз основа на които той се издава. Целта е всеки постановен акт да е в съответствие с изискванията на нормативните актове, касаещи екологичното законодателство.

От издадените НП през 2024 г. са обжалвани общо 6 броя, като от тях една имуществена санкция е наложена по ЗВ, две имуществени санкции са наложени по ЗУО, една имуществена санкция е наложена по ЗЧАВ, две имуществени санкции са наложени по ЗБР, както следват:

№	нарушител	нарушени разпоредби	наложена санкция	решения на съда	резултат
1	"Булярд Корабостроителна индустрия" АД	чл.200,ал.1,т.2 от ЗВ,в-ка с чл.38,ал.2,т.1 от Нар.2, чл.46,ал.1,т.3,б."б" от ЗВ	3000 лева	Решение №1239/25.10.2024г. на РС-Варна	НП отменено не е влязло в сила, касационна жалба от страна на РИОСВ-Варна пред АС-Варна.
2	"Драгомир Кючуков" ЕООД	чл.136, ал.2, т.3 от ЗУО, във връзка с чл.35, ал.1 от същия закон	7000 лева	Определение № 120/11.10.2024 г. на РС-Провадия	Прекратено производство, НП не е влязло в сила, частна жалба от страна на дружеството пред АС-Варна.
3	"Сектрон Варна" ООД	т.8.5. от Заповед № РД-355/31.03.2021г. на МОСВ, във в-ка с чл.124, ал. 1 от ЗБР	200 лева	Решение № 1220/21.10.2024г. на РС-Варна	НП отменено в едно с 400 лева адвокатски хонорар.
4	"Чернев клима Сервис" ЕООД	чл.34и,ал.24 от ЗЧАВ,в-ка с чл.17,ал.2 от ЗЧАВ,чл.32,ал.1 и чл.39а от Нар.№1	1000 лева	няма	В процедура
5	Д. В. Димов - кмет на община Провадия	чл.151, ал.2, т.6 от ЗУО, в-ка с чл.19, ал.3, т.15 от същия закон	3000 лева	Решение № 100/08.12.2024г. на РС-Провадия	НП отменено, не е влязло в сила, касационна жалба от страна на РИОСВ-

					Варна пред АС-Варна.
6	П. А. Ралчева	т.8.5 от Заповед РД 354/31.03.2021 г. на МОСВ, във в-ка чл.124, ал.1 от ЗБР	100 лева	Решение № 1391/26.11.2024г. на РС-Варна	НП потвърдено 100 лева, влязло в сила и платено, ведно с юрисконсулстко възнаграждение в размер на 100 лева

Мотиви на съда за отмяна на НП, наложено на "Сектрон Варна" ООД - НП № 01386-13/12.07.2024г. по чл. 124, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие - Решаващият състав приема, че от събраните по делото писмени и гласни доказателства не се установява по безспорен и категоричен начин, че лекият автомобил, собственост на дружеството е бил паркиран в рамките на Защитена зона BG0000103 „Галата“, в поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 10135.5103.22 по КККР на гр. Варна, община Варна, област Варна. Видно от приложената и приета от съда административно-наказателна преписка и съгласно свидетелските показания на актосъставителя, проверка на място не е извършена, при която да е констатирано наличието на паркирания автомобил на дружество, не са установени точните координати, където се е намирал автомобилът. Актосъставителя се е ориентирал за мястото на паркиране, единствено от приложената снимка към сигнала.

От обжалваните 6 броя НП, постановени през 2024 г., има един брой потвърдено НП, и един брой отменено НП, а останалите 4 броя НП са в съдебна процедура, като в рамките на същата година няма постановени крайни решения на съда.

През 2024 г. в сравнение с предходната 2023 г. са обжалвани 2 бр. по-малко НП, но през 2024 г. от страна на компетентният орган и нарушителите са сключени и влезли в сила по-голям броя споразумения.

От обжалваните НП, постановени през 2023 г. са влезли в сила решения на съда през 2024 г., с които са потвърдени-три броя НП и един брой НП е изменено/намалено. Същевременно през 2024 г. има влезло в сила едно решение на съда, с което е потвърдена наложената имуществена санкция на едно НП, постановено през 2022 г.

През 2024 г. четири броя НП, постановени през 2023 г. са в съдебна процедура.

През 2024 г. в сравнение с 2023 г. са установени по-голям брой нарушения по ЗООС, ЗЧАВ, ЗБР и ЗЗТ.

През 2024 г. в сравнение с 2023 г. са установени по-малък брой нарушения по ЗВ и ЗУО.

През 2024 г. в сравнение с 2023 г. също няма установени нарушения по ЗЛР, ЗОПОЕЩ, ЗЗВВХВС, ЗЗШОС, ЗЗЖ, ЗОИК, ЗП и ЗГМО.

През 2024 г. в сравнение с предходната 2023 г., събраните суми от страна на РИОСВ-Варна от влезли в сила НП и споразумения е по-голям, а именно: през 2024 г. събраната сума възлиза на 102 343, 00 лева, а през 2023 г. събраната сума е 93 796,00 лева.

Предвид горното, през 2024 г. събраната сума на задължения е по-голяма от предходната година с 8 547,00 лева, същевременно голям брой от нарушителите в нормативно определения срок, доброволно заплащат 80% от наложения размер на наказанието.

През 2024 г. са предадени на НАП за принудително събиране на задължения по реда на ДОПК, 14 броя НП на стойност 24 605,00 лева. В сравнение с предходната 2023 г., предадените за принудително събиране на задължения по реда на ДОПК са 13 броя наказателни постановления, но на по-голяма стойност, възлизаща на 32 050,00 лева.

През 2024 г. са наложени следни по-големи имуществени санкции и глоби по ЗООС и специализираните закони:

1. НП № 000010-96/20.02.2024 г. на „Тедива“ ООД, гр. Добрич, за нарушение по чл. 136, ал. 2, т. 3 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 35, ал. 1, т. 1 от същия закон, а именно за извършване на дейности по съхраняване на отпадъци с код R13, за която не притежава разрешение за дейности с отпадъци, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗУО, е наложена имуществена санкция в размер на 7 000 лева.
2. НП № 000157-7/29.02.2024 г. на „Драгомир Кючуков“ ЕООД, с. Златина, за нарушение по чл. 136, ал. 2, т. 3 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 35 от същия закон, а именно за извършване на дейности по третиране/временно съхраняване на отпадъци с код R13, за която не притежава необходимия документ, издаден по реда на чл. 35 от ЗУО, е наложена имуществена санкция в размер на 7 000 лева.
3. НП № 01354-103/12.03.2024 г. на „Водоснабдяване и канализация Варна“ ООД, гр. Варна, за нарушение по чл. 200, ал. 1, т. 2 от Закона за водите, във връзка с чл. 48, ал. 1, т. 11 от същия закон и чл.38, ал. 2, т. 2 от Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуални емисионни ограничения на точкови източници на замърсявания, а именно за неизпълнение на условие в Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води, издадено от Басейнова дирекция за Черноморски район, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лева.
4. НП № 0000002039-33/23.04.2024 г. на „Агро Плант Инвест“ ООД, гр. Варна, за нарушение по т. 19, колона 6 от Таблица 1 на Приложение 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредба № 7 за норми на допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации, във връзка с чл. 34е, т. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, а именно за неспазване на нормата за общи емисии на летливи органични съединения, посочени в гореописаната наредба, е наложена имуществена санкция в размер на 7 000 лева.
5. НП № 0000002640-24/12.06.2024 г. на В. Кирчев, за нарушение по чл. 133, ал. 4, т. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 29, ал. 2 от същия закон, а именно за нерегламентирано третиране/съхраняване на отпадъци, е наложена глоба в размер на 2 000 лева.
6. НП № 0000002643-46/13.06.2024 г. на „КС Тръкс“ ЕООД, за нарушение по чл. 166, т. 3 от Закона за опазване на околната среда, във връзка с чл. 14, ал. 4 от същия закон, а именно за неизпълнение на предписание дадено в индивидуален административен акт - за представяне на документация, касаеща трансграничен превоз, съгласно изискванията на Регламент 1013/2006- Анекс VII, договор по чл. 18, фактури, сертификати и др, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лева.
7. НП № 0000003183-40/19.06.2024 г. на „Солвей Соди“ АД, за нарушение по чл. 123в, т. 2 от Закона за опазване на околната среда, във връзка на чл. 164, ал.1 от същия закон, а именно: за неизпълнение на условие в комплексно разрешително (КР) № 74-Н1/2014 г., актуализирано с Решение №74-Н1-И0-А3-ТГ1/2022г., издадено от Изпълнителна агенция по околна среда, е наложена имуществена санкция в размер на 10 000 лева.
8. НП № 0000003499-12/03.07.2024 г. на „Булярд Корабостроителна Индустрия“ ЕАД, град Варна за нарушение на чл. 200, ал. 1, т. 2 от Закона за

водите, във връзка с чл.38, ал. 2, т. 1 от Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуални емисионни ограничения на точкови източници на замърсявания и чл. 46, ал. 1, т. 3, буква „б“ от ЗВ, а именно за заустване на отпадъчни води от дъждовната канализация без необходимото за това Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води, издадено от Басейнова дирекция за Черноморски район, е наложена имуществена санкция в размер на 3 000 лева.

9. НП № 000218-64/23.07.2024 г. на „Чернев клима Сервиз“ ЕООД, град София за нарушение на чл. 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 32, ал. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за дистрибутираното оборудване, зависещо от флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1000 лева.
10. НП № 000430-78/09.08.2024 г. на „Селин 09“ ЕООД, град Шабла за нарушение на чл. 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, зависещо от флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1000 лева.
11. НП № 000426-74/09.08.2024 г. на „Янакиеви 2016“ ООД, за нарушение на чл. 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, зависещо от флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1000 лева.
12. НП № 000400-87/13.08.2024 г. на „Албена“ АД, за нарушение на чл. 200, ал. 1, т. 2 от Закона за водите, във връзка с чл. 200, ал. 4 и чл. 46, ал. 1, т. 3, буква „б“ от същия закон и чл. 38, ал.2, т. 1 от Наредба №2 от 08.06.2011 г., а именно за ползване на воден обект-Черно море, за заустване на отпадъчни води, чрез ПСОВ „Албена“, без необходимото за това разрешително, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.
13. НП № 000440-89/14.08.2024 г. на „Карея 73“ ООД, за нарушение по 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 33, ал. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за използваните количества флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1000 лева.
14. НП № 000108-41/11.09.2024 г. на „Прометал Трейдинг“ ЕООД, град София за нарушение на чл. 135, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 23, ал. 1 от Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, а именно за непредставяне в нормативно определения срок на годишен отчет по отпадъци за предходната календарна година, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лева.
15. НП № 000111-71/12.09.2024 г. на Д. Димов, кмет на общ. Провадия, за нарушение на чл. 151, ал. 2, т. 6 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 19, ал. 3, т. 15 от същия закон, а именно: не е предприел мерки за

предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места, вследствие на което са създадени незаконни сметища и не е организирал тяхното почистване, е наложена глоба в размер на 3 000 лева.

16. НП № 000109-62/16.09.2024 г. на К. Цветков, кмет на общ. Вълчи дол, за нарушение на чл. 156, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 120 от същия закон, а именно за неизпълнение на предписания дадени в Констативен протокол – да се почистят допуснатите нерегламентирани замърсявания на територията на общ. Вълчи дол, е наложена глоба в размер на 2 000 лева.
17. НП № 000445-97/16.09.2024 г. на „Фреш ап козметикс“ ЕООД, за нарушение по 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.
18. НП № 000435-98/16.09.2024 г. на „Бул Верде“ ООД, за нарушение по 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.
19. НП № 000223-69/04.10.2024 г. на „Чефа“ ЕООД, град Добрич за нарушение на чл. 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.
20. НП № 000222-68/04.10.2024 г. на „Делибаш“ ООД, гр. Добрич, за нарушение на чл. 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.
21. НП № 000276-101/09.10.2024 г. на „КС Тръкс“ ЕООД, за нарушение по чл. 150, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 2, параграф 35, букви „а“,“б“,“ж“,т.i и чл. 4, ал. 1, буква „а“ и буква „б“ от Регламент 1013/2006/ЕО, а именно за незаконен превоз на отпадъци, извършен без нотификация до заинтересованите компетентни органи и без съгласие на засегнатите компетентни органи, е наложена имуществена санкция в размер на 10 000 лева.
22. НП № 000442-94/11.10.2024 г. на „Сисофт“ ООД, за нарушение по 34и, ал. 24 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, във връзка с чл. 17, ал. 2 от същия закон и чл. 35, ал. 1, т. 1 и чл. 39а от Наредба № 1, а именно за непредставяне в РИОСВ – Варна в срок до 31.03.2024г. на годишен отчет за периода от 01.01.2023г. ÷ 31.12.2023г. за експлоатираното оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева.

23. НП № 000110-66/14.11.2024 г. на „Терем – КРЗ Флотски арсенал“ ЕООД, за нарушение на чл. 135, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с чл. 23, ал. 1 от Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, а именно за непредставяне в нормативно определения срок на годишен отчет по отпадъци за предходната календарна година, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лева.
24. НП № 000499-111/19.11.2024 г. на „Слънчо 890“ ЕООД, за нарушение по чл. 166, т. 3 от Закона за опазване на околната среда, във връзка с чл. 155, ал. 2 от същия закон, а именно за неизпълнение на предписания дадени в Констативен протокол – да се осигури отвор за достъп до съдържанието на шахта за извършване на контрол на нивото на отпадъчни води и вида на самата шахта, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лева.

Наложени имуществени санкции по чл. 69, ал. 1 от ЗООС:

- Община Долни чифлик – НП № И-З-459-1В/09.04.2024 г. за налагане на текуща санкция за зауставане на отпадъчни води от Канализационна система на гр. Долни чифлик, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показатели: общ азот и неразтворени вещества, регламентирани в Разрешително № 23140037/12.01.2015 г., продължено с Решение № 98/01.06.2023 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на 1 863 лв/м.;
- „Солвей Соди“ АД - НП № И-З-457-1Вх/05.04.2024 г. за налагане на еднократна санкция за неспазване нормите за допустими емисии на прах и серен диоксид при експлоатацията на парогенератор на циркулиращ кипящ слой № 7 по представените годишни доклади от собствени непрекъснати измервания за 2023 г. в размер на 6 237 лв.;
- „Солвей Соди“ АД - НП № И-З-458-1Вх/05.04.2024 г. за налагане на еднократна санкция за неспазване нормите за допустими емисии на прах, серен диоксид и въглероден оксид при експлоатацията на Общ комин № 1 по представените годишни доклади от собствени непрекъснати измервания за 2023 г. в размер на 12 021 лв.;
- „Солвей Соди“ АД – НП № И-З-460-1В/02.05.2024 г. за налагане на еднократна санкция за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показател „неразтворени вещества“, регламентирани в Условие 10.1.2.1. от Комплексно разрешително № 74-Н1/2014 г. и замърсяване на р. Провадийска с отпадъчни води от утаителен басейн „Падина“ в размер на **41 609** лв.
- Община Долни чифлик – НП № И-З-461-1В/03.07.2024 г. за налагане на текуща санкция за зауставане на отпадъчни води от Канализационна система на гр. Долни чифлик, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показатели: общ азот и ПАВ, регламентирани в Разрешително № 23140037/12.01.2015 г., продължено с Решение № 98/01.06.2023 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на **3691** лв/м.
- Община Аксаково – НП № И-З-462-1В/01.08.2024 г. за налагане на текуща санкция по компонент води в размер на 16 лв.
- “Исторически парк” АД, с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, обл. Варна – НП № И-З-463-1В/27.08.2024 г. за налагане на текуща санкция за зауставане на отпадъчни води от ПСОВ към комплекс „Исторически парк“, с. Неофит Рилски, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показатели: общ азот и $БПК_5$, регламентирани в Разрешително № 23140049/11.10.2019 г., продължено с Решение № 53/01.04.2021 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на **19** лв/м.

- „Клас Олио” ЕАД, гр. София - НП № И-З-464-1Вх./02.09.2024 г. за налагане на текуща ежемесечна санкция за изпускане в атмосферния въздух на емисии с наднормени концентрации на прах и въглероден оксид при експлоатацията на Парен котел № 2 в размер на 503 лв/мес.;
- „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич – НП № И-З-465-1В/12.09.2024 г. за налагане на текуща санкция за заустяване на отпадъчни води от ПСОВ Каварна, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показател: общ азот, регламентиран в Разрешително № 23740002/25.07.2007 г., продължено с Решение № 2/05.01.2021 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на 66 лв/м.;
- „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич – НП № И-З-467-1В/12.09.2024 г. за налагане на текуща санкция за заустяване на отпадъчни води от ПСОВ Шабла, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показател: общ азот, регламентиран в Разрешително № 23240010/27.10.2017 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадено от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на 41 лв/м.;
- „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич – НП № И-З-466-1В/12.09.2024 г. за налагане на еднократна санкция за заустяване на отпадъчни води от ПСОВ Албена, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показатели: общ азот и БПК5, регламентирани в Приложение № 3 към чл. 11, ал. 3 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустявани във водни обекти, в размер на 1187 лв.;
- Община Долни чифлик – НП № И-З-468-1В/18.09.2024 г. за налагане на текуща санкция за заустяване на отпадъчни води от ПСОВ Долни чифлик, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показател: общ азот, регламентиран в Разрешително № 23140037/12.01.2015 г., продължено с Решение № 98/01.06.2023 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, издадени от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на 4049 лв/м.
- „Слънчеви лъчи Провадия” ЕАД, гр. София - НП № И-З-469-1Вх./21.10.2024 г. за налагане на текуща ежемесечна санкция за изпускане в атмосферния въздух на емисии с наднормени концентрации на прах и въглероден оксид при експлоатацията на Котел № 2 КПТ 10000/13, в размер на 4721 лв/мес.
- „Легалити“ АД, гр. София – НП № И-З-470-1В/15.11.2024 г. за налагане на текуща санкция за заустяване на отпадъчни води от Канализационна система на ваканционен клуб „Вила Романа“, с. Топола, общ. Каварна, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения по показатели: азот амониев, общ фосфор и ПАВ, регламентирани в Разрешително № 23310002/04.04.2011 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект, издадено от Басейнова дирекция „Черноморски район“ в размер на 13 лв/м.
- „Исторически парк“ АД НП № И-З-471-1В/29.11.2024 г. за налагане на текуща санкция, по компонент води в размер на 16 лв. месечно.
- „Солвей соди“ АД – НП № И-З-472-1В/10.12.2024 г. по компонент води, за налагане на еднократна санкция в размер на 21563 лв.

През 2024 г. няма обжалвани санкции по чл. 69 от ЗООС.

От обжалваните санкции по чл. 69 от ЗООС, през 2023 г. са влезли в сила решения на съда през 2024 г., с които е потвърдено-един брой НП и отменено един брой НП. Същевременно през 2024 г. има влезло в сила решение на съда, с което е отменена една санкция с НП, постановено през 2022 г.

През 2024 г. 80 % от събраните суми по наложени санкции по чл. 69 от ЗООС са преведени на общините, на чиято територия функционират санкционираните фирми. В началото на 2024 г. са преведени 2285,60 лв. на община Добричка и 2749,61 лв. на община Провадия относно събрани санкции в последните работни дни на 2023 г. През м.януари 2025 г. ще се преведат 67,20 лв. на община Аксаково и 1346,40 лв. на община Провадия, възникнали в последните дни на декември 2024 г.

Сумата на преведените отчисления за общините през 2024 г. е 192494,92 лв. и е 63,58 % от преведените суми през 2023 г. /302734,84 лв./

Най-голяма сума 78901,94 лв. или 40,99 % от дължимите суми за общините от събрани санкции е преведена на община Долни чифлик, следвана от: община Девня – 51893,60 лв./26,96%/, община Добричка – 27717,06 лв. /14,40%/ община Провадия - 26322,27 лв. /13,67%/, , община Шабла – 3560,19 лв. /1,85 %/, община Каварна – 1450,07 лв. /0,76 %/, община Балчик - 1238,66 лв. /0,64 %/, община Добрич – 614,35 лв. /0,32%/, община Аксаково – 462,61 лв. /0,24%/, община Генерал Тошево – 241,55 лв. /0,12%/, община Варна 62,22 лв. и на община Ветрино 30,40 лв.

В сравнение с 2023 г. сумите, преведени на общините са по-малки, поради наложени и събрани по-малко наложени санкции по чл. 69 от ЗООС, което се дължи на по-стриктното спазване на екологичното законодателство от фирмите, опериращи на територията на Варненска и Добричка области.

Издадени принудителни административни мерки /ПАМ/:

През 2024 г. има постановени от директора на РИОСВ-Варна, три броя заповеди-ПАМ. Всички заповеди са надлежно връчени и в сравнение с 2023 г., са еднакъв брой.

Издадените през 2024 г., ПАМ са наложени на:

- Каданс“ ЕООД - наложена преустановителна ПАМ със Заповед № 109/19.06.2024 г. на РИОСВ-Варна, за спиране на всички стройтелни дейности и премахване на растителност в поземлен имот с идентификатор 04426.100.340, трайно предназначение на територията – защитена, начин на трайно ползване – изоставена орна земя, с площ 5755 кв.м, по КККР на с. Близнаци, общ. Аврен, обл. Варна, до изключване на гореописания ПИ от границите на ЗМ „Лонгоза“ по реда на ЗЗТ.
- Община Каварна и „Пещера Скринг“ ЕАД - наложена преустановителна ПАМ със Заповед № 124/17.06.2024 г. на директора на РИОСВ-Варна, за спиране на всички дейности свързани с обработката на земя с изключение на паша, косене и дейности за възстановяване на пасищата и приоритетен за опазване тип природно местообитание 62СО „Понто-Сарматски степи“ в имоти частна и публична общинска собственост, находящи се на територията на община Каварна, село Българево, собственост на община Каварна и „Пещера Скринг“ ЕАД.
- „КС Тръкс“ ЕООД - наложена ПАМ със Заповед № 166/18.09.2024 г. на директора на РИОСВ-Варна, за предаване на отпадъци за екологосъобразно третиране /оползотворяване/, представляващи смес от несортирани части от автомобилно табло, охлаждаща перка с радиатор, кори със запазени щипки, спирачен апарат, огледала, фарове, кабели, накладки, жила за скоростни кутии, динамо, дискове, ауспух, капак на жабка, воден радиатор и др.

По отношение на регистрираните жалби и сигнали се наблюдава увеличаване на броя им през 2024 г. – 736 бр. спрямо 2023 г. – 605 бр. По сигналите са извършени проверки, които са отразени в констативни протоколи, а някои от тях са препратени по компетентност към общински и местни администрации.

С цел информиране на обществеността, за по голяма прозрачност, резултатите от извършените проверки и предприетите мерки по регистрираните в РИОСВ-Варна, сигнали (по зелен телефон, по електронна поща и входирани на място) ежемесечно се публикуват на интернет страницата ни на адрес: http://www.riosv-varna.bg/.

Архив на сигналите е публикуван на адрес: https://riosv-varna.bg/kontrol/otchet-signali-riosv-varna/.

V. ИЗПЪЛНЯВАНИ ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През отчетната 2024 г. в процес на изпълнение са следните проекти, финансирани от ПУДООС:

- „Рехабилитация на вътрешноразпределителна мрежа с. Шкорпиловци, община Долни чифлик – етапно строителство: етап 1“. Стойност на проекта – 2 787 470,51 лв. Отчетени през 2024 г. – 258 352,10 лв.
- „Реконструкция на част от водопроводната мрежа на с. Николаевка, община Суворово“. Стойност на проекта – 4 269 069,79 лв. Отчетени през 2024 г. – 3 352 015,45лв.

През отчетната 2024 г. са изпълнени следните проекти, финансирани от ПУДООС:

- „Доизграждане на битови канализационни клонове в гр. Игнатиево етап 2“, община Аксаково. Стойност на проекта - 1 032 912,58 лв.
- „Безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци на територията на община Аврен“. Стойност на проекта - 35 956,80 лв.
- „Безвъзмездно предоставяне на компостери на домакинствата за зелени и други биоотпадъци на територията на община Девня“. Стойност на проекта - 18 667,44 лв.
- „Безвъзмездно предоставяне на домакинствата в община Суворово на компостери за зелени и други биоотпадъци“. Стойност на проекта - 21 600,00 лв.
- „Финансиране на дейността на Спасителен център на ОП „Зоокът – СЦ“, гр. Варна“. Стойност на проекта - 46 487,04 лв.

През отчетния период експерти на РИОСВ-Варна са взели участие в **34** съвместни проверки за приемане на етапи и изпълнението на проектите на обекти, финансирани от ПУДООС, включително за проекти по национална кампания „Чиста околна среда“.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Развитието на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост е насочено към по-цялостно осигуряване на актуална информация за състоянието на околната среда, с което ще се осигури възможност за вземането на по-точни управленски решения по отношение опазването на околната среда и осигуряване по-широк обществен достъп до екологична информация.

Поетапно намаляване на емисиите на вредни вещества, на количествата внесени вещества, нарушаващи озоновия слой (ВНОС) и на флуорирани парникови газове (ФПГ).

РИОСВ – Варна, отговаря за прилагане и налагане на установените нормативни и други изисквания на регионално и местно ниво, като едновременно с това оказва съдействие на общинските компетентни органи.

През отчетния период на територията, контролирана от РИОСВ-Варна няма констатирани превишения на установените норми за вредни вещества за оценка и управление на КАВ. Съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух общините на територията, контролирана от РИОСВ-Варна нямат задължение да разработват Програми за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества.

Като цяло може да се посочи устойчивото решаване на проблемите и ограничаване на изпусканите емисии на вредни вещества в атмосферния въздух от промишления сектор, насочени към намаляване замърсяването в приземния въздушен слой.

☹ Битовото отопление е основен източник на $ФПЧ_{10}$.

😐 Местната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух, като част от НАСККАВ изпълнява всички изисквания на националното и европейско

законодателства по отношение на брой на пунктовете и контролирани атмосферни замърсители.

 Като цяло продължава тенденцията към понижаване на средногодишните концентрации на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух.

 В общините Варна, Девня, Белослав, Провадия и Добрич са постигнати нормите за качество на атмосферния въздух.

 В изпълнение на поетите ангажименти по спазване изискванията на Европейския съюз за намаляване емисиите на летливи органични съединения – респективно Директиви 94/63/ЕС и 99/13/ЕС, Регламент (ЕС) 1005/2009 г. и Регламент (ЕС) № 517/2014 г., поетапно обектите, подадащи в обхвата им, се привеждат в съответствие с нормативните изисквания.

 Продължава да е намален инвестиционният интерес към планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, свързани със строителство в границите на защитените зони.

 През 2023 г. не са констатирани пожари в защитени територии с горска растителност. За същия период има са възникнали четири пожара: три на територията на ЗМ „Шабленско езеро“ и един на територията на ЗМ „Дуранкулашко езеро“, /включени в списъка на Рамсарската конвенция за опазване на влажните зони). Минималните щети са в резултат на своевременната намеса на слежителите при РИОСВ-Варна, и ефективното сътрудничество със съответните служби по Регионална дирекция „Пожарна безопастност и защита на населението“.

 Запазва се тенденция към подобряване чистотата на населените места на контролираната от РИОСВ – Варна територия.

Забележка: положителни отрицателни и без промяна .

VII. Приложение № 1

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /ха/	Териториален обхват	Приет план за управление
			ОБЛАСТ ВАРНА			
1.	Камчия	Резерват	Изключителна държавна	842,10	Долни чифлик Аврен	ДА
2.	Вълчи преход	Поддържан резерват	Изключителна държавна	43,90	Долни чифлик	НЕ
3.	Киров дол	Поддържан резерват	Изключителна държавна	51,50	Долни чифлик	НЕ
4.	Върбов дол	Поддържан резерват	Изключителна държавна	70,60	Дългопол	НЕ
5.	Калфата	Поддържан резерват	Изключителна държавна	46,90	Дългопол	НЕ
6.	Златни пясъци	Природен парк	Държавен горски фонд - ДГС “Варна”, ДЛС “Балчик”	1320,70	Варна Аксаково Балчик	ДА
7.	Лиман	Защитена местност	Държавна публична; общинска частна	5,20	Аврен	НЕ
8.	Ятата	Защитена местност	Държавна частна	154,00	Белослав Варна	НЕ
9.	Петрича	Защитена	Държавна	126,90	Белослав	НЕ

		местност	частна - ДГФ - ДГС “Варна”		Белослав	
10.	Побити камъни	Защитена местност	Държавна публична - ДГФ, общинска публична	253,30	Белослав Аксаково Девня Суворово	НЕ
11.	Казашко	Защитена местност	Държавна публична	125,23	Варна	НЕ
12.	Ракитник	Защитена местност	Държавна частна, ДГС “Варна”	2,20	Варна	НЕ
13.	Аладжа манастир	Защитена местност	Държавна публична – ДГС “Варна”	17,00	Варна	НЕ
14.	Орлов камък	Защитена местност	Държавна частна – ДЛС “Шерба”	0,40	Долни чифлик	НЕ
15.	Водениците	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	45,00	Дългопол	НЕ
16.	Тулумова пещера	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Цонево”	3,00	Дългопол	НЕ
17.	Преграда	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Цонево”	3,50	Дългопол	НЕ
18.	Голямата канара	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	33,00	Провадия	НЕ
19.	Снежинска кория	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	81,00	Провадия	НЕ
20.	Славейкова гора	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	73,50	Провадия	НЕ
21.	Рояшка скала	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	7,2	Дългопол	НЕ
22.	Голямо и малко було	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Провадия”	197,5	Ветрино	НЕ
23.	Козя река	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Цонево”	120.9	Дългопол	НЕ
24.	Горска барака	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Ст. Оряхово”	94,4	Долни чифлик	НЕ
25.	Лонгоза	Защитена местност	Държавна частна и др. – ДГС “Старо Оряхово” и ДГС “Варна”	230	Долни чифлик и Аврен	ДА
26.	Михов дол	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Старо Оряхово”	86,90	Долни чифлик	НЕ
27	Дебелец	Защитена местност	Държавна частна, общинска	70,67	Дългопол	НЕ

			частна – ДГС “Цонево”, Община Дългопол			
28	Дъбовете	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Цонево”	59,50	Дългопол	НЕ
29	Солник	Защитена местност	Държавна частна, общинска частна – ДГС “Ст.Оряхово”, и др.	26,60	Долни чифлик	НЕ
30.	Мочурището	Защитена местност	Частна, държавна публична, общинска частна	21,833	Варна	НЕ
31.	Находище на Цар-Борисов лопен	Защитена местност	Държавна частна	7, 456	Суворово	НЕ
32.	Находище на трижилкова метличина	Защитена местност	Държавна публична	16,87	Ветрино	НЕ
33.	Находище на Цар-Борисов лопен – местност Пробит камък	Защитена местност	Държавна частна	79,98	Провадия	НЕ
34.	Находище на Наделенолистно великденче	Защитена местност	Държавна частна	2,25	Девня	НЕ
35.	Горна и долна Капладжа	Природна забележителност	Държавна частна – ДГС “Варна”	8,00	Белослав	НЕ
36.	Находище на бял оман	Природна забележителност	Частна	2,00	Долни чифлик	НЕ
37.	Куза скока	Природна забележителност	Държавна частна – ДГС “Цонево”	1,00	Дългопол	НЕ
38.	Сини вир	Природна забележителност	Държавна частна - ДГС “Цонево”	4,00	Дългопол	НЕ
39.	Чудните скали	Природна забележителност	Държавна частна - ДГС “Цонево”	12,5	Дългопол	НЕ
40.	Находище на урумово лале	Природна забележителност	Държавна частна – ДГС “Суворово”	0,50	Суворово	НЕ
41.	Белите скали	Природна забележителност	Държавна публична	14.5	Бяла	НЕ
ОБЛАСТ ДОБРИЧ						
42.	Калиакра	Резерват	Изключително държавна	713,7	Каварна	НЕ
43.	Балтата	Поддържан резерват	Изключително държавна	204,70	Балчик	ДА
44.	Росица	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Ген. Тошево”	213,13	Генерал Тошево	НЕ
45.	Лозница	Защитена	Държавна	405,41	Генерал	НЕ

		местност	частна – ДГС “Ген. Тошево”		Тошево	
46.	Бежаново	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Ген. Тошево”	121,70	Генерал Тошево	НЕ
47.	Орлова могила	Защитена местност	Държавна частна – ДГС “Добрич”	42,70	Добричка	НЕ
48.	Яйлата	Защитена местност	Държавна публична - МК	45,30	Каварна	НЕ
49.	Ботаническа градина-Балчик	Защитена местност	Държавна публична – МК, СУ	17,46	Балчик	НЕ
50.	Дуранкулашко езеро	Защитена местност	Изключителна държавна собственост, държавна частна, общинска частна, частна	446,54	Шабла	ДА
51.	Шабленско езеро	Защитена местност	Изключителна държавна собственост, държавна частна, общинска частна, частна	531,24	Шабла	ДА
52.	Суха река	Защитена местност	Държавна частна; общинска частна; частна собственост	1773,38	Добричка, Крушари и Тервел	НЕ
53.	Степите	Защитена местност	Държавна частна; частна собственост	109,00	Каварна	НЕ
54.	Арборетум	Природна забележителност	Държавна частна – ДЗИ	3,80	Генерал Тошево	НЕ
55.	Александрийска гора	Природна забележителност	Държавна частна – ДГС “Генерал Тошево”	71,00	Крушари	НЕ
56.	Вековна гора-летен дъб	Природна забележителност	Общинска частна	2,00	Генерал Тошево	НЕ
57.	Блатно кокиче	Защитена местност	Държавна частна; частна собственост	148,84	Балчик	ДА
58.	Находище на ароматна матиола	Защитена местност	Държавна частна	19,9 ха	Балчик	НЕ
59.	Скалният мост	Природна забележителност	Общинска публична	0.2 ха	Шабла	НЕ